

Media-alan ja kuvallisen ilmaisun perustutkinto

Media-alan ja kuvallisen ilmaisun perustutkinto

Perusteen nimi	Media-alan ja kuvallisen ilmaisun perustutkinto
Määräyksen diaarinumero	OPH-2538-2017
Koulutuskoodit	Media-alan ja kuvallisen ilmaisun perustutkinto (321604)
Osaamisalat	Audiovisuaalisen viestinnän osaamisala (1736)
	Kuvallisen ilmaisun osaamisala (1738)
	Julkaisutuotannon osaamisala (1737)
	Painoviestinnän osaamisala (1739)
Voimaantulo	01.08.2018

SISÄLTÖ

1. Tutkinnon muodostuminen.	1
2. Tutkinnon osat.	9
2.1. Animaatio- ja tehostetuotannossa työskentely, 30 osp (105786).	9
2.2. Animoinnin ja liikegrafiikan toteuttaminen, 15 osp (105787).	14
2.3. Audiovisuaalinen tuotanto, 15 osp (105788).	18
2.4. Dokumentaarinen tuotanto, 15 osp (105789).	22
2.5. Graafisen muotoilun tuotesuunnittelu, 15 osp (105790).	29
2.6. Graafisen suunnittelun asiakaslähtöinen tuotteistaminen, 15 osp (105791).	32
2.7. Graafisen suunnittelun toteuttaminen, 30 osp (105792).	36
2.8. Havainnosta piirtäminen, 15 osp (105793).	40
2.9. Huippuosajana toimiminen, 15 osp (400010).	44
2.10. Julkaisugrafiikan tuotanto, 30 osp (105794).	47
2.11. Julkaisutuotannossa toimiminen, 15 osp (105795).	52
2.12. Konseptitaiteen toteuttaminen, 15 osp (105796).	58
2.13. Kuvajournalistinen työskentely, 15 osp (105797).	62
2.14. Kuvallinen ilmaisu ja havainnointi, 15 osp (105798).	67
2.15. Kuvan rakentaminen, 15 osp (105799).	70
2.16. Kuvankäsittely, 15 osp (105800).	73
2.17. Kuvanveistäminen, 15 osp (105801).	78
2.18. Kuvataiteen materiaalien ja menetelmien käyttö, 30 osp (105802).	82
2.19. Liikkuva kuva valokuvatuotannossa, 15 osp (105803).	87
2.20. Maalaustaiteen toteuttaminen, 15 osp (105804).	91
2.21. Mainos- ja ajoneuvoteippauksien toteuttaminen, 15 osp (105805).	95
2.22. Markkinointikampanjan visuaalinen suunnittelu ja toteuttaminen, 15 osp (105806).	99
2.23. Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen, 6 osp (400013).	104
2.24. Media-alalla toimiminen, 15 osp (105807).	113
2.25. Media-alalla työskentely, 30 osp (105808).	119
2.26. Media-alan 3D-mallintaminen, 15 osp (105809).	123
2.27. Media-alan 3D-tulostaminen, 15 osp (105810).	127
2.28. Media-alan tai kuvallisen ilmaisun ammatinharjoittajana toimiminen, 15 osp (105811).	132
2.29. Media-alan äänituotanto, 30 osp (105812).	137
2.30. Media-alan äänityössä toimiminen, 15 osp (105813).	142
2.31. Mediamateriaalien tekeminen, 15 osp (105814).	149

2.32. Mediamateriaalien tuottaminen markkinointiin, 15 osp (105815). . .	155
2.33. Mediataiteen toteuttaminen, 15 osp (105816).	161
2.34. Monikameratuotannossa työskentely, 15 osp (105817).	165
2.35. Painaminen ja tulostaminen, 15 osp (105818).	170
2.36. Painamista edeltävien työvaiheiden toteuttaminen, 15 osp (105819).	174
2.37. Painotuotannossa toimiminen, 30 osp (105820).	180
2.38. Painotuotantolaitteiden huolto, 15 osp (105821).	185
2.39. Painotuotteiden painaminen, 15 osp (105822).	189
2.40. Painotuotteiden tulostaminen, 15 osp (105823).	196
2.41. Painotuotteiden viimeistely, 15 osp (105824).	201
2.42. Pakkaustuotanto, 15 osp (105825).	206
2.43. Pelituotannossa työskentely, 30 osp (105826).	210
2.44. Pelituotteen tekeminen, 15 osp (105827).	215
2.45. Pientuotannon viimeistelylaitteiden käyttö, 15 osp (105828).	221
2.46. Rakennetun valokuvan toteuttaminen, 15 osp (105829).	225
2.47. Studiotyöskentely ja valaisu, 15 osp (105830).	230
2.48. Taidegrafiikan toteuttaminen, 15 osp (105831).	235
2.49. Tallennetuotannossa työskentely, 30 osp (105832).	239
2.50. Tapahtuma- ja saliaänen toteuttaminen, 30 osp (105833).	244
2.51. Tapahtumatuotannossa työskentely, 30 osp (105834).	249
2.52. Teos- tai tuotekokonaisuuden toteuttaminen ja esille asettaminen, 15 osp (105835).	254
2.53. Tila-aikataiteen toteuttaminen, 15 osp (105836).	257
2.54. Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen, 5 osp (400011).	261
2.55. Valaisutuotannossa työskentely, 30 osp (105837).	264
2.56. Valokuvataiteen toteuttaminen, 15 osp (105838).	271
2.57. Valokuvatuotanto, 15 osp (105839).	275
2.58. Verkkajulkaisutuotanto, 30 osp (105840).	280
2.59. Verkkosivuston tekeminen, 15 osp (105841).	285
2.60. Videon esituotannossa ja tuotannossa työskentely, 15 osp (105842).	290
2.61. Videon jälkituotannossa työskentely, 15 osp (105843).	295
2.62. Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen, 11 osp (400012).	300
2.63. Yhteiskunta- ja työelämäosaaminen, 9 osp (400014).	360
2.64. Yhteisötaiteen toteuttaminen, 15 osp (105844).	383
2.65. Yrityksessä toimiminen, 15 osp (400009).	387
2.66. Yritystoiminnan suunnittelu, 15 osp (400008).	389
3. Arviointiasteikko.	392

1. Tutkinnon muodostuminen

Ammatillinen perustutkinto muodostuu 180 osaamispisteestä. Ammatillisissa perustutkinnoissa on ammatillisia tutkinnon osia (145 osp) ja yhteisiä tutkinnon osia (35 osp). Yhteiset tutkinnonosat ovat: viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen, matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen ja yhteiskunta- ja työelämäosaaminen.

Media-alan ja kuvallisen ilmaisun perustutkinto sisältää neljä osaamisalaa:

Media-alan ja kuvallisen ilmaisun perustutkinnon osaamisalat ovat: audiovisuaalisen viestinnän osaamisala, julkaisutuotannon osaamisala, painoviestinnän osaamisala ja kuvallisen ilmaisun osaamisala. Tutkintonimikkeinä ovat Mediapalvelujen toteuttaja ja Kuvallisen ilmaisun toteuttaja.

AMMATILLISET TUTKINNON OSAT 145 OSP	
Pakollinen tutkinnon osa 15 osp	
Media-alalla toimiminen, 15 osp, P	
Audiovisuaalisen viestinnän osaamisala	
Pakolliset tutkinnon osat 30 osp	
Audiovisuaalinen tuotanto, 15 osp, P	
Mediamateriaalien tekeminen, 15 osp, P	
Valinnaiset tutkinnon osat 1 60-100 osp	
Animaatio- ja tehostetuotannossa työskentely, 30 osp	
Animoinnin ja liikegrafiikan toteuttaminen, 15 osp	
Dokumentaarinen tuotanto, 15 osp	
Julkaisugrafiikan tuotanto, 30 osp	
Julkaisutuotannossa toimiminen, 15 osp	
Mainos- ja ajoneuvoteippauksien toteuttaminen, 15 osp	
Media-alan 3D-mallintaminen, 15 osp	
Media-alan 3D-tulostaminen, 15 osp	
Media-alalla työskentely, 30 osp	
Media-alan äänityössä toimiminen, 15 osp	
Mediamateriaalien tuottaminen markkinointiin, 15 osp	
Media-alan äänituotanto, 30 osp	
Monikameratuotannossa työskentely, 15 osp	
Painaminen ja tulostaminen, 15 osp	
Painamista edeltävien työvaiheiden toteuttaminen, 15 osp	
Painotuotantolaitteiden huolto, 15 osp	
Painotuotannossa toimiminen, 30 osp	
Painotuotteiden viimeistely, 15 osp	
Painotuotteiden painaminen, 15 osp	
Painotuotteiden tulostaminen, 15 osp	
Pakkaustuotanto, 15 osp	
Pelituotannossa työskentely, 30 osp	
Pelituotteen tekeminen, 15 osp	
Pientuotannon viimeistelylaitteiden käyttö, 15 osp	
Rakennetun valokuvan toteuttaminen, 15 osp	
Tallennetuotannossa työskentely, 30 osp	
Tapahtuma- ja saliaänen toteuttaminen, 30 osp	
Tapahtumatuotannossa työskentely, 30 osp	
Valaisutuotannossa työskentely, 30 osp	
Valokuvatuotanto, 15 osp	

Verkkajulkaisutuotanto, 30 osp
Verkkosivuston tekeminen, 15 osp
Videon esituotannossa ja tuotannossa työskentely, 15 osp
Videon jälkituotannossa työskentely, 15 osp
Valinnainen tutkinnon osa tutkinnon osaamisalojen pakollisista tai valinnaisista tutkinnon osista 0-30 osp <i>Tutkintoon voi sisällyttää tutkinnon osan tutkinnon osaamisalojen pakollisista tai valinnaisista tutkinnon osista</i>
Valinnaiset tutkinnon osat 2 0-40 osp
Huippuosaajana toimiminen, 15 osp
Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen, 5 osp
Yrityksessä toimiminen, 15 osp
Yritystoiminnan suunnittelu, 15 osp
Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa 5-15 osp <i>Tutkinnon osa sisältää työelämän paikallisten tarpeiden mukaista osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin. Koulutuksen järjestäjä nimeää tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää sille laajuuden osaamispisteinä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin ammatillisissa tutkinnon osissa.</i>
Tutkinnon osa toisesta ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta 5-15 osp <i>Tutkintoon voi sisällyttää tutkinnon osan toisesta ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta. Riippumatta sisällytettävän tutkinnon osan laajuudesta, tutkinnon osan laajuus on tässä kohdassa enintään 15 osaamispistettä.</i>
Korkeakouluopinnot 5-15 osp <i>Tutkinnon osa sisältää ammatillista osaamista tukevia korkeakouluopintoja.</i>
Yhteisten tutkinnon osien osa-alueita, lukio-opintoja tai muita jatko-opintovalmiuksia tukevia opintoja 1-25 osp
Julkaisutuotannon osaamisala
Pakolliset tutkinnon osat 30 osp
Mediamateriaalien tekeminen, 15 osp, P
Julkaisutuotannossa toimiminen, 15 osp, P
Valinnaiset tutkinnon osat 1 60-100 osp
Animaatio- ja tehostetuotannossa työskentely, 30 osp
Animoinnin ja liikegrafiikan toteuttaminen, 15 osp
Audiovisuaalinen tuotanto, 15 osp
Dokumentaarinen tuotanto, 15 osp
Julkaisugrafiikan tuotanto, 30 osp
Julkaisutuotannossa toimiminen, 15 osp
Mainos- ja ajoneuvoteippauksien toteuttaminen, 15 osp
Media-alan 3D-mallintaminen, 15 osp

Media-alan 3D-tulostaminen, 15 osp
Media-alalla työskentely, 30 osp
Media-alan äänityössä toimiminen, 15 osp
Mediamateriaalien tuottaminen markkinointiin, 15 osp
Media-alan äänituotanto, 30 osp
Monikameratuotannossa työskentely, 15 osp
Painaminen ja tulostaminen, 15 osp
Painamista edeltävien työvaiheiden toteuttaminen, 15 osp
Painotuotantolaitteiden huolto, 15 osp
Painotuotannossa toimiminen, 30 osp
Painotuotteiden viimeistely, 15 osp
Painotuotteiden painaminen, 15 osp
Painotuotteiden tulostaminen, 15 osp
Pakkaustuotanto, 15 osp
Pelituotannossa työskentely, 30 osp
Pelituotteen tekeminen, 15 osp
Pientuotannon viimeistelylaitteiden käyttö, 15 osp
Rakennetun valokuvan toteuttaminen, 15 osp
Tallennetuotannossa työskentely, 30 osp
Tapahtuma- ja saliaänen toteuttaminen, 30 osp
Tapahtumatuotannossa työskentely, 30 osp
Valaisutuotannossa työskentely, 30 osp
Valokuvatuotanto, 15 osp
Verkojulkaisutuotanto, 30 osp
Verkkosivuston tekeminen, 15 osp
Videon esituotannossa ja tuotannossa työskentely, 15 osp
Videon jälkituotannossa työskentely, 15 osp
Valinnainen tutkinnon osa tutkinnon osaamisalojen pakollisista tai valinnaisista tutkinnon osista 0-30 osp <i>Tutkintoon voi sisällyttää tutkinnon osan tutkinnon osaamisalojen pakollisista tai valinnaisista tutkinnon osista</i>
Valinnaiset tutkinnon osat 2 0-40 osp
Huippuosaajana toimiminen, 15 osp
Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen, 5 osp
Yrityksessä toimiminen, 15 osp
Yritystoiminnan suunnittelu, 15 osp
Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa 5-15 osp <i>Tutkinnon osa sisältää työelämän paikallisten tarpeiden mukaista osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin. Koulutuksen järjestäjä nimeää</i>

<i>tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää sille laajuuden osaamispisteinä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin ammatillisissa tutkinnon osissa.</i>
Tutkinnon osa toisesta ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta 5-15 osp <i>Tutkintoon voi sisällyttää tutkinnon osan toisesta ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta. Riippumatta sisällytettävän tutkinnon osan laajuudesta, tutkinnon osan laajuus on tässä kohdassa enintään 15 osaamispistettä.</i>
Korkeakouluopinnot 5-15 osp <i>Tutkinnon osa sisältää ammatillista osaamista tukevia korkeakouluopintoja.</i>
Yhteisten tutkinnon osien osa-alueita, lukio-opintoja tai muita jatko-opintovalmiuksia tukevia opintoja 1-25 osp
Painoviestinnän osaamisala
Pakollinen tutkinnon osa 30 osp
Painotuotannossa toimiminen, 30 osp, P
Valinnaiset tutkinnon osat 1 60-100 osp
Animaatio- ja tehostetuotannossa työskentely, 30 osp
Animoinnin ja liikegrafiikan toteuttaminen, 15 osp
Audiovisuaalinen tuotanto, 15 osp
Dokumentaarinen tuotanto, 15 osp
Julkaisugrafiikan tuotanto, 30 osp
Julkaisutuotannossa toimiminen, 15 osp
Mainos- ja ajoneuvoteippauksien toteuttaminen, 15 osp
Media-alan 3D-mallintaminen, 15 osp
Media-alan 3D-tulostaminen, 15 osp
Media-alalla työskentely, 30 osp
Mediamateriaalien tekeminen, 15 osp
Media-alan äänityössä toimiminen, 15 osp
Mediamateriaalien tuottaminen markkinointiin, 15 osp
Media-alan äänituotanto, 30 osp
Monikameratuotannossa työskentely, 15 osp
Painaminen ja tulostaminen, 15 osp
Painamista edeltävien työvaiheiden toteuttaminen, 15 osp
Painotuotantolaitteiden huolto, 15 osp
Painotuotteiden viimeistely, 15 osp
Painotuotteiden painaminen, 15 osp
Painotuotteiden tulostaminen, 15 osp
Pakkaustuotanto, 15 osp
Pelituotannossa työskentely, 30 osp
Pelituotteen tekeminen, 15 osp

Pientuotannon viimeistelylaitteiden käyttö, 15 osp
Rakennetun valokuvan toteuttaminen, 15 osp
Tallennetuotannossa työskentely, 30 osp
Tapahtuma- ja saliaänen toteuttaminen, 30 osp
Tapahtumatuotannossa työskentely, 30 osp
Valaisutuotannossa työskentely, 30 osp
Valokuvatuotanto, 15 osp
Verkojulkaisutuotanto, 30 osp
Verkkosivuston tekeminen, 15 osp
Videon esituotannossa ja tuotannossa työskentely, 15 osp
Videon jälkituotannossa työskentely, 15 osp
Valinnainen tutkinnon osa tutkinnon osaamisalojen pakollisista tai valinnaisista tutkinnon osista 0-30 osp <i>Tutkintoon voi sisällyttää tutkinnon osan tutkinnon osaamisalojen pakollisista tai valinnaisista tutkinnon osista</i>
Valinnaiset tutkinnon osat 2 0-40 osp
Huippuosaajana toimiminen, 15 osp
Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen, 5 osp
Yrityksessä toimiminen, 15 osp
Yritystoiminnan suunnittelu, 15 osp
Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa 5-15 osp <i>Tutkinnon osa sisältää työelämän paikallisten tarpeiden mukaista osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin. Koulutuksen järjestäjä nimeää tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää sille laajuuden osaamispisteinä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin ammatillisissa tutkinnon osissa.</i>
Tutkinnon osa toisesta ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta 5-15 osp <i>Tutkintoon voi sisällyttää tutkinnon osan toisesta ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta. Riippumatta sisällytettävän tutkinnon osan laajuudesta, tutkinnon osan laajuus on tässä kohdassa enintään 15 osaamispistettä.</i>
Korkeakouluopinnot 5-15 osp <i>Tutkinnon osa sisältää ammatillista osaamista tukevia korkeakouluopintoja.</i>
Yhteisten tutkinnon osien osa-alueita, lukio-opintoja tai muita jatko-opintovalmiuksia tukevia opintoja 1-25 osp
Kuvallisen ilmaisun osaamisala
Osaamisalan valinnaiset tutkinnon osat 30 osp
Graafisen suunnittelun toteuttaminen, 30 osp
Kuvataiteen materiaalien ja menetelmien käyttö, 30 osp
Valokuvatuotanto, 15 osp
Rakennetun valokuvan toteuttaminen, 15 osp

Valinnaiset tutkinnon osat 1 60-100 osp
Graafisen muotoilun tuotesuunnittelu, 15 osp
Graafisen suunnittelun asiakaslähtöinen tuotteistaminen, 15 osp
Graafisen suunnittelun toteuttaminen, 30 osp
Havainnosta piirtäminen, 15 osp
Konseptitaiteen toteuttaminen, 15 osp
Kuvan rakentaminen, 15 osp
Kuvajournalistinen työskentely, 15 osp
Kuvallinen ilmaisu ja havainnointi, 15 osp
Kuvankäsittely, 15 osp
Kuvanveistäminen, 15 osp
Liikkuva kuva valokuvatuotannossa, 15 osp
Maalaustaiteen toteuttaminen, 15 osp
Markkinointikampanjan visuaalinen suunnittelu ja toteuttaminen, 15 osp
Media-alan tai kuvallisen ilmaisun ammatinharjoittajana toimiminen, 15 osp
Mediataiteen toteuttaminen, 15 osp
Studiotyöskentely ja valaisu, 15 osp
Taidegrafiikan toteuttaminen, 15 osp
Teos- tai tuotekokonaisuuden toteuttaminen ja esille asettaminen, 15 osp
Tila-aikataiteen toteuttaminen, 15 osp
Valokuvataiteen toteuttaminen, 15 osp
Yhteisötaiteen toteuttaminen, 15 osp
Valinnainen tutkinnon osa tutkinnon osaamisalojen pakollisista tai valinnaisista tutkinnon osista 0-30 osp <i>Tutkintoon voi sisällyttää tutkinnon osan tutkinnon osaamisalojen pakollisista tai valinnaisista tutkinnon osista</i>
Valinnaiset tutkinnon osat 2 0-40 osp
Huippuosaajana toimiminen, 15 osp
Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen, 5 osp
Yrityksessä toimiminen, 15 osp
Yritystoiminnan suunnittelu, 15 osp
Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa 5-15 osp <i>Tutkinnon osa sisältää työelämän paikallisten tarpeiden mukaista osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin. Koulutuksen järjestäjä nimeää tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää sille laajuuden osaamispisteinä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin ammatillisissa tutkinnon osissa.</i>
Tutkinnon osa toisesta ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta 5-15 osp <i>Tutkintoon voi sisällyttää tutkinnon osan toisesta ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta. Riippumatta sisällytettävän</i>

<i>tutkinnon osan laajuudesta, tutkinnon osan laajuus on tässä kohdassa enintään 15 osaamispistettä.</i>
Korkeakouluopinnot 5-15 osp <i>Tutkinnon osa sisältää ammatillista osaamista tukevia korkeakouluopintoja.</i>
Yhteisten tutkinnon osien osa-alueita, lukio-opintoja tai muita jatko-opintovalmiuksia tukevia opintoja 1-25 osp
YHTEISET TUTKINNON OSAT 35 OSP <i>Viestintä- ja vuorovaikutusosaamisen laajuus on vähintään 11 osaamispistettä, matemaattis-luonnontieteellisen osaamisen laajuus on vähintään 6 osaamispistettä ja yhteiskunta- ja työelämäosaamisen laajuus on vähintään 9 osaamispistettä. Lisäksi yhteisiin tutkinnon osiin tulee sisältyä valinnaisia osaamistavoitteita opiskelijan valitsemasta yhdestä tai useammasta yhteisestä tutkinnon osasta ja tutkinnon osan osa-alueelta tai osa-alueilta siten, että yhteisten tutkinnon osien 35 osaamispisteen laajuus täyttyy.</i>
Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen, 11 osp, P
Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen, 6 osp, P
Yhteiskunta- ja työelämäosaaminen, 9 osp, P
Yhteisten tutkinnon osien valinnaiset osaamistavoitteet 9 osp <i>Yhteisten tutkinnon osien valinnaiset osaamistavoitteet voivat olla tutkinnon perusteissa määrättyjä tai koulutuksen järjestäjän päättämiä muita valinnaisia osaamistavoitteita, jotka tukevat kyseisen tutkinnon osan ja sen osa-alueiden tutkinnon perusteissa määrättyjä tavoitteita. Valinnaisiin osaamistavoitteisiin voidaan sisällyttää myös opiskelijan aiemmin hankkimaa osaamista, joka tukee kyseisen tutkinnon osan ja sen osa-alueiden tutkinnon perusteissa määrättyjä osaamistavoitteita.</i>

2. Tutkinnon osat

2.1. Animaatio- ja tehostetuotannossa työskentely, 30 osp (105786)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- kuvailla animaatio- ja tehostetuotannon eri vaiheet ja ymmärtää sen tuotantoprosessin etenemisen
- käyttää animaatio- ja tehostetuotannon laitteita ja sovelluksia omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa
- työskennellä tilaajalähtöisesti ja huomioida toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan

Arviointi

Opiskelija kuvailee animaatio- ja tehostetuotannon eri vaiheet ja ymmärtää sen tuotantoprosessin etenemisen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tunnistaa tuotantoprosessin eri vaiheet ja hahmottaa työnsä osana sitä, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • tunnistaa keskeiset työroolit ja tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tuotannon aikatauluja työtehtävissään, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• tunnistaa tuotantoprosessin eri vaiheet ja hahmottaa työnsä osana sitä • tunnistaa ja osaa kuvailla keskeiset työroolit ja tehtävät • noudattaa tuotannon aikatauluja työtehtävissään
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tunnistaa tuotantoprosessin eri vaiheet ja ymmärtää työnsä ja sen laatutason osana koko tuotantoprosessia • tunnistaa ja osaa sujuvasti kuvailla keskeiset työroolit ja tehtävät • noudattaa tuotannon aikatauluja työtehtävissään sekä ymmärtää aikatauluun vaikuttavia tekijöitä

Opiskelija käyttää animaatio- ja tehostetuotannon laitteita ja sovelluksia omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• valitsee työhönsä sopivat työmenetelmät ja työvälineet sekä käyttää niitä toistuvissa keskeisissä työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää animaatio- ja tehostetuotannon suunnittelun ja toteutuksen dokumentteja, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • mallintaa ja visualisoi objekteja, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • teksturoi ja valaisee tekemiään mallinnuksia, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • animoi objekteja tarkoituksenmukaisia menetelmiä käyttäen, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää työssään animaation peruserätyökaluja, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • työstää ja testaa animoituja liikkeitä, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • tekee kuvamateriaaliin korjauksia ja tehosteita, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • upottaa kuvamateriaalia väri- ja tasoavainnuksella sekä kerrostaa kuvamateriaalia eri lähteistä, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • optimoi työprosessin teknisiä vaiheita, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • hyödyntää tarkoituksenmukaisesti ääni-ilmaisun mahdollisuuksia, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • renderöi kuvamateriaalia eri formaatteihin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • tekee työtehtäviinsä liittyvän tiedostonhallinnan, versioinnin, arkistoinnin sekä esityskopioiden teon, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• valitsee työhönsä sopivat työmenetelmät ja työvälineet sekä käyttää niitä • käyttää animaatio- ja tehostetuotannon suunnittelun ja toteutuksen dokumentteja • mallintaa ja visualisoi objekteja • teksturoi ja valaisee tekemiään mallinnuksia • animoi objekteja tarkoituksenmukaisia menetelmiä käyttäen • käyttää työssään animaation peruserätyökaluja • työstää ja testaa animoituja liikkeitä • tekee kuvamateriaaliin korjauksia ja tehosteita • upottaa kuvamateriaalia väri- ja tasoavainnuksella sekä kerrostaa kuvamateriaalia eri lähteistä • optimoi työprosessin teknisiä vaiheita • renderöi kuvamateriaalia eri formaatteihin • hyödyntää tarkoituksenmukaisesti ääni-ilmaisun mahdollisuuksia • tekee työtehtäviinsä liittyvän tiedostonhallinnan, versioinnin, arkistoinnin sekä esityskopioiden teon
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• valitsee työhönsä sopivat työmenetelmät sekä työvälineet ja käyttää niitä sujuvasti • käyttää sujuvasti animaatio- ja tehostetuotannon suunnittelun ja toteutuksen dokumentteja

	• mallintaa ja visualisoi sujuvasti objekteja • teksturoi ja valaisee sujuvasti tekemiään mallinnuksia • animoi sujuvasti objekteja tarkoituksenmukaisia menetelmiä käyttäen • käyttää työssään sujuvasti animaation perusperiaatteita • työstää ja testaa sujuvasti animoituja liikkeitä • tekee kuvamateriaaliin sujuvasti korjauksia ja tehosteita • upottaa kuvamateriaalia sujuvasti väri- ja tasoavainnuksella sekä kerrostaa kuvamateriaalia eri lähteistä • optimoi sujuvasti työprosessin teknisiä vaiheita • hyödyntää tarkoituksenmukaisesti ja sujuvasti ääni-ilmaisun mahdollisuuksia • renderöi sujuvasti kuvamateriaalia eri formaatteihin • tekee sujuvasti työtehtäviinsä liittyvän tiedostonhallinnan, versioinnin, arkistoinnin sekä esityskopioiden teon
--	--

Opiskelija työskentelee tilaajalähtöisesti ja huomioi toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• työskentelee tilaajalähtöisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• työskentelee tilaajalähtöisesti • huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• työskentelee järjestelmällisesti tilaajalähtöisesti • huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin • toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan • käyttää ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti • käyttää sujuvasti ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan toimintaympäristössä tekemällä alan työtehtäviä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.2. Animoinnin ja liikegrafiikan toteuttaminen, 15 osp (105787)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- kuvailla animaation ja liikegrafiikan työprosessin eri vaiheet ja ymmärtää sen etenemisen
- toteuttaa animaatioiden ja liikegrafiikan työnkulun
- työskennellä tilaajalähtöisesti ja huomioida toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan

Arviointi

Opiskelija kuvailee animaation ja liikegrafiikan työprosessin eri vaiheet ja ymmärtää sen etenemisen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tunnistaa ja kuvailee työprosessin eri vaiheet ja etenemisen, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • noudattaa tuotannon aikatauluja, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• tunnistaa ja kuvailee työprosessin eri vaiheet ja etenemisen • noudattaa tuotannon aikatauluja työtehtävissään
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tunnistaa ja kuvailee sujuvasti työprosessin eri vaiheet ja etenemisen • noudattaa järjestelmällisesti tuotannon aikatauluja työtehtävissään sekä ymmärtää aikatauluun vaikuttavia tekijöitä

Opiskelija toteuttaa animaatioiden ja liikegrafiikan työnkulun.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• valitsee työhönsä sopivat työmenetelmät sekä työvälineet ja käyttää niitä tarkoituksenmukaisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • suunnittelee, kuvakäsikirjoittaa ja esivisualisoi tai käyttää ja soveltaa työssään muiden tekemiä suunnitelmia, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • laatii työsuunnitelman, jossa huomioidaan käsikirjoitus, tilaajan tarpeet, aikataulu, kustannusarvio sekä tuotteen käyttöön liittyvät tekniset vaatimukset tai noudattaa työssään muiden tekemiä suunnitelmia, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää erilaisia animointitapoja ja -tekniikoita työnsä edellyttämässä laajuudessa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää animoinnissaan animaation yleisiä lainalaisuuksia, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää ääni-ilmaisun mahdollisuuksia animaation ja liikegrafiikan toteutuksessa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • esittelee suunnitelmiansa ja työnsä etenemistä tilaajalle ja mahdolliselle muulle tuotannon työryhmälle ja perustelee tekemänsä ratkaisut, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • versoi ja valitsee keskeiset tiedostomuodot ja tallenneformaatit, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• valitsee työhönsä sopivat työmenetelmät sekä työvälineet ja käyttää niitä tarkoituksenmukaisesti • suunnittelee, kuvakäsikirjoittaa ja esivisualisoi tai käyttää ja soveltaa työssään muiden tekemiä suunnitelmia • laatii työsuunnitelman, jossa huomioidaan käsikirjoitus, tilaajan tarpeet, aikataulu, kustannusarvio sekä tuotteen käyttöön liittyvät tekniset vaatimukset tai noudattaa työssään muiden tekemiä suunnitelmia • käyttää erilaisia animointitapoja ja -tekniikoita työnsä edellyttämässä laajuudessa • käyttää animoinnissaan animaation yleisiä lainalaisuuksia • käyttää ääni-ilmaisun mahdollisuuksia animaation ja liikegrafiikan toteutuksessa • esittelee suunnitelmiansa ja työnsä etenemistä tilaajalle ja mahdolliselle muulle tuotannon työryhmälle ja perustelee tekemänsä ratkaisut • versoi ja valitsee keskeiset tiedostomuodot ja tallenneformaatit
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• valitsee työhönsä sopivat ja tarkoituksenmukaiset työmenetelmät sekä työvälineet ja käyttää niitä sujuvasti • suunnittelee, kuvakäsikirjoittaa ja esivisualisoi sujuvasti tai käyttää ja soveltaa työssään muiden tekemiä suunnitelmia sujuvasti • laatii tarkoituksenmukaisen työsuunnitelman, jossa huomioidaan käsikirjoitus, tilaajan tarpeet, aikataulu, kustannusarvio sekä tuotteen käyttöön liittyvät tekniset vaatimukset tai noudattaa sujuvasti työssään muiden tekemiä suunnitelmia • käyttää sujuvasti erilaisia animointitapoja ja -tekniikoita työnsä edellyttämässä laajuudessa • käyttää animoinnissaan sujuvasti animaation yleisiä lainalaisuuksia

	• käyttää sujuvasti ääni-ilmaisun mahdollisuuksia animaation ja liikegrafiikan toteutuksessa • esittelee sujuvasti suunnitelmiansa ja työnsä etenemistä tilaajalle ja mahdolliselle muulle tuotannon työryhmälle ja perustelee tekemänsä ratkaisut • versoi ja valitsee keskeiset tiedostomuodot ja tallenneformaattit sujuvasti
--	--

Opiskelija työskentelee tilaajalähtöisesti ja huomioi toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• työskentelee tilaajalähtöisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• työskentelee tilaajalähtöisesti • huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• työskentelee järjestelmällisesti tilaajalähtöisesti • huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin • toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan • käyttää ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti • käyttää sujuvasti ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan toimintaympäristössä tekemällä alan työtehtäviä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.3. Audiovisuaalinen tuotanto, 15 osp (105788)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- työskennellä moniammatillisessa työryhmässä tuotannon eri vaiheissa audiovisuaalisen alan tuotannossa
- kommunikoida moniammatillisessa työryhmässä
- työskennellä tilaajalähtöisesti ja huomioida toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija työskentelee moniammatillisessa työryhmässä tuotannon eri vaiheissa audiovisuaalisen alan tuotannossa.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tunnistaa tuotantoprosessin eri vaiheet ja hahmottaa työnsä koko tuotantoprosessia, mutta tarvitsee osin ohjausta • tunnistaa ja osaa kuvailla tuotantoprosessin keskeiset työroolit ja tehtävät, mutta tarvitsee osin ohjausta • työskentelee useammassa eri tehtävässä tai työroolissa tuotannon eri vaiheissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää tuotannon suunnittelun ja toteutuksen dokumentteja, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tuotannon aikatauluja työtehtävissään, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• tunnistaa tuotantoprosessin eri vaiheet ja hahmottaa työnsä osana koko tuotantoprosessia • tunnistaa ja osaa kuvailla tuotantoprosessin keskeiset työroolit ja tehtävät • työskentelee useammassa eri tehtävässä tai työroolissa tuotannon eri vaiheissa • käyttää tuotannon suunnittelun ja toteutuksen dokumentteja • noudattaa tuotannon aikatauluja työtehtävissään
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tunnistaa tuotantoprosessin eri vaiheet ja hahmottaa työnsä ja sen laatutason osana koko tuotantoprosessia • tunnistaa ja osaa kuvailla sujuvasti tuotantoprosessin keskeiset työroolit ja tehtävät • työskentelee sujuvasti useammassa eri tehtävässä tai työroolissa tuotannon eri vaiheissa • käyttää sujuvasti tuotannon suunnittelun ja toteutuksen dokumentteja • noudattaa tuotannon aikatauluja työtehtävissään sekä ymmärtää aikatauluun vaikuttavia tekijöitä

Opiskelija kommunikoi moniammatillisessa työryhmässä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla työryhmän muiden jäsenten kanssa, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • kuvailee tekemiään ratkaisuja muulle työryhmälle sekä huomioi heiltä saamansa tietoa omissa työtehtävissään, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla työryhmän muiden jäsenten kanssa • kuvailee tekemiään ratkaisuja muulle työryhmälle sekä huomioi heiltä saamansa tietoa omissa työtehtävissään
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla työryhmän muiden jäsenten kanssa • kuvailee ja perustelee tekemiään ratkaisuja muulle työryhmälle sekä huomioi heiltä saamansa tietoa järjestelmällisesti omissa työtehtävissään

Opiskelija työskentelee tilaajalähtöisesti ja huomioi toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• työskentelee tilaajalähtöisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• työskentelee tilaajalähtöisesti • huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• työskentelee järjestelmällisesti tilaajalähtöisesti • huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin • toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan • käyttää ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti • käyttää sujuvasti ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Hyvä H2	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Kiitettävä K3	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan toimintaympäristössä tekemällä alan työtehtäviä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.4. Dokumentaarinen tuotanto, 15 osp (105789)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- toteuttaa yksin tai osana työryhmää kaikki vaiheet työprosessissa, jossa työskennellään dokumentaarista näkökulmasta valokuvauksen, äänen tai videon menetelmiä käyttäen tai näitä yhdistäen
- suunnitella työnsä ja organisoida dokumentaarisen tuotannon mahdollistavat järjestelyt työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa
- työskennellä työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa autenttisissa tilanteissa ja ympäristöissä
- käyttää tarkoituksenmukaisia kuvakerronnan, äänikerronnan ja/tai audiovisuaalisen kerronnan keinoja
- tehdä tarvittaessa esityskopion tai -kopiot sekä versioda ja arkistoida materiaalinsa huomioiden eri käyttötarkoitukset, julkaisukanavat sekä tilaajan tarpeet
- huomioida työnkulussa värihallinnan ja materiaalin teknisen julkaisukelpoisuuden
- työskennellä tilaajalähtöisesti ja huomioida toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija toteuttaa yksin tai osana työryhmää kaikki vaiheet työprosessissa, jossa työskennellään dokumentaarista näkökulmasta valokuvauksen, äänen tai videon menetelmiä käyttäen tai näitä yhdistäen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• toimii työprosessin kaikissa vaiheissa lajityypin edellyttämällä tavalla, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • tunnistaa dokumentaarisen tuotannon lajityyppejä, mutta tarvitsee tähän osin ohjausta • käyttää tarkoituksenmukaisesti dokumentaarisen työtavan kuvauksen kerrontatapoja ja valittua näkökulmaa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi työprosessissaan lajityypille ominaisella tavalla tilaajalähtöisen viestinnän näkökulman, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • työskennelleessään osana ryhmää kommunikoi yhteistyökykyisesti työryhmän jäsenten kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii työprosessin kaikissa vaiheissa lajityypin edellyttämällä tavalla • tunnistaa dokumentaarisen tuotannon lajityyppejä • käyttää tarkoituksenmukaisesti dokumentaarisen työtavan kuvauksen kerrontatapoja ja valittua näkökulmaa • huomioi työprosessissaan lajityypille ominaisella tavalla tilaajalähtöisen viestinnän näkökulman • työskennelleessään osana ryhmää kommunikoi yhteistyökykyisesti työryhmän jäsenten kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii järjestelmällisesti työprosessin kaikissa vaiheissa lajityypin edellyttämällä tavalla • käyttää sujuvasti ja tarkoituksenmukaisesti dokumentaarisen työtavan kuvauksen kerrontatapoja ja valittua näkökulmaa • huomioi järjestelmällisesti työprosessissaan lajityypille ominaisella tavalla tilaajalähtöisen viestinnän näkökulman • työskennelleessään osana ryhmää kommunikoi sujuvasti ja yhteistyökykyisesti työryhmän jäsenten kanssa • tunnistaa sujuvasti dokumentaarisen tuotannon lajityyppejä

Opiskelija suunnittelee työnsä ja organisoii dokumentaarisen tuotannon mahdollistavat järjestelyt työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• suunnittelee ja organisoii työnsä ennalta, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • taustoittaa ja rajaa aiheensa sekä tarkentaa näkökulmansa ennen työn toteuttamista, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• suunnittelee ja organisoii työnsä ennalta • taustoittaa ja rajaa aiheensa sekä tarkentaa näkökulmansa ennen työn toteuttamista
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• suunnittelee ja organisoii työnsä ennalta huolellisesti • taustoittaa ja rajaa aiheensa sekä tarkentaa näkökulmansa huolellisesti ennen työn toteuttamista

Opiskelija työskentelee työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa autenttisissa tilanteissa ja ympäristöissä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• valitsee työhönsä tarkoituksenmukaiset työmenetelmät ja -välineet sekä käyttää niitä työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • havainnoinnissaan huomioi jatkuvasti objektiivisuuden ja valitun näkökulman, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi tehtävissään tekijänoikeudet, sopimukset, kuvaus- ja julkaisuluvat sekä ammattieettiset näkökohdat, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi työnkulussa värinhallinnan ja materiaalin teknisen julkaisukelpoisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• valitsee työhönsä tarkoituksenmukaiset työmenetelmät ja -välineet sekä käyttää niitä työtilanteissa • havainnoinnissaan huomioi objektiivisuuden ja valitun näkökulman • huomioi tehtävissään tekijänoikeudet, sopimukset, kuvaus- ja julkaisuluvat sekä ammattieettiset näkökohdat • huomioi työnkulussa värinhallinnan ja materiaalin teknisen julkaisukelpoisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• valitsee työhönsä tarkoituksenmukaiset työmenetelmät ja -välineet sekä käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa • havainnoinnissaan huomioi jatkuvasti objektiivisuuden ja valitun näkökulman • huomioi tehtävissään järjestelmällisesti tekijänoikeudet, sopimukset, kuvaus- ja julkaisuluvat sekä ammattieettiset näkökohdat • huomioi työnkulussa sujuvasti värinhallinnan ja materiaalin teknisen julkaisukelpoisuuden

Opiskelija käyttää tarkoituksenmukaisia kuvakerronnan, äänikerronnan ja taiaudiovisuaalisen kerronnan keinoja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• käyttää tarkoituksenmukaisia kuvakerronnan, äänikerronnan ja/ tai audiovisuaalisen kerronnan keinoja, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • valitsee jälkityövaiheessa tarkoituksenmukaiset työmenetelmät, -välineet ja materiaalit sekä käyttää niitä työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää työtehtävänsä edellyttämässä laajuudessa tarkoituksenmukaisesti arkistomateriaalia, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi kerronnassa ja teknisessä toteutuksessa julkaisukanavien vaatimukset, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• käyttää tarkoituksenmukaisia kuvakerronnan, äänikerronnan ja/ tai audiovisuaalisen kerronnan keinoja • valitsee jälkityövaiheessa tarkoituksenmukaiset työmenetelmät, -välineet ja materiaalit sekä käyttää niitä työtilanteissa • käyttää työtehtävänsä edellyttämässä laajuudessa tarkoituksenmukaisesti arkistomateriaalia • huomioi kerronnassa ja teknisessä toteutuksessa julkaisukanavien vaatimukset
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• käyttää sujuvasti tarkoituksenmukaisia kuvakerronnan, äänikerronnan ja/ tai audiovisuaalisen kerronnan keinoja • valitsee jälkityövaiheessa tarkoituksenmukaiset työmenetelmät, -välineet ja materiaalit sekä käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa • käyttää sujuvasti ja tarkoituksenmukaisesti työtehtävänsä edellyttämässä laajuudessa arkistomateriaalia • huomioi järjestelmällisesti kerronnassa ja teknisessä toteutuksessa julkaisukanavien vaatimukset

Opiskelija tekee tarvittaessa esityskopion tai -kopiot sekä versioi ja arkistoi materiaalinsa huomioiden eri käyttötarkoitukset, julkaisukanavat sekä tilaajan tarpeet.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tekee tarvittaessa esityskopion tai -kopiot, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta • versioi ja arkistoi materiaalinsa huomioiden eri käyttötarkoitukset, julkaisukanavat sekä tilaajan tarpeet, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• tekee tarvittaessa esityskopion tai -kopiot • versioi ja arkistoi materiaalinsa huomioiden eri käyttötarkoitukset, julkaisukanavat sekä tilaajan tarpeet
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tekee tarvittaessa sujuvasti esityskopion tai -kopiot • versioi ja arkistoi materiaalinsa sujuvasti huomioiden eri käyttötarkoitukset, julkaisukanavat sekä tilaajan tarpeet

Opiskelija huomioi työnkulussa värihallinnan ja materiaalin teknisen julkaisukelpoisuuden.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• huomioi työnkulussa värihallinnan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta • huomioi työnkulussa materiaalin teknisen julkaisukelpoisuuden, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• huomioi työnkulussa värihallinnan • huomioi työnkulussa materiaalin teknisen julkaisukelpoisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• huomioi työnkulussa järjestelmällisesti värihallinnan • huomioi työnkulussa järjestelmällisesti materiaalin teknisen julkaisukelpoisuuden

Opiskelija työskentelee tilaajalähtöisesti ja huomioi toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• työskentelee tilaajalähtöisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• työskentelee tilaajalähtöisesti • huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• työskentelee järjestelmällisesti tilaajalähtöisesti • huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin • toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan • käyttää ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti • käyttää sujuvasti ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan toimintaympäristössä tekemällä alan työtehtäviä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.5. Graafisen muotoilun tuotesuunnittelu, 15 osp (105790)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella ja toteuttaa graafisen muotoilun tuotteita itsenäisesti tai osana työryhmää
- hyödyntää graafisen muotoilun ja typografian historiaa
- käyttää graafisen muotoilun suunnittelumenetelmiä, välineitä ja ohjelmistoja
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee ja toteuttaa graafisen muotoilun tuotteita itsenäisesti tai osana työryhmää.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• suunnittelee ja toteuttaa graafisen muotoilun tuotteita, mutta tarvitsee osittain ohjausta • ottaa huomioon kohderyhmän ja viestinnälliset tavoitteet, mutta tarvitsee osittain ohjausta • hankkii taustatietoja työnsä lähtökohdaksi, mutta tarvitsee osittain ohjausta • tekee ja esittelee luonnoksen • tunnistaa graafisen muotoilun merkityksen medioissa
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• suunnittelee ja toteuttaa graafisen muotoilun tuotteita • ottaa huomioon kohderyhmän ja viestinnälliset tavoitteet • hankkii taustatietoja työnsä lähtökohdaksi • tekee ja esittelee luonnoksia • tunnistaa graafisen muotoilun merkityksen eri medioissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• suunnittelee ja toteuttaa laadukkaita graafisen muotoilun tuotteita • ottaa huomioon sujuvasti kohderyhmän ja viestinnälliset tavoitteet • hankkii monipuolisesti taustatietoja työnsä lähtökohdaksi • tekee ja esittelee visuaalisesti mielenkiintoisia luonnoksia • tunnistaa graafisen muotoilun merkityksen ja vaatimukset eri medioissa

Opiskelija hyödyntää graafisen muotoilun ja typografian historiaa.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tunnistaa graafisen muotoilun tyylipiirteitä - tunnistaa typografian historian keskeisiä piirteitä
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- käyttää graafisen muotoilun tyylipiirteitä suunnittelussaan - käyttää typografian historian keskeisiä piirteitä
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- soveltaa graafisen muotoilun tyylipiirteitä suunnittelussaan - soveltaa typografian historian keskeisiä piirteitä

Opiskelija käyttää graafisen muotoilun suunnittelumenetelmiä, välineitä ja ohjelmistoja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- käyttää graafisen muotoilun menetelmiä ja välineitä, mutta tarvitsee osittain ohjausta - hallitsee keskeisten graafisen suunnittelun ohjelmistojen peruskäytön, mutta tarvitsee osittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- käyttää graafisen muotoilun menetelmiä ja välineitä - hallitsee keskeisten graafisen suunnittelun ohjelmistojen peruskäytön
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- käyttää sujuvasti graafisen muotoilun menetelmiä ja välineitä - hallitsee sujuvasti ja monipuolisesti keskeisten graafisen suunnittelun ohjelmistojen käytön

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta - käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan - käyttää ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti - käyttää sujuvasti ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan työympäristössä graafisen muotoilun tehtävissä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.6. Graafisen suunnittelun asiakaslähtöinen tuotteistaminen, 15 osp (105791)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- käyttää graafista suunnittelua asiakkaan palveluiden ja tuotteiden tuotteistamiseen
- toimia erilaisissa asiakaspalvelu-, viestintä- ja vuorovaikutustilanteissa
- hinnoitella työnsä ja ymmärtää työprosessin kustannusrakennetta
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija käyttää graafisen suunnittelua asiakkaan palveluiden ja tuotteiden tuotteistamiseen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tuotteistaa asiakkaan palveluita tai tuotteita kohderyhmille, mutta tarvitsee osittain ohjausta • hankkii taustatietoja työnsä lähtökohdaksi, mutta tarvitsee osittain ohjausta • ideoi tuotteistamisen toimintamallin ja esittelee idean • suunnittelee ja toteuttaa graafisen muotoilun palvelun tai tuotteen asiakkaalle annetun ohjeen mukaan
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• tuotteistaa asiakkaan palveluita tai tuotteita kohderyhmille • hankkii taustatietoja työnsä lähtökohdaksi • ideoi tuotteistamisen toimintamalleja ja esittelee ideoitaan • suunnittelee ja toteuttaa graafisen muotoilun palvelun ja tuotteen asiakkaalle
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tuotteistaa asiakkaan palveluita ja tuotteita laadukkaasti eri kohderyhmille • hankkii taustatietoja työnsä lähtökohdaksi ja hyödyntää niitä omassa työssään • ideoi tuotteistamisen toimintamalleja ja esittelee ideoitaan monipuolisesti • suunnittelee ja toteuttaa laadukkaan graafisen muotoilun palvelun ja tuotteen asiakkaalle

Opiskelija toimii erilaisissa asiakaspalvelu-, viestintä- ja vuorovaikutustilanteissa.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- osallistuu erilaisiin asiakaspalvelu-, viestintä- ja vuorovaikutustilanteisiin - esittelee suunnitelman, mutta tarvitsee osittain ohjausta - ymmärtää työssään asiakkaan toimeksiannon
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- osaa toimia erilaisissa asiakaspalvelu-, viestintä- ja vuorovaikutustilanteissa - esittelee perustellusti ja havainnollisesti suunnitelman asiakkaalle - ymmärtää työssään asiakkaan toimeksiannon ja toimii sen mukaisesti
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- osaa toimia erilaisissa asiakaspalvelu-, viestintä- ja vuorovaikutustilanteissa asiakaslähtöisesti huomioiden taustatiedot - esittelee tarkoituksenmukaisesti perustellen ja monipuolisesti havainnollistaen suunnitelman asiakkaalle - toimii työssään vastuullisesti ja oma-aloitteisesti sekä asiakkaan toimeksiannon mukaisesti

Opiskelija hinnoittelee työnsä ja ymmärtää työprosessin kustannusrakennetta.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tunnistaa työn hinnoittelun osatekijöitä - tuntee työprosessin kustannusrakennetta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- ymmärtää työn hinnoittelun osatekijät - tuntee työprosessin kustannusrakennetta ja toimii kustannustietoisesti
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- ymmärtää työn hinnoittelun osatekijät ja osaa hinnoitella työnsä oikein - tuntee työprosessin kustannusrakennetta ja toimii kustannustietoisesti asiakkaan tarpeet huomioiden

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan • käyttää ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti • käyttää sujuvasti ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan työympäristössä graafisen suunnittelun tuotteistamisen tehtävissä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.7. Graafisen suunnittelun toteuttaminen, 30 osp (105792)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella ja toteuttaa visuaalisen viestinnän tuotteita
- käyttää typografiaa, kuvia ja sommittelun keinoja viestin visualisoinnissa
- käyttää graafisen suunnittelun menetelmiä, välineitä ja ohjelmistoja
- ottaa huomioon alan tuotantoprosessien vaatimukset suunnittelussa
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee ja toteuttaa visuaalisen viestinnän tuotteita.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• suunnittelee ja toteuttaa visuaalisen viestinnän tuotteita ottaen huomioon asiakkaan ja kohderyhmän, mutta tarvitsee osittain ohjausta • hankkii taustatietoja työnsä lähtökohdaksi, mutta tarvitsee osittain ohjausta • tekee ja esittelee luonnoksen • tunnistaa graafisen suunnittelun sovellustapoja medioissa • noudattaa sovittua aikataulua
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• suunnittelee ja toteuttaa visuaalisen viestinnän tuotteita ottaen huomioon asiakkaan ja kohderyhmän • hankkii taustatietoja työnsä lähtökohdaksi • tekee ja esittelee luonnoksia • tunnistaa graafisen suunnittelun vaatimukset ja sovellustapoja eri medioissa • suunnittelee ajan käyttöä ja noudattaa sovittua aikataulua
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• suunnittelee ja toteuttaa itsenäisesti laadukkaita visuaalisen viestinnän tuotteita ottaen huomioon asiakkaan ja kohderyhmän • hankkii monipuolisesti taustatietoja työnsä lähtökohdaksi • tekee ja esittelee visuaalisesti mielenkiintoisia luonnoksia • tunnistaa graafisen suunnittelun merkityksen, vaatimukset ja sovellustapoja eri medioissa • suunnittelee ajan käyttöä ja noudattaa sovittua aikataulua ja pystyy korjaamaan sitä muuttuvissa olosuhteissa

Opiskelija käyttää typografiaa, kuvia ja sommittelun keinoja viestin visualisoinnissa.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• käyttää esteettisesti ja viestinnällisesti tarkoituksenmukaista typografiaa sekä hyödyntää typografian traditioiden tuntemusta, mutta tarvitsee osittain ohjausta • valitsee ja toteuttaa kuvamateriaalia, mutta tarvitsee osittain ohjausta • käyttää kuvan rakentamisen keinoja
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• käyttää esteettisesti ja viestinnällisesti tarkoituksenmukaista typografiaa sekä hyödyntää typografian traditioiden tuntemusta • valitsee ja toteuttaa käyttöön soveltuvaa kuvamateriaalia • käyttää kuvan rakentamisen keinoja tarkoituksenmukaisesti
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• käyttää sujuvasti esteettisesti ja viestinnällisesti tarkoituksenmukaista typografiaa sekä hyödyntää typografian traditioiden tuntemusta • valitsee ja toteuttaa monipuolisesti käyttöön soveltuvaa kuvamateriaalia • soveltaa kuvan rakentamisen keinoja monipuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti

Opiskelija tunnistaa graafisen suunnittelun tuotantoprosessien vaatimukset.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tunnistaa yleisimmät tuotantoprosessit, mutta tarvitsee osittain ohjausta • tunnistaa keskeiset mediakanavat, mutta tarvitsee osittain ohjausta • käyttää värijärjestelmiä, mutta tarvitsee osittain ohjausta • käyttää tallennusmuotoja • noudattaa sovittua aikataulua
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• tunnistaa yleisimmät tuotantoprosessit • tunnistaa keskeiset mediakanavat • ottaa huomioon erilaiset värijärjestelmät • hallitsee erilaisten prosessien vaatimat tallennusmuodot • suunnittelee ajan käyttöä ja noudattaa sovittua aikataulua
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tunnistaa yleisimmät tuotantoprosessit itsenäisesti • tunnistaa monipuolisesti erilaisia mediakanavia • ottaa huomioon järjestelmällisesti erilaiset värijärjestelmät • hallitsee sujuvasti erilaisten prosessien vaatimat tallennusmuodot • suunnittelee ajan käyttöä ja noudattaa sovittua aikataulua ja pystyy korjaamaan sitä muuttuvissa olosuhteissa

Opiskelija käyttää graafisen suunnittelun menetelmiä, välineitä ja ohjelmistoja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• käyttää graafisen suunnittelun menetelmiä ja välineitä, mutta tarvitsee osittain ohjausta • hallitsee keskeisten ohjelmistojen peruskäytön, mutta tarvitsee osittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• käyttää graafisen suunnittelun menetelmiä ja välineitä • hallitsee keskeisten ohjelmistojen peruskäytön
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• käyttää sujuvasti graafisen suunnittelun menetelmiä ja välineitä • hallitsee sujuvasti ja monipuolisesti keskeisten ohjelmistojen käytön

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan • käyttää ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti • käyttää sujuvasti ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan työympäristössä graafisen suunnittelun tehtävissä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.8. Havainnosta piirtäminen, 15 osp (105793)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- tehdä havaintoon perustuvia kuvia
- hahmottaa kolmiulotteisen tilan kaksiulotteiselle pinnalle kuvan rakentamisen keinoin
- käyttää piirtämisen keinoja ilmaisuvälineenä
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija tekee havaintoon perustuvia kuvia.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• toteuttaa havaintoon perustuvia kuvia, mutta tarvitsee osittain ohjausta • käyttää annettuja työmenetelmiä ja materiaaleja • noudattaa sovittua aikataulua
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toteuttaa tavoitteiden mukaisia havaintoon perustuvia kuvia • valitsee tarkoituksenmukaisia työmenetelmiä ja materiaaleja • suunnittelee ajan käyttöönsä ja noudattaa sovittua aikataulua
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toteuttaa tavoitteiden mukaisia laadukkaita havaintoon perustuvia kuvia • valitsee tarkoituksenmukaisia työmenetelmiä ja materiaaleja oman ilmaisunsa toteuttamiseksi • suunnittelee ajan käyttöönsä, noudattaa suunniteltua aikataulua ja pystyy korjaamaan sitä muuttuvissa olosuhteissa

Opiskelija hahmottaa kolmiulotteisen tilan kuvan rakentamisen keinoin kaksiulotteiselle pinnalle.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• käyttää kuva- ja värisomittelun periaatteita omassa työskentelyssään, mutta tarvitsee osittain ohjausta • käyttää tila- ja valovaikutelman rakentamisen keskeisiä periaatteita, mutta tarvitsee osittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• käyttää kuva- ja värisomittelun periaatteita omassa työskentelyssään • käyttää tila- ja valovaikutelman rakentamisen keskeisiä periaatteita
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• soveltaa omaa ilmaisuaan tukevia kuva- ja värisomittelun periaatteita omassa työskentelyssään • käyttää tietoisesti tila- ja valovaikutelman rakentamisen keskeisiä periaatteita

Opiskelija käyttää piirtämisen keinoja ilmaisuvälineenä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• ilmaisee ajatuksiaan piirtämisen keinoin jollakin välineellä • toteuttaa työnsä totutulla tavalla • asettaa kuviaan esille sekä ottaa vastaan palautetta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• ilmaisee ajatuksiaan piirtämisen keinoin eri välineillä • toteuttaa työnsä asettaen sille visuaalisia tavoitteita ja kehittämisen ilmaisuaan • asettaa kuviaan esille sekä ottaa vastaan ja antaa palautetta
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• ilmaisee ajatuksiaan monipuolisesti piirtämisen keinoin eri välineillä • toteuttaa työnsä asettaen sille ennakkoluulottomasti visuaalisia tavoitteita ja kehittämisen tietoisesti ilmaisuaan • asettaa kuviaan esille, ottaa vastaan ja antaa perusteltua palautetta sekä keskustelelee kuvista

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan • käyttää ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti • käyttää sujuvasti ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä kuvallisen ilmaisun käytännön työtehtävissä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.9. Huippuosaajana toimiminen, 15 osp (400010)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- arvioida ja kehittää omaa osaamistaan ja työympäristöään
- työskennellä alan huippuosaamista vaativissa tehtävissä
- huomioida huipputuotannon, -tuotteen tai -palvelun laatuvaatimukset
- toimia alan verkostoissa ja yhteistyössä asiakkaan kanssa.

Arviointi

Opiskelija arvioi ja kehittää omaa osaamistaan ja työympäristöään.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• arvioi työnsä onnistumista ja omaa osaamistaan • kehittää osaamistaan ja työtapojaan • laatii itselleen yksilöllisen kehityssuunnitelman • sopeutuu muutoksiin ja työskentelee pitkäjänteisesti huippuosaamista vaativissa työtehtävissä • kehittää työympäristöään yhdessä muiden kanssa • toimii luontevasti osana tiimiä ja sopeutuu työyhteisöön
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• arvioi realistisesti työnsä onnistumista ja omaa osaamistaan sekä perustelee arviotaan • kehittää aktiivisesti osaamistaan ja työtapojaan • laatii itselleen yksilöllisen kehityssuunnitelman niin, että se tukee kasvua alan huippuammattilaiseksi • sopeutuu nopeasti muutoksiin ja työskentelee pitkäjänteisesti työtään kehittäen huippuosaamista vaativissa työtehtävissä • tukee yhdessä muiden kanssa työympäristön kehittymistä huippuosaamisen vaatimalle tasolle • toimii aktiivisesti osana tiimiä ja sopeutuu hyvin työyhteisöön
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• arvioi realistisesti työnsä onnistumista ja omaa osaamistaan sekä perustelee arviotaan ja määrittelee kehittämistarpeitaan • kehittää aktiivisesti osaamistaan ja työtapojaan haastavien työtehtävien tasolle • uudistaa aktiivisesti omaa osaamistaan niin, että se tukee kasvua alan huippuammattilaiseksi • ennakoii muutoksia, jotta voi helpommin sopeutua niihin ja työskentelee pitkäjänteisesti työtään itseään kehittäen huippuosaamista vaativissa tehtävissä • arvioi työympäristöään ja antaa siihen kehitysehdotuksia ja palautetta • toimii huippuammattilaisena tiimissä ja jakaa aktiivisesti osaamistaan muille.

Opiskelija työskentelee alan huippuosaamista vaativissa tehtävissä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• käyttää omatoimisesti työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja • työskentelee huolellisesti • hankkii ja käyttää työssä tarvittavaa tietoa omatoimisesti ja kysyy tarvittaessa neuvoa • toimii aika- ja muut käytettävissä olevat resurssit huomioiden kustannustehokkaasti ja tuloksellisesti • toimii työssään edistäen pysyviä asiakassuhteita • käyttäytyy työpaikan sääntöjen mukaisesti ja noudattaa työaikoja • toimii vastuullisesti ja noudattaa alan ammattieettisiä periaatteita • ottaa vastuun oman toimintansa työturvallisuudesta ja noudattaa työturvallisuusmääräyksiä ja -ohjeita • varmistaa asiakkaiden ja muiden käyttäjien turvallisuuden ohjeiden mukaan • työskentelee ergonomisesti ja pitää työympäristönsä siistinä koko työprosessin ajan
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• valitsee omatoimisesti työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit sekä käyttää niitä muuttuvissa tilanteissa • työskentelee huolellisesti, luovasti ja innovatiivisesti • hankkii ja soveltaa työssä tarvittavaa tietoa omatoimisesti ja pystyy ratkomaan ongelmatilanteita yhdessä muiden kanssa • toimii oma-aloitteisesti aika- ja muut käytettävissä olevat resurssit huomioiden kustannustehokkaasti ja yrityksen tai organisaation tuloksellisuutta edistävästi • edistää aktiivisesti toiminnan jatkuvuutta ja pysyviä asiakassuhteita • käyttäytyy työpaikan sääntöjen mukaisesti ja noudattaa työaikoja • toimii vastuullisesti ja oma-aloitteisesti alan ammattieettisten periaatteiden mukaan • ottaa vastuun oman toimintansa työturvallisuudesta ja havaitsee ja ilmoittaa työhönsä liittyvät vaarat sekä noudattaa työturvallisuusmääräyksiä ja -ohjeita • varmistaa asiakkaiden ja muiden käyttäjien turvallisuuden itsenäisesti • työskentelee ergonomisesti ja pitää työympäristönsä siistinä koko työprosessin ajan myös haasteellisissa työtilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• valitsee rohkeasti uusiakin työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja sekä käyttää niitä sujuvasti muuttuvissa tilanteissa • työskentelee järjestelmällisesti, tarkasti ja varmasti sekä luovasti ja innovatiivisesti • hankkii ja soveltaa itsenäisesti työssä tarvittavaa tietoa vaihtelevissa työtilanteissa ja perustelee ratkaisujaan hankkimansa tiedon pohjalta • työskentelee yrittäjämäisellä asenteella huomioiden ajan ja muut käytettävissä olevat resurssit kustannustehokkaasti ja yrityksen tai organisaation tuloksellisuutta edistävästi • edistää itsenäisesti toiminnan jatkuvuutta ja pysyviä asiakassuhteita

	• käyttäytyy työpaikan sääntöjen mukaisesti ja noudattaa työaikoja • on ylpeä ammatistaan ja osaamisestaan, toimii vastuullisesti ja kehittää työtään alan ammattieettisten periaatteiden mukaan • ottaa vastuun oman ja työtiimin toiminnan työturvallisuudesta, noudattaa työturvallisuusmääräyksiä ja -ohjeita sekä havaitsee ja ilmoittaa työhönsä liittyvät vaarat • varmistaa asiakkaiden ja muiden käyttäjien turvallisuuden aktiivisesti ja muuttuvissa tilanteissa • työskentelee ergonomisesti ja pitää työympäristönsä siistinä koko työprosessin ajan myös haasteellisissa työtilanteissa ja osallistuu työolosuhteiden kehittämiseen.
--	--

Opiskelija huomioi huipputuotannon, -tuotteen tai -palvelun laatuvaatimukset.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• havaitsee poikkeamia • selviytyy tavallisimmista ongelmatilanteista oppimateriaaleja ja ohjekirjoja hyödyntäen • asettaa tavoitteensa ja suunnittelee oman työnsä ja aikataulun realistiseksi ja toteuttamiskelpoiseksi huomioiden korkeat laatuvaatimukset • toimii yrityksen tai organisaation laatu- ja kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisesti
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• neuvottelee ja etsii ratkaisuja poikkeamille • selviytyy itsenäisesti ongelmatilanteista • asettaa tavoitteensa ja suunnittelee oman työnsä ja aikataulun realistiseksi ja toteuttamiskelpoiseksi muuttuvissa olosuhteissa huomioiden korkeat laatuvaatimukset • toimii aktiivisesti yrityksen tai organisaation laatu- ja kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisesti ja havaitsee kehittämiskohteita
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• neuvottelee ja etsii ratkaisuja poikkeamille sekä korjaa toimintaa sovittujen ratkaisujen mukaan • selviytyy itsenäisesti ongelmatilanteista ja pystyy perustelemaan valintansa • asettaa tavoitteensa ja suunnittelee oman työnsä itsenäisesti ja aikataulun realistiseksi ja vaiheiltaan toteuttamiskelpoiseksi muuttuvissa olosuhteissa huomioiden korkeat laatuvaatimukset ja kykenee tarvittaessa muuttamaan suunnitelmaa • toimii sitoutuneesti yrityksen tai organisaation laatu- ja kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisesti sekä kehittää toimintamalleja näiden tavoitteiden aikaansaamiseksi.

Opiskelija toimii alan verkostoissa ja yhteistyössä asiakkaan kanssa.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• kommunikoi asiakkaiden kanssa ja työyhteisössä omalla kielellään sekä välttävästi vähintään yhdellä itselleen vieraalla kielellä • tuntee toimialan keskeiset kansalliset verkostot ja tutustuu alansa toimijoihin
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• kommunikoi asiakkaiden kanssa ja työyhteisössä omalla kielellään sekä vähintään yhdellä itselleen vieraalla kielellä • tuntee toimialan keskeiset kansalliset ja kansainväliset verkostot ja tutustuu alansa toimijoihin
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• kommunikoi sujuvasti asiakkaiden kanssa ja työyhteisössä omalla kielellään sekä sujuvasti yhdellä itselleen vieraalla kielellä • tuntee toimialan keskeiset kansalliset ja kansainväliset verkostot ja osaa hyödyntää verkostoja työssään.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä toimimalla huippuosaamista vaativissa oman alan työtehtävissä. Osaaminen on mahdollista osoittaa myös kansallisissa ja kansainvälisissä kilpailutilanteissa. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.10. Julkaisugrafiikan tuotanto, 30 osp (105794)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella ja toteuttaa monipuolisia tilaajalähtöisten viestintätuotteiden julkaisu-, tulostus- tai painokelpoisia aineistoja
- käyttää alan keskeisiä ohjelmia, työvälineitä ja -menetelmiä
- työskennellä tilaajalähtöisesti ja huomioida toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan

Arviointi

Opiskelija suunnittelee ja toteuttaa monipuolisia tilaajalähtöisten viestintätuotteiden julkaisu-, tulostus- tai painokelpoisia aineistoja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• huomioi osittain ohjatusti tilaajan tarpeet ja toiveet ja noudattaa ohjeita • laatii ymmärrettäviä luonnoksia ja toimittaa ne tilaajalle arvioitavaksi • tarvitsee ajoittain ohjausta julkaisu-, paino- tai tulostusmenetelmän, -materiaalin ja mahdollisen jälkikäsittelyn asettamien vaatimusten huomioimisessa • tekee yksinkertaisen työsuunnitelman ja aikataulun työstään • toteuttaa suunnitelman mukaisten julkaisukelpoisten töiden julkaisu-, tulostus- tai painoaineistot
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• selvittää tilaajan tarpeet ja toiveet, aikataulun ja kustannustekijät • suunnittelee tilaajan kohderyhmälle soveltuvan viestintätuotteen • laatii ja esittelee tilaajalle vaihtoehtoisia visuaalisia luonnoksia • huomioi julkaisu-, paino- tai tulostusmenetelmän, -materiaalin ja mahdollisen jälkikäsittelyn asettamia vaatimuksia työn edellyttämässä laajuudessa • tekee työsuunnitelman työstään ja aikatauluttaa työskentelynsä järkevästi • toteuttaa suunnitelman mukaisen julkaisukelpoisten töiden julkaisu-, tulostus- tai painoaineistot aikataulussa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• selvittää tilaajan tarpeet, toiveet, aikataulun ja kustannustekijät • määrittelee tilaajan viestintätuotteelle kohderyhmiä huomioiden niiden erilaiset vaatimukset • laatii visuaalisia luonnoksia ja esittelee tilaajalle vaihtoehtoisia toteutusmalleja • selvittää julkaisu-, paino- tai tulostusmenetelmän, -materiaalin ja mahdollisen jälkikäsittelyn asettamat vaatimukset työn edellyttämässä laajuudessa • tekee kattavan työsuunnitelman työstään ja laatii täsmällisen aikataulun • toteuttaa julkaisukelpoisten töiden julkaisu-, tulostus- tai painoaineistot suunnitelman ja aikataulun mukaisesti

Opiskelija käyttää alan keskeisiä ohjelmia, työvälineitä ja -menetelmiä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• käyttää sisällön tuottamisessa ja koostamisessa tarvittavia tarkoituksenmukaisia työvälineitä ja ohjelmistoja mutta voi tarvita niiden käytössä ajoittain ohjausta • käyttää osittain ohjatusti visuaalisen suunnittelun ja viestinnän ilmaisukeinoja • valitsee ohjatusti ilmaisullisesti sopivimman typografisen tyylin käyttötarkoituksen mukaan • huomioi sommittelussa liikkeen ja lukusuunnan merkityksen • kirjoittaa oikeakielistä tekstiä • valitsee oikeat tiedostomuodot jatkokäsittelyä ja eri menetelmillä tapahtuvaa julkaisemista varten mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • ottaa osittain ohjattuna huomioon seuraavien työvaiheiden reunaehdot, työmenetelmiä ja erityisvaatimuksia • hankkii työhönsä liittyvää tietoa tarvitseen ajoittain ohjausta • pyytää apua mahdollisten ongelmatilanteiden ratkaisemiseksi
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• käyttää sisällön tuottamisessa ja koostamisessa tarvittavia tarkoituksenmukaisia työvälineitä sekä ohjelmistoja ja hallitsee niiden yhteiskäyttöä • käyttää visuaalisen suunnittelun ja viestinnän ilmaisukeinoja • valitsee ilmaisullisesti sopivimman typografisen tyylin käyttötarkoituksen mukaan sekä käyttää erilaisia kirjasinleikkauksia samassa käyttöyhteydessä • muotoilee viestin tarkoituksenmukaiseksi ja kohderyhmälle soveltuvaksi • kirjoittaa sujuvaa, oikeakielistä tekstiä • valitsee oikeat tiedostomuodot jatkokäsittelyä ja eri menetelmillä tapahtuvaa julkaisemista varten • ottaa huomioon seuraavien työvaiheiden reunaehdot, työmenetelmiä ja erityisvaatimuksia • hankkii työhönsä liittyvää tietoa kokeilee erilaisia ratkaisutapoja ja etsii tietoa ongelmatilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• käyttää itsenäisesti sisällön tuottamisessa ja koostamisessa tarvittavia tarkoituksenmukaisia työvälineitä sekä ohjelmistoja ja hallitsee niiden yhteiskäyttöä • käyttää ja soveltaa visuaalisen suunnittelun ja viestinnän keskeisiä ilmaisukeinoja • valitsee ilmaisullisesti sopivimman typografisen tyylin käyttötarkoituksen mukaan sekä käyttää erilaisia kirjasinleikkauksia tarkoituksenmukaisesti samassa käyttöyhteydessä • muotoilee viestin tarkoituksenmukaiseksi, kohderyhmälle soveltuvaksi ja visuaalisesti houkuttelevaksi kokonaisuudeksi • kirjoittaa ilmaisullista ja sujuvaa, oikeakielistä tekstiä • valitsee oikeat tiedostomuodot jatkokäsittelyä ja eri menetelmillä tapahtuvaa julkaisemista varten • ottaa järjestelmällisesti huomioon seuraavan työvaiheen edellyttämät reunaehdot, työmenetelmät ja erityisvaatimukset • toimii oma-aloitteisesti tiedon hankinnassa • kokeilee erilaisia ratkaisutapoja ja soveltaa tietojaan ongelmatilanteissa

Opiskelija työskentelee tilaajalähtöisesti ja huomioi toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- työskentelee tilaajalähtöisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- työskentelee tilaajalähtöisesti - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- työskentelee järjestelmällisesti tilaajalähtöisesti - huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta - käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan - käyttää ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti - käyttää sujuvasti ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan toimintaympäristössä tekemällä alan työtehtäviä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.11. Julkaisutuotannossa toimiminen, 15 osp (105795)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- tunnistaa julkaisutuotannon yleisimmät tuotantoprosessit, menetelmät ja käyttöalueet
- tuottaa julkaisuvalmiin aineiston sekä digitaaliseen että painettavaan tai tulostettavaan julkaisuun
- julkaista tuottamaansa materiaalia sekä tulostettuna tai painettuna että digitaalisia julkaisukanavia hyödyntäen
- toteuttaa käytettävyydeltään toimivan verkkosivuston
- työskennellä tilaajalähtöisesti ja huomioida toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan

Arviointi

Opiskelija tunnistaa julkaisutuotannon yleisimmät tuotantoprosessit, menetelmät ja käyttöalueet.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tunnistaa digitaalisesti julkaistun julkaisutuotannon yleisimmät tuotantoprosessit, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • tunnistaa yleisimpien tulostus- ja painomenetelmien perusteet, menetelmät ja käyttöalueet • osaa soveltaa niitä, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• tunnistaa digitaalisesti julkaistun julkaisutuotannon yleisimmät tuotantoprosessit • tunnistaa yleisimpien tulostus- ja painomenetelmien perusteet, menetelmät ja käyttöalueet • osaa soveltaa niitä
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tuntee digitaalisesti julkaistun julkaisutuotannon yleisimmät tuotantoprosessit, menetelmät ja käyttöalueet • tuntee yleisimpien tulostus- ja painomenetelmien perusteet, menetelmät ja käyttöalueet • osaa soveltaa niitä itsenäisesti

Opiskelija tuottaa julkaisuvalmiin aineiston sekä digitaaliseen että painettavaan tai tulostettavaan julkaisuun.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tuottaa monipuolisen julkaisuvalmiin aineiston sekä digitaaliseen että painettavaan tai tulostettavaan julkaisuun, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja, mutta tarvitsee joidenkin osalta ohjausta • tekee työhönsä liittyvän tiedostonhallinnan, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää toteuttamissaan julkaisussa sommittelun, värin, kuvakerronnan sekä typografian viestinnällisiä ja ilmaisullisia mahdollisuuksia tarkoituksenmukaisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• tuottaa monipuolisen julkaisuvalmiin aineiston sekä digitaaliseen että painettavaan tai tulostettavaan julkaisuun • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja • tekee työhönsä liittyvän tiedostonhallinnan • käyttää toteuttamissaan julkaisussa sommittelun, värin, kuvakerronnan sekä typografian viestinnällisiä ja ilmaisullisia mahdollisuuksia tarkoituksenmukaisesti
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tuottaa itsenäisesti monipuolisen julkaisuvalmiin aineiston sekä digitaaliseen että painettavaan tai tulostettavaan julkaisuun • valitsee työhönsä sopivimmat työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit ja käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa • tekee sujuvasti työhönsä liittyvän tiedostonhallinnan • käyttää toteuttamissaan julkaisussa sommittelun, värin, kuvakerronnan sekä typografian viestinnällisiä ja ilmaisullisia mahdollisuuksia tarkoituksenmukaisesti ja luontevasti

Opiskelija julkaisee tuottamaansa materiaalia sekä tulostettuna tai painettuna että digitaalisia julkaisukanavia hyödyntäen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- julkaisee tuottamaansa materiaalia sekä tulostettuna tai painettuna että digitaalisia julkaisukanavia hyödyntäen, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja, mutta tarvitsee joidenkin osalta ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- julkaisee tuottamaansa materiaalia sekä tulostettuna tai painettuna että digitaalisia julkaisukanavia hyödyntäen - käyttää työhönsä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- julkaisee itsenäisesti tuottamaansa materiaalia sekä tulostettuna tai painettuna että digitaalisia julkaisukanavia hyödyntäen - valitsee työhönsä sopivimmat työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit ja käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa

Opiskelija toteuttaa käytettävyydeltään toimivan verkkosivuston.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- toteuttaa käytettävyydeltään toimivan verkkosivuston, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta - valitsee työhönsä tarkoituksenmukaiset työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta - tekee työhönsä liittyvän tiedostonhallinnan, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - hyödyntää ohjelmoinnin perusteita työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta - käyttää toteuttamassaan verkkosivustossa sommittelun, värin, kuvakerronnan sekä typografian viestinnällisiä ja ilmaisullisia mahdollisuuksia tarkoituksenmukaisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- toteuttaa käytettävyydeltään toimivan verkkosivuston - valitsee työhönsä tarkoituksenmukaiset työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit - tekee työhönsä liittyvän tiedostonhallinnan - hyödyntää ohjelmoinnin perusteita työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa - käyttää toteuttamassaan verkkosivustossa sommittelun, värin, kuvakerronnan sekä typografian viestinnällisiä ja ilmaisullisia mahdollisuuksia tarkoituksenmukaisesti
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- toteuttaa käytettävyydeltään toimivan verkkosivuston itsenäisesti - valitsee työhönsä tarkoituksenmukaiset työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit ja käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa - tekee työhönsä liittyvän tiedostonhallinnan sujuvasti - hyödyntää itsenäisesti ohjelmoinnin perusteita työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa - käyttää toteuttamassaan verkkosivustossa sommittelun, värin, kuvakerronnan sekä typografian viestinnällisiä ja ilmaisullisia mahdollisuuksia tarkoituksenmukaisesti ja luontevasti

Opiskelija työskentelee tilaajalähtöisesti ja huomioi toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- työskentelee tilaajalähtöisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- työskentelee tilaajalähtöisesti - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- työskentelee järjestelmällisesti tilaajalähtöisesti - huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti - käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta - kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan - käyttää ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti - käyttää sujuvasti ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan toimintaympäristössä tekemällä alan työtehtäviä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.12. Konseptitaiteen toteuttaminen, 15 osp (105796)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- visualisoida idean ja tarinan mediatuotteita varten
- käyttää keskeisiä kuvailmaisun keinoja sekä taide- ja muotoiluhistorian tyylipiirteitä
- käyttää suunnittelussa keskeisiä ohjelmistoja, työvälineitä ja -menetelmiä
- toimia osana mediatuotteen tuotantoprosessia
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija visualisoi idean ja tarinan mediatuotteita varten.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• toteuttaa mediatuotteen kuvallisia elementtejä • toteuttaa valmiin suunnitelman pohjalta kuvakäsikirjoituksen tai konseptikuvia, mutta tarvitsee osittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• suunnittelee ja toteuttaa käyttöön soveltuvia mediatuotteen kuvallisia elementtejä • toteuttaa valmiin suunnitelman pohjalta kuvakäsikirjoituksen tai konseptikuvia
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• suunnittelee ja toteuttaa käyttöön soveltuvia mediatuotteen kuvallisia kokonaisuuksia • toteuttaa valmiin suunnitelman pohjalta toimivan kuvakäsikirjoituksen tai laadukkaita konseptikuvia

Opiskelija käyttää keskeisiä kuvailmaisun keinoja sekä taide- ja muotoiluhistorian tyylipiirteitä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tunnistaa väri- ja kuvasomittelun keskeisiä periaatteita - tuntee kuvan rajauksen ja perspektiivin periaatteita - tunnistaa taide- ja muotoiluhistorian tyylipiirteitä
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- käyttää työssään väri- ja kuvasomittelun keskeisiä periaatteita - käyttää kuvan rajauksen ja perspektiivin sekä mittasuhteiden kuvaamisen keskeisiä periaatteita - selvittää taide- ja muotoiluhistorian tyylipiirteitä työn edellyttämässä laajuudessa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- soveltaa työssään väri- ja kuvasomittelun keskeisiä periaatteita tarkoituksenmukaisesti - soveltaa kuvan rajauksen ja perspektiivin sekä mittasuhteiden kuvaamisen keskeisiä periaatteita tarkoituksenmukaisesti - selvittää ja soveltaa taide- ja muotoiluhistorian tyylipiirteitä työn edellyttämässä laajuudessa

Opiskelija käyttää suunnittelussa keskeisiä ohjelmistoja, työvälineitä ja -menetelmiä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- käyttää suunnittelussa ja sisällön tuottamisessa tarvittavia työvälineitä ja -menetelmiä, mutta tarvitsee osittain ohjausta - käyttää joitakin ohjelmistoja
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- käyttää suunnittelussa ja sisällön tuottamisessa tarvittavia tarkoituksenmukaisia työvälineitä ja -menetelmiä - hallitsee ohjelmistojen peruskäytön
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- käyttää sujuvasti suunnittelussa ja sisällön tuottamisessa tarvittavia tarkoituksenmukaisia työvälineitä ja -menetelmiä - hallitsee sujuvasti ja monipuolisesti ohjelmistojen käytön

Opiskelija toimii osana mediatuotteen tuotantoprosessia.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tunnistaa tuotantoprosessin vaiheita - huomioi työssään toimeksiantajan tarpeita - tunnistaa tuotantoprosessin vaatimuksia - työskentelee osana työryhmää ja ottaa vastaan palautetta - ymmärtää englanninkielistä sanastoa - noudattaa sovittuja aikatauluja
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- tunnistaa tuotantoprosessin eri vaiheet - huomioi työssään kohderyhmän ja toimeksiantajan tarpeet - ottaa työssään huomioon tuotantoprosessin vaatimukset - työskentelee osana työryhmää ja ottaa vastaan palautetta sekä muuttaa toimintaansa sen perusteella - ymmärtää työhön liittyvän keskeisen englanninkielisen sanaston - suunnittelee ajankäyttöään ja noudattaa sovittuja aikatauluja
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- tunnistaa sujuvasti tuotantoprosessin eri vaiheet ja hahmottaa työnsä osana sitä - huomioi ja toteuttaa työssään kohderyhmän ja toimeksiantajan tarpeet - ottaa työssään sujuvasti huomioon koko tuotantoprosessin vaatimukset - työskentelee sujuvasti osana työryhmää ja ottaa vastaan palautetta sekä muuttaa toimintaansa sen perusteella - hallitsee työhön liittyvän keskeisen englanninkielisen sanaston - suunnittelee ajankäyttöään, noudattaa suunniteltuja aikatauluja ja pystyy korjaamaan sitä muuttuvissa olosuhteissa

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta - käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan - käyttää ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti - käyttää sujuvasti ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan työympäristössä kuvallisen ilmaisun tehtävissä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.13. Kuvajournalistinen työskentely, 15 osp (105797)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- toteuttaa valokuvia ja kuvakerronnallisia kokonaisuuksia journalistisesta näkökulmasta
- toteuttaa kuvajournalististen valokuvien ja kuvakerronnallisten kokonaisuuksien työprosesseja
- huomioida työtehtävissään tilaajan näkökulman ja tuotannon kustannusten rakentumista
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija toteuttaa valokuvia ja kuvakerronnallisia kokonaisuuksia journalistisesta näkökulmasta.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- toteuttaa valokuvia ja rakentaa kuvista journalistisia kerronnallisia kokonaisuuksia välittääkseen tietoa yhteiskunnasta, ajankohtaisista tapahtumista ja ilmiöistä, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - toteuttaa kuvajournalistisen videon, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - toimii yhteistyössä toimittajan, graafikon ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa työnsä edellyttämässä laajuudessa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - huomioi työssään kuvan ja tekstin yhteyden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - huomioi työssään julkaisukanavan ja muun kontekstin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - hyödyntää työskentelyssään kuvajournalismin tradition ja nykyhetken tuntemustaan, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- toteuttaa valokuvia ja rakentaa kuvista journalistisia kerronnallisia kokonaisuuksia välittääkseen tietoa yhteiskunnasta, ajankohtaisista tapahtumista ja ilmiöistä - toteuttaa kuvajournalistisen videon - toimii yhteistyössä toimittajan, graafikon ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa työnsä edellyttämässä laajuudessa - huomioi työssään kuvan ja tekstin yhteyden - huomioi työssään julkaisukanavan ja muun kontekstin - hyödyntää työskentelyssään kuvajournalismin tradition ja nykyhetken tuntemustaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- toteuttaa laadukkaita kuvajournalistisia valokuvia ja kuvakerronnallisia kokonaisuuksia välittääkseen tietoa yhteiskunnasta, ajankohtaisista tapahtumista ja ilmiöistä - toteuttaa laadukkaan kuvajournalistisen videon - toimii sujuvasti yhteistyössä toimittajan, graafikon ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa työnsä edellyttämässä laajuudessa - huomioi työssään sujuvasti kuvan ja tekstin yhteyden - huomioi työssään sujuvasti julkaisukanavan ja muun kontekstin - hyödyntää työskentelyssään sujuvasti kuvajournalismin tradition ja nykyhetken tuntemustaan

Opiskelija toteuttaa kuvajournalististen valokuvien ja kuvakerronnalisten kokonaisuuksien työprosesseja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- toteuttaa kuvajournalististen valokuvien ja kuvakerronnalisten kokonaisuuksien työprosesseja, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - suunnittelee ja organisoii työnsä sekä taustoittaa aiheensa työn edellyttämässä laajuudessa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - pyytää tarvittavat kuvaus- ja julkaisuluvat, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - sopii aikatauluista muiden osapuolien kanssa ja aikatauluttaa oman työnsä, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - tekee työnsä valmiiksi aikataulun mukaisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - valitsee työhönsä tarkoituksenmukaiset työmenetelmät ja -välineet sekä käyttää niitä työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - versioi ja arkistoi materiaalinsa huomioiden eri käyttötarkoitukset, julkaisukanavat sekä asiakaslähtöisessä työssä tilaajan tarpeet, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - toimii työprosessin kaikissa vaiheissa lajityypin edellyttämällä tavalla, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- toteuttaa kuvajournalististen valokuvien ja kuvakerronnalisten kokonaisuuksien työprosesseja - suunnittelee ja organisoii työnsä sekä taustoittaa aiheensa työn edellyttämässä laajuudessa - pyytää tarvittavat kuvaus- ja julkaisuluvat - sopii aikatauluista muiden osapuolien kanssa ja aikatauluttaa oman työnsä - tekee työnsä valmiiksi aikataulun mukaisesti - valitsee työhönsä tarkoituksenmukaiset työmenetelmät ja -välineet sekä käyttää niitä työtilanteissa - versioi ja arkistoi materiaalinsa huomioiden eri käyttötarkoitukset, julkaisukanavat sekä asiakaslähtöisessä työssä tilaajan tarpeet - toimii työprosessin kaikissa vaiheissa lajityypin edellyttämällä tavalla
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- toteuttaa sujuvasti työprosesseja, joissa toteutetaan valokuvia ja rakennetaan kuvajournalistisia kokonaisuuksia - suunnittelee ja organisoii työnsä huolellisesti sekä taustoittaa aiheensa sujuvasti työn edellyttämässä laajuudessa - pyytää sujuvasti tarvittavat kuvaus- ja julkaisuluvat - sopii sujuvasti aikatauluista muiden osapuolien kanssa ja aikatauluttaa oman työnsä huolellisesti - pystyy sovittamaan aikataulunsa muuttuviin olosuhteisiin ja tekee työnsä valmiiksi aikataulun mukaisesti - valitsee työhönsä tarkoituksenmukaiset työmenetelmät ja -välineet sekä käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa - versioi ja arkistoi materiaalinsa sujuvasti huomioiden eri käyttötarkoitukset, julkaisukanavat sekä asiakaslähtöisessä työssä tilaajan tarpeet - toimii työprosessin kaikissa vaiheissa järjestelmällisesti ja sujuvasti lajityypin edellyttämällä tavalla

Opiskelija huomioi työtehtävissään tilaajan näkökulman ja tuotannon kustannusten rakentumista.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• työskentelee tilaajalähtöisesti asiakaslähtöisissä työtehtävissään, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• työskentelee tilaajalähtöisesti asiakaslähtöisissä työtehtävissään • huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• työskentelee järjestelmällisesti tilaajalähtöisesti asiakaslähtöisissä työtehtävissään • huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin • toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan • käyttää ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti • käyttää sujuvasti ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan työympäristössä valokuvausalan tehtävissä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.14. Kuvallinen ilmaisu ja havainnointi, 15 osp (105798)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- havainnoida ja toteuttaa kuvia eri menetelmillä
- toteuttaa kolmiulotteisen tuotoksen
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija havainnoi ja toteuttaa kuvia eri menetelmillä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• toteuttaa kuvia, joista osa perustuu havaintoon • käyttää eri työvälineitä ja -menetelmiä • käyttää kuva- ja värisommittelun periaatteita, mutta tarvitsee osittain ohjausta • käyttää tila- ja valovaikutelman rakentamisen periaatteita, mutta tarvitsee osittain ohjausta • asettaa kuviaan esille sekä ottaa vastaan palautetta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toteuttaa tavoitteiden mukaisia kuvia, joista osa perustuu havaintoon • käyttää eri työvälineitä ja -menetelmiä tarkoituksenmukaisesti • käyttää kuva- ja värisommittelun periaatteita • käyttää tila- ja valovaikutelman rakentamisen periaatteita • asettaa kuviaan esille sekä ottaa vastaan ja antaa palautetta
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toteuttaa tavoitteiden mukaisia laadukkaita kuvia, joista osa perustuu havaintoon • käyttää eri työvälineitä ja -menetelmiä tarkoituksenmukaisesti ja monipuolisesti • soveltaa monipuolisesti kuva- ja värisommittelun periaatteita • käyttää tietoisesti ja tarkoituksenmukaisesti tila- ja valovaikutelman rakentamisen periaatteita • asettaa kuviaan esille, ottaa vastaan ja antaa perusteltua palautetta sekä keskustelee kuvista

Opiskelija toteuttaa kolmiulotteisen tuotoksen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- toteuttaa kolmiulotteisen tuotoksen - käyttää kolmiulotteiseen sommitteluun soveltuvia työvälineitä ja -menetelmiä, mutta tarvitsee osittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- toteuttaa tavoitteiden mukaisen kolmiulotteisen tuotoksen - käyttää kolmiulotteiseen sommitteluun soveltuvia työvälineitä ja -menetelmiä
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- toteuttaa tavoitteiden mukaisen laadukkaan kolmiulotteisen tuotoksen - käyttää kolmiulotteiseen sommitteluun soveltuvia työvälineitä ja -menetelmiä sujuvasti ja tarkoituksenmukaisesti

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta - käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan - käyttää ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti - käyttää sujuvasti ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä kuvallisen ilmaisun käytännön työtehtävissä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.15. Kuvan rakentaminen, 15 osp (105799)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- tunnistaa kuvallisen ilmaisun tradition keskeisiä tunnuspiirteitä
- tunnistaa kuvallisen ilmaisun keskeiset keinot ja soveltaa niitä omassa työssään
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija tunnistaa kuvallisen ilmaisun tradition keskeisiä tunnuspiirteitä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tunnistaa kuvallisen ilmaisun tradition keskeisiä tunnuspiirteitä, mutta tarvitsee osittain ohjausta • tunnistaa nykyaikaisen ilmenemismuotoja, mutta tarvitsee osittain ohjausta • tunnistaa kuvallisen ilmaisun tradition tunnuspiirteitä tämän päivän kuvakulttuurissa, mutta tarvitsee osittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• tunnistaa kuvallisen ilmaisun tradition keskeisiä tunnuspiirteitä • tunnistaa nykyaikaisen ilmenemismuotoja • tunnistaa kuvallisen ilmaisun tradition tunnuspiirteitä tämän päivän kuvakulttuurissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tunnistaa kuvallisen ilmaisun tradition keskeisiä tunnuspiirteitä sekä hyödyntää niitä omassa työssään • tunnistaa keskeisiä nykyaikaisen ilmenemismuotoja • tunnistaa kuvallisen ilmaisun tradition tunnuspiirteitä ja ymmärtää niiden merkityksiä tämän päivän kuvakulttuurissa

Tunnistaa kuvallisen ilmaisun keskeiset keinot ja soveltaa niitä omassa työssään.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tuntee värisommittelun keskeiset käsitteet ja soveltaa niitä omassa työskentelyssään, mutta tarvitsee osittain ohjausta - tuntee kuvan sommittelun ja rajauksen keskeiset periaatteet ja soveltaa niitä omassa työskentelyssään, mutta tarvitsee osittain ohjausta - ymmärtää valon merkityksen kuvan rakentamisessa ja soveltaa sitä omassa työskentelyssään, mutta tarvitsee osittain ohjausta - käyttää kuvatilaa rakentamisen keskeisiä periaatteita, mutta tarvitsee osittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- tuntee värisommittelun keskeiset käsitteet ja osaa soveltaa niitä omassa työskentelyssään - tuntee kuvan sommittelun ja rajauksen keskeiset periaatteet ja osaa soveltaa niitä omassa työskentelyssään - ymmärtää valon merkityksen kuvan rakentamisessa ja soveltaa sitä omassa työskentelyssään - käyttää kuvatilaa rakentamisen keskeisiä periaatteita
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- tuntee värisommittelun keskeiset käsitteet ja osaa soveltaa niitä omassa työskentelyssään tarkoituksenmukaisesti ja monipuolisesti - tuntee kuvan sommittelun ja rajauksen keskeiset periaatteet ja osaa soveltaa niitä omassa työskentelyssään tarkoituksenmukaisesti - ymmärtää valon merkityksen kuvan rakentamisessa ja soveltaa sitä omassa työskentelyssään tarkoituksenmukaisesti - käyttää kuvatilaa rakentamisen keskeisiä periaatteita tarkoituksenmukaisesti

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta - käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan - käyttää ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti - käyttää sujuvasti ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä tradition tuntemuksen ja kuvan rakentamisen keinojen käytössä kuvallisen ilmaisun työtehtävissä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua

ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.16. Kuvankäsittely, 15 osp (105800)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- käsitellä kuvia kuvankäsittelyohjelmilla erilaisiin käyttötarkoituksiin ja julkaisukanaviin
- toteuttaa kuvankäsittelyn työnkulut eri tyyppisiin kuviin
- ilmaista kuvankäsittelyn keinoin ajatuksia, tunteita tai viestejä
- toimia ja kommunikoida yhteistyökumppaneiden kanssa
- huomioida ajan käyttöä ja tuotannon kustannusten rakentumista
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija käsittelee kuvia kuvankäsittelyohjelmilla erilaisiin käyttötarkoituksiin ja julkaisukanaviin.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• käsittelee kuvia kuvankäsittelyohjelmilla, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi kuvien käyttötarkoituksen ja julkaisukanavan tekniset vaatimukset, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• käsittelee kuvia kuvankäsittelyohjelmilla tarkoituksenmukaisesti • huomioi kuvien käyttötarkoituksen ja julkaisukanavan tekniset vaatimukset
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• käsittelee kuvia kuvankäsittelyohjelmilla monipuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti • huomioi järjestelmällisesti kuvien käyttötarkoituksen ja julkaisukanavan tekniset vaatimukset

Opiskelija toteuttaa kuvankäsittelyn työkulut eri tyyppeihin kuviin.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- toteuttaa kuvankäsittelyn työkuluja erilaisiin kuvatyyppeihin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - käyttää tarkoituksenmukaisia digitaalisen kuvankäsittelyn työmenetelmiä, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - huomioi värinhallinnan digitaalisessa työkulussa, mutta tarvitsee osittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- toteuttaa kuvankäsittelyn työkuluja erilaisiin kuvatyyppeihin - käyttää tarkoituksenmukaisia digitaalisen kuvankäsittelyn työmenetelmiä - huomioi värinhallinnan digitaalisessa työkulussa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- toteuttaa sujuvasti kuvankäsittelyn työkuluja erilaisiin kuvatyyppeihin - käyttää sujuvasti tarkoituksenmukaisia digitaalisen kuvankäsittelyn työmenetelmiä - huomioi järjestelmällisesti värinhallinnan digitaalisessa työkulussa

Opiskelija ilmaisee kuvankäsittelyn keinoin ajatuksia, tunteita tai viestejä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- ilmaisee kuvankäsittelyn keinoin ajatuksia, tunteita tai viestejä, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - käyttää tarkoituksenmukaisia ilmaisullisia ja teknisiä ratkaisuja, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - huomioi ilmaisukeinojen valinnassa kuvan kontekstin, asiayhteyden ja julkaisu ympäristön, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- ilmaisee kuvankäsittelyn keinoin ajatuksia, tunteita tai viestejä - käyttää tarkoituksenmukaisia ilmaisullisia ja teknisiä ratkaisuja - huomioi ilmaisukeinojen valinnassa kuvan kontekstin, asiayhteyden ja julkaisu ympäristön
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- ilmaisee kuvankäsittelyn keinoin ajatuksia, tunteita tai viestejä sujuvasti - käyttää tarkoituksenmukaisia ilmaisullisia ja teknisiä ratkaisuja sujuvasti - huomioi ilmaisukeinojen valinnassa järjestelmällisesti kuvan kontekstin, asiayhteyden ja julkaisu ympäristön

Opiskelija toimii ja kommunikoi yhteistyökumppaneiden kanssa.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• työskentelee asiakaslähtöisissä tuotannoissa tilaajalähtöisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • ottaa tekijälähtöisissä tuotannoissa huomioon yhteistyökumppanien näkökulmat, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • toimii ja kommunikoi yhteistyökumppaneiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• työskentelee asiakaslähtöisissä tuotannoissa tilaajalähtöisesti • ottaa tekijälähtöisissä tuotannoissa huomioon yhteistyökumppanien näkökulmat • toimii ja kommunikoi yhteistyökumppaneiden kanssa tilanteen edellyttämällä tavalla
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• työskentelee asiakaslähtöisissä tuotannoissa järjestelmällisesti ja tilaajalähtöisesti • ottaa tekijälähtöisissä tuotannoissa järjestelmällisesti huomioon yhteistyökumppanien näkökulmat • toimii ja kommunikoi tilaajan ja asiakkaiden kanssa tilanteen edellyttämällä tavalla sujuvasti

Opiskelija huomioi ajan käyttöä ja tuotannon kustannusten rakentumista.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• huomioi työssään ajan käytön ja sen vaikutuksen tuotannon kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi menetelmien ja materiaalien käytön vaikutuksia tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• huomioi työssään ajan käytön ja sen vaikutuksen tuotannon kustannuksiin • huomioi menetelmien ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• huomioi työssään järjestelmällisesti ajan käytön ja sen vaikutuksen tuotannon kustannuksiin • huomioi sujuvasti menetelmien ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin

Opiskelija osaa dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan • käyttää ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti • käyttää sujuvasti ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan työympäristössä kuvankäsittelyn tehtävissä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.17. Kuvanveistäminen, 15 osp (105801)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- toteuttaa ideasta tai luonnoksesta kolmiulotteisen teoksen materiaalien ominaisuuksia hyödyntäen
- käyttää työssään erilaisia kuvanveiston työmenetelmiä ja välineitä
- käyttää kuvanveiston keinoja ilmaisuvälineenä
- tunnistaa ammattialalla toimimisen edellytyksiä
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan

Arviointi

Opiskelija toteuttaa ideasta tai luonnoksesta kolmiulotteisen teoksen materiaalien ominaisuuksia hyödyntäen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• valitsee näkökulman • ideoi ja luonnostelee kolmiulotteisia teoksia • tunnistaa erilaisten välineiden ja materiaalien ominaisuuksia • toteuttaa tavoitteiden mukaisia teoksia
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• taustoittaa työtään ja valitsee näkökulman teokseen • ideoi, tekee suunnitelmia ja luonnoksia kolmiulotteisista teoksista • hyödyntää erilaisten välineiden ja materiaalien ominaisuuksia • toteuttaa tavoitteiden mukaisia teoksia eri tekniikoilla
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• taustoittaa työtään ja valitsee näkökulman teokseen sekä perustelee valintojaan • ideoi, tekee suunnitelmia ja luonnoksia kolmiulotteisista teoksista valikoiden • hyödyntää monipuolisesti erilaisten välineiden ja materiaalien ominaisuuksia • toteuttaa ja viimeistee tavoitteiden mukaisia laadukkaita kolmiulotteisia teoksia eri tekniikoilla

Opiskelija käyttää työssään erilaisia kuvanveiston työmenetelmiä ja välineitä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• käyttää annettuja työmenetelmiä ja materiaaleja • käyttää erilaisille tekniikoille ominaisia visuaalisia ja teknisiä ratkaisuja, mutta tarvitsee osittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• valitsee tarkoituksenmukaisia työmenetelmiä ja materiaaleja • käyttää erilaisille tekniikoille ominaisia visuaalisia ja teknisiä ratkaisuja
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• valitsee tarkoituksenmukaisia työmenetelmiä ja materiaaleja, jotka tukevat hänen ilmaisuaan • käyttää erilaisille tekniikoille ominaisia monipuolisia visuaalisia ja teknisiä ratkaisuja

Opiskelija käyttää kuvanveiston keinoja ilmaisuvälineenä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• ilmaisee ajatuksiaan kuvanveiston keinoin jollakin välineellä • toteuttaa työnsä totutulla tavalla • tunnistaa joitakin kuvanveistotaiteen tradition tyylipiirteitä
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• ilmaisee ajatuksiaan kuvanveiston keinoin eri välineillä • toteuttaa työnsä asettaen sille visuaalisia tavoitteita ja kehittäen ilmaisuaan • osaa nähdä työnsä suhteessa kuvanveistotaiteen traditioon
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• ilmaisee ajatuksiaan monipuolisesti kuvanveiston keinoin eri välineillä • toteuttaa työnsä asettaen sille ennakkoluulottomasti visuaalisia tavoitteita ja kehittäen tietoisesti ilmaisuaan • osaa nähdä työnsä suhteessa kuvanveistotaiteen traditioon sekä nykytaiteen ilmaisumuotoihin

Opiskelija tunnistaa ammattialalla toimimisen edellytyksiä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• selvittää alan toimintamuotoja, näyttely- ja galleriatoimintaa sekä alan järjestöjen ja liittojen tarjoamia palveluita, mutta tarvitsee osittain ohjausta • tuntee joitakin työskentelynsä kustannustekijöitä • arvioi mahdollisuuksiaan toimia alalla, mutta tarvitsee osittain ohjausta • noudattaa aikatauluja
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• selvittää alan toimintamuotoja, näyttely- ja galleriatoimintaa sekä alan järjestöjen ja liittojen tarjoamia palveluita • tuntee työskentelynsä kustannusrakennetta • arvioi mahdollisuuksiaan toimia alalla • suunnittelee ajan käyttöönsä ja noudattaa aikatauluja
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• selvittää alan toimintamuotoja, näyttely- ja galleriatoimintaa sekä alan järjestöjen ja liittojen tarjoamia palveluita ja arvioi niiden hyötyjä itselleen • tuntee työskentelynsä kustannusrakennetta ja toimii kustannustietoisesti • arvioi realistisesti mahdollisuuksiaan toimia alalla • suunnittelee ajan käyttöönsä, noudattaa suunniteltua aikataulua ja pystyy korjaamaan sitä muuttuvissa olosuhteissa

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan • käyttää ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti • käyttää sujuvasti ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla kuvallisen ilmaisun työympäristössä toteuttamalla ideasta tai luonnoksesta kolmiulotteisen teoksen.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.18. Kuvataiteen materiaalien ja menetelmien käyttö, 30 osp (105802)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- toteuttaa teoksia maalaustaiteen työmenetelmiä ja materiaaleja käyttäen
- toteuttaa kolmiulotteisia teoksia kuvanveiston työmenetelmiä ja materiaaleja käyttäen
- toteuttaa teoksia taidegrafiikan työmenetelmiä ja materiaaleja käyttäen
- toteuttaa teoksia tila-aikataiteen keinoin
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija toteuttaa teoksia maalaustaiteen työmenetelmiä ja materiaaleja käyttäen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• toteuttaa tavoitteiden mukaisen maalauksen • käyttää annettuja työmenetelmiä ja materiaaleja • käyttää maalaustaiteelle ominaisia visuaalisia ja teknisiä ratkaisuja, mutta tarvitsee osittain ohjausta • noudattaa sovittua aikataulua • asettaa teoksen esille sekä ottaa vastaan palautetta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toteuttaa tavoitteiden mukaisia maalauksia • valitsee tarkoituksenmukaisia työmenetelmiä ja materiaaleja • käyttää maalaustaiteelle ominaisia visuaalisia ja teknisiä ratkaisuja • suunnittelee ajan käyttöönsä ja noudattaa sovittua aikataulua • asettaa teoksiaan esille sekä ottaa vastaan ja antaa palautetta
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toteuttaa tavoitteiden mukaisia laadukkaita maalauksia • valitsee tarkoituksenmukaisia työmenetelmiä ja materiaaleja oman ilmaisunsa toteuttamiseksi • käyttää maalaustaiteelle ominaisia monipuolisia visuaalisia ja teknisiä ratkaisuja • suunnittelee ajan käyttöönsä ja noudattaa suunniteltua aikataulua ja pystyy korjaamaan sitä muuttuvissa olosuhteissa • asettaa teoksiaan esille, ottaa vastaan ja antaa perusteltua palautetta sekä keskustelee teoksista

Opiskelija toteuttaa kolmiulotteisia teoksia kuvanveiston työmenetelmiä ja materiaaleja käyttäen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- toteuttaa tavoitteiden mukaisen kolmiulotteisen teoksen - käyttää annettuja työmenetelmiä ja materiaaleja - käyttää kuvanveistolle ominaisia visuaalisia ja teknisiä ratkaisuja, mutta tarvitsee osittain ohjausta - noudattaa sovittua aikataulua - asettaa teoksen esille sekä ottaa vastaan palautetta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- toteuttaa tavoitteiden mukaisia kolmiulotteisia teoksia - valitsee tarkoituksenmukaisia työmenetelmiä ja materiaaleja - käyttää kuvanveistolle ominaisia visuaalisia ja teknisiä ratkaisuja - suunnittelee ajan käyttöönsä ja noudattaa sovittua aikataulua - asettaa teoksiaan esille sekä ottaa vastaan ja antaa palautetta
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- toteuttaa laadukkaita tavoitteiden mukaisia kolmiulotteisia teoksia - valitsee tarkoituksenmukaisia työmenetelmiä ja materiaaleja oman ilmaisunsa toteuttamiseksi - käyttää kuvanveistolle ominaisia monipuolisia visuaalisia ja teknisiä ratkaisuja - suunnittelee ajan käyttöönsä, noudattaa suunniteltua aikataulua ja pystyy korjaamaan sitä muuttuvissa olosuhteissa - asettaa teoksiaan esille, ottaa vastaan ja antaa perusteltua palautetta sekä keskustelee teoksista

Opiskelija toteuttaa teoksia taidegrafiikan työmenetelmiä ja materiaaleja käyttäen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- toteuttaa tavoitteiden mukaisen taidegrafiikan teoksen - käyttää annettuja työmenetelmiä ja materiaaleja - käyttää taidegrafiikalle ominaisia visuaalisia ja teknisiä ratkaisuja, mutta tarvitsee osittain ohjausta - noudattaa sovittua aikataulua - asettaa teoksen esille sekä ottaa vastaan palautetta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- toteuttaa tavoitteiden mukaisia taidegrafiikan teoksia - valitsee tarkoituksenmukaisia työmenetelmiä ja materiaaleja - käyttää taidegrafiikalle ominaisia visuaalisia ja teknisiä ratkaisuja - suunnittelee ajan käyttöönsä ja noudattaa sovittua aikataulua - asettaa teoksiaan esille sekä ottaa vastaan ja antaa palautetta
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- toteuttaa laadukkaita tavoitteiden mukaisia taidegrafiikan teoksia - valitsee tarkoituksenmukaisia työmenetelmiä ja materiaaleja oman ilmaisunsa toteuttamiseksi - käyttää taidegrafiikalle ominaisia monipuolisia visuaalisia ja teknisiä ratkaisuja - suunnittelee ajan käyttöönsä, noudattaa suunniteltua aikataulua ja pystyy korjaamaan sitä muuttuvissa olosuhteissa - asettaa teoksiaan esille, ottaa vastaan ja antaa perusteltua palautetta sekä keskustelee teoksista

Opiskelija toteuttaa teoksia tila-aikataiteen keinoin.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- toteuttaa tavoitteiden mukaisen tila-aikataiteen teoksen - valitsee tarkoituksenmukaisen toteuttamistavan - käyttää tila-aikataiteeseen soveltuvia visuaalisia ja teknisiä ratkaisuja, mutta tarvitsee osittain ohjausta - noudattaa sovittua aikataulua - asettaa teoksen esille sekä ottaa vastaan palautetta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- toteuttaa tavoitteiden mukaisia tila-aikataiteen teoksia - valitsee näkökulman ja tarkoituksenmukaisen toteuttamistavan - käyttää tila-aikataiteeseen soveltuvia visuaalisia ja teknisiä ratkaisuja - suunnittelee ajan käyttöönsä ja noudattaa sovittua aikataulua - asettaa teoksiaan esille sekä ottaa vastaan ja antaa palautetta
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- toteuttaa laadukkaita tavoitteiden mukaisia tila-aikataiteen teoksia - valitsee näkökulman ja ilmaisuaan tukevan tarkoituksenmukaisen toteuttamistavan - käyttää tila-aikataiteeseen soveltuvia käsitteellisiä, monipuolisia, visuaalisia ja teknisiä ratkaisuja - suunnittelee ajan käyttöönsä, noudattaa suunniteltua aikataulua ja pystyy korjaamaan sitä muuttuvissa olosuhteissa - asettaa teoksiaan esille, ottaa vastaan ja antaa perusteltua palautetta sekä keskustelee teoksista

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta - käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan - käyttää ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti - käyttää sujuvasti ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä kuvallisen ilmaisun käytännön työtehtävissä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.19. Liikkuva kuva valokuvatuotannossa, 15 osp (105803)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- täydentää valokuvailmaisua liikkuvan kuvan keinoilla
- suunnittella ja toteuttaa lyhytkestoisen tuotannon tai teoksen, jossa valokuvailmaisua täydennetään käyttämällä liikkuvan kuvan kerrontaa ja ilmaisukeinoja
- huomioida työtehtävissään tilaajan näkökulman ja tuotannon kustannusten rakentumista
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan

Arviointi

Opiskelija täydentää valokuvailmaisua liikkuvan kuvan keinoilla.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• valitsee teoksen sisältöön ja kerrontaan tarkoituksenmukaiset välineet, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • valitsee teoksen sisältöön ja kerrontaan tarkoituksenmukaiset ilmaisumuodot, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• valitsee teoksen sisältöön ja kerrontaan tarkoituksenmukaiset välineet • valitsee teoksen sisältöön ja kerrontaan tarkoituksenmukaiset ilmaisumuodot
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• valitsee teoksen sisältöön ja kerrontaan tarkoituksenmukaiset välineet huolellisesti ja harkiten • valitsee teoksen sisältöön ja kerrontaan tarkoituksenmukaiset ilmaisumuodot huolellisesti ja harkiten

Opiskelija suunnittelee ja toteuttaa lyhytkestoisen tuotannon tai teoksen, jossa valokuvailmaisua täydennetään käyttämällä liikkuvan kuvan kerrontaa ja ilmaisukeinoja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• suunnittelee ja toteuttaa lyhytkestoisen tuotannon/teoksen, jossa käytetään liikkuvan kuvan kerrontaa ja ilmaisukeinoja, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • suunnittelee sisältöä ja kerrontaa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää audiovisuaalisia keinoja ilmaisussa ja kerronnassa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää audiovisuaalisen tuotannon työvälineitä, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • suunnittelee, organisoii ja aikatauluttaa työnsä, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • toteuttaa ja viimeistelee tavoitteiden mukaisen teoksen suunnitellussa aikataulussa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• suunnittelee ja toteuttaa lyhytkestoisen tuotannon/teoksen, jossa käytetään liikkuvan kuvan kerrontaa ja ilmaisukeinoja • suunnittelee sisältöä ja kerrontaa • käyttää audiovisuaalisia keinoja ilmaisussa ja kerronnassa • käyttää audiovisuaalisen tuotannon työvälineitä • suunnittelee, organisoii ja aikatauluttaa työnsä • toteuttaa ja viimeistelee tavoitteiden mukaisen teoksen suunnitellussa aikataulussa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• suunnittelee ja toteuttaa sujuvasti lyhytkestoisen tuotannon/teoksen, jossa käytetään liikkuvan kuvan kerrontaa ja ilmaisukeinoja • suunnittelee sisältöä ja kerrontaa sujuvasti • käyttää sujuvasti ja tarkoituksenmukaisesti audiovisuaalisia keinoja ilmaisussa ja kerronnassa • käyttää audiovisuaalisen tuotannon työvälineitä sujuvasti • suunnittelee, organisoii ja aikatauluttaa työnsä sujuvasti • toteuttaa ja viimeistelee sujuvasti tavoitteiden mukaisen teoksen suunnitellussa aikataulussa

Opiskelija huomioi työtehtävissään tilaajan näkökulman ja tuotannon kustannusten rakentumista.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• työskentelee tilaajalähtöisesti asiakaslähtöisissä työtehtävissään, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• työskentelee tilaajalähtöisesti asiakaslähtöisissä työtehtävissään • huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• työskentelee järjestelmällisesti tilaajalähtöisesti asiakaslähtöisissä työtehtävissään • huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin • toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan • käyttää ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti • käyttää sujuvasti ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan työympäristössä valokuvatuotannon tehtävissä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.20. Maalaustaiteen toteuttaminen, 15 osp (105804)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- toteuttaa ideasta tai luonnoksesta maalauksen valmistamalleen pohjalle materiaaliopillista tuntemusta hyödyntäen
- käyttää työssään erilaisia taidemaalauksen työmenetelmiä ja välineitä sekä niiden yhdistelmiä
- käyttää taidemaalauksen keinoja ilmaisuvälineenä
- tunnistaa ammattialalla toimimisen edellytyksiä
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija toteuttaa ideasta tai luonnoksesta valmiin maalauksen valmistamalleen pohjalle materiaaliopillista tuntemusta hyödyntäen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• valitsee näkökulman •ideoi ja luonnostelee maalauksiaan • valmistaa maalaus pohjan • tunnistaa erilaisten maalaustekniikoiden materiaaliopilliset erot • toteuttaa tavoitteiden mukaisia maalauksia jollakin tekniikalla
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• taustoittaa työtään ja valitsee näkökulman maalaukseen •ideoi, tekee suunnitelmia ja luonnoksia maalauksistaan • valmistaa erilaisia maalaus pohjia • hyödyntää erilaisten maalaustekniikoiden materiaaliopillisiä eroja • toteuttaa tavoitteiden mukaisia maalauksia eri tekniikoilla
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• taustoittaa työtään ja valitsee näkökulman maalaukseen sekä perustelee valintojaan •ideoi, tekee suunnitelmia ja luonnoksia maalauksistaan valikoiden • valmistaa erilaisia maalaustekniikkaan soveltuvia maalaus pohjia • hyödyntää monipuolisesti erilaisten maalaustekniikoiden materiaaliopillisiä eroja • toteuttaa ja viimeistelee tavoitteiden mukaisia laadukkaita maalauksia eri tekniikoilla

Opiskelija käyttää työssään erilaisia taidemaalauksen työmenetelmiä ja välineitä sekä niiden yhdistelmiä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• käyttää annettuja työmenetelmiä ja materiaaleja • käyttää erilaisille tekniikoille ominaisia visuaalisia ja teknisiä ratkaisuja, mutta tarvitsee osittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• valitsee tarkoituksenmukaisia työmenetelmiä ja materiaaleja • käyttää erilaisille tekniikoille ominaisia visuaalisia ja teknisiä ratkaisuja
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• valitsee tarkoituksenmukaisia työmenetelmiä ja materiaaleja, jotka tukevat hänen ilmaisuaan • käyttää erilaisille tekniikoille ominaisia monipuolisia visuaalisia ja teknisiä ratkaisuja

Opiskelija käyttää taidemaalauksen keinoja ilmaisuvälineenä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• ilmaisee ajatuksiaan maalauksen keinoin jollakin välineellä • toteuttaa työnsä totutulla tavalla • tunnistaa joitakin maalaustaiteen tradition tyylipiirteitä
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• ilmaisee ajatuksiaan maalauksen keinoin eri välineillä • toteuttaa työnsä asettaen sille visuaalisia tavoitteita ja kehittämisen ilmaisuaan • osaa nähdä työnsä suhteessa maalaustaiteen traditioon
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• ilmaisee ajatuksiaan monipuolisesti maalauksen keinoin eri välineillä • toteuttaa työnsä asettaen sille ennakkoluulottomasti visuaalisia tavoitteita ja kehittämisen tietoisesti ilmaisuaan • osaa nähdä työnsä suhteessa maalaustaiteen traditioon sekä nykytaiteen ilmaisumuotoihin

Opiskelija tunnistaa ammattialalla toimimisen edellytyksiä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• selvittää alan toimintamuotoja, näyttely- ja galleriatoimintaa sekä alan järjestöjen ja liittojen tarjoamia palveluita, mutta tarvitsee osittain ohjausta • tuntee joitakin työskentelynsä kustannustekijöitä • arvioi mahdollisuuksiaan toimia alalla, mutta tarvitsee osittain ohjausta • noudattaa aikatauluja • asettaa teoksiaan esille sekä ottaa vastaan palautetta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• selvittää alan toimintamuotoja, näyttely- ja galleriatoimintaa sekä alan järjestöjen ja liittojen tarjoamia palveluita • tuntee työskentelynsä kustannusrakennetta • arvioi mahdollisuuksiaan toimia alalla • suunnittelee ajan käyttöönsä ja noudattaa aikatauluja • asettaa teoksiaan esille sekä ottaa vastaan ja antaa palautetta
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• selvittää alan toimintamuotoja, näyttely- ja galleriatoimintaa sekä alan järjestöjen ja liittojen tarjoamia palveluita ja arvioi niiden hyötyjä itselleen • tuntee työskentelynsä kustannusrakennetta ja toimii kustannustietoisesti • arvioi realistisesti mahdollisuuksiaan toimia alalla • suunnittelee ajan käyttöönsä, noudattaa suunniteltua aikataulua ja pystyy korjaamaan sitä muuttuvissa olosuhteissa • asettaa teoksiaan esille ottaa vastaan ja antaa perusteltua palautetta sekä keskustelee teoksista

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan • käyttää ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti • käyttää sujuvasti ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla kuvallisen ilmaisun työympäristössä toteuttamalla ideasta tai luonnoksesta maalauksen.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.21. Mainos- ja ajoneuvoteippauksien toteuttaminen, 15 osp (105805)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- huomioida asennusympäristön olosuhteet, valita oikeat työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit tehtäväänsä sekä tehdä asennuspinnoille tarvittavat esivalmistelut
- valmistaa tarvittaessa teipattavat aineiston, tarkastaa teipattavien aineistojen kelpoisuuden, asentaa teipit ohjeiden mukaan ja varmistaa työnsä laadun
- työskennellä tilaajalähtöisesti ja huomioida toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija huomioi asennusympäristön olosuhteet, valitsee oikeat työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit tehtäväänsä sekä tekee asennuspinnoille tarvittavat esivalmistelut.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• huomioi asennusympäristön olosuhteet toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • tekee asennuspinnoille tarvittavat esivalmistelut toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• huomioi asennusympäristön olosuhteet toistuvissa työtilanteissa • tekee asennuspinnoille tarvittavat esivalmistelut toistuvissa työtilanteissa • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• huomioi asennusympäristön olosuhteet itsenäisesti • tekee asennuspinnoille tarvittavat esivalmistelut itsenäisesti • valitsee oikeat työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit tehtäväänsä sekä käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa

Opiskelija valmistaa tarvittaessa teipattavat aineiston, tarkastaa teipattavien aineistojen kelpoisuuden, asentaa teipit ohjeiden mukaan ja varmistaa työnsä laadun.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• valmistaa tarvittaessa teipattavat aineiston toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • tarkastaa teipattavien aineistojen kelpoisuuden toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • asentaa teipit ohjeiden mukaan toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • varmistaa työnsä laadun toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• valmistaa tarvittaessa teipattavat aineiston toistuvissa työtilanteissa • tarkastaa teipattavien aineistojen kelpoisuuden toistuvissa työtilanteissa • asentaa teipit ohjeiden mukaan toistuvissa työtilanteissa • varmistaa työnsä laadun toistuvissa työtilanteissa • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• valmistaa tarvittaessa teipattavat aineiston itsenäisesti annettujen ohjeiden mukaan • tarkastaa teipattavien aineistojen kelpoisuuden toistuvissa työtilanteissa itsenäisesti • asentaa teipit ohjeiden mukaan itsenäisesti • varmistaa työnsä laadun itsenäisesti • valitsee työhönsä sopivimmat työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit ja käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa

Opiskelija työskentelee tilaajalähtöisesti ja huomioi toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- työskentelee tilaajalähtöisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- työskentelee tilaajalähtöisesti - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- työskentelee järjestelmällisesti tilaajalähtöisesti - huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta - käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan - käyttää ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti - käyttää sujuvasti ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan toimintaympäristössä tekemällä alan työtehtäviä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.22. Markkinointikampanjan visuaalinen suunnittelu ja toteuttaminen, 15 osp (105806)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- visualisoida kampanjan markkinointiviestit
- suunnitella, toteuttaa ja esitellä markkinointikampanjan osana työryhmää
- ideoida, suunnitella ja toteuttaa kampanjan markkinointimateriaaleja
- valita kampanjalle soveltuvat mediakanavat
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija visualisoi kampanjan markkinointiviestit.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• osallistuu markkinointiviestien ideointiin • visualisoi tuotteiden ja palveluiden markkinointiviestit, mutta tarvitsee osittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• ideoi markkinointiviestit • visualisoi tuotteiden ja palveluiden markkinointiviestit
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• ideoi monipuolisesti markkinointiviestit • visualisoi tuotteiden ja palveluiden markkinointiviestit sujuvasti ja tarkoituksenmukaisesti

Opiskelija suunnittelee, toteuttaa ja esittelee markkinointikampanjan osana työryhmää.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tunnistaa markkinointikampanjan rakentumisen ja hahmottaa työnsä osana kokonaisuutta, mutta tarvitsee osittain ohjausta - taustoittaa työtään, huomioi kilpailijat ja kilpailijoiden tuotteet sekä heidän viestintänsä, mutta tarvitsee osittain ohjausta - huomioi tavoiteltavan kohderyhmän ja kampanjan erityispiirteet, mutta tarvitsee osittain ohjausta - suunnittelee, toteuttaa ja esittelee markkinointikampanjaa tai sen osia, mutta tarvitsee osittain ohjausta - tekee ja esittelee luonnoksen - noudattaa aikataulua - vastaanottaa palautetta ja arvioi omaa työskentelyään - tuntee joitakin kampanjan toteutukseen liittyviä kustannustekijöitä
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- tunnistaa markkinointikampanjan rakentumisen ja hahmottaa työnsä osana kokonaisuutta - taustoittaa työtään, huomioi kilpailijat ja kilpailijoiden tuotteet sekä heidän viestintänsä - huomioi tavoiteltavan kohderyhmän ja kampanjan erityispiirteet - suunnittelee, toteuttaa ja esittelee markkinointikampanjaa tai sen osia - tekee ja esittelee luonnoksia - noudattaa aikataulua ja neuvottelee mahdollisista aikataulumuutoksista - vastaanottaa ja antaa palautetta sekä arvioi omaa työskentelyään - tuntee kampanjan toteutukseen liittyvää kustannusrakennetta
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- tunnistaa sujuvasti markkinointikampanjan rakentumisen ja hahmottaa työnsä ja sen merkityksen osana kokonaisuutta - taustoittaa työtään monipuolisesti, huomioi kilpailijat ja kilpailijoiden tuotteet sekä heidän viestintänsä - huomioi tavoiteltavan kohderyhmän ja kampanjan erityispiirteet sujuvasti ja järjestelmällisesti - suunnittelee, toteuttaa ja esittelee markkinointikampanjaa tai sen osia tarkoituksenmukaisesti ja sujuvasti - tekee ja esittelee visuaalisesti mielenkiintoisia luonnoksia - suunnittelee omaa ajankäyttöään ja työskentelee aikataulun mukaisesti sekä neuvottelee mahdollisista aikataulumuutoksista kampanjalähtöisesti ja oma-aloitteisesti - vastaanottaa ja antaa palautetta sekä arvioi realistisesti omaa työskentelyään - tuntee kampanjan toteutukseen liittyvää kustannusrakennetta ja toimii kustannustietoisesti

Opiskelija ideoi, suunnittelee ja toteuttaa kampanjan markkinointimateriaaleja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• suunnittelee ja toteuttaa markkinointimateriaalin valitulle medialle, mutta tarvitsee osittain ohjausta • ideoi, suunnittelee ja toteuttaa asiakaslähtöisen markkinointiviestinnän toteutuksen, mutta tarvitsee osittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• suunnittelee ja toteuttaa markkinointimateriaalin valitulle medialle • ideoi, suunnittelee ja toteuttaa asiakaslähtöisen markkinointiviestinnän toteutuksen
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• suunnittelee ja toteuttaa monipuolisen markkinointimateriaalin valituille medioille • ideoi, suunnittelee ja toteuttaa asiakaslähtöisen markkinointiviestinnän toteutuksen tarkoituksenmukaisesti ja sujuvasti

Opiskelija valitsee kampanjalle soveltuvat mediakanavat.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• löytää kampanjan kohderyhmien mukaiset mediakanavat ja huomioi valittujen mediakanavien vaatimukset ja mahdollisuudet työssään, mutta tarvitsee osittain ohjausta • tarkkailee kohderyhmän viestinnällistä toimintaympäristöä
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• löytää kampanjan kohderyhmien mukaiset mediakanavat ja huomioi valittujen mediakanavien vaatimukset ja mahdollisuudet työssään • tarkkailee kohderyhmän viestinnällistä toimintaympäristöä sekä suunnittelee havaintojen pohjalta kampanjan ajoituksen
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• löytää kampanjan kohderyhmien mukaiset mediakanavat ja huomioi monipuolisesti valittujen mediakanavien vaatimukset ja mahdollisuudet työssään • tarkkailee kohderyhmän viestinnällistä toimintaympäristöä sekä suunnittelee havaintojen pohjalta kampanjan ajoituksen tarkoituksenmukaisesti ja sujuvasti

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan • käyttää ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti • käyttää sujuvasti ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan työympäristössä suunnittelemalla, toteuttamalla ja esittelemällä markkinointikampanjaa ja sen visuaalista toteutusta.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.23. Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen, 6 osp (400013)

Matematiikka ja matematiikan soveltaminen

Pakolliset osaamistavoitteet, 4 osp

Opiskelija osaa

- tehdä laskutoimituksia ja mittayksiköiden muunnokset ja soveltaa talousmatematiikkaa oman alan ja arkielämän edellyttämässä laajuudessa
- tehdä havaintoja ja päätelmiä kuvioiden ja kappaleiden geometrisista ominaisuuksista
- käyttää loogista päättelykykyä, yhtälöitä ja tarvittavia teknisiä apuvälineitä matemaattisten ongelmien ratkaisemiseen
- arvioida tulosten oikeellisuutta ja suuruusluokkaa sekä käytettyä ratkaisumenetelmää
- arvioida oman alan matemaattista osaamistaan.

Arvioinnin kohteet

Opiskelija tekee laskutoimituksia ja mittayksiköiden muunnokset sekä soveltaa talousmatematiikkaa oman alan ja arkielämän edellyttämässä laajuudessa.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- laskee omaan alaan ja arkielämään liittyvät laskutoimitukset, kuten peruslaskutoimitukset ja prosenttilaskut - toteuttaa mittayksiköiden muunnokset - tekee ohjeiden avulla yksinkertaisia arki- ja työelämään liittyviä talousmatematiikan laskelmia - havaitsee suureiden välisiä riippuvuuksia ja verrannollisuuksia
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- suorittaa sujuvasti oman alan ja arkielämään liittyvät laskutoimitukset, kuten peruslaskutoimitukset ja prosenttilaskut - toteuttaa itsenäisesti mittayksiköiden muunnokset - tekee yksinkertaisia arki- ja työelämään liittyviä talousmatematiikan laskelmia - havaitsee ja tunnistaa suureiden välisiä riippuvuuksia ja verrannollisuuksia
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- soveltaa oman alan ja arkielämään tarvittavia laskutoimituksia, kuten peruslaskutoimituksia ja prosenttilaskuja, sekä arvioi tulosten tarkkuustasoa - toteuttaa itsenäisesti ja sujuvasti mittayksiköiden muunnokset - tekee arki- ja työelämään liittyviä talousmatematiikan laskelmia ja tekee vertailujen pohjalta perusteltuja johtopäätöksiä - ymmärtää suureiden välisen riippuvuuden ja verrannollisuuden.

Opiskelija tekee havaintoja ja päätelmiä kuvioiden ja kappaleiden geometrisista ominaisuuksista.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- laskee tavanomaisimmat pinta-ala- ja tilavuuslaskutoimitukset - ratkaisee käytännön ongelmia geometriaa hyväksi käyttäen tarviton ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- laskee sujuvasti tavanomaisimmat pinta-ala- ja tilavuuslaskutoimitukset - ratkaisee alan käytännön ongelmia geometriaa hyväksi käyttäen
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- soveltaa työtehtäviin pinta-ala- ja tilavuuslaskutoimituksia ja arvioi tuloksia - ratkaisee oman alan käytännön ongelmia geometriaa hyväksi käyttäen.

Opiskelija käyttää loogista päättelykykyä, yhtälöitä ja tarvittavia teknisiä apuvälineitä matemaattisten ongelmien ratkaisemiseen.

Opiskelija

Tyydyttävä T1

- ratkaisee omaan alaan liittyviä, keskeisiä matemaattisia ongelmia hyödyntäen peruslaskutoimituksia
- käyttää yksinkertaisia matemaattisia yhtälöitä yksinkertaisten matemaattisten ongelmien ratkaisemiseen tarviton ajoittain ohjausta
- käyttää laskinta ja muita teknisiä apuvälineitä, kuten matemaattisia ohjelmistoja, työtehtäviin liittyvien matemaattisten perustehtävien ratkaisemiseen
- hyödyntää ohjeen mukaan taulukoita ja piirroksia työelämän tehtävien ratkaisemiseen
- käsittelee tilastollisia aineistoja ja tulkitsee tunnuslukuja tarviton ajoittain ohjausta

Tyydyttävä T2

Hyvä H3

- ratkaisee omaan alaan liittyviä ongelmia matemaattisten menetelmien avulla
- käyttää yksinkertaisia matemaattisia yhtälöitä yksinkertaisten matemaattisten ongelmien ratkaisemiseen
- käyttää sujuvasti laskinta ja muita apuvälineitä, kuten matemaattisia ohjelmistoja, ammattialaan liittyvien ongelmien ratkaisemiseen
- hyödyntää taulukoita ja piirroksia työelämän tehtävien ratkaisemiseen
- käsittelee itsenäisesti tilastollisia aineistoja ja tulkitsee tunnuslukuja

Hyvä H4

Kiitettävä K5

- soveltaa matemaattisia menetelmiä omaan alaan liittyvien ongelmien asetteluun ja ratkaisemiseen sekä arvioi tulosten luotettavuutta ja tarkkuustasoa
- käyttää matemaattisia yhtälöitä matemaattisten ongelmien ratkaisemiseen
- hyödyntää monipuolisesti ja tehokkaasti laskimen ja muiden apuvälineiden, kuten matemaattisten ohjelmistojen, ominaisuuksia ammattialaan liittyvien ongelmien ratkaisemiseen
- hyödyntää taulukoita, piirroksia ja muuta tilastollisesti tuotettua materiaalia työelämän matemaattisten ongelmien ratkaisemiseen
- käsittelee itsenäisesti ja sujuvasti tilastollisia aineistoja ja tulkitsee tunnuslukuja.

Opiskelija arvioi tulosten oikeellisuutta ja suuruusluokkaa sekä käytettyä ratkaisumenetelmää.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tarkistaa tulosten oikeellisuuden ja niiden suuruusluokan - arvioi käytetyn ratkaisumenetelmän käyttökelpoisuutta tarviten ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- tarkistaa tulosten oikeellisuuden ja niiden suuruusluokan sekä tunnistaa mahdollisia virhelähteitä - arvioi johdonmukaisesti käytetyn ratkaisumenetelmän käyttökelpoisuutta
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- tarkistaa tulosten oikeellisuuden ja suuruusluokan mahdolliset virhelähteet huomioiden - arvioi johdonmukaisesti käytetyn ratkaisumenetelmän käyttökelpoisuutta ja arvioi mahdollisia muita ratkaisumenetelmiä tulosten aikaansaamiseksi.

Opiskelija arvioi oman alan matemaattista osaamistaan.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	tunnistaa oman alan kannalta merkitykselliset matemaattiset vahvuutensa ja kehittämiskohteensa perustellusti
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	tunnistaa oman alan kannalta merkitykselliset matemaattiset vahvuutensa ja kehittämiskohteensa perustellusti ja johdonmukaisesti
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	tunnistaa oman alan kannalta merkitykselliset matemaattiset vahvuutensa ja kehittämiskohteensa perustellusti ja johdonmukaisesti sekä esittää matemaattisen osaamisen kehittämistapoja.

Valinnaiset osaamistavoitteet, 3 osp

Opiskelija osaa

- ratkaista omaan alaan liittyviä matemaattisia ongelmia päättelämällä, yhtälöillä ja kuvaajien avulla
- hankkia, ryhmitellä ja tulkita matemaattista tietoa
- tuottaa tilastoaineistosta informaatiota, tulkita graafisia esityksiä ja laskea todennäköisyyksiä
- arvioida matemaattisten ratkaisujen oikeellisuutta ja tuloksen suuruusluokkaa
- soveltaa arki- ja työelämässä tarvittavaa talousmatematiikkaa
- arvioida matemaattista osaamistaan.

Arviointi

Arvioinnin kohteet

Opiskelija ratkaisee omaan alaan liittyviä matemaattisia ongelmia päättelemällä, yhtälöillä ja kuvaajien avulla.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- ratkaisee omaan alaan liittyviä matemaattisia ongelmia päättelemällä tarviten ajoittain ohjausta - käyttää yksinkertaisia matemaattisia yhtälöitä omaan alaan liittyvien matemaattisten ongelmien ratkaisemisessa - hyödyntää ohjeen mukaan taulukoita ja piirroksia alakohteisissa tehtävissä
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- ratkaisee omaan alaan liittyviä matemaattisia ongelmia päättelemällä - ratkaisee tavanomaisia arkielämään ja omaan alaan liittyviä ongelmia matemaattisesti - hyödyntää yhtälöitä, taulukoita ja piirroksia alakohteisissa tehtävissä
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- ratkaisee itsenäisesti ja johdonmukaisesti omaan alaan liittyviä matemaattisia ongelmia päättelemällä - mallintaa ja ratkaisee arkielämään ja omaan alaan liittyviä ongelmia matemaattisesti - hyödyntää yhtälöitä, taulukoita ja piirroksia alakohteisissa tehtävissä arvioiden niiden käytettävyyttä.

Opiskelija hankkii, ryhmittelee ja tulkitsee matemaattista tietoa.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tunnistaa omaan alaan liittyvää keskeistä matemaattista tietoa - kerää ja ryhmittelee graafista ja taulukoitua tietoa eri lähteistä
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- tunnistaa ja vertailee omaan alaan liittyvää matemaattista tietoa tarpeen mukaan käyttäen lähteenä tilastoja, taulukoita ja graafisia esityksiä - kerää, ryhmittelee ja analysoi graafista ja taulukoitua tietoa eri lähteistä
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- tunnistaa, arvioi ja tekee johtopäätöksiä omaan alaan liittyvästä matemaattisesta tiedosta - kerää tietoa monipuolisesti soveltaen ja käyttäen tiedonlähteenä tilastoja, taulukoita ja graafisia esityksiä ja ryhmittelee niiden pohjalta tietoa erilaisiin tarpeisiin.

Opiskelija tuottaa tilastoaineistosta informaatiota, tulkitsee graafisia esityksiä ja laskee todennäköisyyksiä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tuottaa ohjattuna tilastoaineistosta keskeisimpiä tunnuslukuja • ymmärtää todennäköisyyslaskennan merkityksen työssään ja laskee yksinkertaisia todennäköisyyksiä
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• tuottaa alaan liittyvästä tilastoaineistosta keskeisimpiä tunnuslukuja • ymmärtää todennäköisyyslaskennan merkityksen työssään ja laskee todennäköisyyksiä
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tuottaa itsenäisesti alaan liittyvästä tilastoaineistosta keskeisimpiä tunnuslukuja • ymmärtää todennäköisyyslaskennan merkityksen työssään ja laskee itsenäisesti todennäköisyyksiä.

Opiskelija arvioi matemaattisten ratkaisujen oikeellisuutta ja tuloksen suuruusluokkaa.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• varmistaa yksinkertaisten matemaattisten ratkaisujen oikeellisuuden ja hahmottaa tuloksen suuruusluokan
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• varmistaa matemaattisten ratkaisujen oikeellisuuden ja päättelee tuloksen suuruusluokan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• varmistaa monivaiheisten matemaattisten ratkaisujen oikeellisuuden ja päättelee tuloksen suuruusluokan.

Opiskelija soveltaa arki- ja työelämässä tarvittavaa talousmatematiikkaa.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tekee yksinkertaisia kustannus- ja kannattavuusvertailuja
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• tekee kustannus- ja kannattavuusvertailuja ja tekee vertailujen pohjalta johtopäätöksiä
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tekee monivaiheisia kustannus- ja kannattavuusvertailuja ja tekee vertailujen pohjalta perusteltuja johtopäätöksiä.

Opiskelija arvioi matemaattista osaamistaan.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	tunnistaa omat vahvuutensa ja kehittämiskohteensa matemaattisessa osaamisessaan perustellusti
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	tunnistaa ja arvioi omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan matemaattisessa osaamisessaan perustellusti ja johdonmukaisesti
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	tunnistaa ja arvioi omaa matemaattista osaamistaan perustellusti ja johdonmukaisesti sekä esittää matemaattisen osaamisen kehittämistapoja.

Fysikaaliset ja kemialliset ilmiöt ja niiden soveltaminen

Pakolliset osaamistavoitteet, 2 osp

Opiskelija osaa

- tunnistaa keskeiset fysiikan käsitteet ja soveltaa niitä arki- ja työelämässä
- huomioida kemialliset aineet ja niiden ominaisuudet työssään
- arvioida oman alan fysiikan ja kemian osaamistaan.

Arviointi

Arvioinnin kohteet

Opiskelija tunnistaa keskeiset fysiikan käsitteet ja soveltaa niitä arki- ja työelämässä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- kuvaava tavanomaisia fysiikan ilmiöitä keskeisillä käsitteillä - yhdistää tavanomaiset, fysiikan ilmiöihin liittyvät ominaisuudet ja suureet toisiinsa tarviten ajoittain ohjausta - käyttää fysiikan taitojaan työssään ohjatusti
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- kuvaava ja perustelee fysiikan ilmiöitä keskeisillä käsitteillä - yhdistää tavanomaiset, fysiikan ilmiöihin liittyvät ominaisuudet ja suureet toisiinsa - käyttää fysiikan taitojaan työssään monipuolisesti
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- kuvaava ja perustelee monipuolisesti fysiikan ilmiöitä keskeisillä käsitteillä - yhdistää fysiikan ilmiöihin liittyvät ominaisuudet ja suureet toisiinsa - soveltaa fysiikan taitojaan monipuolisesti työssään.

Opiskelija huomioi kemialliset aineet ja niiden ominaisuudet työssään.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• kuvaa tavanomaisia kemiallisia ilmiöitä keskeisillä käsitteillä • ottaa huomioon työssään käytettävien tavallisimpien kemiallisten aineiden ominaisuudet ja mahdolliset ympäristöriskit • käsittelee kemiallisia aineita niin, ettei vaaranna omaa, muiden eikä ympäristön turvallisuutta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• kuvaa ja perustelee kemiallisia ilmiöitä keskeisillä käsitteillä • ottaa huomioon työssään käytettävien kemiallisten aineiden ominaisuudet ja mahdolliset ympäristöriskit • käsittelee kemiallisia aineita niin, ettei vaaranna omaa, muiden eikä ympäristön turvallisuutta
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• kuvaa ja perustelee monipuolisesti kemiallisia ilmiöitä keskeisillä käsitteillä • ottaa vastuullisesti huomioon työssään käytettävien kemiallisten aineiden ominaisuudet ja mahdolliset ympäristöriskit • käsittelee kemiallisia aineita niin, ettei vaaranna omaa, muiden eikä ympäristön turvallisuutta.

Opiskelija arvioi oman alan fysiikan ja kemian osaamistaan.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tunnistaa oman alan kannalta merkitykselliset vahvuutensa ja kehittämiskohteensa fysiikassa ja kemiassa perustellusti
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• tunnistaa oman alan kannalta merkitykselliset vahvuutensa ja kehittämiskohteensa fysiikassa ja kemiassa perustellusti ja johdonmukaisesti
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tunnistaa oman alan kannalta merkitykselliset vahvuutensa ja kehittämiskohteensa fysiikassa ja kemiassa perustellusti ja johdonmukaisesti sekä esittää osaamisen kehittämistapoja.

Valinnaiset osaamistavoitteet, 3 osp

Opiskelija osaa

- kuvata ja selittää ilmiöitä fysiikan käsitteiden ja lainalaisuuksien avulla omalla alallaan
- tehdä kokeellisia mittauksia ja havaintoja omaan alaansa liittyvistä fysikaalisista ja kemiallisista ilmiöistä
- käsitellä kokeellisia mittaustuloksia ja analysoida havaintoja oman alan fysikaalisista ja kemiallisista ilmiöistä
- arvioida fysiikan ja kemian osaamistaan.

Arviointi

Arvioinnin kohteet

Opiskelija kuvaa ja selittää ilmiöitä fysiikan käsitteiden ja lainalaisuuksien avulla omalla alallaan.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• kuvaa ja selittää lämpöoppiin, mekaniikkaan, aalto-oppiin ja sähköoppiin liittyviä käsitteitä ja lainalaisuuksia työtehtävissään tarviton ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• kuvaa ja selittää johdonmukaisesti lämpöoppiin, mekaniikkaan, aalto-oppiin ja sähköoppiin liittyviä käsitteitä ja lainalaisuuksia työtehtävissään
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• kuvaa ja selittää itsenäisesti lämpöoppiin, mekaniikkaan, aalto-oppiin ja sähköoppiin liittyviä käsitteitä ja lainalaisuuksia työtehtävissään.

Opiskelija tekee kokeellisia mittauksia ja havaintoja omaan alaan liittyvistä fysikaalisista ja kemiallisista ilmiöistä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• laskee pitoisuuksia ja aineiden määriä tarviton ajoittain ohjausta • hankkii tietoa kemikaalien käyttöturvallisuustiedotteista tarviton ajoittain ohjausta • tekee mittauksia ja kokeellisia havaintoja alalle soveltuvia menetelmiä ja välineitä käyttäen, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• laskee pitoisuuksia ja aineiden määriä • hankkii tietoa arkielämään ja omaan alaan liittyvistä kemikaalien käyttöturvallisuustiedotteista • tekee itsenäisesti mittauksia ja kokeellisia havaintoja alalle soveltuvia menetelmiä ja välineitä käyttäen
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• laskee itsenäisesti pitoisuuksia ja aineiden määriä • hankkii tietoa kemikaalien käyttöturvallisuustiedotteista monipuolisia tietolähteitä hyödyntäen • suunnittelee ja tekee itsenäisesti mittauksia ja kokeellisia havaintoja alalle soveltuvia menetelmiä ja välineitä käyttäen.

Opiskelija käsittelee kokeellisia mittaustuloksia ja analysoi havaintoja oman alan fysikaalisista ja kemiallisista ilmiöistä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• esittää keskeiset tulokset taulukoilla ja graafisilla esityksillä • arvioi mittaustulosten luotettavuutta tarviten ajoittain ohjausta • määrittelee mahdollisia virhetekijöitä ja ilmoittaa tuloksen riittävällä tarkkuudella tarviten ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• esittää keskeiset tulokset taulukoilla ja graafisilla esityksillä • arvioi mittaustulosten luotettavuutta johdonmukaisesti • määrittelee mahdollisia virhetekijöitä ja ilmoittaa tuloksen riittävällä tarkkuudella
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• esittää keskeiset tulokset taulukoilla ja graafisilla esityksillä havainnollisesti • arvioi itsenäisesti mittaustulosten luotettavuutta ja tekee niistä johtopäätöksiä • määrittelee mahdollisia virhetekijöitä ja ilmoittaa tuloksen oikealla tarkkuudella.

Opiskelija arvioi fysiikan ja kemian osaamistaan.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tunnistaa omat vahvuudet ja kehittämiskohteet fysiikan ja matematiikan osaamisessaan perustellusti
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• tunnistaa ja arvioi omia vahvuuksia ja kehittämiskohteita fysiikan ja kemian osaamisessaan perustellusti ja johdonmukaisesti
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tunnistaa ja arvioi omaa fysiikan ja kemian osaamistaan perustellusti ja johdonmukaisesti sekä esittää osaamisen kehittämistapoja.

2.24. Media-alalla toimiminen, 15 osp (105807)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- tunnistaa media-alan toimintaympäristöjä
- valmistaa julkaisukelpoista mediamateriaalia pienimuotoisten julkaisujen tarpeisiin tarkoituksenmukaisilla välineillä
- julkaista mediamateriaalia verkkojulkaisualustan/digitaalisen julkaisualustan ja yleisten sosiaalisen median kanavien avulla
- suunnitella ja toteuttaa sekä tulostaa ja viimeistellä pienimuotoisen painotuotteen
- käyttää viestintään liittyviä ilmaisukeinoja sekä yleisiä periaatteita
- noudattaa media-alan lainsäädäntöä, tekijänoikeuskäytäntöä sekä eettisiä ohjeistoja
- viestiä suomen tai ruotsin kielellä ja tarvittaessa yhdellä vieraalla kielellä tehtävänsä edellyttämällä tavalla
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija tunnistaa media-alan toimintaympäristöjä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tunnistaa media-alan yrityksiä, toimintatapoja ja toimijoita, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta - tunnistaa journalistisen ja markkinointiviestinnän eron mediamateriaaleissa ja julkaisuissa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta - ymmärtää työssään asiakas- ja tilaajälähtöisen tuotannon periaatteita, mutta tarvitsee toimintaansa ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- tunnistaa eri tyyppisiä media-alan yrityksiä, toimintatapoja ja toimijoita - tunnistaa journalistisen ja markkinointiviestinnän eron mediamateriaaleissa ja julkaisuissa - ymmärtää työssään asiakas- ja tilaajälähtöisen tuotannon periaatteita
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- tunnistaa monipuolisesti eri tyyppisiä media-alan yrityksiä, toimintatapoja ja toimijoita - tuntee journalistisen ja markkinointiviestinnän eron mediamateriaaleissa ja julkaisuissa - ymmärtää ja soveltaa työssään asiakas- ja tilaajälähtöisen tuotannon periaatteita

Opiskelija valmistaa julkaisukelpoista mediamateriaalia pienimuotoisten julkaisujen tarpeisiin tarkoituksenmukaisilla välineillä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• suunnittelee ja toteuttaa osin ohjatusti seuraavat mediamateriaalit: kirjoittaa lyhyttä tekstiä, toteuttaa digitaalista grafiikkaa, kuvaa ja käsittelee valokuvia sekä kuvaa ja editoi videoita • tunnistaa julkaisukanavaan liittyviä vaatimuksia ja huomioi ne mediamateriaalissaan, mutta tarvitsee osin ohjausta • valitsee ja käyttää tarkoituksenmukaisia työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• suunnittelee ja toteuttaa seuraavat mediamateriaalit: kirjoittaa lyhyttä tekstiä, toteuttaa digitaalista grafiikkaa, kuvaa ja käsittelee valokuvia sekä kuvaa ja editoi videoita • tunnistaa julkaisukanavaan liittyviä vaatimuksia ja huomioi ne mediamateriaalissaan • valitsee ja käyttää tarkoituksenmukaisia työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• suunnittelee ja toteuttaa itsenäisesti seuraavat mediamateriaalit: kirjoittaa lyhyttä tekstiä, toteuttaa digitaalista grafiikkaa, kuvaa ja käsittelee valokuvia sekä kuvaa ja editoi videoita • tunnistaa julkaisukanavaan liittyvät vaatimukset ja huomioi ne mediamateriaalissaan • valitsee tarkoituksenmukaiset työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit ja käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa

Opiskelija julkaisee mediamateriaalia verkkojulkaisualustan/ digitaalisen julkaisualustan ja yleisten sosiaalisen median kanavien avulla.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• julkaisee mediamateriaalin valitun kanavan ja sosiaalisen median kautta mutta tarvitsee osin ohjausta • käyttää toistuvissa työtilanteissa keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja, mutta tarvitsee osin ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• julkaisee mediamateriaalin valitun kanavan ja sosiaalisen median kautta • käyttää toistuvissa työtilanteissa keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• julkaisee mediamateriaalin itsenäisesti valitun kanavan ja sosiaalisen median kautta • valitsee työhönsä sopivimmat työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit ja käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa

Opiskelija suunnittelee ja toteuttaa sekä tulostaa ja viimeistelee pienimuotoisen painotuotteen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• suunnittelee ja toteuttaa sekä tulostaa ja viimeistelee pienimuotoisen painotuotteen, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää tarkoituksenmukaisia työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää julkaisussaan teknisiä ja ilmaisullisia mahdollisuuksia, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• suunnittelee ja toteuttaa sekä tulostaa ja viimeistelee pienimuotoisen painotuotteen • käyttää tarkoituksenmukaisia työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja • käyttää julkaisussaan teknisiä ja ilmaisullisia mahdollisuuksia
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• suunnittelee ja toteuttaa sekä tulostaa ja viimeistelee itsenäisesti pienimuotoisen painotuotteen • valitsee työhönsä tarkoituksenmukaiset työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit ja käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa • käyttää ja soveltaa julkaisussaan teknisiä ja ilmaisullisia mahdollisuuksia

Opiskelija käyttää viestintään liittyviä ilmaisukeinoja sekä yleisiä periaatteita.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• käyttää työssään media-alan yleisiä ilmaisukeinoja kuten värejä, typografiaa, sommittelua ja kuvakerrontaa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää tarkoituksenmukaisia työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• käyttää työssään media-alan yleisiä ilmaisukeinoja kuten värejä, typografiaa, sommittelua ja kuvakerrontaa • käyttää tarkoituksenmukaisia työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• käyttää ja soveltaa työssään media-alan yleisiä ilmaisukeinoja kuten värejä, typografiaa, sommittelua ja kuvakerrontaa • valitsee työhönsä tarkoituksenmukaiset työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit ja käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa

Opiskelija noudattaa media-alan lainsäädäntöä, tekijänoikeuskäytäntöjä sekä eettisiä ohjeistoja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - huomioi työtehtäviinsä vaikuttavan lainsäädännön ja alan eettiset ohjeistot, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja - huomioi työtehtäviinsä vaikuttavan lainsäädännön ja alan eettiset ohjeistot
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- noudattaa tekijänoikeuksia itsenäisesti luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja - huomioi järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavan lainsäädännön ja alan eettiset ohjeistot

Opiskelija viestii suomen tai ruotsin kielellä ja tarvittaessa yhdellä vieraalla kielellä tehtävänsä edellyttämällä tavalla.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- viestii suomen tai ruotsin kielellä ja tarvittaessa yhdellä vieraalla kielellä tehtävänsä edellyttämällä tavalla - käyttää ohjatusti työtehtäviinsä liittyvää ammattisanastoa
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- viestii kirjallisesti ja suullisesti suomen tai ruotsin kielellä ja tarvittaessa yhdellä vieraalla kielellä tehtävänsä edellyttämällä tavalla - käyttää työtehtäviinsä liittyvää ammattisanastoa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- viestii sujuvasti kirjallisesti ja suullisesti suomen tai ruotsin kielellä ja tarvittaessa yhdellä vieraalla kielellä tehtävänsä edellyttämällä tavalla - käyttää sujuvasti työtehtäviinsä liittyvää ammattisanastoa

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan toimintaympäristössä tekemällä alan työtehtäviä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.25. Media-alalla työskentely, 30 osp (105808)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- työskennellä media-alan osaamista edellyttävissä tehtävissä
- hahmottaa tehtävänsä osana laajempaa media-alan työkokonaisuutta tai tuotantoprosessia
- käyttää alan aineistoja, materiaaleja ja dokumentteja työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa
- työskennellä tilaajalähtöisesti ja huomioida toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija työskentelee media-alan osaamista edellyttävissä tehtävissä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• työskentelee media-alan osaamista edellyttävissä työtehtävissä, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää työtehtävissään alan laitteita ja sovelluksia, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi tehtävissään tuotannon, -tuotteen tai -palvelun laatuvaatimukset, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • kommunikoi ja toimii tilanteen edellyttämällä tavalla erilaisissa työnsä vuorovaikutustilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• työskentelee media-alan osaamista edellyttävissä työtehtävissä • käyttää työtehtävissään alan laitteita ja sovelluksia • huomioi tehtävissään tuotannon, -tuotteen tai -palvelun laatuvaatimukset • kommunikoi ja toimii tilanteen edellyttämällä tavalla erilaisissa työnsä vuorovaikutustilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• työskentelee sujuvasti media-alan osaamista edellyttävissä työtehtävissä • käyttää työtehtävissään alan laitteita ja sovelluksia sujuvasti • huomioi tehtävissään järjestelmällisesti tuotannon, -tuotteen tai -palvelun laatuvaatimukset • kommunikoi ja toimii sujuvasti ja tilanteen edellyttämällä tavalla erilaisissa työnsä vuorovaikutustilanteissa

Opiskelija hahmottaa tehtävänsä osana laajempaa työkokonaisuutta tai tuotantoprosessia.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tunnistaa työkokonaisuuden tai tuotantoprosessin eri vaiheet ja hahmottaa työnsä ja osana laajempaa kokonaisuutta, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - noudattaa työkokonaisuuden tai tuotantoprosessin aikatauluja työtehtävissään, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- tunnistaa työkokonaisuuden tai tuotantoprosessin eri vaiheet ja hahmottaa työnsä ja osana laajempaa kokonaisuutta - noudattaa työkokonaisuuden tai tuotantoprosessin aikatauluja työtehtävissään
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- tunnistaa sujuvasti työkokonaisuuden tai tuotantoprosessin eri vaiheet sekä ymmärtää työnsä osana laajempaa kokonaisuutta - noudattaa työkokonaisuuden tai tuotantoprosessin aikatauluja työtehtävissään sekä ymmärtää aikatauluun vaikuttavia tekijöitä

Opiskelija käyttää alan aineistoja, materiaaleja ja dokumentteja työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- käyttää alan aineistoja, materiaaleja ja dokumentteja, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - tekee tehtäviinsä liittyvän tiedostonhallinnan, versioinnin ja arkistoinnin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- käyttää alan aineistoja, materiaaleja ja dokumentteja - tekee tehtäviinsä liittyvän tiedostonhallinnan, versioinnin ja arkistoinnin
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- käyttää ja soveltaa alan aineistoja, materiaaleja ja dokumentteja sujuvasti - tekee tehtäviinsä liittyvän tiedostonhallinnan, versioinnin ja arkistoinnin sujuvasti

Opiskelija työskentelee tilaajalähtöisesti ja huomioi toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- työskentelee tilaajalähtöisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- työskentelee tilaajalähtöisesti - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- työskentelee järjestelmällisesti tilaajalähtöisesti - huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta - käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan - käyttää ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti - käyttää sujuvasti ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan toimintaympäristössä tekemällä alan työtehtäviä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.26. Media-alan 3D-mallintaminen, 15 osp (105809)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- kuvailla 3D-mallinnuksen työprosessin eri vaiheet ja ymmärtää sen etenemisen
- käyttää 3D-mallinnuksen perustekniikoita työnsä edellyttämässä laajuudessa
- työskennellä tilaajalähtöisesti ja huomioida toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan

Arviointi

Opiskelija kuvailee 3D-mallinnuksen työprosessin eri vaiheet ja ymmärtää sen etenemisen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tunnistaa ja osaa kuvailla työprosessin eri vaiheet ja etenemisen, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • tunnistaa erilaisia 3D-mallinnuksen käyttökohteita, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tuotannon aikatauluja, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• tunnistaa ja osaa kuvailla työprosessin eri vaiheet ja etenemisen • tunnistaa erilaisia 3D-mallinnuksen käyttökohteita • noudattaa tuotannon aikatauluja työtehtävissään
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tunnistaa ja osaa kuvailla sujuvasti työprosessin eri vaiheet ja etenemisen • tunnistaa sujuvasti erilaisia 3D-mallinnuksen käyttökohteita • noudattaa järjestelmällisesti tuotannon aikatauluja työtehtävissään sekä ymmärtää aikatauluun vaikuttavia tekijöitä

Opiskelija käyttää 3D-mallinnuksen perustekniikoita työnsä edellyttämässä laajuudessa.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• suunnittelee ja esivisualisoi työtään tai käyttää ja soveltaa työssään muiden tekemiä suunnitelmia, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää 3D-mallinnuksen perustekniikoita, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • toteuttaa 3D-mallinnuksia osittain ohjattuna • käyttää keskeisiä 3D-mallinnuksen tiedostomuotoja, mutta tarvitsee työssään ajoittain ohjausta • teksturoi, valaisee ja renderöi tekemiään mallinnuksia, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• suunnittelee ja esivisualisoi työtään tai käyttää ja soveltaa työssään muiden tekemiä suunnitelmia • käyttää 3D-mallinnuksen perustekniikoita • toteuttaa 3D-mallinnuksia • käyttää keskeisiä 3D-mallinnuksen tiedostomuotoja • teksturoi, valaisee ja renderöi tekemiään mallinnuksia
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• suunnittelee ja esivisualisoi työtään sujuvasti tai käyttää ja soveltaa työssään muiden tekemiä suunnitelmia sujuvasti • käyttää 3D-mallinnuksen perustekniikoita sujuvasti • toteuttaa 3D-mallinnuksia sujuvasti • käyttää keskeisiä 3D-mallinnuksen tiedostomuotoja sujuvasti • teksturoi, valaisee ja renderöi tekemiään mallinnuksia sujuvasti

Opiskelija työskentelee tilaajalähtöisesti ja huomioi toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• työskentelee tilaajalähtöisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• työskentelee tilaajalähtöisesti • huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• työskentelee järjestelmällisesti tilaajalähtöisesti • huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin • toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan • käyttää ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti • käyttää sujuvasti ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan toimintaympäristössä tekemällä alan työtehtäviä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.27. Media-alan 3D-tulostaminen, 15 osp (105810)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- tunnistaa eri menetelmien ja materiaalien vaikutuksen tuotteen lopputulokseen, tulostuskelpoiset aineistot ja tiedostomuodot sekä tekee aineistoihin tarvittaessa korjauksia
- tehdä tulostimelle tarvittavat asetukset ja tulostaa erilaisia esineitä ohjeiden mukaan
- viimeistellä tulostamansa työn ja varmistaa työnsä laadun
- tehdä tulostimelle yleisimpiä ylläpitohuoltoja
- työskennellä tilaajalähtöisesti ja huomioida toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija tunnistaa eri menetelmien ja materiaalien vaikutuksen tuotteen lopputulokseen, tulostuskelpoiset aineistot ja tiedostomuodot sekä tekee aineistoihin tarvittaessa korjauksia.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tunnistaa käyttämiensä menetelmien ja materiaalien vaikutuksen tuotteen lopputulokseen toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee tunnistamiseen ajoittain ohjausta - tunnistaa tulostuskelpoiset aineistot ja tiedostomuodot toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee tunnistamiseen ajoittain ohjausta - ilmoittaa havaitsemistaan poikkeamista aineistoissa - käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- tunnistaa käyttämiensä menetelmien ja materiaalien vaikutuksen tuotteen lopputulokseen toistuvissa työtilanteissa - tunnistaa tulostuskelpoiset aineistot ja tiedostomuodot toistuvissa työtilanteissa - ilmoittaa tilaajalle havaitsemistaan poikkeamista aineistoissa - käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- tunnistaa eri menetelmien ja materiaalien vaikutuksen tuotteen lopputulokseen - tunnistaa tulostuskelpoiset aineistot ja tiedostomuodot itsenäisesti - tekee aineistoihin tarvittaessa korjauksia ja hyväksyttää korjaukset tilaajalla - valitsee työhönsä sopivimmat työmenetelmät ja työvälineet sekä käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa

Opiskelija tekee tulostimelle tarvittavat asetukset ja tulostaa erilaisia esineitä ohjeiden mukaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tekee tulostimelle tarvittavat asetukset toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • tulostaa erilaisia esineitä toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• tekee tulostimelle tarvittavat asetukset toistuvissa työtilanteissa • tulostaa erilaisia esineitä toistuvissa työtilanteissa • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tekee tulostimelle tarvittavat asetukset itsenäisesti • tulostaa erilaisia esineitä itsenäisesti • valitsee työhönsä sopivimmat työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit ja käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa

Opiskelija viimeistelee tulostamansa työn ja varmistaa työnsä laadun.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• viimeistelee tulostamansa työn toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • varmistaa työnsä laadun toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• viimeistelee tulostamansa työn toistuvissa työtilanteissa • varmistaa työnsä laadun toistuvissa työtilanteissa • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• viimeistelee tulostamansa työn itsenäisesti • varmistaa työnsä laadun itsenäisesti • valitsee työhönsä sopivimmat työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit ja käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa

Opiskelija tekee tulostimelle yleisimpiä ylläpitohuoltoja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tekee tulostimelle yleisimpiä ylläpitohuoltoja, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• tekee tulostimelle yleisimpiä ylläpitohuoltoja toistuvissa työtilanteissa • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tekee tulostimelle yleisimpiä ylläpitohuoltoja itsenäisesti • valitsee työhönsä sopivimmat työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit ja käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa

Opiskelija työskentelee tilaajalähtöisesti ja huomioi toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• työskentelee tilaajalähtöisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• työskentelee tilaajalähtöisesti • huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• työskentelee järjestelmällisesti tilaajalähtöisesti • huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin • toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan • käyttää ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti • käyttää sujuvasti ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan toimintaympäristössä tekemällä alan työtehtäviä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.28. Media-alan tai kuvallisen ilmaisun ammattinharjoittajana toimiminen, 15 osp (105811)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- toimia vaihtelevissa media-alan tai kuvallisen ilmaisun työtehtävissä
- tuotteistaa ammattitaitonsa liikeideaksi ja laatia liiketoimintasuunnitelman
- huomioida työtehtävissään tilaajan näkökulman ja tuotannon kustannusten rakentumista
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija toimii vaihtelevissa media-alan tai kuvallisen ilmaisun työtehtävissä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- ottaa vastaan ja suorittaa visuaalisen tai audiovisuaalisen alan toimeksiantoja - noudattaa toimintansa laatu- ja kustannustavoitteita, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - arvioi työn määrää, suunnittelee aikatauluja ja toimii niiden mukaan, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - toteuttaa tarkoituksenmukaisia työprosesseja, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - käyttää tarkoituksenmukaisia työvälineitä ja -menetelmiä, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - tekee toimintaansa liittyviä sopimuksia, mutta tarvitsee osin ohjausta - tuntee laskutuskäytännöt ja hinnoittelun periaatteet, mutta tarvitsee osin ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- ottaa vastaan ja suorittaa visuaalisen tai audiovisuaalisen alan vaihtelevia toimeksiantoja - noudattaa toimintansa laatu- ja kustannustavoitteita - arvioi työn määrää, suunnittelee aikatauluja ja toimii niiden mukaan - toteuttaa tarkoituksenmukaisia työprosesseja - käyttää tarkoituksenmukaisia työvälineitä ja -menetelmiä - tekee toimintaansa liittyviä sopimuksia - tuntee laskutuskäytännöt ja hinnoittelun periaatteet
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- ottaa vastaan ja suorittaa visuaalisen tai audiovisuaalisen alan vaihtelevia toimeksiantoja sujuvasti - noudattaa järjestelmällisesti toimintansa laatu- ja kustannustavoitteita - arvioi työn määrää realistisesti, suunnittelee aikatauluja ja pystyy korjaamaan aikataulutustaan muuttuvissa olosuhteissa - toteuttaa sujuvasti tarkoituksenmukaisia työprosesseja - käyttää sujuvasti tarkoituksenmukaisia työvälineitä ja -menetelmiä - tekee sujuvasti toimintaansa liittyviä sopimuksia - tuntee laskutuskäytännöt ja hinnoittelun periaatteet ja pystyy soveltamaan näitä tarkoituksenmukaisesti

Opiskelija tuotteistaa ammattitaitonsa liikeideaksi ja laatii liiketoimintasuunnitelman.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tuntee visuaalisen tai audiovisuaalisen alan eri ammattialueita oman ammatinharjoittamisen edellyttämässä laajuudessa, mutta tarvitsee osin ohjausta - selvittää toiminta-alueensa yritysmuotoja sekä alan järjestöjen ja liittojen tarjoamia palveluita, mutta tarvitsee osittain ohjausta - tuotteistaa ammattitaitonsa ja arvioi mahdollisuuksiaan toimia alalla, mutta tarvitsee osittain ohjausta - laatii liiketoiminta- ja rahoitusuunnitelman
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- tuntee visuaalisen tai audiovisuaalisen alan eri ammattialueita oman ammatinharjoittamisen edellyttämässä laajuudessa sekä niihin liittyviä laatuvaatimuksia - selvittää toiminta-alueensa yritysmuotoja sekä järjestöjen ja liittojen tarjoamia palveluita - tuotteistaa ammattitaitonsa ja arvioi mahdollisuuksiaan toimia alalla - laatii realistisen liiketoiminta- ja rahoitusuunnitelman
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- tuntee visuaalisen tai audiovisuaalisen alan eri ammattialueita oman ammatinharjoittamisen edellyttämässä laajuudessa sekä niihin liittyvät laatuvaatimukset - selvittää toiminta-alueensa yritysmuotoja, alan järjestöjen ja liittojen tarjoamia palveluita sekä arvioi niiden hyötyjä itselleen - tuotteistaa ammattitaitonsa ja arvioi realistisesti mahdollisuuksiaan toimia alalla - laatii realistisen liiketoiminta- ja rahoitusuunnitelman sekä hakemuksen rahoituksen saamiseksi

Opiskelija huomioi työtehtävissään tilaajan näkökulman ja tuotannon kustannusten rakentumista.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- työskentelee tilaajalähtöisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- työskentelee tilaajalähtöisesti - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- työskentelee järjestelmällisesti tilaajalähtöisesti - huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan • käyttää ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti • käyttää sujuvasti ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan työympäristössä alan tehtävissä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.29. Media-alan äänituotanto, 30 osp (105812)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- kuvailla toteuttamansa mediatuotannon kokonaisuuden ja sen keskeiset työvaiheet ja yhteistyötahot erityisesti äänityön kannalta
- toimia useammassa äänen työroolissa tai tehtävässä osana mediatuotannon työryhmää
- käyttää äänen tallennuksen ja -käsittelyn kalustoa sekä sovelluksia työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa
- käyttää ääni-ilmaisun keinoja
- käyttää äänileikkauksen peruselementtejä ja periaatteita
- työskennellä tilaajalähtöisesti ja huomioida toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan

Arviointi

Opiskelija kuvailee toteuttamansa mediatuotannon kokonaisuuden ja sen keskeiset työvaiheet ja yhteistyötahot erityisesti äänityön kannalta.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• kuvailee sujuvasti toteuttamansa mediatuotannon kokonaisuuden ja sen keskeiset työvaiheet ja yhteistyötahot erityisesti äänityön kannalta, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • kuvailee työtehtävänsä osana koko työprosessia, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• kuvailee toteuttamansa mediatuotannon kokonaisuuden ja sen keskeiset työvaiheet ja yhteistyötahot erityisesti äänityön kannalta • kuvailee työtehtävänsä osana koko työprosessia
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• kuvailee sujuvasti toteuttamansa mediatuotannon kokonaisuuden ja sen keskeiset työvaiheet ja yhteistyötahot erityisesti äänityön kannalta • kuvailee yksittäiset työtehtävänsä ja sen laatuvaatimukset osana koko työprosessin ja lopputuotteen laatua

Opiskelija toimii useammassa äänen työroolissa tai tehtävässä osana mediatuotannon työryhmää.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- toimii useammassa eri äänen työroolissa tai tehtävässä osana mediatuotannon työryhmää, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla työryhmän muiden jäsenten kanssa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- toimii useammassa eri äänen työroolissa tai tehtävässä osana mediatuotannon työryhmää - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla työryhmän muiden jäsenten kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- toimii sujuvasti useammassa eri äänen työroolissa tai tehtävässä osana mediatuotannon työryhmää - toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla työryhmän muiden jäsenten kanssa

Opiskelija käyttää äänen tallennuksen ja -käsittelyn kalustoa sekä sovelluksia työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- käyttää yleisiä äänen tallennuksen ja -käsittelyn kalustoa ja sovelluksia, mutta tarvitsee siihen osittain ohjausta - käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä ja työvälineitä toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - työskentelee työtehtäviinsä liittyvien äänityön suunnittelun ja toteutuksen dokumenttien perusteella, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - huomioi työn kulussa erilaiset julkaisuformaatit, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- käyttää yleisiä äänen tallennuksen ja -käsittelyn kalustoa ja sovelluksia - käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä ja työvälineitä toistuvissa työtilanteissa - työskentelee työtehtäviinsä liittyvien äänityön suunnittelun ja toteutuksen dokumenttien perusteella - huomioi työn kulussa erilaiset julkaisuformaatit
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- käyttää työssään yleisiä äänen tallennuksen ja -käsittelyn kalustoa sekä sovelluksia myös muuttuvissa tilanteissa ja olosuhteissa - valitsee työhönsä sopivimmat työmenetelmät ja työvälineet sekä käyttää niitä myös muuttuvissa tilanteissa ja olosuhteissa - työskentelee sujuvasti työtehtäviinsä liittyvien äänityön suunnittelun ja toteutuksen dokumenttien perusteella - huomioi sujuvasti työn kulussa erilaiset julkaisuformaatit

Opiskelija käyttää ääni-ilmaisun keinoja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• käyttää työssään tarkoituksenmukaisesti ääni-ilmaisun keinoja, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • tunnistaa teoksen rakenteen ja hyödyntää sitä ääni-ilmaisussaan, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• käyttää työssään tarkoituksenmukaisesti ja ääni-ilmaisun keinoja • tunnistaa teoksen rakenteen ja hyödyntää sitä ääni-ilmaisussaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• käyttää työssään monipuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti ääni-ilmaisun keinoja • tunnistaa teoksen rakenteen ja hyödyntää sitä sujuvasti ääni-ilmaisussaan

Opiskelija käyttää äänileikkauksen peruselementtejä ja periaatteita.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tunnistaa äänileikkauksen peruselementit, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää äänileikkauksen peruselementtejä tarkoituksenmukaisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• tunnistaa äänileikkauksen peruselementit • käyttää äänileikkauksen peruselementtejä tarkoituksenmukaisesti
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tunnistaa sujuvasti äänileikkauksen peruselementit • käyttää äänileikkauksen peruselementtejä monipuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti

Opiskelija työskentelee tilaajalähtöisesti ja huomioi toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- työskentelee tilaajalähtöisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- työskentelee tilaajalähtöisesti - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- työskentelee järjestelmällisesti tilaajalähtöisesti - huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta - käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan - käyttää ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti - kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan - käyttää sujuvasti ammattisanastoa

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan toimintaympäristössä tekemällä alan työtehtäviä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.30. Media-alan äänityössä toimiminen, 15 osp (105813)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- havainnoida ja analysoida kuulemaansa ääntä
- käyttää äänitarkkailun ja -tallennuksen yleisiä menetelmiä
- kuvailla ja käyttää äänen siirtämisen ja kopioinnin yleisiä menetelmiä
- koota ja kytkeä signaalitien sekä selvittää sen ongelmia työnsä edellyttämässä laajuudessa
- valita kulloiseenkin tilanteeseen sopivan laitteiston sekä tallennus- ja esitysmuodon
- käyttää yleisiä äänen muokkaamisen menetelmiä ja koostaa julkaisukelpoisen teoksen sekä versioda sitä tarvittavalla teknisellä laadulla
- hahmottaa ja kuvailla oman työnsä osana laajempaa tuotantoprosessia
- käyttää alan vakiintunutta dokumentaatiota
- työskennellä tilaajalähtöisesti ja huomioida toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija havainnoi ja analysoi kuulemaansa ääntä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• havainnoi ja analysoi kuulemaansa ääntä sekä osaa käyttää tätä tietoa työssään, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • tunnistaa äänestä vastaanottajan havaintoon vaikuttavia tekijöitä sekä osaa käyttää tätä tietoa työssään, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • kuvailee ääntä fysikaalisena ilmiönä ja tunnistaa tämän vaikutuksia työtehtäviinsä, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• havainnoi ja analysoi kuulemaansa ääntä sekä osaa käyttää tätä tietoa työssään • tunnistaa äänestä vastaanottajan havaintoon vaikuttavia tekijöitä sekä osaa käyttää tätä tietoa työssään • kuvailee ääntä fysikaalisena ilmiönä, tunnistaa tämän vaikutuksia työtehtäviinsä
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• havainnoi ja analysoi kuulemaansa ääntä monipuolisesti sekä osaa käyttää tätä tietoa järjestelmällisesti työssään • tuntee äänestä vastaanottajan havaintoon vaikuttavia tekijöitä sekä osaa käyttää tätä tietoa työssään • kuvailee ääntä fysikaalisena ilmiönä, tunnistaa tämän vaikutuksia työtehtäviinsä ja käyttää tätä tietoa työssään

Opiskelija käyttää äänitarkkailun ja -tallennuksen yleisiä menetelmiä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• käyttää ja soveltaa työssään äänitarkkailun ja tallennuksen yleisiä menetelmiä, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • valitsee ja käyttää työhönsä liittyviä tarkoituksenmukaisia työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi vaihtelevat ympäristöt työvälineistön valinnassa ja käytössä, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• käyttää äänitarkkailun ja tallennuksen yleisiä menetelmiä • valitsee ja käyttää työhönsä liittyviä tarkoituksenmukaisia työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja työtilanteissa • huomioi vaihtelevat ympäristöt työvälineistön valinnassa ja käytössä
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• käyttää äänitarkkailun ja tallennuksen yleisiä menetelmiä sujuvasti • valitsee työhönsä tarkoituksenmukaiset työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit ja käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa • huomioi vaihtelevat ympäristöt ja ennakoii tilanteiden muutokset työvälineistön valinnassa ja käytössä

Opiskelija kuvailee ja käyttää äänen siirtämisen ja kopioinnin yleisiä menetelmiä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• käyttää työssään äänen siirtämisen ja kopioinnin yleisiä menetelmiä, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä ja -välineitä toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• käyttää työssään äänen siirtämisen ja kopioinnin yleisiä menetelmiä • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä ja -välineitä toistuvissa työtilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• käyttää työssään sujuvasti äänen siirtämisen ja kopioinnin yleisiä menetelmiä • valitsee työhönsä sopivimmat työmenetelmät ja -välineet ja käyttää niitä sujuvasti

Opiskelija kokoaa ja kytkee signaalitien sekä selvittää sen ongelmia työnsä edellyttämässä laajuudessa.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• kokoaa ja kytkee signaalitien, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä ja työvälineitä toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta • ymmärtää signaalitiessä vaikuttavia tekijöitä ja hyödyntää tätä tietoa selvittäessään signaalitien ongelmia, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• kokoaa ja kytkee signaalitien • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä ja työvälineitä toistuvissa työtilanteissa • ymmärtää signaalitiessä vaikuttavia tekijöitä ja hyödyntää tätä tietoa selvittäessään signaalitien ongelmia
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• kokoaa ja kytkee signaalitien sujuvasti • valitsee työhönsä sopivimmat työmenetelmät ja työvälineet ja käyttää niitä sujuvasti • ymmärtää signaalitiessä vaikuttavia tekijöitä ja hyödyntää tätä tietoa järjestelmällisesti selvittäessään signaalitien ongelmia

Opiskelija valitsee kulloiseenkin tilanteeseen sopivan laitteiston sekä tallennus- ja esitysmuodon.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• valitsee kulloiseenkin tilanteeseen sopivan laitteiston, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • valitsee kulloiseenkin tilanteeseen sopivan tallennus- ja esitysmuodon, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• valitsee kulloiseenkin tilanteeseen sopivan laitteiston • valitsee kulloiseenkin tilanteeseen sopivan tallennus- ja esitysmuodon
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• valitsee sujuvasti kulloiseenkin tilanteeseen sopivan laitteiston • valitsee sujuvasti kulloiseenkin tilanteeseen sopivan tallennus- ja esitysmuodon

Opiskelija käyttää yleisiä äänen muokkaamisen menetelmiä ja koostaa julkaisukelpoisen teoksen sekä versioi sitä tarvittavalla teknisellä laadulla.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• käyttää yleisiä äänen muokkaamisen menetelmiä, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • osaa koostaa julkaisukelpoisen teoksen sekä versioi sitä tarvittavalla teknisellä laadulla, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä ja -välineitä, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• käyttää yleisiä äänen muokkaamisen menetelmiä • koostaa julkaisukelpoisen teoksen sekä versioi sitä tarvittavalla teknisellä laadulla • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä ja -välineitä
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• käyttää yleisiä äänen muokkaamisen menetelmiä sujuvasti • koostaa sujuvasti julkaisukelpoisen teoksen sekä versioi sitä tarvittavalla teknisellä laadulla • valitsee työhönsä sopivimmat työmenetelmät ja -välineet ja käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa

Opiskelija hahmottaa ja kuvailee oman työnsä osana tuotantoprosessia.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tunnistaa tuotantoprosessin eri vaiheet ja kuvailee työnsä osana laajempaa kokonaisuutta, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla työryhmän kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• tunnistaa tuotantoprosessin eri vaiheet ja kuvailee työnsä osana laajempaa kokonaisuutta • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla työryhmän kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tunnistaa tuotantoprosessin eri vaiheet ja kuvailee työnsä osana laajempaa kokonaisuutta sekä ymmärtää oman työn laadun osana koko tuotantoprosessia • toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla työryhmän kanssa

Opiskelija käyttää alan vakiintunutta dokumentaatioita.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• käyttää työtehtäviinsä tarvittavaa alan vakiintunutta dokumentaatioita, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää alan ammattisanastoa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• käyttää työtehtäviinsä tarvittavaa alan vakiintunutta dokumentaatioita • käyttää alan ammattisanastoa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• käyttää työtehtäviinsä tarvittavaa alan vakiintunutta dokumentaatioita sujuvasti • käyttää alan ammattisanastoa sujuvasti

Opiskelija työskentelee tilaajalähtöisesti ja huomioi toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• työskentelee tilaajalähtöisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• työskentelee tilaajalähtöisesti • huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• työskentelee järjestelmällisesti tilaajalähtöisesti • huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin • toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan • käyttää ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti • käyttää sujuvasti ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan toimintaympäristössä tekemällä alan työtehtäviä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.31. Mediamateriaalien tekeminen, 15 osp (105814)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- käyttää erilaisia menetelmiä mediamateriaalien tuottamiseen
- suoratoistaa videomateriaalia internetin kautta
- suunnitella työnsä ja käyttää alan yleisiä suunnitteludokumentteja työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa.
- käyttää mediamateriaalien valmistuksessa erilaisia ilmaisukeinoja
- työskennellä tilaajalähtöisesti ja huomioida toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija käyttää erilaisia menetelmiä mediamateriaalien tuottamiseen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tuottaa osin ohjattuna mediamateriaaleja eri menetelmillä; kuvaa järjestelmäkameralla valokuvia ja käsittelee niitä, tallentaa videokuvauksessa kuvaa ja ääntä sekä koostaa videomateriaalista kuva- ja äänikerronnallisen kokonaisuuden, toteuttaa digitaalisia graafisia elementtejä, animoi niitä ja yhdistää grafiikkaa ja typografiaa videomateriaaliin • huomioi kuvaustilanteessa valaistuksen ja käyttää tarvittaessa lisävalaisua, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • toteuttaa tarkoituksenmukaiset työnkulut, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi työn kulussa värinhallinnan sekä kuvan ja äänen teknisen julkaisukelpoisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi julkaisukanavien tekniset ja ilmaisulliset vaatimukset, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • tekee työtehtäviinsä liittyvän tiedostonhallinnan, versioinnin ja arkistoinnin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• tuottaa mediamateriaaleja eri menetelmillä; kuvaa järjestelmäkameralla valokuvia ja käsittelee niitä, tallentaa videokuvauksessa kuvaa ja ääntä sekä koostaa videomateriaalista kuva- ja äänikerronnallisen kokonaisuuden, toteuttaa digitaalisia graafisia elementtejä, animoi niitä ja yhdistää grafiikkaa ja typografiaa videomateriaaliin • huomioi kuvaustilanteessa valaistuksen ja käyttää tarvittaessa lisävalaisua • toteuttaa tarkoituksenmukaiset työnkulut • huomioi työnkulussa värinhallinnan sekä kuvan ja äänen teknisen julkaisukelpoisuuden • huomioi julkaisukanavien tekniset ja ilmaisulliset vaatimukset • tekee työtehtäviinsä liittyvän tiedostonhallinnan, versioinnin ja arkistoinnin
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tuottaa monipuolisesti mediamateriaaleja eri menetelmillä; kuvaa järjestelmäkameralla valokuvia ja käsittelee niitä, tallentaa videokuvauksessa kuvaa ja ääntä sekä koostaa videomateriaalista kuva- ja äänikerronnallisen kokonaisuuden, toteuttaa digitaalisia graafisia elementtejä, animoi niitä ja yhdistää grafiikkaa ja typografiaa videomateriaaliin • huomioi järjestelmällisesti kuvaustilanteessa valaistuksen ja käyttää tarvittaessa lisävalaisua • toteuttaa sujuvasti tarkoituksenmukaiset työnkulut • huomioi työnkulussa järjestelmällisesti värinhallinnan sekä kuvan ja äänen teknisen julkaisukelpoisuuden • huomioi järjestelmällisesti julkaisukanavien tekniset ja ilmaisulliset vaatimukset • tekee työtehtäviinsä liittyvän tiedostonhallinnan, versioinnin ja arkistoinnin sujuvasti

Opiskelija suoratoistaa videomateriaalia internetin kautta.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tekee osittain ohjattuna suunnitelman suoratoiston toteuttamisesta huomioiden jakelukanavan vaatimukset • testaa ja varmistaa osittain ohjattuna suoratoiston toiminnan ja laadun eri laiteympäristöissä • suoratoistaa videomateriaalia, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• tekee suunnitelman suoratoiston toteuttamisesta huomioiden jakelukanavan vaatimukset • testaa ja varmistaa suoratoiston toiminnan ja laadun eri laiteympäristöissä • suoratoistaa videomateriaalia
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tekee itsenäisesti suunnitelman suoratoiston toteuttamisesta huomioiden jakelukanavan vaatimukset • testaa ja varmistaa itsenäisesti suoratoiston toiminnan ja laadun eri laiteympäristöissä • suoratoistaa videomateriaalia sujuvasti

Opiskelija suunnittelee työnsä ja käyttää alan yleisiä suunnitteludokumentteja työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• suunnittelee työtehtäviensä etukäteen, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää alan yleisiä suunnitteludokumentteja, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• suunnittelee työtehtäviensä etukäteen • käyttää alan yleisiä suunnitteludokumentteja
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• suunnittelee järjestelmällisesti ja tarkoituksenmukaisesti työtehtävänsä etukäteen • käyttää tarkoituksenmukaisesti alan yleisiä suunnitteludokumentteja

Opiskelija käyttää mediamateriaalien valmistuksessa erilaisia ilmaisukeinoja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• käyttää mediamateriaalien valmistuksessa audiovisuaalisen kerronnan ja välineiden ilmaisukeinoja tarkoituksenmukaisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää mediamateriaalien valmistuksessa värin, sommittelun sekä typografian ilmaisukeinoja tarkoituksenmukaisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• käyttää mediamateriaalien valmistuksessa audiovisuaalisen kerronnan ja välineiden ilmaisukeinoja tarkoituksenmukaisesti • käyttää mediamateriaalien valmistuksessa värin, sommittelun sekä typografian ilmaisukeinoja tarkoituksenmukaisesti
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• käyttää mediamateriaalien valmistuksessa audiovisuaalisen kerronnan ja välineiden ilmaisukeinoja tarkoituksenmukaisesti ja sujuvasti • käyttää mediamateriaalien valmistuksessa värin, sommittelun sekä typografian ilmaisukeinoja tarkoituksenmukaisesti ja sujuvasti

Opiskelija työskentelee tilaajalähtöisesti ja huomioi toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• työskentelee tilaajalähtöisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• työskentelee tilaajalähtöisesti • huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• työskentelee järjestelmällisesti tilaajalähtöisesti • huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin • toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa

Opiskelijaa dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan • käyttää ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti • käyttää sujuvasti ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan toimintaympäristössä tekemällä alan työtehtäviä. Siltä osin kuin tutkinon osassa vaadittua

ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.32. Mediamateriaalien tuottaminen markkinointiin, 15 osp (105815)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- tunnistaa markkinoinnin peruskäsitteet ja käyttää alan ammattisanastoa työnsä edellyttämässä laajuudessa
- tehdä mediamateriaalia markkinointiviestinnän tarpeisiin yksin tai osana työryhmää
- käyttää markkinointiviestinnässä yleisiä sosiaalisen median työkaluja ja menetelmiä
- tuntee yleisiä digitaalisen markkinoinnin optimoinnin ja vaikuttavuuden seuraamisen mittaustapoja ja osaa käyttää niitä omien työtehtävien edellyttämässä laajuudessa
- tuottaa lyhyitä tekstejä markkinointiviestinnän tarpeisiin ja huomioida tekstissään julkaisukanavan ominaispiirteet
- työskennellä tilaajalähtöisesti ja huomioida toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan

Arviointi

Opiskelija tunnistaa markkinoinnin peruskäsitteet ja käyttää alan ammattisanastoa työnsä edellyttämässä laajuudessa.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tunnistaa markkinoinnin peruskäsitteitä ja käyttää markkinoinnin ammattisanastoa työnsä edellyttämässä laajuudessa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • tunnistaa keskeiset markkinointikanavat, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• tunnistaa markkinoinnin peruskäsitteitä ja käyttää markkinoinnin ammattisanastoa työnsä edellyttämässä laajuudessa • tunnistaa keskeiset markkinointikanavat
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tunnistaa markkinoinnin peruskäsitteitä ja käyttää markkinoinnin ammattisanastoa sujuvasti työnsä edellyttämässä laajuudessa • tunnistaa keskeiset markkinointikanavat ja niiden ominaisuuksia

Opiskelija tekee mediamateriaalia markkinointiviestinnän tarpeisiin yksin tai osana työryhmää.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tunnistaa työnsä osana laajempaa markkinointiviestinnän kokonaisuutta, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - soveltaa media-alan välineiden ja menetelmien osaamistaan markkinointiviestinnän mediamateriaalien tekemisessä, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - toteuttaa työnkulun tai osan sen vaiheista tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - huomioi työssään kohderyhmän, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - huomioi mediamateriaalinsa toteutuksessa julkaisukanavan vaatimukset ja ominaispiirteet, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - huomioi mediamateriaalinsa toteutuksessa yrityksen tai toimijan viestintästrategian, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - noudattaa yrityksen tai toimijan graafista ohjeistoa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - noudattaa tuotannon ja/tai työryhmän aikatauluja työtehtävissään, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla markkinointia toteuttavan työryhmän muiden jäsenten kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- tunnistaa työnsä osana laajempaa markkinointiviestinnän kokonaisuutta - oveltaa media-alan välineiden ja menetelmien osaamistaan markkinointiviestinnän mediamateriaalien tekemisessä - toteuttaa työnkulun tai osan sen vaiheista tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa - huomioi työssään kohderyhmän - huomioi mediamateriaalinsa toteutuksessa julkaisukanavan vaatimukset ja ominaispiirteet - huomioi mediamateriaalinsa toteutuksessa yrityksen tai toimijan viestintästrategian - noudattaa yrityksen tai toimijan graafista ohjeistoa - noudattaa tuotannon ja/tai työryhmän aikatauluja työtehtävissään - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla markkinointia toteuttavan työryhmän muiden jäsenten kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- tunnistaa sujuvasti työnsä osana laajempaa markkinointiviestinnän kokonaisuutta - soveltaa sujuvasti media-alan välineiden ja menetelmien osaamistaan markkinointiviestinnän mediamateriaalien tekemisessä - toteuttaa sujuvasti työnkulun tai osan sen vaiheista tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa - huomioi järjestelmällisesti työssään kohderyhmän - huomioi mediamateriaalinsa toteutuksessa järjestelmällisesti julkaisukanavan vaatimukset ja ominaispiirteet - huomioi mediamateriaalinsa toteutuksessa yrityksen tai toimijan tavoitteet, viestintästrategian ja toiminnan - noudattaa ja soveltaa yrityksen tai toimijan graafista ohjeistoa - noudattaa tuotannon ja/tai työryhmän aikatauluja työtehtävissään sekä ymmärtää aikatauluun vaikuttavia tekijöitä

	• toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla markkinointia toteuttavan työryhmän muiden jäsenten kanssa
--	--

Opiskelija käyttää markkinointiviestinnässä yleisiä sosiaalisen median työkaluja ja menetelmiä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• käyttää markkinointiviestinnässä yleisiä sosiaalisen median työkaluja ja menetelmiä, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi ajoitukseen liittyviä asioita viestinnässä, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi viestintäkanavan vaikutuksen markkinointimateriaalin mittaan, ajalliseen keston tai muuhun viestintään vaikuttavaan ilmaisuun tai laatuun, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• käyttää markkinointiviestinnässä yleisiä sosiaalisen median työkaluja ja menetelmiä • huomioi ajoitukseen liittyviä asioita viestinnässä • huomioi viestintäkanavan vaikutuksen markkinointimateriaalin mittaan, ajalliseen keston tai muuhun viestintään vaikuttavaan ilmaisuun tai laatuun
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• käyttää markkinointiviestinnässä sujuvasti yleisiä sosiaalisen median työkaluja ja menetelmiä • huomioi markkinointikanavan optimaalisen käytön viestinnän ajoituksessa • huomioi järjestelmällisesti viestintäkanavan vaikutuksen markkinointimateriaalin mittaan, ajalliseen keston tai muuhun viestintään vaikuttavaan ilmaisuun tai laatuun

Opiskelija tuntee yleisiä digitaalisen markkinoinnin optimoinnin ja vaikuttavuuden seuraamisen mittaustapoja ja käyttää niitä omien työtehtävien edellyttämässä laajuudessa.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tunnistaa yleisiä digitaalisen markkinoinnin optimoinnin ja vaikuttavuuden seuraamisen mittaustapoja, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää optimointia ja mittaamista omien työtehtävien edellyttämässä laajuudessa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• tunnistaa yleisiä digitaalisen markkinoinnin optimoinnin ja vaikuttavuuden seuraamisen mittaustapoja • käyttää optimointia ja mittaamista omien työtehtävien edellyttämässä laajuudessa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tuntee yleisiä digitaalisen markkinoinnin optimoinnin ja vaikuttavuuden seuraamisen mittaustapoja • käyttää optimointia ja mittaamista sujuvasti omien työtehtävien edellyttämässä laajuudessa

Opiskelija tuottaa lyhyitä tekstejä markkinointiviestinnän tarpeisiin ja huomioi tekstissään julkaisukanavan ominaispiirteet.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- kirjoittaa lyhyitä tekstejä viestinnän ja markkinoinnin tarkoituksiin oman työnsä edellyttämässä laajuudessa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta - huomioi teksteissään julkaisukanavan ominaispiirteet, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta - ymmärtää oikeakielisyyden merkityksen viestinnässä ja huomioi sen teksteissään, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- kirjoittaa lyhyitä tekstejä viestinnän ja markkinoinnin tarkoituksiin oman työnsä edellyttämässä laajuudessa - huomioi teksteissään julkaisukanavan ominaispiirteet - ymmärtää oikeakielisyyden merkityksen viestinnässä ja huomioi sen teksteissään
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- kirjoittaa sujuvasti lyhyitä tekstejä markkinointiviestinnän tarpeisiin oman työnsä edellyttämässä laajuudessa - huomioi järjestelmällisesti teksteissään julkaisukanavan ominaispiirteet - ymmärtää oikeakielisyyden merkityksen viestinnässä ja huomioi sen järjestelmällisesti teksteissään

Opiskelija työskentelee tilaajalähtöisesti ja huomioi toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- työskentelee tilaajalähtöisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- työskentelee tilaajalähtöisesti - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- työskentelee järjestelmällisesti tilaajalähtöisesti - huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan • käyttää ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti • käyttää sujuvasti ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan toimintaympäristössä tekemällä alan työtehtäviä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.33. Mediataiteen toteuttaminen, 15 osp (105816)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella ja toteuttaa mediataiteen teoksen
- käyttää työssään mediataiteen työmenetelmiä ja välineitä
- käyttää mediataiteen keinoja ilmaisuvälineenä
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee ja toteuttaa mediataiteen teoksen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• toteuttaa mediataiteen teoksen yksin tai työryhmän jäsenenä, mutta tarvitsee osittain ohjausta • noudattaa aikatauluja • toimii ja kommunikoi työryhmän muiden jäsenten kanssa • asettaa esille tai julkaisee teoksen sekä ottaa vastaan palautetta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• suunnittelee ja toteuttaa mediataiteen teoksen tai teoksia yksin tai työryhmän jäsenenä • suunnittelee ajan käyttöönsä ja noudattaa aikatauluja • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla yhteistyötahojen sekä työryhmän muiden jäsenten kanssa • asettaa esille tai julkaisee teoksen sekä ottaa vastaan ja antaa palautetta
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• ideoi, suunnittelee ja toteuttaa laadukkaan mediataiteen teoksen tai teoksia yksin tai työryhmän jäsenenä • suunnittelee ajan käyttöönsä, noudattaa suunniteltua aikataulua ja pystyy korjaamaan sitä muuttuvissa olosuhteissa • toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla yhteistyötahojen sekä työryhmän muiden jäsenten kanssa • asettaa esille tai julkaisee teoksen, ottaa vastaan ja antaa perusteltua palautetta sekä keskustelee teoksista

Opiskelija käyttää työssään mediataiteen työmenetelmiä ja välineitä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• käyttää annettuja työmenetelmiä ja välineitä • käyttää erilaisille työmenetelmille ja välineille ominaisia ilmaisullisia ja teknisiä ratkaisuja, mutta tarvitsee osittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• valitsee tarkoituksenmukaisia työmenetelmiä ja välineitä • käyttää erilaisille työmenetelmille ja välineille ominaisia ilmaisullisia ja teknisiä ratkaisuja
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• valitsee teoksen sisältöön ja ilmaisukeinoihin soveltuvia tarkoituksenmukaisia työmenetelmiä ja välineitä, jotka tukevat hänen ilmaisuaan • käyttää erilaisille työmenetelmille ja välineille ominaisia sekä teoksen sisältöön soveltuvia ilmaisullisia ja teknisiä ratkaisuja

Opiskelija käyttää mediataiteen keinoja ilmaisuvälineenä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• ilmaisee ajatuksiaan joillakin mediataiteen ilmaisukeinolla • toteuttaa työnsä totutulla tavalla • tunnistaa joitakin mediataiteen tradition ilmenemismuotoja
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• ilmaisee ajatuksiaan mediataiteen ilmaisukeinoilla • toteuttaa työnsä asettaen sille ilmaisullisia tavoitteita • osaa nähdä työnsä suhteessa mediataiteen traditioon
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• ilmaisee ajatuksiaan monipuolisesti mediataiteen ilmaisukeinoilla • toteuttaa työnsä asettaen sille ilmaisullisia tavoitteita ja kehittämisen työskentelyään • osaa nähdä työnsä suhteessa mediakulttuuriin, mediataiteen traditioon sekä nykytaiteen ilmaisumuotoihin

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan • käyttää ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti • käyttää sujuvasti ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan työympäristössä kuvallisen ilmaisun tehtävissä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.34. Monikameratuotannossa työskentely, 15 osp (105817)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- kuvailla monikameratuotannon eri vaiheet ja tuotantoprosessin etenemisen
- toimia useammassa työroolissa tai tehtävässä osana monikameratuotannon työryhmää
- käyttää monikameratuotannossa käytettäviä laitteita ja sovelluksia omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa
- työskennellä tilaajalähtöisesti ja huomioida toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija kuvailee monikameratuotannon eri vaiheet ja tuotantoprosessin etenemisen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tunnistaa tuotantoprosessin eri vaiheet ja hahmottaa työnsä osana sitä, mutta tarvitsee tähän osittain ohjausta • tunnistaa monikameratuotantoprosessin keskeiset työroolit, mutta tarvitsee tähän osittain ohjausta • noudattaa tuotannon aikatauluja työtehtävissään, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• tunnistaa tuotantoprosessin eri vaiheet ja hahmottaa työnsä osana sitä • tunnistaa ja monikameratuotantoprosessin keskeiset työroolit • noudattaa tuotannon aikatauluja työtehtävissään
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tunnistaa tuotantoprosessin eri vaiheet ja hahmottaa työnsä ja sen laatutason osana koko tuotantoprosessia • tunnistaa ja osaa kuvailla monikameratuotantoprosessin keskeiset työroolit ja tehtävät • noudattaa tuotannon aikatauluja työtehtävissään sekä ymmärtää aikatauluun vaikuttavia tekijöitä

Opiskelija toimii useammassa työroolissa tai tehtävässä osana monikameratuotannon työryhmää.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• toimii useammassa eri työroolissa tai tehtävässä osana monikameratuotannon työryhmää, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla työryhmän muiden jäsenten kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii useammassa eri työroolissa tai tehtävässä osana monikameratuotannon työryhmää • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla työryhmän muiden jäsenten kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii sujuvasti useammassa eri työroolissa tai tehtävässä osana monikameratuotannon työryhmää • toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla työryhmän muiden jäsenten kanssa

Opiskelija käyttää monikameratuotannon laitteita ja sovelluksia omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• valitsee työhönsä sopivat työmenetelmät ja työvälineet sekä käyttää niitä toistuvissa keskeisissä työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • ymmärtää monikameratuotannon suunnittelun ja toteutuksen dokumentteja ja työskentelee niistä saamansa tiedon perusteella, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • ymmärtää ja käyttää monikameratyön komentokieltä työtehtävissään, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää työssään tarkoituksenmukaisesti audiovisuaalisen kerronnan ja ilmaisun periaatteita, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi sähkö- ja työturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • tekee työtehtäviinsä liittyvän tiedostonhallinnan, versioinnin ja arkistoinnin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• valitsee työhönsä sopivat työmenetelmät ja työvälineet sekä käyttää niitä toistuvissa keskeisissä työtilanteissa • ymmärtää monikameratuotannon suunnittelun ja toteutuksen dokumentteja ja työskentelee niistä saamansa tiedon perusteella • ymmärtää ja käyttää monikameratyön komentokieltä työtehtävissään • käyttää työssään tarkoituksenmukaisesti audiovisuaalisen kerronnan ja ilmaisun periaatteita • huomioi sähkö- ja työturvallisuuden • tekee työtehtäviinsä liittyvän tiedostonhallinnan, versioinnin ja arkistoinnin
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• valitsee työhönsä sopivat työmenetelmät sekä työvälineet ja käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa • ymmärtää monikameratuotannon suunnittelun ja toteutuksen dokumentteja ja työskentelee sujuvasti niistä saamansa tiedon perusteella • ymmärtää ja käyttää sujuvasti monikameratyön komentokieltä työtehtävissään • käyttää työssään sujuvasti ja tarkoituksenmukaisesti audiovisuaalisen kerronnan ja ilmaisun periaatteita • huomioi järjestelmällisesti sähkö- ja työturvallisuuden • tekee työtehtäviinsä liittyvän tiedostonhallinnan, versioinnin ja arkistoinnin sujuvasti

Opiskelija työskentelee tilaajalähtöisesti ja huomioi toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- työskentelee tilaajalähtöisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- työskentelee tilaajalähtöisesti - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- työskentelee järjestelmällisesti tilaajalähtöisesti - huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta - käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan - käyttää ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti - käyttää sujuvasti ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan toimintaympäristössä tekemällä alan työtehtäviä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.35. Painaminen ja tulostaminen, 15 osp (105818)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- valita eri paino- ja tulostusmenetelmät erilaisille julkaisuille sekä tarkoituksenmukaiset työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit työhönsä
- tarkastaa painovalmiin aineiston sekä valmistaa tarvittaessa painoaihion sekä käyttää yleisimpiä painon laadunvalvonnan menetelmiä
- valmistella painokoneen ja tulostimen tuotantoa varten, painaa ja tulostaa painotuotteita ohjeiden mukaan sekä loppukuntoonlaittaa painokoneen
- työskennellä tilaajalähtöisesti ja huomioida toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija valitsee eri paino- ja tulostusmenetelmät erilaisille julkaisuille sekä tarkoituksenmukaiset työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit työhönsä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• valitsee eri paino- ja tulostusmenetelmät erilaisille julkaisuille toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • valitsee tarkoituksenmukaiset työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit työhönsä toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• valitsee eri paino- ja tulostusmenetelmät erilaisille julkaisuille toistuvissa työtilanteissa • valitsee tarkoituksenmukaiset työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit työhönsä toistuvissa työtilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• valitsee eri paino- ja tulostusmenetelmät erilaisille julkaisuille itsenäisesti • valitsee tarkoituksenmukaiset työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit työhönsä itsenäisesti

Opiskelija tarkastaa painovalmiin aineiston sekä valmistaa tarvittaessa painoaihion sekä käyttää yleisimpiä painon laadunvalvonnan menetelmiä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tarkastaa painovalmiin aineiston soveltuvuuden painamiseen ja tulostamiseen toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - valmistaa tarvittaessa painoaihion toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - käyttää yleisimpiä painon laadunvalvonnan menetelmiä toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- tarkastaa painovalmiin aineiston soveltuvuuden painamiseen ja tulostamiseen toistuvissa työtilanteissa - valmistaa tarvittaessa painoaihion toistuvissa työtilanteissa - käyttää yleisimpiä painon laadunvalvonnan menetelmiä toistuvissa työtilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- tarkastaa painovalmiin aineiston soveltuvuuden painamiseen ja tulostamiseen itsenäisesti - valmistaa tarvittaessa painoaihion itsenäisesti - käyttää yleisimpiä painon laadunvalvonnan menetelmiä itsenäisesti

Opiskelija valmistelee painokoneen ja tulostimen tuotantoa varten, painaa ja tulostaa painotuotteita ohjeiden mukaan sekä loppukuntoonlaittaa painokoneen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- valmistelee painokoneen ja tulostimen tuotantoa varten toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - painaa ja tulostaa painotuotteita ohjeiden mukaan toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - loppukuntoonlaittaa painokoneen toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- valmistelee painokoneen ja tulostimen tuotantoa varten toistuvissa työtilanteissa - painaa ja tulostaa painotuotteita ohjeiden mukaan toistuvissa työtilanteissa - loppukuntoonlaittaa painokoneen toistuvissa työtilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- valmistelee painokoneen ja tulostimen tuotantoa varten itsenäisesti - painaa ja tulostaa painotuotteita ohjeiden mukaan itsenäisesti - loppukuntoonlaittaa painokoneen itsenäisesti

Opiskelija työskentelee tilaajalähtöisesti ja huomioi toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- työskentelee tilaajalähtöisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- työskentelee tilaajalähtöisesti - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- työskentelee järjestelmällisesti tilaajalähtöisesti - huomioi työssään oman ajankäytön ja sen vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta - käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan - käyttää ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti - kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan - käyttää sujuvasti ammattisanastoa

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan toimintaympäristössä tekemällä alan työtehtäviä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.36. Painamista edeltävien työvaiheiden toteuttaminen, 15 osp (105819)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- valmistaa painovalmiin tulostustiedoston paino- ja jälkikäsittelyvaatimusten mukaan
- tarkistaa ja korjata tulostustiedoston
- vedostaa tulostustiedoston ja tarkistaa vedoksen oikeellisuuden
- asemoida arkkiaseointiohjelmalla
- valmistaa painoaihion ja tarkistaa sen oikeellisuuden
- käyttää ja ylläpitää painoaihioden valmistukseen käytettävää laitteistoa
- työskennellä tilaajalähtöisesti ja huomioida toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan

Arviointi

Opiskelija valmistaa painovalmiin tulostustiedoston paino- ja jälkikäsittelyvaatimusten mukaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tuntee käyttämiensä painomenetelmien painoaihioden valmistuksen periaatteet • valitsee työhönsä sopivat asetukset, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi toistuvissa töissä käytettävien paino- ja jälkikäsittelymenetelmien vaatimukset, mutta tarvitsee ajoittain osalta ohjausta • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee joidenkin osalta ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• tuntee yleisimpien painomenetelmien painoaihioden valmistuksen periaatteet • valitsee työhönsä sopivat asetukset • huomioi toistuvissa töissä käytettävien paino- ja jälkikäsittelymenetelmien vaatimukset • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tuntee erilaisten painomenetelmien painoaihioden valmistuksen periaatteet • valitsee työhönsä sopivimmat asetukset ja soveltaa ohjeita • huomioi itsenäisesti erilaisissa töissä käytettävien paino- ja jälkikäsittelymenetelmien vaatimukset • valitsee työhönsä sopivimmat työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit ja käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa

Opiskelija tarkistaa ja korjaa tulostustiedoston.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tarkistaa tulostustiedoston, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - löytää tiedoston yleisimmät virheet ja korjaa ne, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee joidenkin osalta ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- tarkistaa tulostustiedoston - löytää tiedoston yleisimmät virheet ja korjaa ne - käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- tarkistaa tulostustiedoston itsenäisesti - löytää tiedoston virheet ja korjaa ne itsenäisesti - valitsee työhönsä sopivimmat työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit ja käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa

Opiskelija vedostaa tulostustiedoston ja tarkistaa vedoksen oikeellisuuden.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- vedostaa tulostustiedoston työlle sopivalla tulostimella, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - tarkistaa vedoksesta oleelliset asiat, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee joidenkin osalta ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- vedostaa tulostustiedoston työlle sopivalla tulostimella - tarkistaa vedoksesta lopputuotteen huomioiden oleelliset asiat - käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- vedostaa tulostustiedoston työlle sopivalla tulostimella itsenäisesti - tarkistaa vedoksesta lopputuotteen huomioiden oleelliset asiat itsenäisesti - valitsee työhönsä sopivimmat työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit ja käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa

Opiskelija asemoi arkkiaseointiohjelmalla.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• asemoi arkkiaseointiohjelmalla toistuvia töitä, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee joidenkin osalta ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• asemoi arkkiaseointiohjelmalla toistuvia töitä • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• asemoi arkkiaseointiohjelmalla sujuvasti monipuolisia töitä • valitsee työhönsä sopivimmat työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit ja käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa

Opiskelija valmistaa painoaihion ja tarkistaa sen oikeellisuuden.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• valmistaa painoaihion työlle sopivalla menetelmällä, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • tarkistaa painoaihiosta lopputuotteen ja sen tekemisen huomioiden oleelliset asiat, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee joidenkin osalta ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• valmistaa painoaihion työlle sopivalla menetelmällä • tarkistaa painoaihiosta lopputuotteen ja sen tekemisen huomioiden oleelliset asiat • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• valmistaa painoaihion työlle sopivalla menetelmällä itsenäisesti • tarkistaa painoaihiosta lopputuotteen ja sen tekemisen huomioiden oleelliset asiat itsenäisesti • valitsee työhönsä sopivimmat työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit ja käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa

Opiskelija käyttää ja ylläpitää painoaihioiden valmistukseen käytettävää laitteistoa.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• käyttää painoaihioiden valmistukseen käytettävää laitteistoa toistuvissa töissä, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • tekee laitteistolle yksinkertaisia ylläpitohuoltoja, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee joidenkin osalta ohjausta • huolehtii prosessissa käytettyjen kemikaalien ja muiden materiaalien asianmukaisesta käytöstä, kierrättämisestä ja hävittämisestä työturvallisuusohjeita noudattaen, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• käyttää painoaihioiden valmistukseen käytettävää laitteistoa toistuvissa töissä • tekee laitteistolle yksinkertaisia ylläpitohuoltoja • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa • huolehtii prosessissa käytettyjen kemikaalien ja muiden materiaalien asianmukaisesta käytöstä, kierrättämisestä ja hävittämisestä työturvallisuusohjeita noudattaen
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• käyttää painoaihioiden valmistukseen käytettävää laitteistoa sujuvasti erilaisissa töissä • tekee laitteistolle yleisimpiä ylläpitohuoltoja itsenäisesti • valitsee työhönsä sopivimmat työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit ja käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa • huolehtii itsenäisesti prosessissa käytettyjen kemikaalien ja muiden materiaalien asianmukaisesta käytöstä, kierrättämisestä ja hävittämisestä työturvallisuusohjeita noudattaen

Opiskelija työskentelee tilaajalähtöisesti ja huomioi toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- työskentelee tilaajalähtöisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- työskentelee tilaajalähtöisesti - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- työskentelee järjestelmällisesti tilaajalähtöisesti - huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta - käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan - käyttää ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti - käyttää sujuvasti ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan toimintaympäristössä tekemällä alan työtehtäviä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.37. Painotuotannossa toimiminen, 30 osp (105820)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- tunnistaa yleisimmät painoviestinnän tuotantoprosessit ja käyttökohteet sekä painotuotannossa yleisimmin käytettävät materiaalit
- tuottaa julkaisuvalmiin aineiston painettavaan tai tulostettavaan julkaisuun
- käyttää työnkulussa painotuotteen värin- ja laadunhallinnan menetelmiä työnsä edellyttämässä laajuudessa
- valmistella aineiston ja tuotantolaitteet tuotantoa varten, painaa ja tulostaa eri menetelmillä sekä viimeistellä yksinkertaisia painotuotteita työsuunnitelman mukaisesti ja loppukuntoonlaittaa tuotantolaitteet
- työskennellä tilaajalähtöisesti ja huomioida toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan
- noudattaa työturvallisuutta ja siisteyttä sekä lajitella syntyneet jätteet kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Arviointi

Opiskelija tunnistaa yleisimmät painoviestinnän tuotantoprosessit ja käyttökohteet sekä painotuotannossa yleisimmin käytettävät materiaalit.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tunnistaa yleisimmät painoviestinnän tuotantoprosessit ja käyttökohteet, mutta tarvitsee tunnistamiseen ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään käyttämänsä materiaalit, mutta tarvitsee tunnistamiseen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• tunnistaa yleisimmät painoviestinnän tuotantoprosessit ja käyttökohteet • tunnistaa työssään käyttämänsä materiaalit
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tunnistaa yleisimmät painoviestinnän tuotantoprosessit ja käyttökohteet itsenäisesti • tunnistaa painotuotannossa yleisimmin käytettävät materiaalit

Opiskelija tuottaa julkaisuvalmiin aineiston painettavaan tai tulostettavaan julkaisuun.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- hyödyntää julkaisutuotannon tietoteknisiä työvälineitä ja käsittelee tiedostoja toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - tuottaa julkaisuvalmiin aineiston painettavaan tai tulostettavaan julkaisuun toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- hyödyntää julkaisutuotannon tietoteknisiä työvälineitä ja käsittelee tiedostoja toistuvissa työtilanteissa - tuottaa julkaisuvalmiin aineiston painettavaan tai tulostettavaan julkaisuun toistuvissa työtilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- hyödyntää julkaisutuotannon tietoteknisiä työvälineitä ja käsittelee tiedostoja itsenäisesti - tuottaa julkaisuvalmiin aineiston painettavaan tai tulostettavaan julkaisuun itsenäisesti

Opiskelija käyttää työnkulussa painotuotteen värin- ja laadunhallinnan menetelmiä työnsä edellyttämässä laajuudessa.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- käyttää työnkulussa painotuotteen värinhallinnan menetelmiä työnsä edellyttämässä laajuudessa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - käyttää työnkulussa painotuotteen laadunhallinnan menetelmiä työnsä edellyttämässä laajuudessa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- käyttää työnkulussa painotuotteen värinhallinnan menetelmiä työnsä edellyttämässä laajuudessa - käyttää työnkulussa painotuotteen laadunhallinnan menetelmiä työnsä edellyttämässä laajuudessa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- käyttää työnkulussa painotuotteen värinhallinnan menetelmiä työnsä edellyttämässä laajuudessa itsenäisesti - käyttää työnkulussa painotuotteen laadunhallinnan menetelmiä työnsä edellyttämässä laajuudessa itsenäisesti

Opiskelija valmistelee aineiston ja tuotantolaitteet tuotantoa varten, painaa ja tulostaa eri menetelmillä sekä viimeistelee yksinkertaisia painotuotteita työsuunnitelman mukaisesti ja loppukuntoonlaittaa tuotantolaitteet.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• valmistelee painovalmiin aineiston toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • valmistelee tuotantolaitteet tuotantoa varten toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • painaa ja tulostaa eri menetelmillä toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • viimeistelee yksinkertaisia painotuotteita toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • toimii työsuunnitelman mukaisesti toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • loppukuntoonlaittaa tuotantolaitteet toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• valmistelee painovalmiin aineiston toistuvissa työtilanteissa • valmistelee tuotantolaitteet tuotantoa varten toistuvissa työtilanteissa • painaa ja tulostaa eri menetelmillä toistuvissa työtilanteissa • viimeistelee yksinkertaisia painotuotteita toistuvissa työtilanteissa • toimii työsuunnitelman mukaisesti toistuvissa työtilanteissa • loppukuntoonlaittaa tuotantolaitteet toistuvissa työtilanteissa • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• valmistelee painovalmiin aineiston itsenäisesti • valmistelee tuotantolaitteet tuotantoa varten itsenäisesti • painaa ja tulostaa eri menetelmillä itsenäisesti • viimeistelee yksinkertaisia painotuotteita itsenäisesti • toimii työsuunnitelman mukaisesti itsenäisesti • loppukuntoonlaittaa tuotantolaitteet itsenäisesti • valitsee työhönsä tarkoituksenmukaiset työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit ja käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa

Opiskelija työskentelee tilaajalähtöisesti ja huomioi toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- työskentelee tilaajalähtöisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- työskentelee tilaajalähtöisesti - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- työskentelee järjestelmällisesti tilaajalähtöisesti - huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta - käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan - käyttää ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti - kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan - käyttää sujuvasti ammattisanastoa

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Opiskelija noudattaa työturvallisuutta ja siisteyttä sekä lajittelee syntyneet jätteet kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- noudattaa työturvallisuutta työtehtävissään, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - pitää työympäristön siistinä ja lajittelee syntyneet jätteet toistuvissa työtilanteissa kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- noudattaa työturvallisuutta työtehtävissään - pitää työympäristön siistinä ja lajittelee syntyneet jätteet toistuvissa työtilanteissa kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti - käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- noudattaa työturvallisuutta työtehtävissään itsenäisesti - pitää työympäristön siistinä ja lajittelee syntyneet jätteet itsenäisesti kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti - valitsee työhönsä sopivimmat työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit ja käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan toimintaympäristössä tekemällä alan työtehtäviä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.38. Painotuotantolaitteiden huolto, 15 osp (105821)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- tunnistaa yleisimpien painotuotantolaitteiden rakenteet, huoltokohteet, häiriö- ja vikatilanteet sekä tilanteet, jolloin huoltoon tarvitaan erikoisosaajia
- käyttää huoltoihin soveltuvia välineitä, materiaaleja ja tarvikkeita sekä tehdä painotuotantolaitteille huoltotoimenpiteitä
- työskennellä tilaajalähtöisesti ja huomioida toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan
- noudattaa työturvallisuutta ja siisteyttä sekä lajitella syntyneet jätteet kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti

Arviointi

Opiskelija tunnistaa yleisimpien painotuotantolaitteiden rakenteet, huoltokohteet, häiriö- ja vikatilanteet sekä tilanteet, jolloin huoltoon tarvitaan erikoisosaajia.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tunnistaa huoltamiensa painotuotantolaitteiden rakenteet, huoltokohteet sekä häiriö- ja vikatilanteet, mutta tarvitsee tunnistamiseen ajoittain ohjausta - tunnistaa huoltamillaan laittilla tilanteet, jolloin huoltoon tarvitaan erikoisosaajia, mutta tarvitsee tunnistamiseen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- tunnistaa huoltamiensa painotuotantolaitteiden rakenteet, huoltokohteet sekä häiriö- ja vikatilanteet - tunnistaa huoltamillaan laitteilla tilanteet, jolloin huoltoon tarvitaan erikoisosaajia
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- tunnistaa yleisimpien painotuotantolaitteiden rakenteet, huoltokohteet sekä häiriö- ja vikatilanteet - tunnistaa tilanteet, jolloin huoltoon tarvitaan erikoisosaajia

Opiskelija käyttää huoltoihin soveltuvia välineitä, materiaaleja ja tarvikkeita sekä tekee huoltotoimenpiteitä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- käyttää huoltoihin soveltuvia välineitä, materiaaleja ja tarvikkeita toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittaista ohjausta - tekee painotuotantolaitteille yleisempiä määräaika- ja korjaushuoltoja käyttö- ja huolto-ohjeiden mukaisesti toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- käyttää huoltoihin soveltuvia välineitä, materiaaleja ja tarvikkeita toistuvissa työtilanteissa - tekee painotuotantolaitteille yleisempiä määräaika- ja korjaushuoltoja käyttö- ja huolto-ohjeiden mukaisesti toistuvissa työtilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- käyttää huoltoihin soveltuvia välineitä, materiaaleja ja tarvikkeita sujuvasti työtilanteissa - tekee painotuotantolaitteille yleisempiä määräaika- ja korjaushuoltoja käyttö- ja huolto-ohjeiden mukaisesti ja itsenäisesti

Opiskelija työskentelee tilaajalähtöisesti ja huomioi toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- työskentelee tilaajalähtöisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- työskentelee tilaajalähtöisesti - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- työskentelee järjestelmällisesti tilaajalähtöisesti - huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa

Opiskelija suorittaja dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta - käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan - käyttää ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti - kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan - käyttää sujuvasti ammattisanastoa

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Opiskelija noudattaa työturvallisuutta ja siisteyttä sekä lajittelee syntyneet jätteet kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• noudattaa työturvallisuutta, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • pitää työympäristön siistinä ja lajittelee syntyneet jätteet toistuvissa työtilanteissa kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• noudattaa työturvallisuutta • pitää työympäristön siistinä ja lajittelee syntyneet jätteet toistuvissa työtilanteissa kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• noudattaa työturvallisuutta työtehtävissään itsenäisesti • pitää työympäristön siistinä ja lajittelee syntyneet jätteet itsenäisesti kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • valitsee työhönsä sopivimmat työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit ja käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan toimintaympäristössä tekemällä alan työtehtäviä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.39. Painotuotteiden painaminen, 15 osp (105822)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- tunnistaa painon laadunhallinnan perusteet sekä painovärien ominaisuudet ja tarvittaessa sekoittaa painovärit ohjeiden mukaan sekä tunnistaa materiaalien vaikutuksen tuotteen lopputulokseen ja laatuun
- tunnistaa yleisimpien painokoneiden rakenteet sekä automaatio- ja prosessinohjausjärjestelmät sekä käyttää niitä tarvittaessa
- valmistaa ja tarkastaa painoaihion, valmistella painokoneen painamista varten, painaa monivärisiä paino- tai pakkaustuotteita ohjeiden mukaan sekä loppukuntoonlaittaa painokoneen
- mitat ja säätää painamiensa tuotteiden laatua painolaadun varmistamiseksi
- tehdä painokoneelle perushuoltoja sekä tunnistaa ja ratkaista yleisimmät häiriö- ja vikatilanteet
- työskennellä tilaajalähtöisesti ja huomioida toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija tunnistaa painon laadunhallinnan perusteet sekä painovärien ominaisuudet ja tarvittaessa sekoittaa painovärit ohjeiden mukaan sekä tunnistaa materiaalien vaikutuksen tuotteen lopputulokseen ja laatuun.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tunnistaa käyttämiensä painomenetelmien laadunhallinnan perusteet toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee tunnistamiseen ajoittain ohjausta - tunnistaa käyttämiensä painovärien ominaisuudet toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee tunnistamiseen ajoittain ohjausta - tarvittaessa sekoittaa painovärit ohjeiden mukaan toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - tunnistaa käyttämiensä materiaalien vaikutuksen tuotteen lopputulokseen ja laatuun toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee tunnistamiseen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- tunnistaa käyttämiensä painomenetelmien laadunhallinnan perusteet toistuvissa työtilanteissa - tunnistaa käyttämiensä painovärien ominaisuudet toistuvissa työtilanteissa - tarvittaessa sekoittaa painovärit ohjeiden mukaan toistuvissa työtilanteissa - tunnistaa käyttämiensä materiaalien vaikutuksen tuotteen lopputulokseen ja laatuun toistuvissa työtilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- tunnistaa painon laadunhallinnan perusteet - tunnistaa painovärien ominaisuudet - tarvittaessa sekoittaa painovärit ohjeiden mukaan itsenäisesti - tunnistaa materiaalien vaikutuksen tuotteen lopputulokseen ja laatuun itsenäisesti

Opiskelija tunnistaa yleisimpien painokoneiden rakenteet sekä automaatio- ja prosessinohjausjärjestelmät sekä käyttää niitä tarvittaessa.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tunnistaa käyttämiensä painokoneiden rakenteet, mutta tarvitsee tunnistamiseen ajoittain ohjausta - tunnistaa käyttämiensä automaatio- ja prosessinohjausjärjestelmien toimintaperiaatteet, mutta tarvitsee tunnistamisessa ajoittain ohjausta - käyttää tarvittaessa automaatio- ja prosessinohjausjärjestelmiä toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- tunnistaa käyttämiensä painokoneiden rakenteet - tunnistaa käyttämiensä automaatio- ja prosessinohjausjärjestelmien toimintaperiaatteet - käyttää tarvittaessa automaatio- ja prosessinohjausjärjestelmiä toistuvissa työtilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- tunnistaa yleisimmät painokoneiden rakenteet - tunnistaa yleisimpien automaatio- ja prosessinohjausjärjestelmien toimintaperiaatteet - käyttää tarvittaessa automaatio- ja prosessinohjausjärjestelmiä itsenäisesti

Opiskelija valmistaa ja tarkastaa painoaihion, valmistelee painokoneen painamista varten, painaa monivärisiä paino- tai pakkaustuotteita ohjeiden mukaan sekä loppukuntoonlaittaa painokoneen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• valmistaa ja tarkastaa painoaihion toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • valmistelee painokoneen painamista varten toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • painaa monivärisiä paino- tai pakkaustuotteita ohjeiden mukaan varten toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • loppukuntoonlaittaa painokoneen toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• valmistaa ja tarkastaa painoaihion toistuvissa työtilanteissa • valmistelee painokoneen painamista varten toistuvissa työtilanteissa • painaa monivärisiä paino- tai pakkaustuotteita ohjeiden mukaan varten toistuvissa työtilanteissa • loppukuntoonlaittaa painokoneen toistuvissa työtilanteissa • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• valmistaa ja tarkastaa painoaihion itsenäisesti • valmistelee painokoneen painamista varten itsenäisesti • painaa monivärisiä paino- tai pakkaustuotteita ohjeiden mukaan itsenäisesti • loppukuntoonlaittaa painokoneen itsenäisesti • valitsee sopivimmat työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit sekä käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa

Opiskelija mittaa ja säätää painamiensa tuotteiden laatua painolaadun varmistamiseksi.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• mittaa ja säätää painamiensa tuotteiden laatua painolaadun varmistamiseksi toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä ja työvälineitä toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• mittaa ja säätää painamiensa tuotteiden laatua painolaadun varmistamiseksi toistuvissa työtilanteissa • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä ja työvälineitä toistuvissa työtilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• mittaa ja säätää painamiensa tuotteiden laatua painolaadun varmistamiseksi itsenäisesti • valitsee sopivimmat työmenetelmät ja työvälineet ja käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa

Opiskelija tekee painokoneelle perushuoltoja sekä tunnistaa ja ratkaisee yleisimmät häiriö- ja vikatilanteet.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tekee painokoneelle perushuoltoja toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • tunnistaa ja ratkaisee yleisimmät häiriö- ja vikatilanteet toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja sekä käyttää niitä toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• tekee painokoneelle perushuoltoja toistuvissa työtilanteissa • tunnistaa ja ratkaisee yleisimmät häiriö- ja vikatilanteet toistuvissa työtilanteissa • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja sekä käyttää niitä toistuvissa työtilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tekee painokoneelle perushuoltoja itsenäisesti • tunnistaa ja ratkaisee yleisimmät häiriö- ja vikatilanteet itsenäisesti • valitsee työhönsä sopivimmat työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit sekä käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa

Opiskelija työskentelee tilaajalähtöisesti ja huomioi toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- työskentelee tilaajalähtöisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- työskentelee tilaajalähtöisesti - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- työskentelee järjestelmällisesti tilaajalähtöisesti - huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta - käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan - käyttää ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti - käyttää sujuvasti ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan toimintaympäristössä tekemällä alan työtehtäviä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.40. Painotuotteiden tulostaminen, 15 osp (105823)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- tunnistaa eri materiaalien ja menetelmien vaikutuksen tuotteen lopputulokseen, tulostuskelpoiset aineistot ja tiedostomuodot sekä tehdä aineistoihin tarvittaessa korjauksia
- tehdä tulostimelle tarvittavat asetukset ja tulostaa erilaisille materiaaleille ohjeiden mukaan
- viimeistellä tulostamansa työn ja varmistaa työnsä laadun
- tehdä yleisimpiä ylläpito- ja huolto- ja tulostimille
- työskennellä tilaajalähtöisesti ja huomioida toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija tunnistaa eri materiaalien ja menetelmien vaikutuksen tuotteen lopputulokseen, tulostuskelpoiset aineistot ja tiedostomuodot sekä tekee aineistoihin tarvittaessa korjauksia.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tunnistaa eri materiaalien ja menetelmien vaikutuksen tuotteen lopputulokseen toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • tunnistaa tulostuskelpoiset aineistot ja tiedostomuodot toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee tunnistamiseen ajoittain ohjausta • ilmoittaa havaitsemistaan poikkeamista aineistoissa • valitsee työhönsä sopivimmat työmenetelmät ja työvälineet sekä käyttää niitä toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• tunnistaa eri materiaalien ja menetelmien vaikutuksen tuotteen lopputulokseen toistuvissa työtilanteissa • tunnistaa tulostuskelpoiset aineistot ja tiedostomuodot toistuvissa työtilanteissa • ilmoittaa tilaajalle havaitsemistaan poikkeamista aineistoissa • valitsee työhönsä sopivimmat työmenetelmät ja työvälineet sekä käyttää niitä toistuvissa työtilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tunnistaa eri materiaalien ja menetelmien vaikutuksen tuotteen lopputulokseen itsenäisesti • tunnistaa tulostuskelpoiset aineistot ja tiedostomuodot itsenäisesti • tekee aineistoihin tarvittaessa korjauksia ja hyväksyttää korjaukset tilaajalla • valitsee työhönsä sopivimmat työmenetelmät ja työvälineet sekä käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa

Opiskelija tekee tulostimelle tarvittavat asetukset ja tulostaa erilaisille materiaaleille ohjeiden mukaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tekee tulostimelle tarvittavat asetukset toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • tulostaa erilaisille materiaaleille ohjeiden mukaan toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja sekä käyttää niitä toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• tekee tulostimelle tarvittavat asetukset toistuvissa työtilanteissa • tulostaa erilaisille materiaaleille ohjeiden mukaan toistuvissa työtilanteissa • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja sekä käyttää niitä toistuvissa työtilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tekee tulostimelle tarvittavat asetukset itsenäisesti • tulostaa erilaisille materiaaleille ohjeiden mukaan itsenäisesti • valitsee työhönsä sopivimmat työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit sekä käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa

Opiskelija viimeistelee tulostamansa työn ja varmistaa työnsä laadun.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• viimeistelee tulostamansa työn, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • varmistaa työnsä laadun toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee joidenkin osalta ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• viimeistelee tulostamansa työn toistuvissa työtilanteissa • varmistaa työnsä laadun toistuvissa työtilanteissa • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• viimeistelee tulostamansa työn itsenäisesti • varmistaa työnsä laadun itsenäisesti • valitsee työhönsä sopivimmat työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit ja käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa

Opiskelija tekee yleisimpiä ylläpitohuoltoja tulostimille.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tekee yleisimpiä ylläpitohuoltoja tulostimille ohjeiden mukaan, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• tekee yleisimpiä ylläpitohuoltoja tulostimille ohjeiden mukaan • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tekee yleisimpiä ylläpitohuoltoja tulostimille itsenäisesti • valitsee työhönsä sopivimmat työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit ja käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa

Opiskelija työskentelee tilaajalähtöisesti ja huomioi toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• työskentelee tilaajalähtöisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• työskentelee tilaajalähtöisesti • huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• työskentelee järjestelmällisesti tilaajalähtöisesti • huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin • toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan • käyttää ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti • käyttää sujuvasti ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan toimintaympäristössä tekemällä alan työtehtäviä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.41. Painotuotteiden viimeistely, 15 osp (105824)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- tunnistaa eri viimeistelymenetelmien ja materiaalien ominaisuudet sekä niiden vaikutuksen tuotteiden laatuun ja huomioida viimeistelyä seuraavat työvaiheet
- valmistella koneet viimeistelyä varten, viimeistellä paino- tai pakkaustuotteita ohjeiden mukaisesti sekä loppukuntoonlaittaa viimeistelykoneet
- käyttää viimeistelyn erikoistekniikoissa tarvittavia työkaluja ja käyttää tarvittaessa viimeistelylaitteiden ohjausjärjestelmiä
- varmistaa viimeistelemiensä tuotteiden laadun sekä tarvittaessa pakata ja lähettää tuotteet
- työskennellä tilaajalähtöisesti ja huomioida toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija tunnistaa eri viimeistelymenetelmien ja materiaalien ominaisuudet sekä niiden vaikutuksen tuotteiden laatuun ja huomioi viimeistelyä seuraavat työvaiheet.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tunnistaa käyttämiensä viimeistelymenetelmien ja materiaalien ominaisuudet sekä niiden vaikutuksen tuotteiden laatuun, mutta tarvitsee tunnistamisessa ajoittain ohjausta • huomioi työskentelyssä viimeistelyä seuraavat työvaiheet toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi mahdolliset jatkojalostuksen vaatimukset toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• tunnistaa käyttämiensä viimeistelymenetelmien ja materiaalien ominaisuudet sekä niiden vaikutuksen tuotteiden laatuun • huomioi työskentelyssä viimeistelyä seuraavat työvaiheet toistuvissa työtilanteissa • huomioi mahdolliset jatkojalostuksen vaatimukset toistuvissa työtilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tunnistaa eri viimeistelymenetelmien ja materiaalien ominaisuudet sekä niiden vaikutuksen tuotteiden laatuun • huomioi työskentelyssä viimeistelyä seuraavat työvaiheet itsenäisesti • huomioi mahdolliset jatkojalostuksen vaatimukset itsenäisesti

Opiskelija valmistelee koneet viimeistelyä varten, viimeistelee paino- tai pakkaustuotteita ohjeiden mukaisesti sekä loppukuntoonlaittaa viimeistelykoneet.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- valmistelee koneet viimeistelyä varten toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - viimeistelee paino- tai pakkaustuotteita ohjeiden mukaisesti toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - loppukuntoonlaittaa viimeistelykoneet toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- valmistelee koneet viimeistelyä varten toistuvissa työtilanteissa - viimeistelee paino- tai pakkaustuotteita ohjeiden mukaisesti toistuvissa työtilanteissa - loppukuntoonlaittaa viimeistelykoneet toistuvissa työtilanteissa - käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- valmistelee koneet viimeistelyä varten itsenäisesti - viimeistelee paino- tai pakkaustuotteita ohjeiden mukaisesti ja itsenäisesti - loppukuntoonlaittaa viimeistelykoneet itsenäisesti - valitsee sopivimmat työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit ja käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa

Opiskelija käyttää viimeistelyn erikoistekniikoissa tarvittavia työkaluja ja käyttää tarvittaessa viimeistelylaitteiden ohjausjärjestelmiä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- käyttää viimeistelyn erikoistekniikoissa tarvittavia työkaluja toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - käyttää tarvittaessa viimeistelylaitteiden ohjausjärjestelmiä, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- käyttää viimeistelyn erikoistekniikoissa tarvittavia työkaluja toistuvissa työtilanteissa - käyttää tarvittaessa viimeistelylaitteiden ohjausjärjestelmiä toistuvissa työtilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- käyttää viimeistelyn erikoistekniikoissa tarvittavia työkaluja itsenäisesti - käyttää tarvittaessa viimeistelylaitteiden ohjausjärjestelmiä itsenäisesti

Opiskelija varmistaa viimeistelemiensä tuotteiden laadun sekä tarvittaessa pakkaa ja lähettää tuotteet.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• varmistaa viimeistelemiensä tuotteiden laadun toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • pakkaa tuotteet tarvittaessa ohjeiden mukaan • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• varmistaa viimeistelemiensä tuotteiden laadun toistuvissa työtilanteissa • pakkaa ja lähettää tuotteet tarvittaessa ohjeiden mukaan toistuvissa työtilanteissa • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• varmistaa viimeistelemiensä tuotteiden laadun itsenäisesti • pakkaa ja lähettää tuotteet tarvittaessa ohjeiden mukaan itsenäisesti • valitsee työhönsä sopivimmat työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit ja käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa

Opiskelija työskentelee tilaajalähtöisesti ja huomioi toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• työskentelee tilaajalähtöisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• työskentelee tilaajalähtöisesti • huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• työskentelee järjestelmällisesti tilaajalähtöisesti • huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin • toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan • käyttää ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti • käyttää sujuvasti ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan toimintaympäristössä tekemällä alan työtehtäviä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.42. Pakkaustuotanto, 15 osp (105825)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- tunnistaa yleisimmät pakkausosalalla käytetyt painomenetelmät ja materiaalit sekä niiden käyttöalueet, pakkaussuunnittelun perusteet ja pakkauspainoaineiston erityispiirteet
- toteuttaa jonkin osan pakkaustuotantoprosessista työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa
- työskennellä tilaajalähtöisesti ja huomioida toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija tunnistaa yleisimmät pakkausosalalla käytetyt painomenetelmät ja materiaalit sekä niiden käyttöalueet, pakkaussuunnittelun perusteet ja pakkauspainoaineiston erityispiirteet.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tuntee joitain pakkausosalalla käytettyjä painomenetelmiä ja materiaaleja sekä niiden käyttöalueita • tuntee joitain pakkaussuunnittelun perusteita • tunnistaa pakkauspainoaineiston tärkeimmät erityispiirteet
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• tuntee yleisimmät pakkausosalalla käytetyt painomenetelmät ja materiaalit sekä niiden käyttöalueet • tuntee pakkaussuunnittelun yleisimmät perusteet • tunnistaa pakkauspainoaineiston erityispiirteet
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tuntee monipuolisesti pakkausosalalla käytettyjä painomenetelmiä ja materiaaleja sekä niiden käyttöalueita • tuntee pakkaussuunnittelun perusteet ja soveltaa niitä • tunnistaa pakkauspainoaineiston erityispiirteet ja osaa hyödyntää niitä

Opiskelija toteuttaa jonkin osan pakkaustuotantoprosessista työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- toteuttaa jonkin osan pakkaustuotantoprosessista työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee joidenkin osalta ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- toteuttaa toistuvassa tilanteessa jonkin osan pakkaustuotantoprosessista työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa - käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- toteuttaa jonkin osan pakkaustuotantoprosessista työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa sujuvasti ja itsenäisesti - valitsee työhönsä sopivimmat työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit ja käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa

Opiskelija työskentelee tilaajalähtöisesti ja huomioi toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- työskentelee tilaajalähtöisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- työskentelee tilaajalähtöisesti - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- työskentelee järjestelmällisesti tilaajalähtöisesti - huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan • käyttää ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti • käyttää sujuvasti ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan toimintaympäristössä tekemällä alan työtehtäviä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.43. Pelituotannossa työskentely, 30 osp (105826)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella ja toteuttaa kohderyhmälähtöisen pelituotteen
- käyttää alan keskeisiä ohjelmia, työvälineitä ja -menetelmiä
- työskennellä tilaajalähtöisesti ja huomioida toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee ja toteuttaa kohderyhmälähtöisen pelituotteen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• huomioi osittain ohjatusti työn tarpeet ja työryhmän toiveet ja noudattaa ohjeita • laatii ymmärrettäviä luonnoksia ja tuottaa materiaalia alkumarkkinoinnin myyntipuhetta varten • hahmottaa eri pelien ja pelilaitteiden kehityskaaren • luo yksinkertaista pelisisältöä annetuilla ohjelmilla ja ohjeilla tai käyttää annettua materiaalia työnsä tekemiseen • tekee yksinkertaisen työsuunnitelman ja aikataulun työstään tai noudattaa annettua suunnitelmaa ja aikataulua • toteuttaa oman osuutensa suunnitelman mukaiseen, julkaisukelpoiseen pelituotteeseen
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• valmistaa luonnoksia ja materiaalia sekä esityksen alkumarkkinoinnin myyntipuhetta varten • tietää erityyppisten pelien ja pelilaitteiden kehityskaaren sekä niiden vaatimukset ja rajoitukset • laatii pelituotteen visuaaliselle toteutukselle vaihtoehtoisia visuaalisia luonnoksia • tekee pelisuunnitelman ottaen huomioon eri lajityypit ja pelimekaniikat • tekee työsuunnitelman työstään sekä aikatauluttaa työskentelynsä järkevästi ja noudattaa työsuunnitelmaansa tai annettua suunnitelmaa ja aikataulua täsmällisesti • suunnittelee ja luo pelisisältöä käytettävissä olevilla ohjelmilla ja ohjeilla • valitsee ja käyttää työn suorittamiseen tarkoituksenmukaisia ohjelmia sekä hallitsee niiden käytön työn edellyttämässä laajuudessa • huomioi työnsä keskeiset laatukriteerit ja pyrkii toimimaan niiden mukaisesti • toteuttaa julkaisukelpoisen pelituotteen suunnitelman mukaisesti
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tuottaa peli-idean tai pelin alkumarkkinoinnin myyntipuhetta varten luonnoksia ja muuta materiaalia ja valmistaa niistä esityksen käyttäen siinä tarvittaessa pelialan keskeistä englanninkielistä ammattisanastoa • huomioi erityyppisten pelien ja pelilaitteiden kehityskaaren sekä niiden vaatimukset ja rajoitukset • määrittelee pelituotteelle kohderyhmän ja huomioi niiden erilaiset vaatimukset • laatii visuaalisia luonnoksia ja vaihtoehtoisia toteutusmalleja pelituotteelle • tekee pelisuunnitelman jossa on huomioitu pelin lajityyppi ja pelimekaniikka sekä julkaisualusta ja kohderyhmä • tekee kattavan työsuunnitelman pelituotteeseen liittyvästä työstään ja laatii täsmällisen aikataulun omalle työllensä • suunnittelee ja luo pelisisältöä itsenäisesti käytettävissä olevilla ohjelmilla ja ohjeilla • valitsee ja käyttää työn suorittamiseen tarkoituksenmukaisia ohjelmia ja työvälineitä itsenäisesti sekä hallitsee niiden käytön työn edellyttämässä laajuudessa

- toteuttaa julkaisukelpoisen pelituotteen suunnitelman ja aikataulun mukaisesti

Opiskelija käyttää alan keskeisiä ohjelmia, työvälineitä ja -menetelmiä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• käyttää sisällön tuottamisessa ja koostamisessa tarvittavia tarkoituksenmukaisia työvälineitä ja ohjelmistoja tarviton ajoittain ohjausta niiden käytössä • käyttää osittain ohjatusti visuaalisen suunnittelun ja viestinnän ilmaisukeinoja • huomioi sommittelussa liikkeen ja lukusuunnan merkityksen • hankkii työhönsä liittyvää tietoa tarviton ajoittain ohjausta • pyytää apua mahdollisten ongelmatilanteiden ratkaisemiseksi
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• käyttää sisällön tuottamisessa ja koostamisessa tarvittavia tarkoituksenmukaisia työvälineitä ja ohjelmistoja ja hallitsee niiden käytön työn edellyttämässä laajuudessa • käyttää visuaalisen suunnittelun ja viestinnän keskeisiä ilmaisukeinoja • muotoilee sisällön tarkoituksenmukaiseksi ja kohderyhmälle soveltuvaksi • tuottaa audiovisuaalista materiaalia pelituotannon tarpeisiin • hankkii työhönsä liittyvää tietoa • kokeilee erilaisia ratkaisutapoja ja etsii tietoa ongelmatilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• käyttää itsenäisesti sisällön tuottamisessa ja koostamisessa tarvittavia, tarkoituksenmukaisia työvälineitä ja ohjelmistoja ja hallitsee niiden käytön työn edellyttämässä laajuudessa • käyttää ja soveltaa visuaalisen suunnittelun ja viestinnän keskeisiä ilmaisukeinoja • muotoilee sisällön tarkoituksenmukaiseksi, kohderyhmälle soveltuvaksi ja visuaalisesti houkuttelevaksi kokonaisuudeksi • tuottaa monipuolista, optimoitua audiovisuaalista materiaalia pelituotannon tarpeisiin • toimii oma-aloitteisesti tiedon hankinnassa • kokeilee erilaisia ratkaisutapoja ja soveltaa tietojaan ongelmatilanteissa

Opiskelija työskentelee tilaajalähtöisesti ja huomioi toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- työskentelee tilaajalähtöisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- työskentelee tilaajalähtöisesti - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- työskentelee järjestelmällisesti tilaajalähtöisesti - huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- dokumentoi osittain ohjatusti työn suunnittelu- ja toteutusvaiheita siten että niistä ilmenee tutkinnon suorittajan oma osuus - esittelee työtään ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta - käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta - kokoaa portfolion työnäytteistään
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- dokumentoi työnsä keskeiset suunnittelu- ja toteutusvaiheet siten että niistä ilmenee tutkinnon suorittajan oma osuus - esittelee työtään ja perustelee ratkaisujaan - käyttää ammattisanastoa - kokoaa omaa osaamistaan markkinoivan portfolion työnäytteistään
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset suunnittelu- ja toteutusvaiheet siten että niistä ilmenee tutkinnon suorittajan oma osuus - esittelee työtään ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti - käyttää sujuvasti ammattisanastoa - kokoaa omaa osaamistaan markkinoivan, monipuolisen portfolion työnäytteistään

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan toimintaympäristössä tekemällä alan työtehtäviä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.44. Pelituotteen tekeminen, 15 osp (105827)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella ja toteuttaa yksin tai osana työryhmää pelin tai pelituotteen
- tunnistaa pelituotannon keskeiset työroolit ja tehtävät sekä pelituotannon ja työprosessien vaiheet
- käyttää pelituotannossa tarvittavia työvälineitä ja ohjelmistoja ja testaa pelien toimivuutta
- työskennellä tilaajalähtöisesti ja huomioida toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee ja toteuttaa yksin tai osana työryhmää pelin tai pelituotteen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tunnistaa tuotantoprosessin eri vaiheet ja hahmottaa työnsä osana sitä, mutta tarvitsee tähän osittain ohjausta - huomioi osittain ohjatusti kohderyhmän, loppukäyttäjän sekä asiakkaan tarpeet ja toiveet ja noudattaa ohjeita - työskentelee tarvittaessa osana työryhmää ja ottaa vastaan palautetta sekä toimii erilaisten ihmisten kanssa - käyttää pelialan ammattisanastoa - lukee työssään pelituotannon suunnittelun ja toteutuksen dokumentteja ja huomioi työssään niistä saamansa tietoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta - noudattaa tuotannon aikatauluja työtehtävissään, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- tunnistaa tuotantoprosessin eri vaiheet ja hahmottaa työnsä osana sitä - huomioi suunnittelussa kohderyhmän, loppukäyttäjän sekä toimeksiantajan tarpeet, toiveet, aikataulun ja kustannustekijät - työskentelee osana työryhmää ja ottaa vastaan palautetta, muuttaa toimintaansa sen perusteella ja toimii erilaisten ihmisten kanssa työryhmässä - hallitsee pelialan ammattisanaston - kommunikoi tilanteen mukaan työryhmän, toimeksiantajan ja asiakkaiden kanssa, tarvittaessa englannin kielellä - lukee työssään pelituotannon suunnittelun ja toteutuksen dokumentteja ja huomioi työssään niistä saamansa tietoa - noudattaa tuotannon aikatauluja työtehtävissään sekä ymmärtää aikatauluun vaikuttavia tekijöitä
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- tuntee tuotantoprosessin eri vaiheet ja hahmottaa työnsä ja sen laatutason osana koko tuotantoprosessia - huomioi suunnittelussa kohderyhmän, loppukäyttäjän sekä toimeksiantajan tarpeet, toiveet, aikataulun ja kustannustekijät - työskentelee osana työryhmää ja ottaa vastaan palautetta, muuttaa toimintaansa sen perusteella ja toimii sujuvasti erilaisten ihmisten kanssa työryhmässä - kommunikoi tilanteen mukaan työryhmän, toimeksiantajan ja asiakkaiden kanssa, tarvittaessa englannin kielellä - hallitsee sujuvasti pelialan ammattisanaston - lukee työssään sujuvasti pelituotannon suunnittelun ja toteutuksen dokumentteja ja työskentelee niistä saamansa tiedon perusteella - noudattaa tuotannon aikatauluja työtehtävissään

Opiskelija tunnistaa pelituotannon keskeiset työroolit ja tehtävät sekä pelituotannon ja työprosessien vaiheet.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tunnistaa pelituotantoprosessin keskeiset työroolit, mutta tarvitsee tähän osittain ohjausta - toimii vähintään yhdessä työroolissa tai tehtävässä osana pelituotannon työryhmää - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla työryhmän muiden jäsenten kanssa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta - huomioi työssään tilaajan näkökulman, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta - huomioi työssään taloudellisen näkökulman, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- tunnistaa pelituotantoprosessin keskeiset työroolit - toimii useammassa eri työroolissa tai tehtävässä osana pelituotannon työryhmää - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla työryhmän muiden jäsenten kanssa - huomioi työssään tilaajan näkökulman - huomioi työssään taloudellisen näkökulman - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- tuntee ja osaa kuvailla pelituotantoprosessin keskeiset työroolit ja tehtävät - toimii useammassa eri työroolissa tai tehtävässä osana pelituotannon työryhmää - toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla työryhmän muiden jäsenten kanssa - huomioi työssään järjestelmällisesti tilaajan, kohderyhmän ja loppukäyttäjän näkökulman - huomioi työssään järjestelmällisesti taloudellisen näkökulman - toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa

Opiskelija käyttää pelituotannossa tarvittavia työvälineitä ja ohjelmistoja ja testaa pelien toimivuutta.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• käyttää sisällön tuottamisessa ja koostamisessa tarvittavia tarkoituksenmukaisia työvälineitä ja ohjelmistoja tarviton ajoittain ohjausta niiden käytössä • käyttää osittain ohjatusti visuaalisen suunnittelun ja viestinnän ilmaisukeinoja • tekee työtehtäviinsä liittyvää versionhallintaa, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • testaa pelin toimivuutta ja raportoi mahdollisista virhetoinnoista
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• käyttää sisällön tuottamisessa ja koostamisessa tarvittavia tarkoituksenmukaisia työvälineitä ja ohjelmistoja ja hallitsee niiden käytön työn edellyttämässä laajuudessa • käyttää ja soveltaa visuaalisen suunnittelun ja viestinnän keskeisiä ilmaisukeinoja • tekee työtehtäviinsä liittyvää versionhallintaa • testaa pelin toimivuutta ja korjaa mahdolliset virhetoinnot tai pyytää apua niiden korjaamiseen
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• käyttää itsenäisesti sisällön tuottamisessa ja koostamisessa tarvittavia tarkoituksenmukaisia työvälineitä ja ohjelmistoja ja hallitsee niiden käytön työn edellyttämässä laajuudessa • käyttää ja soveltaa visuaalisen suunnittelun ja viestinnän keskeisiä ilmaisukeinoja • tekee työtehtäviinsä versionhallintaa sujuvasti • testaa pelin toimivuutta ja korjaa mahdolliset virhetoinnot itsenäisesti

Opiskelija työskentelee tilaajalähtöisesti ja huomioi toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- työskentelee tilaajalähtöisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- työskentelee tilaajalähtöisesti - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- työskentelee järjestelmällisesti tilaajalähtöisesti - huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- dokumentoi osittain ohjatusti työn suunnittelu- ja toteutusvaiheita siten että niistä ilmenee tutkinnon suorittajan oma osuus - esittelee työtään ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta - kokoaa portfolion työnäytteistään
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- dokumentoi työnsä keskeiset suunnittelu- ja toteutusvaiheet siten että niistä ilmenee tutkinnon suorittajan oma osuus - esittelee työtään ja perustelee ratkaisujaan - kokoaa omaa osaamistaan markkinoivan portfolion työnäytteistään
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset suunnittelu- ja toteutusvaiheet siten että niistä ilmenee tutkinnon suorittajan oma osuus - esittelee työtään ja perustelee ratkaisujaan - kokoaa omaa osaamistaan markkinoivan, monipuolisen portfolion työnäytteistään

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan toimintaympäristössä tekemällä alan työtehtäviä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.45. Pientuotannon viimeistelylaitteiden käyttö, 15 osp (105828)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- tunnistaa yleisempien pienviimeistelylaitteistojen rakenteet ja yleisempien materiaalien ominaisuudet sekä niiden vaikutuksen tuotteen lopputulokseen
- valmistella laitteet tuotantoa varten, viimeistellä painotuotteita ohjeiden mukaan ja loppukuntoonlaittaa laitteistot sekä tehdä laitteille perushuoltoja
- varmistaa viimeistelemiensä tuotteiden laadun sekä pakata ja lähettää tuotteet
- työskennellä tilaajalähtöisesti ja huomioida toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija tunnistaa yleisempien pienviimeistelylaitteistojen rakenteet ja yleisempien materiaalien ominaisuudet sekä niiden vaikutuksen tuotteen lopputulokseen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tunnistaa käyttämiensä pienviimeistelylaitteistojen rakenteet, mutta tarvitsee tunnistamisessa ajoittain ohjausta • tunnistaa viimeistelyssä käyttämiensä materiaalien ominaisuudet ja niiden vaikutuksen tuotteen lopputulokseen, mutta tarvitsee tunnistamisessa ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• tunnistaa käyttämiensä pienviimeistelylaitteistojen rakenteet • tunnistaa viimeistelyssä käyttämiensä materiaalien ominaisuudet ja niiden vaikutuksen tuotteen lopputulokseen
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tunnistaa yleisempien pienviimeistelylaitteistojen rakenteet itsenäisesti • tunnistaa viimeistelyssä käytettävien yleisempien materiaalien ominaisuudet ja niiden vaikutuksen tuotteen lopputulokseen

Opiskelija valmistelee laitteet tuotantoa varten, viimeistelee painotuotteita ohjeiden mukaan ja loppukuntoonlaittaa laitteistot sekä tekee laitteille perushuoltoja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• valmistelee laitteet tuotantoa varten toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • viimeistelee painotuotteita ohjeiden mukaan toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • loppukuntoonlaittaa laitteistot toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • tekee laitteille perushuoltoja ohjeiden mukaan, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• valmistelee laitteet tuotantoa varten toistuvissa työtilanteissa • viimeistelee painotuotteita ohjeiden mukaan toistuvissa työtilanteissa • loppukuntoonlaittaa laitteistot toistuvissa työtilanteissa • tekee laitteille perushuoltoja ohjeiden mukaan • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• valmistelee laitteet tuotantoa varten itsenäisesti • viimeistelee painotuotteita ohjeiden mukaan itsenäisesti • loppukuntoonlaittaa laitteistot itsenäisesti • tekee laitteille perushuoltoja itsenäisesti • valitsee sopivimmat työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit sekä käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa

Opiskelija varmistaa viimeistelemiensä tuotteiden laadun sekä pakkaa ja lähettää tuotteet.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• varmistaa viimeistelemiensä tuotteiden laadun toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • pakkaa tuotteet ohjeiden mukaan • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• varmistaa viimeistelemiensä tuotteiden laadun toistuvissa työtilanteissa • pakkaa ja lähettää tuotteet ohjeiden mukaan • käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• varmistaa viimeistelemiensä tuotteiden laadun itsenäisesti • pakkaa ja lähettää tuotteet ohjeiden mukaan itsenäisesti • valitsee työhönsä sopivimmat työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit sekä käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa

Opiskelija työskentelee tilaajalähtöisesti ja huomioi toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- työskentelee tilaajalähtöisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- työskentelee tilaajalähtöisesti - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- työskentelee järjestelmällisesti tilaajalähtöisesti - huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta - käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan - käyttää ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti - käyttää sujuvasti ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan toimintaympäristössä tekemällä alan työtehtäviä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.46. Rakennetun valokuvan toteuttaminen, 15 osp (105829)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella ja toteuttaa rakennettuja valokuvia tilaajälähtöisessä valokuvatuotannossa
- työskennellä tilaajälähtöisesti ja huomioida toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee ja toteuttaa rakennettuja valokuvia tilaajalähtöisessä valokuvatuotannossa.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tunnistaa kuvan käyttötarkoituksen, tarkentaa toimeksiannon sisällön tilaajan kanssa ja huomioi sen kaikissa työvaiheissaan, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - suunnittelee työnsä ennakkoon, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - suunnitelee ja toteuttaa kuvauksien taustat ja asetelmat, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - valitsee tarkoituksenmukaiset työmenetelmät, -välineet ja materiaalit ja käyttää niitä työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - käyttää kuvaus- ja valaisulaitteistoa studioympäristössä tai muussa kuvauslokaatiossa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - huomioi tehtävissään tekijänoikeudet sopimukset, kuvaus- ja julkaisuluvat sekä ammattieettiset näkökohdat, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - hyödyntää kuvausvälineitä tarkoituksenmukaisesti ilmaisun ja kerronnan välineinä, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - kommunikoi ja ohjaa mallia kuvaustilanteessa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - huomioi työnkulussa värinhallinnan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta - käsittelee kuvamateriaalia toimeksiannon mukaisessa laajuudessa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - versioi, arkistoi ja tarvittaessa tulostaa kuvamateriaalin huomioiden eri käyttötarkoitukset ja julkaisukanavat, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- tunnistaa kuvan käyttötarkoituksen, tarkentaa toimeksiannon sisällön tilaajan kanssa ja huomioi sen kaikissa työvaiheissaan - suunnittelee työnsä ennakkoon - suunnittelee ja toteuttaa kuvauksien taustat ja asetelmat - valitsee tarkoituksenmukaiset työmenetelmät, -välineet ja materiaalit ja käyttää niitä työtilanteissa - käyttää kuvaus- ja valaisulaitteistoa studioympäristössä tai muussa kuvauslokaatiossa - huomioi tehtävissään tekijänoikeudet sopimukset, kuvaus- ja julkaisuluvat sekä ammattieettiset näkökohdat - hyödyntää kuvausvälineitä tarkoituksenmukaisesti ilmaisun ja kerronnan välineinä - kommunikoi ja ohjaa mallia kuvaustilanteessa - huomioi työnkulussa värinhallinnan - käsittelee kuvamateriaalia toimeksiannon mukaisessa laajuudessa - versioi, arkistoi ja tarvittaessa tulostaa kuvamateriaalin huomioiden eri käyttötarkoitukset ja julkaisukanavat
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- tuntee kuvan käyttötarkoituksen, tarkentaa toimeksiannon sisällön huolellisesti tilaajan kanssa ja huomioi sen järjestelmällisesti kaikissa työvaiheissaan - suunnittelee työnsä ennakkoon huolellisesti

	• suunnittelee ja toteuttaa sujuvasti kuvauksien taustat ja asetelmat • valitsee tarkoituksenmukaiset työmenetelmät, -välineet ja materiaalit ja käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa • käyttää sujuvasti kuvaus- ja valaisulaitteistoa studioympäristössä tai muussa kuvauslokaatiossa • huomioi tehtävissään järjestelmällisesti tekijänoikeudet, sopimukset, kuvaus- ja julkaisuluvat sekä ammattieettiset näkökohdat • hyödyntää kuvausvälineitä monipuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti ilmaisun ja kerronnan välineinä • kommunikoi ja ohjaa mallia sujuvasti kuvaustilanteessa • huomioi työnkulussa järjestelmällisesti värinhallinnan • käsittelee sujuvasti kuvamateriaalia toimeksiannon mukaisessa laajuudessa • versioi, arkistoi ja tarvittaessa tulostaa kuvamateriaalin sujuvasti huomioiden eri käyttötarkoitukset ja julkaisukanavat
--	---

Opiskelija työskentelee tilaajalähtöisesti ja huomioi toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• työskentelee tilaajalähtöisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• työskentelee tilaajalähtöisesti • huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• työskentelee järjestelmällisesti tilaajalähtöisesti • huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin • toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan • käyttää ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti • käyttää sujuvasti ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan toimintaympäristössä tekemällä alan työtehtäviä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.47. Studiotyöskentely ja valaisu, 15 osp (105830)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella ja toteuttaa toimeksiannon mukaisen kuvaustyön
- valaista ja kuvata erilaisia kuva-aiheita studiossa
- käyttää valokuvailmaisussaan erilaisia valaisutapoja
- huomioida työtehtävissään tilaajan näkökulman ja tuotannon kustannusten rakentumista
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija suunnitelee ja toteuttaa toimeksiannon mukaisen kuvaustyön.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• suunnittelee kuvauksen aikataulun • toteuttaa kuvaustyön eri vaiheet ja saa kuvat valmiiksi aikataulussa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• suunnittelee kuvauksen aikataulun yhteistyössä toimeksiantajan kanssa • toteuttaa kuvaustyön eri vaiheet suunnitellun aikataulun mukaisesti ja saa kuvat valmiiksi aikataulussa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• suunnittelee kuvauksen aikataulun yhteistyössä toimeksiantajan kanssa ja neuvottelee tarvittaessa muutoksista • toteuttaa kuvaustyön eri vaiheet sujuvasti suunnitellun aikataulun mukaisesti ja saa laadukkaat kuvat valmiiksi aikataulussa

Opiskelija valaisee ja kuvaa erilaisia kuva-aiheita studiossa.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• valaisee ja kuvaa studioympäristössä, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää tarkoituksenmukaista kuvaus- ja valaisulaitteistoa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää kameran ja valokaluston erilaisia ominaisuuksia tavoitellun lopputuloksen saavuttamiseksi, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • suunnittelee ja toteuttaa kuvauksien taustat ja asetelmat, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • ohjaa mallia kuvaustilanteessa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi digitaalisen työnkulun vaatimukset, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • sopii aikatauluista, suunnittelee oman aikataulunsa ja toimii sovitun ja suunnitellun aikataulun mukaan, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• valaisee ja kuvaa studioympäristössä • käyttää tarkoituksenmukaista kuvaus- ja valaisulaitteistoa • käyttää kameran ja valokaluston erilaisia ominaisuuksia tavoitellun lopputuloksen saavuttamiseksi • suunnittelee ja toteuttaa kuvauksien taustat ja asetelmat • ohjaa mallia kuvaustilanteessa • huomioi ja hyödyntää digitaalisen työnkulun vaatimukset ja mahdollisuudet • sopii aikatauluista, suunnittelee oman aikataulunsa ja toimii sovitun ja suunnitellun aikataulun mukaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• valaisee ja kuvaa studioympäristössä sujuvasti • käyttää tarkoituksenmukaista kuvaus- ja valaisulaitteistoa sujuvasti • käyttää kameran ja valokaluston erilaisia ominaisuuksia tavoitellun lopputuloksen saavuttamiseksi sujuvasti • suunnittelee ja toteuttaa kuvauksien taustat ja asetelmat sujuvasti • ohjaa mallia kuvaustilanteessa sujuvasti • huomioi ja hyödyntää sujuvasti digitaalisen työnkulun vaatimukset ja mahdollisuudet • sopii aikatauluista, suunnittelee oman aikataulunsa ja toimii sovitun ja suunnitellun aikataulun mukaan sekä pystyy korjaamaan aikatauluaan ja toimintaansa muuttuvissa olosuhteissa

Opiskelija käyttää valokuvailmaisussaan erilaisia valaisutapoja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• käyttää tarkoituksenmukaisia valaisutyylejä ja -tekniikoita valokuvailmaisun välineinä, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • hyödyntää kuvauskohteen, materiaalien ja kuvaustilan antamia mahdollisuuksia, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• käyttää tarkoituksenmukaisia valaisutyylejä ja -tekniikoita valokuvailmaisun välineinä • hyödyntää kuvauskohteen, materiaalien ja kuvaustilan antamia mahdollisuuksia
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• käyttää tarkoituksenmukaisia valaisutyylejä ja -tekniikoita valokuvailmaisun välineinä sujuvasti • hyödyntää kuvauskohteen, materiaalien ja kuvaustilan antamia mahdollisuuksia sujuvasti

Opiskelija huomioi työtehtävissään tilaajan näkökulman ja tuotannon kustannusten rakentumista.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• työskentelee tilaajalähtöisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• työskentelee tilaajalähtöisesti • huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• työskentelee järjestelmällisesti tilaajalähtöisesti • huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin • toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan • käyttää ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti • käyttää sujuvasti ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan työympäristössä valokuvausalan tehtävissä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.48. Taidegrafiikan toteuttaminen, 15 osp (105831)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- toteuttaa ideasta tai luonnoksesta teoksen taidegrafiikan menetelmien ominaispiirteitä hyödyntäen
- käyttää työssään erilaisia taidegrafiikan työmenetelmiä ja välineitä sekä niiden yhdistelmiä
- käyttää taidegrafiikan keinoja ilmaisuvälineenä
- tunnistaa ammattialalla toimimisen edellytyksiä
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija toteuttaa ideasta tai luonnoksesta teoksen taidegrafiikan menetelmien ominaispiirteitä hyödyntäen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• valitsee näkökulman • ideoi ja luonnostelee teoksia • tunnistaa erilaisille tekniikoille ominaisia piirteitä • toteuttaa tavoitteiden mukaisia vedoksia
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• taustoittaa työtään ja valitsee näkökulman teokseen • ideoi, tekee suunnitelmia ja luonnoksia teoksista • käyttää erilaisille tekniikoille ominaisia visuaalisia ja teknisiä ratkaisuja • toteuttaa eri tekniikoilla tavoitteiden mukaisia taidegrafiikan teoksia
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• taustoittaa työtään ja valitsee näkökulman teokseen sekä perustelee valintojaan • ideoi, tekee suunnitelmia ja luonnoksia teoksista valikoiden • käyttää erilaisille tekniikoille ominaisia monipuolisia visuaalisia ja teknisiä ratkaisuja • toteuttaa ja viimeistelee eri tekniikoilla laadukkaita tavoitteiden mukaisia taidegrafiikan teoksia

Opiskelija käyttää työssään erilaisia taidegrafiikan työmenetelmiä ja välineitä sekä niiden yhdistelmiä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• käyttää annettuja työmenetelmiä ja materiaaleja • käyttää erilaisille tekniikoille ominaisia visuaalisia ja teknisiä ratkaisuja, mutta tarvitsee osittain ohjausta • valmistaa painolaattoja
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• valitsee tarkoituksenmukaisia työmenetelmiä ja materiaaleja • käyttää erilaisille tekniikoille ominaisia visuaalisia ja teknisiä ratkaisuja • valmistaa teknisesti toimivia painolaattoja
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• valitsee tarkoituksenmukaisia työmenetelmiä ja materiaaleja, jotka tukevat hänen ilmaisuaan • käyttää erilaisille tekniikoille ominaisia monipuolisia visuaalisia ja teknisiä ratkaisuja • valmistaa teknisesti toimivia painolaattoja sekä käyttää painoteknisiä sovelluksia

Opiskelija käyttää taidegrafiikan keinoja ilmaisuvälineenä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• ilmaisee ajatuksiaan taidegrafiikan keinoin jollakin tekniikalla • toteuttaa työnsä totutulla tavalla • tunnistaa joitakin taidegrafiikan tradition tyylipiirteitä
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• ilmaisee ajatuksiaan taidegrafiikan keinoin eri tekniikoilla • toteuttaa työnsä asettaen sille visuaalisia tavoitteita ja kehittämisen ilmaisuaan • osaa nähdä työnsä suhteessa taidegrafiikan traditioon
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• ilmaisee ajatuksiaan monipuolisesti taidegrafiikan keinoin eri tekniikoilla tai niiden yhdistelmillä • toteuttaa työnsä asettaen sille ennakkoluulottomasti visuaalisia tavoitteita ja kehittämisen tietoisesti ilmaisuaan • osaa nähdä työnsä suhteessa taidegrafiikan traditioon sekä nykytaiteen ilmaisumuotoihin

Opiskelija tunnistaa ammattialalla toimimisen edellytyksiä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• selvittää alan toimintamuotoja, näyttely- ja galleriatoimintaa sekä alan järjestöjen ja liittojen tarjoamia palveluita, mutta tarvitsee osittain ohjausta • tuntee joitakin työskentelynsä kustannustekijöitä • arvioi mahdollisuuksiaan toimia alalla, mutta tarvitsee osittain ohjausta • noudattaa aikatauluja • asettaa teoksiaan esille sekä ottaa vastaan palautetta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• selvittää alan toimintamuotoja, näyttely- ja galleriatoimintaa sekä alan järjestöjen ja liittojen tarjoamia palveluita • tuntee työskentelynsä kustannusrakennetta • arvioi mahdollisuuksiaan toimia alalla • suunnittelee ajan käyttöönsä ja noudattaa aikatauluja • asettaa teoksiaan esille sekä ottaa vastaan ja antaa palautetta
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• selvittää alan toimintamuotoja, näyttely- ja galleriatoimintaa sekä alan järjestöjen ja liittojen tarjoamia palveluita ja arvioi niiden hyötyjä itselleen • tuntee työskentelynsä kustannusrakennetta ja toimii kustannustietoisesti • arvioi realistisesti mahdollisuuksiaan toimia alalla • suunnittelee ajan käyttöönsä, noudattaa suunniteltua aikataulua ja pystyy korjaamaan sitä muuttuvissa olosuhteissa • asettaa teoksiaan esille, ottaa vastaan ja antaa perusteltua palautetta sekä keskustelee teoksista

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan • käyttää ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti • käyttää sujuvasti ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla kuvallisen ilmaisun työympäristössä toteuttamalla ideoista tai luonnoksista taidegrafiikan teoksen tai teoksia.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.49. Tallennetuotannossa työskentely, 30 osp (105832)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella tallennetuotantoprosessin ja asettaa sille tilaajalähtöisiä, teknisiä tai laadullisia tavoitteita sekä laatia niiden toteuttamissuunnitelman
- käyttää tallennetuotannon toisto- ja tallennuslaitteita sekä ohjelmistoja aineistojen esikäsittelyyn, digitointiin, jälkikäsittelyyn ja jakeluun ja tehdä laitteiden perushuoltotehtäviä
- varmistaa tallenneprosessin ja lopputuotteen laadun
- työskennellä tilaajalähtöisesti ja huomioida toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee tallennetuotantoprosessin ja asettaa sille tilaajalähtöisiä, teknisiä tai laadullisia tavoitteita sekä laatii niiden toteuttamissuunnitelman.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tunnistaa ohjatusti aikakaudelle tyypilliset menetelmät • toimii työtehtävän kannalta riittävän yhteistyökykyisesti • tunnistaa alan eettiset ohjeet, tietoturvaan ja tekijänoikeuksiin liittyvät kysymykset sekä työpaikan säännöt ja työohjeet • laatii osittain ohjatusti työsuunnitelman, jossa on määritelty työn teknisiä tai laadullisia tavoitteita
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• tunnistaa aikakaudelle tyypilliset menetelmät • pyrkii yhteistyössä edistämään tuloksekasta toimintaa • soveltaa alan eettisiä ohjeita, tietoturvaan ja tekijänoikeuksiin liittyviä käytäntöjä sekä työpaikan sääntöjä ja työohjeita • laatii työsuunnitelman, jossa on määritelty työn tekniset tai laadulliset tavoitteita sekä menetelmiä niiden saavuttamiseksi
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tunnistaa ja soveltaa aikakaudelle tyypillisiä menetelmiä • edistää aktiivisesti työssään yhteiseen tavoitteeseen pääsemistä ja tukee tarvittaessa muita • on sisäistänyt ja edistää työssään alan eettisiä ohjeita, tietoturvaa ja tekijänoikeuksien huomioon ottamista sekä työpaikan sääntöjen ja työohjeiden noudattamista • laatii itsenäisesti kattavan työsuunnitelman, jossa määritelty työn tekniset tai laadulliset tavoitteet sekä menetelmät niiden saavuttamiseksi

Opiskelija käyttää tallennetuotannon toisto- ja tallennuslaitteita sekä ohjelmistoja aineistojen esikäsittelyyn, digitointiin, jälkikäsittelyyn ja jakeluun ja tekee laitteiden perushuoltotehtäviä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• käyttää ohjatusti tallenneprosessin laitteita ja ohjelmistoja • käyttää tallennetuotannon materiaaleja ohjatusti suunnitelman mukaisen työtehtävän toteuttamiseksi annetussa aikataulussa • toimeenpanee tallennevälineistön perushuollon ohjatusti ja osaa pyytää ulkopuolista apua
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• käyttää tallenneprosessin laitteita itsenäisesti tallennetuotannon eri tehtävissä • etsii ammattialan tietoa ja soveltaa sitä tallennetyössä itsenäisesti • toteuttaa annetun työtehtävän itsenäisesti ja käyttää tallennetuotannon materiaaleja suunnitelman mukaisesti • toimeenpanee tallennevälineistön perushuollon itsenäisesti ja tietää, milloin kutsua ulkopuolista apua
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• valitsee ja käyttää tallennetuotannon laitteita ja ohjelmistoja ammattimaisesti • etsii ammattialan tietoa ja soveltaa sitä tallennetyössä itsenäisesti kehittäen työskentelytapojaan • optimoi tallennetuotannossa käytettäviä materiaaleja annetun suunnitelman mukaisesti kehittäen samalla työskentelytapansa • toimii oma-aloitteisesti, tallenneprosessia kehittäen ja suorittaa työnsä itsenäisesti aikataulun mukaisesti • suoriutuu tallenneprosessista itsenäisesti, tukeutuu työvälineissä ja materiaalin hallinnassa ohjeisiin • toimeenpanee oma-aloitteisesti tallennevälineistön perushuollon ja osaa tarvittaessa hankkia ulkopuolista asiantuntemusta

Opiskelija varmistaa tallenneprosessin ja lopputuotteen laadun.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee tallenneprosessiin erillistä laadunvarmistusta • määrittää ohjatusti tallenneprosessin laadun vaatimat tallenneasetukset • toimii ohjattuna siten, että lopputuote täyttää työlle asetetut laatukriteerit • arvioi tallenneprosessia ohjatusti
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• kykenee tallenneprosessin laadunvarmistukseen itsenäisesti • määrittää itsenäisesti laadun mukaiset tallenneasetukset • toimii siten, että lopputuote täyttää työlle asetetut laatukriteerit • arvioi tallenneprosessia ja perustelee tekemiänsä ratkaisuja
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• yhdistää tallennetuotannon laadunvarmistuksen tallenneprosessien sovellettaviin laatukriteereihin • määrittää ja soveltaa tallennetuotannon laatukriteerejä tallenneprosessissa • toimii siten, että lopputuote on tarkoituksenmukainen ja laatu toistettavissa • arvioi tallenneprosessia suhteessa koko tuotantoon

Opiskelija työskentelee tilaajalähtöisesti ja huomioi toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• työskentelee tilaajalähtöisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• työskentelee tilaajalähtöisesti • huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• työskentelee järjestelmällisesti tilaajalähtöisesti • huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin • toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan • käyttää ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti • käyttää sujuvasti ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan toimintaympäristössä tekemällä alan työtehtäviä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.50. Tapahtuma- ja saliaänen toteuttaminen, 30 osp (105833)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- kuvailla oman työnsä osana laajempaa tuotantoprosessia
- työskennellä äänityön tehtävissä osana tapahtumatuotannon työryhmää ja toteuttaa tilauksen mukaisen ääniteknisen kokonaisuuden esitykseen tai tapahtumaan
- huomioida käyttöympäristön ja työturvallisuuden
- työskennellä tilaajalähtöisesti ja huomioida toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija kuvailee työnsä osana laajempaa tuotantoprosessia.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tunnistaa tuotantoprosessin eri vaiheet ja kuvailee työnsä osana laajempaa kokonaisuutta, mutta tarvitsee osin ohjausta • tunnistaa ja osaa kuvailla keskeiset työroolit, mutta tarvitsee osin ohjausta • noudattaa tuotannon aikatauluja työtehtävissään, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• tunnistaa tuotantoprosessin eri vaiheet ja kuvailee työnsä osana laajempaa kokonaisuutta • tunnistaa ja osaa kuvailla keskeiset työroolit • noudattaa tuotannon aikatauluja työtehtävissään
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tunnistaa tuotantoprosessin eri vaiheet ja kuvailee työnsä osana laajempaa kokonaisuutta sekä ymmärtää oman työn laadun osana koko tuotantoprosessia • tunnistaa ja osaa kuvailla keskeiset työroolit ja tehtävät • noudattaa tuotannon aikatauluja työtehtävissään sekä ymmärtää aikatauluun vaikuttavia tekijöitä

Opiskelija työskentelee äänityön tehtävissä osana tapahtumatuotannon työryhmää ja toteuttaa tilauksen mukaisen äänitekniikan kokonaisuuden esitykseen tai tapahtumaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• toimii useammassa eri työroolissa tai tehtävässä, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla työryhmän kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää äänitekniisiä suunnittelun ja toteutuksen dokumentteja omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi tapahtuman tai esityksen sisällön sen teknisessä toteutuksessa omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • valitsee toimintaympäristöön tarkoituksenmukaiset laitteistot ja käyttää niitä omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • hyödyntää verkkoteknologian mahdollisuuksia oman osaamisen mahdollistamassa laajuudessa, jos omat työtehtävät niin edellyttävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • tallentaa ääntä huomioiden tilanteen ja olosuhteet omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • ylläpitää laitteistoa ja tekee perushuollot omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii useammassa eri työroolissa tai tehtävässä • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla työryhmän kanssa • käyttää äänitekniisiä suunnittelun ja toteutuksen dokumentteja omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa • huomioi tapahtuman tai esityksen sisällön sen teknisessä toteutuksessa omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa • valitsee toimintaympäristöön tarkoituksenmukaiset laitteistot ja käyttää niitä omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa • hyödyntää verkkoteknologian mahdollisuuksia oman osaamisen mahdollistamassa laajuudessa, jos omat työtehtävät niin edellyttävät • tallentaa ääntä huomioiden tilanteen ja olosuhteet omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa • ylläpitää laitteistoa ja tekee perushuollot omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii sujuvasti useammassa eri työroolissa tai tehtävässä • toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla työryhmän kanssa • käyttää sujuvasti äänitekniisiä suunnittelun ja toteutuksen dokumentteja omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa • huomioi sujuvasti tapahtuman tai esityksen sisällön sen teknisessä toteutuksessa • valitsee sujuvasti toimintaympäristöön tarkoituksenmukaiset laitteistot ja käyttää niitä omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa • hyödyntää sujuvasti verkkoteknologian mahdollisuuksia oman osaamisen mahdollistamassa laajuudessa, jos omat työtehtävät niin edellyttävät

	- tallentaa sujuvasti ääntä huomioiden tilanteen ja olosuhteet omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa - ylläpitää sujuvasti laitteistoa ja tekee perushuollot omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa
--	---

Opiskelija huomioi käyttöympäristön ja työturvallisuuden.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- huomioi sähkö- ja työturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - noudattaa työnantajan, esitystilan ja tapahtumajärjestäjän toimintaohjeita, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - osaa ensitoimet tapaturmatilanteessa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - huolehtii työympäristön siisteydestä ja järjestyksestä, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - käyttää tarvittavia henkilösuojaimeja, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - käyttää tuotteita, materiaaleja ja laitteita turvallisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - käyttää ergonomisia työtapoja, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- huomioi sähkö- ja työturvallisuuden - noudattaa työnantajan, esitystilan ja tapahtumajärjestäjän toimintaohjeita - osaa ensitoimet tapaturmatilanteessa - huolehtii työympäristön siisteydestä ja järjestyksestä - käyttää tarvittavia henkilösuojaimeja - käyttää tuotteita, materiaaleja ja laitteita turvallisesti - käyttää ergonomisia työtapoja
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- huomioi järjestelmällisesti ja sujuvasti sähkö- ja työturvallisuuden - noudattaa järjestelmällisesti ja sujuvasti työnantajan, esitystilan ja tapahtumajärjestäjän toimintaohjeita - osaa sujuvasti ensitoimet tapaturmatilanteessa - huolehtii järjestelmällisesti ja sujuvasti työympäristön siisteydestä ja järjestyksestä - käyttää huolellisesti tarvittavia henkilösuojaimeja - käyttää tuotteita, materiaaleja ja laitteita turvallisesti ja huolellisesti - käyttää sujuvasti ergonomisia työtapoja

Opiskelija työskentelee tilaajalähtöisesti ja huomioi toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- työskentelee tilaajalähtöisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- työskentelee tilaajalähtöisesti - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- työskentelee järjestelmällisesti tilaajalähtöisesti - huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta - käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan - käyttää ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti - käyttää sujuvasti ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan toimintaympäristössä tekemällä alan työtehtäviä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.51. Tapahtumatuotannossa työskentely, 30 osp (105834)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- kuvailla tapahtumateknisen tuotannon eri vaiheet ja etenemisen
- työskennellä osana tapahtumatekniikan työryhmää ja toteuttaa tilauksen mukaisen tapahtumateknisen kokonaisuuden esitykseen tai tapahtumaan
- huomioida käyttöympäristön ja työturvallisuuden
- työskennellä tilaajalähtöisesti ja huomioida toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija kuvailee tapahtumateknisen tuotannon eri vaiheet ja etenemisen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tunnistaa tuotannon eri vaiheet ja kuvailee työnsä osana laajempaa kokonaisuutta, mutta tarvitsee osin ohjausta • tunnistaa ja osaa kuvailla keskeiset työroolit, mutta tarvitsee osin ohjausta • noudattaa tuotannon aikatauluja työtehtävissään, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• tunnistaa tuotannon eri vaiheet ja kuvailee työnsä osana laajempaa kokonaisuutta • tunnistaa ja osaa kuvailla keskeiset työroolit • noudattaa tuotannon aikatauluja työtehtävissään
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tunnistaa tuotannon eri vaiheet ja kuvailee työnsä osana laajempaa kokonaisuutta sekä ymmärtää oman työn laadun osana koko tuotantoprosessia • tunnistaa ja osaa kuvailla keskeiset työroolit ja tehtävät • noudattaa tuotannon aikatauluja sekä ymmärtää aikatauluun vaikuttavia tekijöitä

Opiskelija työskentelee osana tapahtumatekniikan työryhmää ja toteuttaa tilauksen mukaisen tapahtumateknisen kokonaisuuden esitykseen tai tapahtumaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• toimii useammassa eri työroolissa tai tehtävässä, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla työryhmän kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää tapahtumateknisen tuotannon suunnittelun ja toteutuksen dokumentteja omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • tunnistaa tapahtumateknisessä tuotannossa käytettäviä laitteita ja sovelluksia ja osaa käyttää niitä omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi tapahtuman tai esityksen sisällön sen teknisessä toteutuksessa omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • hyödyntää ja käyttää tilaa, lavastusta tai somistusta tapahtuman olosuhteissa omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • hyödyntää toteutuksessa fyysisiä tai visuaalisia erikoistehosteita omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii useammassa eri työroolissa tai tehtävässä • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla työryhmän kanssa • käyttää tapahtumateknisen tuotannon suunnittelun ja toteutuksen dokumentteja omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa • tunnistaa tapahtumateknisessä tuotannossa käytettäviä laitteita ja sovelluksia ja osaa käyttää niitä omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa • huomioi tapahtuman tai esityksen sisällön sen teknisessä toteutuksessa omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa • hyödyntää ja käyttää tilaa, lavastusta tai somistusta tapahtuman olosuhteissa omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa • hyödyntää toteutuksessa fyysisiä tai visuaalisia erikoistehosteita omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii sujuvasti useammassa eri työroolissa tai tehtävässä • toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla työryhmän kanssa • käyttää sujuvasti tapahtumateknisen tuotannon suunnittelun ja toteutuksen dokumentteja omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa • tunnistaa sujuvasti tapahtumateknisessä tuotannossa käytettäviä laitteita ja sovelluksia ja osaa käyttää niitä sujuvasti omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa • huomioi sujuvasti tapahtuman tai esityksen sisällön sen teknisessä toteutuksessa omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa • hyödyntää ja käyttää sujuvasti tilaa, lavastusta tai somistusta tapahtuman olosuhteissa omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa

	hyödyntää toteutuksessa sujuvasti fyysisiä tai visuaalisia erikoistehosteita omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa
--	--

Opiskelija huomioi käyttöympäristön ja työturvallisuuden.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- huomioi sähkö- ja työturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - noudattaa työnantajan, esitystilan ja tapahtumajärjestäjän toimintaohjeita, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - osaa ensitoimet tapaturmatilanteessa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - huolehtii työympäristön siisteydestä ja järjestyksestä, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - käyttää tarvittavia henkilösuojaimia, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - käyttää tuotteita, materiaaleja ja laitteita turvallisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - käyttää ergonomisia työtapoja, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- huomioi sähkö- ja työturvallisuuden - noudattaa työnantajan, esitystilan ja tapahtumajärjestäjän toimintaohjeita - osaa ensitoimet tapaturmatilanteessa - huolehtii työympäristön siisteydestä ja järjestyksestä - käyttää tarvittavia henkilösuojaimia - käyttää tuotteita, materiaaleja ja laitteita turvallisesti - käyttää ergonomisia työtapoja
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- huomioi järjestelmällisesti ja sujuvasti sähkö- ja työturvallisuuden - huomioi järjestelmällisesti ja sujuvasti sähkö- ja työturvallisuuden - osaa sujuvasti ensitoimet tapaturmatilanteessa - huolehtii järjestelmällisesti ja sujuvasti työympäristön siisteydestä ja järjestyksestä - käyttää huolellisesti tarvittavia henkilösuojaimia - käyttää tuotteita, materiaaleja ja laitteita turvallisesti ja huolellisesti - käyttää sujuvasti ergonomisia työtapoja

Opiskelija työskentelee tilaajalähtöisesti ja huomioi toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- työskentelee tilaajalähtöisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- työskentelee tilaajalähtöisesti - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- työskentelee järjestelmällisesti tilaajalähtöisesti - huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta - käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan - käyttää ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti - käyttää sujuvasti ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan toimintaympäristössä tekemällä alan työtehtäviä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.52. Teos- tai tuotekokonaisuuden toteuttaminen ja esille asettaminen, 15 osp (105835)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella ja toteuttaa teoksia tai tuotteita
- asettaa esille tai julkaista teoksia tai tuotteita
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee ja toteuttaa teoksia tai tuotteita.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• suunnittelee ja toteuttaa teoksia tai tuotteita, mutta tarvitsee osittain ohjausta • valitsee soveltuvat ilmaisukeinot ja työmenetelmät, mutta tarvitsee osittain ohjausta • ymmärtää sisällön, valittujen ilmaisukeinojen ja työmenetelmien yhteyden, mutta tarvitsee osittain ohjausta • taustoittaa työtään tradition ja nykyhetken ilmaisumuotojen kautta, mutta tarvitsee osittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• suunnittelee ja toteuttaa teoksia tai tuotteita • valitsee soveltuvat ilmaisukeinot ja työmenetelmät • ymmärtää sisällön, valittujen ilmaisukeinojen ja työmenetelmien yhteyden • taustoittaa työtään tradition ja nykyhetken ilmaisumuotojen kautta
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• suunnittelee ja toteuttaa laadukkaita teoksia tai tuotteita • valitsee tarkoituksenmukaiset ja soveltuvat ilmaisukeinot ja työmenetelmät • ymmärtää ja hyödyntää sisällön, valittujen ilmaisukeinojen ja työmenetelmien yhteyttä • taustoittaa työtään ja hyödyntää tradition ja nykyhetken ilmaisumuotojen tuntemusta teos- tai tuotekokonaisuuden suunnittelussa

Opiskelija asettaa esille tai julkaisee teoksia tai tuotteita.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• asettaa esille tai julkaisee teoksia tai tuotteita, mutta tarvitsee osittain ohjausta • huomioi esillepanon tai julkaisukanavan vaatimukset, mutta tarvitsee osittain ohjausta • viestii kohderyhmän tavoittamiseksi • ymmärtää esillepanoon tai julkaisuun liittyvää kustannusrakennetta, mutta tarvitsee osittain ohjausta • ottaa vastaan palautetta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• asettaa esille tai julkaisee teoksia tai tuotteita • huomioi esillepanon tai julkaisukanavan vaatimukset • viestii tarkoituksenmukaisesti kohderyhmän tavoittamiseksi • ymmärtää esillepanoon liittyvää kustannusrakennetta • ottaa vastaan ja antaa palautetta
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• asettaa esille tai julkaisee teoksia tai tuotteita itsenäisesti ja sujuvasti • huomioi ja hyödyntää esillepanon tai julkaisukanavan vaatimukset • viestii tarkoituksenmukaisesti ja suunnitelmallisesti kohderyhmän tavoittamiseksi • ymmärtää ja huomioi esillepanoon tai julkaisuun liittyvää kustannusrakennetta • ottaa vastaan ja antaa perusteltua palautetta sekä keskustelee teoksista tai tuotteista

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan • käyttää ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti • käyttää sujuvasti ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan tai kuvallisen ilmaisun työympäristössä toteuttamalla teos- tai tuotekokonaisuuden ja asettamalla sen esille.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.53. Tila-aikataiteen toteuttaminen, 15 osp (105836)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- toteuttaa ideasta tila-aikataiteen teoksen tai teoskokonaisuuden
- käyttää työssään yhtä tai useampaa tila-aikataiteen työskentelymenetelmää
- käyttää tila-aikataiteen keinoja ilmaisuvälineenä
- tunnistaa ammattialalla toimimisen edellytyksiä
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija toteuttaa ideasta tila-aikataiteen teoksen tai teoskokonaisuuden.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• valitsee näkökulman • ideoi ja tekee luonnoksen työstään • huomioi toteutuksessaan esitystavan • huomioi teoksen toteutuksen suhteen tilaan • toteuttaa tavoitteiden mukaisen tila-aikataiteen teoksen, mutta tarvitsee osittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• taustoittaa työtään ja valitsee näkökulman teokseen • ideoi, tekee suunnitelmia ja luonnoksia töistään • huomioi suunnittelussaan ja toteutuksessaan esitystavan • huomioi teoksen toteutuksen suhteen aikaan, paikkaan ja tilaan • toteuttaa tavoitteiden mukaisen tila-aikataiteen teoksen tai teoskokonaisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• taustoittaa työtään ja valitsee näkökulman teokseen sekä perustelee valintojaan • ideoi, tekee suunnitelmia ja luonnoksia töistään valikoiden • huomioi suunnittelussaan ja toteutuksessaan esitystavan sekä soveltaa sen mahdollisuuksia • huomioi teoksen merkityksen tai viestin sekä toteutuksen suhteen aikaan, paikkaan ja tilaan • toteuttaa ja viimeistelee laadukkaan tavoitteiden mukaisen tila-aikataiteen teoksen tai teoskokonaisuuden

Opiskelija käyttää työssään yhtä tai useampaa työskentelymenetelmää.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• käyttää annettuja työmenetelmiä ja materiaaleja • käyttää erilaisille tekniikoille ominaisia visuaalisia ja teknisiä ratkaisuja, mutta tarvitsee osittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• valitsee tarkoituksenmukaisia työmenetelmiä ja materiaaleja • käyttää erilaisille tekniikoille ominaisia visuaalisia ja teknisiä ratkaisuja
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• valitsee tarkoituksenmukaisia työmenetelmiä ja materiaaleja, jotka tukevat hänen ilmaisuaan • käyttää erilaisille tekniikoille ominaisia monipuolisia visuaalisia ja teknisiä ratkaisuja

Opiskelija käyttää tila-aikataiteen keinoja ilmaisuvälineenä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• ilmaisee ajatuksiaan tila-aikataiteen keinoin jollakin välineellä • toteuttaa työnsä totutulla tavalla • tunnistaa joitakin tila-aikataiteen tradition tyylipiirteitä
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• ilmaisee ajatuksiaan käsitteellisesti ja tila-aikataiteen keinoin eri välineillä • toteuttaa työnsä asettaen sille visuaalisia tavoitteita ja kehittämisen ilmaisuaan • osaa nähdä työnsä suhteessa tila-aikataiteen traditioon
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• ilmaisee ajatuksiaan monipuolisesti käsitteellisesti ja tila-aikataiteen keinoin eri välineillä • toteuttaa työnsä asettaen sille ennakkoluulottomasti visuaalisia tavoitteita ja kehittämisen tietoisesti ilmaisuaan • osaa nähdä työnsä suhteessa tila-aikataiteen traditioon sekä nykytaiteen ilmaisumuotoihin

Opiskelija tunnistaa ammattialalla toimimisen edellytyksiä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• selvittää alan toimintamuotoja, näyttely- ja galleriatoimintaa sekä alan järjestöjen ja liittojen tarjoamia palveluita, mutta tarvitsee osittain ohjausta • tuntee joitakin työskentelynsä kustannustekijöitä • arvioi mahdollisuuksiaan toimia alalla, mutta tarvitsee osittain ohjausta • noudattaa aikatauluja • asettaa teoksiaan esille sekä ottaa vastaan palautetta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• selvittää alan toimintamuotoja, näyttely- ja galleriatoimintaa sekä alan järjestöjen ja liittojen tarjoamia palveluita • tuntee työskentelynsä kustannusrakennetta • arvioi mahdollisuuksiaan toimia alalla • suunnittelee ajan käyttöönsä ja noudattaa aikatauluja • asettaa teoksiaan esille sekä ottaa vastaan ja antaa palautetta
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• selvittää alan toimintamuotoja, näyttely- ja galleriatoimintaa sekä alan järjestöjen ja liittojen tarjoamia palveluita ja arvioi niiden hyötyjä itselleen • tuntee työskentelynsä kustannusrakennetta ja toimii kustannustietoisesti • arvioi realistisesti mahdollisuuksiaan toimia alalla • suunnittelee ajan käyttöönsä, noudattaa suunniteltua aikataulua ja pystyy korjaamaan sitä muuttuvissa olosuhteissa • asettaa teoksiaan esille, ottaa vastaan ja antaa perusteltua palautetta sekä keskustelee teoksista

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan • käyttää ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti • käyttää sujuvasti ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä kuvallisen ilmaisun käytännön työtehtävissä toteuttamalla tila-aikataiteen teoksen tai teoskokonaisuuden.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.54. Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen, 5 osp (400011)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- perehtyä ammatillisen koulutuksen järjestämisuotoihin ja tutkintoihin
- toimia yhteyshenkilönä koulutuksen järjestäjän ja työpaikan välillä
- ohjata muita opiskelijoita työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja muussa osaamisen hankkimisessa
- antaa palautetta osaamisen kehittymisestä.

Arviointi

Opiskelija perehtyy ammatillisen koulutuksen järjestämisuotoihin ja tutkintoihin.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• määrittää ammatillisen koulutuksen järjestämisen keskeisimpiä muotoja • tuntee oman alan ammatillisen koulutuksen tutkintoja • tutustuu ohjattuna oman alan tutkintojen perusteisiin • tunnistaa ohjattuna työpaikan työtehtävien yhteyden oman alan tutkintojen perusteisiin
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• määrittää kattavasti koulutuksen järjestäjän ja työpaikan välisen työnjaon ammatillisen koulutuksen järjestämisessä • tiedottaa työpaikalla ammatillisen koulutuksen järjestämisestä yhdessä koulutuksen järjestäjän kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• hankkii johdonmukaisesti tietoa ammatillisen koulutuksen järjestämisessä mukana olevien tahojen toiminnasta • määrittää monipuolisesti koulutuksen järjestäjän ja työpaikan välisen työnjaon ammatillisen koulutuksen järjestämisessä • tiedottaa monipuolisesti työpaikalla ammatillisen koulutuksen järjestämisestä yhdessä koulutuksen järjestäjän kanssa.

Opiskelija toimii yhteyshenkilönä koulutuksen järjestäjän ja työpaikan välillä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• kartoittaa ohjattuna mahdollisuuksia toteuttaa työpaikalla järjestettävää koulutusta ja näyttöjä • keskustelee ohjattuna työyhteisössä työpaikalla järjestettävän koulutuksen ja näyttöjen järjestämisestä toisen opiskelijan, työntekijöiden, työpaikkaohjaajan ja arvioijan kanssa • toimii erilaisten opiskelijoiden ja työntekijöiden kanssa
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• kartoittaa mahdollisuuksia toteuttaa työpaikalla järjestettävää koulutusta ja näyttöjä • keskustelee vastuullisesti työyhteisössä työpaikalla järjestettävän koulutuksen ja näyttöjen järjestämisestä toisen opiskelijan, työntekijöiden, työpaikkaohjaajan ja arvioijan kanssa • toimii erilaisten opiskelijoiden ja työntekijöiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• kartoittaa vastuullisesti mahdollisuuksia toteuttaa työpaikalla järjestettävää koulutusta ja näyttöjä • keskustelee itsenäisesti ja vastuullisesti työyhteisössä työpaikalla järjestettävän koulutuksen ja näyttöjen järjestämisestä toisen opiskelijan, työntekijöiden, työpaikkaohjaajan ja arvioijan kanssa • toimii joustavasti erilaisten opiskelijoiden ja työntekijöiden kanssa.

Opiskelija ohjaa muita opiskelijoita työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja muussa osaamisen hankkimisessa.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• perehtyy ohjattuna opiskelijan henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan • kertoo opiskelijan työturvallisuuteen ja työpaikan ohjeisiin ja käytäntöihin liittyvistä keskeisistä asioista • ohjaa opiskelijaa osaamisen hankkimisen tavoitteiden saavuttamiseen • arvioi omaa ohjausosaamistaan
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• perehtyy opiskelijan henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan ja muuhun osaamisen hankkimisen tavoitteisiin ja sisältöihin • perehdyttää opiskelijan työturvallisuuteen ja työpaikan ohjeisiin ja käytäntöihin • kannustaa opiskelijaa vuorovaikutteisesti osaamisen hankkimisen tavoitteiden saavuttamiseen • arvioi omaa ohjausosaamistaan ja määrittää kehittämistarpeensa saadun palautteen perusteella
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• perehtyy kattavasti opiskelijan henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan ja muuhun osaamisen hankkimisen tavoitteisiin ja sisältöihin • perehdyttää opiskelijan kattavasti työturvallisuuteen ja työpaikan ohjeisiin ja käytäntöihin • edistää opiskelijaa saavuttamaan osaamisen hankkimiselle asetut tavoitteet • arvioi omaa ohjausosaamistaan monipuolisesti ja kehittää sitä saadun palautteen perusteella.

Opiskelija antaa palautetta osaamisen kehittymisestä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• keskustelee opiskelijan kanssa osaamisen kehittymisestä • vertaa ohjattuna opiskelijan hankkimaa osaamista asetettuihin tavoitteisiin • antaa opiskelijalle palautetta osaamisen kehittymisestä • huomioi palautteen antamisessa erityistä tukea tarvitsevat opiskelijat sekä eri kieli- ja kulttuuriryhmiä edustavat opiskelijat
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• perehtyy opiskelijan osaamisen hankkimisen tavoitteisiin ja sisältöihin työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa • vertaa opiskelijan hankkimaa osaamista asetettuihin tavoitteisiin • antaa opiskelijalle palautetta osaamisen kehittymisestä työpaikalla järjestettävän koulutuksen aikana • huomioi palautteen antamisessa vastuuntuntoisesti erityistä tukea tarvitsevat opiskelijat sekä eri kieli- ja kulttuuriryhmiä edustavat opiskelijat
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• perehtyy opiskelijan osaamisen hankkimisen tavoitteisiin ja sisältöihin työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja muussa osaamisen hankkimisessa • vertaa monipuolisesti opiskelijan hankkimaa osaamista asetettuihin tavoitteisiin • antaa opiskelijalle palautetta osaamisen kehittymisestä työpaikalla järjestettävän koulutuksen ja muun osaamisen hankkimisen aikana • huomioi palautteen antamisessa vuorovaikutteisesti ja vastuuntuntoisesti erityistä tukea tarvitsevat opiskelijat sekä eri kieli- ja kulttuuriryhmiä edustavat opiskelijat.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä valmentautumalla perehdyttämis-, ohjaus- ja palautteenantotilanteisiin käytännön työtilanteissa. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.55. Valaisutuotannossa työskentely, 30 osp (105837)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- kuvailla oman työnsä osana laajempaa tuotantoprosessia
- työskennellä valaisutuotannon tehtävissä osana tapahtumatuotannon työryhmää ja toteuttaa tilauksen mukaisen valaisuteknisen kokonaisuuden esitykseen tai tapahtumaan
- huomioida käyttöympäristön ja työturvallisuuden
- työskennellä tilaajalähtöisesti ja huomioida toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija kuvailee työnsä osana laajempaa tuotantoprosessia.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tunnistaa tuotantoprosessin eri vaiheet ja kuvailee työnsä osana laajempaa kokonaisuutta, mutta tarvitsee osin ohjausta - tunnistaa ja osaa kuvailla keskeiset työroolit, mutta tarvitsee osin ohjausta - noudattaa tuotannon aikatauluja työtehtävissään, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- tunnistaa tuotantoprosessin eri vaiheet ja kuvailee työnsä osana laajempaa kokonaisuutta - tunnistaa ja osaa kuvailla keskeiset työroolit - noudattaa tuotannon aikatauluja työtehtävissään
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- tunnistaa tuotantoprosessin eri vaiheet ja kuvailee työnsä osana laajempaa kokonaisuutta sekä ymmärtää oman työn laadun osana koko tuotantoprosessia - tunnistaa ja osaa kuvailla keskeiset työroolit ja tehtävät - noudattaa tuotannon aikatauluja työtehtävissään sekä ymmärtää aikatauluun vaikuttavia tekijöitä

Opiskelija työskentelee valaisutyön tehtävissä osana tapahtumatuotannon työryhmää ja toteuttaa tilauksen mukaisen valaisuteknisen kokonaisuuden esitykseen tai tapahtumaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• toimii useammassa eri työroolissa tai tehtävässä, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla työryhmän kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi tehtävissään valon ja värin lainalaisuudet, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää valoteknisiä suunnittelun ja toteutuksen dokumentteja omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi tapahtuman tai esityksen sisällön ja dramaturgian sen teknisessä toteutuksessa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • hyödyntää työssään mallintamista ja esiohjelmointia omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • valitsee, rakentaa ja kytkee sekä purkaa tapahtumaan/esitykseen, käyttöympäristöön ja tilaan soveltuvan valojärjestelmän omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi valaisujärjestelmän sähkön- ja ripustuksen muuttuvia tarpeita eri käyttöympäristöissä omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • hyödyntää valonohjausjärjestelmiä ja verkkoteknologiaa omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • ylläpitää laitteistoa tekee valolaitteistolle perushuollot omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii useammassa eri työroolissa tai tehtävässä • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla työryhmän kanssa • huomioi tehtävissään valon ja värin lainalaisuudet • käyttää valoteknisiä suunnittelun ja toteutuksen dokumentteja omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa • huomioi tapahtuman tai esityksen sisällön ja dramaturgian sen teknisessä toteutuksessa • hyödyntää työssään mallintamista ja esiohjelmointia omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa • valitsee, rakentaa ja kytkee sekä purkaa tapahtumaan/esitykseen, käyttöympäristöön ja tilaan soveltuvan valojärjestelmän omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa • huomioi valaisujärjestelmän sähkön- ja ripustuksen muuttuvia tarpeita eri käyttöympäristöissä omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa • hyödyntää valonohjausjärjestelmiä ja verkkoteknologiaa omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa • ylläpitää laitteistoa tekee valolaitteistolle perushuollot omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii sujuvasti useammassa eri työroolissa tai tehtävässä

	• toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla työryhmän kanssa • huomioi tehtävissään sujuvasti valon ja värin lainalaisuudet • käyttää sujuvasti valoteknisiä suunnittelun ja toteutuksen dokumentteja omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa • huomioi sujuvasti tapahtuman tai esityksen sisällön ja dramaturgian sen teknisessä toteutuksessa • hyödyntää sujuvasti työssään mallintamista ja esiohjelmointia omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa • valitsee, rakentaa ja kytkee sekä purkaa sujuvasti tapahtumaan/esitykseen, käyttöympäristöön ja tilaan soveltuvan valojärjestelmän omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa • huomioi sujuvasti valaisujärjestelmän sähkön- ja ripustuksen muuttuvia tarpeita eri käyttöympäristöissä omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa • hyödyntää sujuvasti valonohjausjärjestelmiä ja verkkoteknologiaa omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa • ylläpitää sujuvasti laitteistoa ja tekee sujuvasti valolaitteistolle perushuollot omien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa

Opiskelija huomioi käyttöympäristön ja työturvallisuuden.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• huomioi sähkö- ja työturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa työnantajan, esitystilan ja tapahtumajärjestäjän toimintaohjeita, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • osaa ensitoimet tapaturmatilanteessa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huolehtii työympäristön siisteydestä ja järjestyksestä, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää tarvittavia henkilösuojaimia, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää tuotteita, materiaaleja ja laitteita turvallisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää ergonomisia työtapoja, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• huomioi sähkö- ja työturvallisuuden • noudattaa työnantajan, esitystilan ja tapahtumajärjestäjän toimintaohjeita • osaa ensitoimet tapaturmatilanteessa • huolehtii työympäristön siisteydestä ja järjestyksestä • käyttää tarvittavia henkilösuojaimia • käyttää tuotteita, materiaaleja ja laitteita turvallisesti • käyttää ergonomisia työtapoja
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• huomioi järjestelmällisesti ja sujuvasti sähkö- ja työturvallisuuden • noudattaa järjestelmällisesti ja sujuvasti työnantajan, esitystilan ja tapahtumajärjestäjän toimintaohjeita • osaa sujuvasti ensitoimet tapaturmatilanteessa • huolehtii järjestelmällisesti ja sujuvasti työympäristön siisteydestä ja järjestyksestä • käyttää huolellisesti tarvittavia henkilösuojaimia • käyttää tuotteita, materiaaleja ja laitteita turvallisesti ja huolellisesti • käyttää sujuvasti ergonomisia työtapoja

Opiskelija työskentelee tilaajalähtöisesti ja huomioi toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- työskentelee tilaajalähtöisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- työskentelee tilaajalähtöisesti - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- työskentelee järjestelmällisesti tilaajalähtöisesti - huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta - käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan - käyttää ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti - käyttää sujuvasti ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisest • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan toimintaympäristössä tekemällä alan työtehtäviä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.56. Valokuvataiteen toteuttaminen, 15 osp (105838)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella ja toteuttaa valokuvataiteen teoskokonaisuuden
- huomioida työssään ja teoksen esitystavan valinnassa tuotannon kustannusten rakentumisen
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee ja toteuttaa valokuvataiteen teoskokonaisuuden.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• suunnittelee ja taustoittaa sekä määrittelee näkökulman valokuvataiteen teoskokonaisuuteen, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi suunnittelussaan ja toteutuksessaan teoskokonaisuuden esitystavan, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • hyödyntää työskentelyssä valokuvataiteen tradition ja nykyhetken tuntemusta, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää tarkoituksenmukaisia ilmaisullisia ja teknisiä ratkaisuja, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • suunnittelee, organisoi ja aikatauluttaa työnsä, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • toteuttaa ja viimeistelee tavoitteiden mukaisia teoksia suunnitellussa aikataulussa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• suunnittelee ja taustoittaa sekä määrittelee näkökulman valokuvataiteen teoskokonaisuuteen • huomioi suunnittelussaan ja toteutuksessaan teoskokonaisuuden esitystavan • hyödyntää työskentelyssä valokuvataiteen tradition ja nykyhetken tuntemusta • käyttää tarkoituksenmukaisia ilmaisullisia ja teknisiä ratkaisuja • suunnittelee, organisoi ja aikatauluttaa työnsä • toteuttaa ja viimeistelee tavoitteiden mukaisia teoksia suunnitellussa aikataulussa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• suunnittelee ja taustoittaa sekä määrittelee sujuvasti näkökulman valokuvataiteen teoskokonaisuuteen • huomioi sujuvasti suunnittelussaan ja toteutuksessaan teoskokonaisuuden esitystavan • hyödyntää työskentelyssä sujuvasti ja tarkoituksenmukaisesti valokuvataiteen tradition ja nykyhetken tuntemusta • käyttää sujuvasti tarkoituksenmukaisia ilmaisullisia ja teknisiä ratkaisuja • suunnittelee, organisoi ja aikatauluttaa työnsä sujuvasti • toteuttaa ja viimeistelee laadukkaita tavoitteiden mukaisia teoksia suunnitellussa aikataulussa

Opiskelija huomioi työssään ja teoksen esitystavan valinnassa tuotannon kustannusten rakentumisen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi esitystavan valinnan vaikutukset kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin • huomioi esitystavan valinnan vaikutukset kustannuksiin
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin • huomioi sujuvasti esitystavan valinnan vaikutukset kustannuksiin

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan • käyttää ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti • käyttää sujuvasti ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä suunnittelemalla ja toteuttamalla valokuvataiteen teoskokonaisuuden taiteellisista lähtökohdista.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.57. Valokuvatuotanto, 15 osp (105839)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- valmistella kuvauksia sekä käyttää kuvausvälineitä ja valoa ilmaisun välineenä
- käsitellä, tulostaa, arkistoida sekä julkaista kuvamateriaaliaan huomioden eri käyttötarkoitukset ja julkaisukanavat
- kalibroida digitaaliseen työnkulkuun liittyvät laitteet ja huomioida värinhallinnan työnkulussa
- huomioida työtehtävissään tekijänoikeudet, sopimukset, kuvaus- ja julkaisuluvat sekä ammattieettiset näkökohdat
- työskennellä tilaajalähtöisesti ja huomioida toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija valmistelee kuvauksia sekä käyttää kuvausvälineitä ja valoa ilmaisun välineenä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• ymmärtää kuvan käyttötarkoituksen ja tarkentaa toimeksiannon sisällön tilaajan kanssa sekä huomioi sen eri työvaiheissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • valitsee työhönsä tarkoituksenmukaiset työmenetelmät ja -välineet sekä käyttää niitä toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää työssään kuvausvälineitä ilmaisun ja kerronnan välineinä tarkoituksenmukaisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• ymmärtää kuvan käyttötarkoituksen ja tarkentaa toimeksiannon sisällön tilaajan kanssa sekä huomioi sen eri työvaiheissa • valitsee työhönsä tarkoituksenmukaiset työmenetelmät ja -välineet sekä käyttää niitä toistuvissa työtilanteissa • käyttää työssään kuvausvälineitä ilmaisun ja kerronnan välineinä tarkoituksenmukaisesti
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• ymmärtää kuvan käyttötarkoituksen ja tarkentaa toimeksiannon sisällön tilaajan kanssa sekä huomioi sen järjestelmällisesti kaikissa työvaiheissaan • valitsee työhönsä tarkoituksenmukaiset työmenetelmät ja -välineet sekä käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa • käyttää työssään kuvausvälineitä ilmaisun ja kerronnan välineinä tarkoituksenmukaisesti ja monipuolisesti

Opiskelija käsittelee, tulostaa, arkistoi sekä julkaisee kuvamateriaaliansa huomioiden eri käyttötarkoitukset ja julkaisukanavat.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• valitsee työhönsä tarkoituksenmukaiset työmenetelmät, -välineet ja materiaalit ja käyttää niitä toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi julkaisukanavien sekä tekniset että kerronnalliset vaatimukset, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• valitsee työhönsä tarkoituksenmukaiset työmenetelmät, -välineet ja materiaalit ja käyttää niitä toistuvissa työtilanteissa • huomioi julkaisukanavien sekä tekniset että kerronnalliset vaatimukset
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• valitsee työhönsä tarkoituksenmukaiset työmenetelmät, -välineet ja materiaalit ja käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa • huomioi sujuvasti julkaisukanavien sekä tekniset että kerronnalliset vaatimukset

Opiskelija kalibroi digitaaliseen työnkulkuun liittyvät laitteet ja huomioi värinhallinnan työnkulussa.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• kalibroi digitaaliseen työnkulkuun liittyvät laitteet, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi värinhallinnan työnkulussa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• kalibroi digitaaliseen työnkulkuun liittyvät laitteet • huomioi värinhallinnan työnkulussa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• kalibroi itsenäisesti digitaaliseen työnkulkuun liittyvät laitteet • huomioi värinhallinnan työnkulussa sujuvasti

Opiskelija huomioi työtehtävissään tekijänoikeudet, sopimukset, kuvaus- ja julkaisuluvat sekä ammattieettiset näkökohdat.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- huomioi tehtävissään tekijänoikeudet sopimukset, kuvaus- ja julkaisuluvat, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - huomioi tehtävissään ammattieettiset näkökohdat, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- huomioi tehtävissään tekijänoikeudet, sopimukset, kuvaus- ja julkaisuluvat - huomioi tehtävissään ammattieettiset näkökohdat
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- huomioi tehtävissään järjestelmällisesti tekijänoikeudet, sopimukset, kuvaus- ja julkaisuluvat - huomioi tehtävissään sujuvasti ammattieettiset näkökohdat

Opiskelija työskentelee tilaajalähtöisesti ja huomioi toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- työskentelee tilaajalähtöisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- työskentelee tilaajalähtöisesti - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- työskentelee järjestelmällisesti tilaajalähtöisesti - huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan • käyttää ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti • käyttää sujuvasti ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan toimintaympäristössä tekemällä alan työtehtäviä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.58. Verkkojulkaisutuotanto, 30 osp (105840)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella tilaajalähtöisen, päätelaitteet huomioivan verkkojulkaisun tai -palvelun toteutuksen
- toteuttaa tilaajalähtöisen, päätelaitteet huomioivan verkkojulkaisun tai -palvelun tekemänsä suunnitelman pohjalta
- käyttää alan keskeisiä ohjelmia, työvälineitä ja -menetelmiä
- työskennellä tilaajalähtöisesti ja huomioida toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan

Arviointi

Opiskelija suunnittelee tilaajalähtöisen, päätelaitteet huomioivan verkkojulkaisun tai -palvelun toteutuksen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• huomioi osittain ohjatusti asiakkaan tarpeet ja toiveet ja noudattaa ohjeita • laatii ymmärrettäviä luonnoksia • suunnittelee osittain ohjatusti julkaisun rakenteen ja käyttöliittymän huomioiden käytettävyyden ja esteettömyyden periaatteita • tekee yksinkertaisen työsuunnitelman ja aikatauluarvion työstään
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• huomioi suunnittelussa asiakkaan tarpeet ja toiveet, aikataulun ja kustannustekijät • laatii vaihtoehtoisia visuaalisia luonnoksia • suunnittelee julkaisun rakenteen ja käyttöliittymän huomioiden käytettävyyden ja esteettömyyden periaatteita • suunnittelee tilaajan kohderyhmälle soveltuvan viestintätuotteen toteutuksen, tekee työsuunnitelman työstään sekä aikatauluttaa työskentelynsä järkevästi
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• huomioi suunnittelussa asiakkaan tarpeet, toiveet, aikataulun ja kustannustekijät • määrittelee tilaajan viestintätuotteelle kohderyhmiä huomioiden niiden erilaiset vaatimukset • laatii visuaalisia luonnoksia ja vaihtoehtoisia toteutusmalleja • suunnittelee julkaisun rakenteen ja käyttöliittymän huomioiden käytettävyyden ja esteettömyyden periaatteet • suunnittelee tilaajan kohderyhmälle soveltuvan viestintätuotteen toteutuksen, tekee kattavan työsuunnitelman työstään ja laatii täsmällisen aikataulun

Opiskelija toteuttaa tilaajalähtöisen, päätelaitteet huomioivan verkkojulkaisun tai -palvelun tekemänsä suunnitelman pohjalta.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tunnistaa ohjatusti työn toteutuksessa tarvittavan palvelintilan tai jakeluympäristön valintakriteerit - optimoi ja julkaisee verkkojakelukelpoista kuva-, teksti-, video- ja äänimateriaalia tarviten ajoittain ohjausta - käyttää osittain ohjatusti sivunkuvauskieliä ja editoreja sivuston toteuttamisessa työn tai toteutustavan edellyttämässä laajuudessa - tarvitsee ajoittain ohjausta suunnitelman mukaisen työn toteuttamiseen aikataulussa
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- avustaa tilaajaa työn toteutuksessa tarvittavan palvelintilan ja verkkotunnuksen tai jakeluympäristön hankinnassa - optimoi ja julkaisee verkkojakelukelpoista kuva-, teksti-, video- ja äänimateriaalia - testaa verkkojulkaisun tai -palvelun toimivuutta eri käyttöympäristöissä ja tekee tarvittaessa korjausehdotuksia - toteuttaa suunnitelman mukaisen työn aikataulussa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- hankkii tarvittaessa tilaajalle työn toteutuksessa tarvittavan palvelintilan ja verkkotunnuksen tai jakeluympäristön - optimoi ja julkaisee itsenäisesti verkkojakelukelpoista kuva-, teksti-, video- ja äänimateriaalia - testaa verkkojulkaisun tai -palvelun toimivuutta eri käyttöympäristöissä ja tekee tarvittaessa korjaustoimenpiteitä - toteuttaa työn suunnitelman ja aikataulun mukaisesti

Opiskelija käyttää alan keskeisiä ohjelmia, työvälineitä ja -menetelmiä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• käyttää työn kannalta välttämättömiä ohjelmia ja toteuttaa osittain ohjatusti suunnitelman mukaisen työn • käyttää osittain ohjatusti graafisen suunnittelun ja viestinnän ilmaisukeinoja • huomioi sommittelussa liikkeen ja lukusuunnan merkityksen • kirjoittaa oikeakielistä tekstiä • hankkii työhönsä liittyvää tietoa tarviten ajoittain ohjausta • pyytää apua mahdollisten ongelmatilanteiden ratkaisemiseksi
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• valitsee työn suorittamiseen tarkoituksenmukaiset ohjelmat ja hallitsee niiden käytön työn edellyttämässä laajuudessa • käyttää sivunkuvauskieliä ja editoreja toteuttamisessa työn tai sen toteutustavan edellyttämässä laajuudessa • käyttää graafisen suunnittelun ja viestinnän keskeisiä ilmaisukeinoja • muotoilee viestin tarkoituksenmukaiseksi, kohderyhmälle soveltuvaksi ja visuaalisesti houkuttelevaksi kokonaisuudeksi • kirjoittaa sujuvaa, oikeakielistä tekstiä • hankkii työhönsä liittyvää tietoa • kokeilee erilaisia ratkaisutapoja ja etsii tietoa ongelmatilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• valitsee työn suorittamiseen tarkoituksenmukaiset ohjelmat itsenäisesti ja hallitsee niiden käytön työn edellyttämässä laajuudessa • käyttää tarkoituksenmukaisia sivunkuvauskieliä ja editoreja toteuttamisessa työn tai sen toteutustavan edellyttämässä laajuudessa • käyttää ja soveltaa visuaalisen suunnittelun ja viestinnän keskeisiä ilmaisukeinoja • muotoilee viestin tarkoituksenmukaiseksi, kohderyhmälle soveltuvaksi ja visuaalisesti houkuttelevaksi kokonaisuudeksi • kirjoittaa ilmaisullista, oikeakielistä tekstiä • toimii oma-aloitteisesti tiedon hankinnassa • kokeilee erilaisia ratkaisutapoja ja soveltaa tietojään ongelmatilanteissa

Opiskelija työskentelee tilaajalähtöisesti ja huomioi toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- työskentelee tilaajalähtöisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- työskentelee tilaajalähtöisesti - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- työskentelee järjestelmällisesti tilaajalähtöisesti - huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta - käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan - käyttää ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti - käyttää sujuvasti ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan toimintaympäristössä tekemällä alan työtehtäviä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.59. Verkkosivuston tekeminen, 15 osp (105841)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella ja toteuttaa tilaajalähtöisen verkkosivuston
- tuottaa, muokata ja julkaista verkkojakelukelpoista kuva-, teksti- ja videomateriaalia
- optimoida hakukonenäkyvyyttä ja testata sivuston toimivuutta
- työskennellä tilaajalähtöisesti ja huomioida toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan

Arviointi

Opiskelija suunnittelee ja toteuttaa tilaajalähtöisen verkkosivuston julkaisujärjestelmällä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• toteuttaa tilaajalähtöisen sivuston käyttäen valmista julkaisujärjestelmää huomioiden osittain ohjattuna palveluntarjoajan tekniset rajoitteet • valitsee osittain ohjatusti toteutuksessa käytettävän sivupohjan ja muokkaa sitä visuaalisesti tarkoituksenmukaiseksi • noudattaa julkaisujärjestelmän, sen mahdollisten lisäosien ja valitun sivupohjan lisenssiehtoja osittain ohjatusti • toteuttaa osittain ohjatusti sivuston rakenteen ja navigoinnin hyödyntäen käytettävyyden periaatteita • huolehtii osittain ohjatusti tiedostojen varmistuksen
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• asentaa julkaisujärjestelmän tai käyttää valmista julkaisujärjestelmää tilaajalähtöisen sivuston toteutuksessa huomioiden palveluntarjoajan tekniset rajoitteet • valitsee toteutuksessa käytettävän tarkoitukseen soveltuvan sivupohjan ja muokkaa sen visuaalisesti tarkoituksenmukaiseksi • noudattaa julkaisujärjestelmän, sen mahdollisten lisäosien ja valitun sivupohjan lisenssiehtoja • suunnittelee ja toteuttaa sivuston rakenteen ja navigoinnin hyödyntäen käytettävyyden periaatteita • huolehtii tiedostojen varmistuksen
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• asentaa itsenäisesti julkaisujärjestelmän tai käyttää valmista julkaisujärjestelmää tilaajalähtöisen sivuston toteutuksessa huomioiden palveluntarjoajan tekniset rajoitteet • valitsee omatoimisesti toteutuksessa käytettävän tarkoitukseen soveltuvan sivupohjan ja muokkaa sen itsenäisesti visuaalisesti tarkoituksenmukaiseksi • noudattaa julkaisujärjestelmän, sen mahdollisten lisäosien ja valitun sivupohjan lisenssiehtoja • suunnittelee ja toteuttaa itsenäisesti sivuston rakenteen ja navigoinnin hyödyntäen käytettävyyden periaatteita • huolehtii itsenäisesti tiedostojen varmistuksen

Opiskelija tuottaa, muokkaa ja julkaisee verkkojakelukelpoista kuva-, teksti- ja videomateriaalia.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tuottaa, muokkaa ja julkaisee verkkojakelukelpoista kuva-, teksti- ja videomateriaalia tarviten ajoittain ohjausta • optimoi osittain ohjatusti sivuston mediamateriaalit nopeasti latautuviksi ja nimeää ne hakukoneystävällisiksi • kirjoittaa oikeakielistä tekstiä
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• tuottaa, muokkaa ja julkaisee verkkojakelukelpoista kuva-, teksti- ja videomateriaalia • optimoi sivuston mediamateriaalit nopeasti latautuviksi ja nimeää ne hakukoneystävällisiksi • kirjoittaa sujuvaa, oikeakielistä tekstiä
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tuottaa, muokkaa ja julkaisee itsenäisesti verkkojakelukelpoista kuva-, teksti- ja videomateriaalia • optimoi itsenäisesti sivuston mediamateriaalit nopeasti latautuviksi ja nimeää ne hakukoneystävällisiksi • kirjoittaa ilmaisullista, oikeakielistä tekstiä

Opiskelija optimoi hakukonenäkyvyyttä ja testaa sivuston toimivuutta.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• optimoi osittain ohjatusti sivuston metatietoja ja hakusanoja tai hyödyntää niissä julkaisujärjestelmän mahdollisuuksia • käyttää osittain ohjatusti muita hakukonenäkyvyyteen ja löydettävyyteen vaikuttavia keinoja • tulkitsee osittain ohjattuna käyttäjästatistiikkaa • testaa osittain ohjattuna verkkosivuston toimivuutta eri käyttöympäristöissä
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• optimoi sivuston metatietoja ja hakusanoja tai hyödyntää niissä julkaisujärjestelmän mahdollisuuksia • toteuttaa ja hyödyntää joitakin muita hakukonenäkyvyyteen ja löydettävyyteen vaikuttavia keinoja kuten käyttäjäystävällisiä osoitteita, sosiaalisen median linkityksiä sekä muita videoiden tms. jakoon tarkoitettuja yhteisöpalveluita • tulkitsee käyttäjästatistiikkaa • testaa verkkosivuston toimivuutta ja latautumisaikoja eri käyttöympäristöissä • tekee tarvittaessa korjausehdotuksia
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• optimoi itsenäisesti sivuston ja tarvittaessa yksittäisten sivujen metatietoja ja hakusanoja tai hyödyntää niissä julkaisujärjestelmän mahdollisuuksia • toteuttaa ja hyödyntää itsenäisesti ja johdonmukaisesti muita hakukonenäkyvyyteen ja löydettävyyteen vaikuttavia keinoja kuten käyttäjäystävällisiä osoitteita, sosiaalisen median linkityksiä sekä muita videoiden tms. jakoon tarkoitettuja yhteisöpalveluita • tulkitsee itsenäisesti käyttäjästatistiikkaa • testaa verkkosivuston toimivuutta ja latautumisaikoja eri käyttöympäristöissä • tekee tarvittaessa korjaustoimenpiteitä

Opiskelija työskentelee tilaajalähtöisesti ja huomioi toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- työskentelee tilaajalähtöisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- työskentelee tilaajalähtöisesti - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- työskentelee järjestelmällisesti tilaajalähtöisesti - huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta - käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan - käyttää ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti - käyttää sujuvasti ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan toimintaympäristössä tekemällä alan työtehtäviä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.60. Videon esituotannossa ja tuotannossa työskentely, 15 osp (105842)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- kuvailla videotuotannon eri vaiheet ja tuotantoprosessin etenemisen
- toimia useammassa työroolissa tai tehtävässä osana videotuotannon työryhmää esituotanto- ja tuotantovaiheessa
- valita ja käyttää videotuotannon laitteistoa ja sovelluksia omien tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa
- työskennellä tilaajalähtöisesti ja huomioida toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija kuvailee video- ja elokuvatuotannon eri vaiheet ja tuotantoprosessin etenemisen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tunnistaa ja kuvailee videotuotannon eri vaiheet, mutta tarvitsee osin ohjausta • tunnistaa ja kuvailee videotuotannon keskeiset työroolit, mutta tarvitsee osin ohjausta • noudattaa tuotannon aikatauluja työtehtävissään, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• tunnistaa ja kuvailee videotuotannon eri vaiheet • tunnistaa ja kuvailee tuotantoprosessin keskeiset työroolit • noudattaa tuotannon aikatauluja työtehtävissään
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tunnistaa ja kuvailee videotuotannon eri vaiheet ja hahmottaa työnsä ja sen laatutason osana koko tuotantoprosessia • tunnistaa ja kuvailee sujuvasti videotuotannon keskeiset työroolit • noudattaa tuotannon aikatauluja työtehtävissään sekä ymmärtää aikatauluun vaikuttavia tekijöitä

Opiskelija toimii useammassa työroolissa tai tehtävässä osana videotuotannon työryhmää esituotanto- ja tuotantovaiheessa.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• toimii useammassa eri työroolissa tai tehtävässä osana videotuotannon työryhmää, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla työryhmän muiden jäsenten kanssa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii useammassa eri työroolissa tai tehtävässä osana videotuotannon työryhmää • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla työryhmän muiden jäsenten kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii sujuvasti useammassa eri työroolissa tai tehtävässä osana videotuotannon työryhmää • toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla työryhmän muiden jäsenten kanssa

Opiskelija valitsee ja käyttää videotuotannon laitteistoa ja sovelluksia omien tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• käyttää videotuotannon suunnittelun ja toteutuksen dokumentteja, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • valitsee sopivat työmenetelmät ja -välineet, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • huomioi sähkö- ja työturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää audiovisuaalisen kerronnan ja ilmaisun periaatteita, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • ymmärtää ja käyttää komentokieltä, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • tekee tiedostonhallinnan, versioinnin ja arkistoinnin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• käyttää videotuotannon suunnittelun ja toteutuksen dokumentteja • valitsee sopivat työmenetelmät ja -välineet • käyttää audiovisuaalisen kerronnan ja ilmaisun periaatteita • huomioi sähkö- ja työturvallisuuden • ymmärtää ja käyttää komentokieltä • tekee tiedostonhallinnan, versioinnin ja arkistoinnin
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• käyttää sujuvasti videotuotannon suunnittelun ja toteutuksen dokumentteja • valitsee sopivat työmenetelmät sekä -välineet ja käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa • käyttää ja soveltaa audiovisuaalisen kerronnan ja ilmaisun periaatteita • huomioi sujuvasti sähkö- ja työturvallisuuden • ymmärtää ja käyttää sujuvasti komentokieltä • tekee sujuvasti tiedostonhallinnan, versioinnin ja arkistoinnin

Opiskelija työskentelee tilaajalähtöisesti ja huomioi toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- työskentelee tilaajalähtöisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- työskentelee tilaajalähtöisesti - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- työskentelee järjestelmällisesti tilaajalähtöisesti - huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta - käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan - käyttää ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti - käyttää sujuvasti ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan toimintaympäristössä tekemällä alan työtehtäviä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.61. Videon jälkituotannossa työskentely, 15 osp (105843)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- kuvailla videotuotannon eri vaiheet ja tuotantoprosessin etenemisen
- toimia useammassa työroolissa tai tehtävässä osana videotuotannon työryhmää jälkituotantovaiheessa
- valita ja käyttää videotuotannon laitteistoa ja sovelluksia omien tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa
- työskennellä tilaajalähtöisesti ja huomioida toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan

Arviointi

Opiskelija kuvailee videotuotannon eri vaiheet ja tuotantoprosessin etenemisen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tunnistaa ja kuvailee videotuotannon eri vaiheet, mutta tarvitsee osin ohjausta • tunnistaa ja kuvailee videotuotannon keskeiset työroolit, mutta tarvitsee osin ohjausta • noudattaa tuotannon aikatauluja työtehtävissään, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• tunnistaa ja kuvailee videotuotannon eri vaiheet • tunnistaa ja kuvailee videotuotannon keskeiset työroolit • noudattaa tuotannon aikatauluja työtehtävissään
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tunnistaa ja kuvailee videotuotannon eri vaiheet ja hahmottaa työnsä ja sen laatutason osana koko tuotantoprosessia • tunnistaa ja kuvailee sujuvasti videotuotannon keskeiset työroolit • noudattaa tuotannon aikatauluja työtehtävissään sekä ymmärtää aikatauluun vaikuttavia tekijöitä

Opiskelija toimii useammassa työroolissa tai tehtävässä osana videotuotannon työryhmää jälkituotantovaiheessa.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• toimii useammassa eri työroolissa tai tehtävässä osana videotuotannon työryhmää, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla työryhmän muiden jäsenten kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii useammassa eri työroolissa tai tehtävässä osana videotuotannon työryhmää • toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla työryhmän muiden jäsenten kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii sujuvasti useammassa eri työroolissa tai tehtävässä osana videotuotannon työryhmää • toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla työryhmän muiden jäsenten kanssa

Opiskelija valitsee ja käyttää videotuotannon laitteistoa ja sovelluksia omien tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• ymmärtää videotuotannon suunnittelun ja toteutuksen dokumentteja ja työskentelee niistä saamansa tiedon perusteella, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • valitsee työhönsä sopivat työmenetelmät ja työvälineet sekä käyttää niitä toistuvissa keskeisissä työtilanteissa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • käyttää työssään audiovisuaalisen kerronnan ja ilmaisun periaatteita, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • tekee tiedostonhallinnan, siirron, versioinnin ja arkistoinnin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • tekee esityskopion tai -kopiot huomioiden jakelukanavan vaatimukset sekä tilaajan tarpeet, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• ymmärtää videotuotannon suunnittelun ja toteutuksen dokumentteja ja työskentelee niistä saamansa tiedon perusteella • valitsee työhönsä sopivat työmenetelmät ja työvälineet sekä käyttää niitä toistuvissa keskeisissä työtilanteissa • käyttää työssään audiovisuaalisen kerronnan ja ilmaisun periaatteita • tekee tiedostonhallinnan, siirron, versioinnin ja arkistoinnin • tekee esityskopion tai -kopiot huomioiden jakelukanavan vaatimukset sekä tilaajan tarpeet
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• ymmärtää videotuotannon suunnittelun ja toteutuksen dokumentteja ja työskentelee sujuvasti niistä saamansa tiedon perusteella • valitsee työhönsä sopivat työmenetelmät sekä työvälineet ja käyttää niitä sujuvasti työtilanteissa • käyttää ja soveltaa työssään audiovisuaalisen kerronnan ja ilmaisun periaatteita • tekee sujuvasti tiedostonhallinnan, siirron, versioinnin ja arkistoinnin • tekee sujuvasti esityskopion tai -kopiot huomioiden jakelukanavan vaatimukset sekä tilaajan tarpeet

Opiskelija työskentelee tilaajalähtöisesti ja huomioi toimintansa vaikutukset tuotannon kustannusten muodostumiseen.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- työskentelee tilaajalähtöisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- työskentelee tilaajalähtöisesti - huomioi työssään ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- työskentelee järjestelmällisesti tilaajalähtöisesti - huomioi työssään järjestelmällisesti ajan ja materiaalien käytön vaikutukset tuotannon kulkuun ja kustannuksiin - toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla tilaajan ja asiakkaiden kanssa

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta - käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan - käyttää ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti - käyttää sujuvasti ammattisanastoa - kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla media-alan toimintaympäristössä tekemällä alan työtehtäviä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.62. Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen, 11 osp (400012)

Viestintä ja vuorovaikutus äidinkielellä -osa-alue suoritetaan ja sitä opetetaan siten, että äidinkielenä on koulutuksen järjestäjän opetus- ja tutkintokielen mukaisesti suomen, ruotsin tai saamen kieli. Viestintä ja vuorovaikutus äidinkielellä -osa-alue voidaan opiskelijan valinnan mukaan suorittaa ja sitä voidaan opettaa myös opiskelijan toisena kielenä olevalla suomen tai ruotsin kielellä, romanikielellä, viittomakielellä tai muulla opiskelijan äidinkielellä, mikäli koulutuksen järjestäjä tarjoaa tämän mahdollisuuden.

Viestintä ja vuorovaikutus äidinkielellä, suomi

Pakolliset osaamistavoitteet, 4 osp

Opiskelija osaa

- toimia tarkoituksenmukaisesti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa
- tulkita erilaisia tekstejä sekä hankkia ja arvioida tietoja eri lähteistä
- tuottaa erilaisia tekstejä ja ilmaista tunteita, ajatuksia, mielipiteitä ja käsitteitä.

Arviointi

Arvioinnin kohteet

Opiskelija toimii tarkoituksenmukaisesti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• viestii vuorovaikutustilanteessa tilanteen mukaisella tavalla • ilmaisee asiallisesti mielipiteitä yhteistyö- ja ryhmätilanteissa • käyttää tilanteen mukaan yleiskieltä esitellessään omaan alaansa liittyvän ilmiön tai asian • ymmärtää kielen ja vuorovaikutustaitojen merkityksen omalla alallaan ja työelämässä • arvioi vuorovaikutustaitojaan saamansa palautteen pohjalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• viestii sujuvasti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa • vie keskustelua yhteistyö- ja ryhmätilanteissa tavoitteellisesti eteenpäin • perustelee mielipiteensä ja väitteensä • käyttää tilanteen mukaan luontevasti yleiskieltä, alan käsitteistöä ja tekstilajeja esitellessään omaan alaansa liittyviä ilmiöitä tai asioita • osoittaa toiminnallaan ymmärtävänsä kielen ja vuorovaikutustaitojen merkityksen omalla alallaan ja työelämässä • arvioi vuorovaikutustaitojaan realistisesti tunnistamalla vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• viestii vakuuttavasti myös vaativissa vuorovaikutustilanteissa • toimii rakentavasti ja edistää toiminnallaan ryhmän vuorovaikutusta yhteistyö- ja ryhmätyötilanteissa • perustelee mielipiteitään ja väitteitään monipuolisesti tilanteeseen sopivalla tavalla • käyttää tilanteen mukaan luontevasti yleiskieltä, alan käsitteistöä ja tekstilajeja esitellessään omaan alaansa liittyviä ilmiöitä ja suuntaa viestinsä kohderyhmän mukaisesti • osoittaa toiminnallaan ymmärtävänsä kielen ja vuorovaikutustaitojen merkityksen omalla alallaan, työelämässä ja yhteiskunnassa • kehittää vuorovaikutustaitojaan palautteen ja itsearvioinnin pohjalta.

Opiskelija tulkitsee erilaisia tekstejä sekä hankkii ja arvioi tietoja eri lähteistä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tunnistaa omalla alalla ja työelämässä käytettyjä tekstilajeja ja medioita - tekee päätelmiä tekstien merkityksistä pääosin itsenäisesti - hakee tietoa oman alansa kannalta keskeisistä tietolähteistä ja yksinkertaisissa tiedonhankinnan tehtävissä hyödyntää monilukutaitoaan - tekee joitakin muistiinpanoja ja tiivistää muutamia ydinasioita kuullun, luetun ja nähdyn pohjalta - arvioi tietolähteiden ja tiedon luotettavuutta pääosin itsenäisesti - hyödyntää hankkimaansa tietoa - noudattaa tekijänoikeuksia pääosin itsenäisesti - arvioi tekstien tulkinnan taitojaan saamansa palautteen pohjalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- tunnistaa omalla alalla ja työelämässä käytettyjä tekstilajeja ja medioita monipuolisesti - tulkitsee erilaisten tekstien keskeiset tavoitteet ja olennaiset merkitykset - hakee tietoa oman alansa kannalta monipuolisista tietolähteistä monilukutaitoaan hyödyntäen - tekee muistiinpanoja ja tiivistää ydinasioita kuullun, luetun ja nähdyn pohjalta - arvioi tietolähteiden ja tiedon luotettavuutta - hyödyntää hankkimaansa tietoa johdonmukaisesti ja sujuvasti - noudattaa tekijänoikeuksia asianmukaisesti - arvioi tekstien tulkinnan taitojaan realistisesti siten, että tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- tuntee omalla alalla ja työelämässä käytetyt tekstilajit ja mediat monipuolisesti ja arvioi niiden käyttöä - tulkitsee erilaisten tekstien tavoitteita monipuolisesti ja arvioi tekstien sisältöä ja ilmaisua - hakee tietoa monipuolisista ja aiheen kannalta olennaisista tietolähteistä sujuvasti monilukutaitoaan hyödyntäen - tekee itsenäisesti muistiinpanoja ja tiivistää ydinasiat kuullun, luetun ja nähdyn pohjalta - arvioi asiantuntevasti tietolähteiden ja tiedon luotettavuutta - hyödyntää hankkimaansa tietoa monipuolisesti ja sujuvasti - noudattaa tekijänoikeuksia ja viittaa luontevasti käyttämiinsä lähteisiin - kehittää tekstien tulkinnan taitojaan palautteen ja itsearvioinnin pohjalta.

Opiskelija tuottaa erilaisia tekstejä ja ilmaisee tunteita, ajatuksia, mielipiteitä ja käsitteitä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- asettaa ilmaisulleen tavoitteita ja suuntaa ilmaisuaan tavoitteiden mukaisesti - tuottaa puhuttuja, kirjoitettuja tai audiovisuaalisia tekstejä hyödyntäen tieto- ja viestintäteknologiaa sekä monilukutaitoaan - hallitsee osittain kirjoitetun kielen käytänteet - tuottaa omalla alalla ja työelämässä tarvittavia tyypillisiä tekstejä - tuottaa tilanteeseen sopivaa puhekieltä - arvioi tekstien tuottamisen ja ilmaisun taitojaan saamansa palautteen pohjalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- asettaa ilmaisulleen tavoitteita ja viestii tavoitteiden suuntaisesti - tuottaa puhuttuja, kirjoitettuja tai audiovisuaalisia tekstejä hyödyntäen tieto- ja viestintäteknologiaa sekä monilukutaitoaan ja arvioi eri vaihtoehtojen tarkoituksenmukaisuutta - hallitsee pääosin kirjoitetun kielen käytänteet - tuottaa oman alan ja työelämän tekstikäytänteiden mukaisia tekstejä - kohdentaa puhutut tekstit kohderyhmän mukaisesti ja ilmaisee itseään selkeästi - arvioi tekstin tuottamisen taitoaan realistisesti tunnistuen vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- asettaa ilmaisulleen tavoitteita, viestii tavoitteiden suuntaisesti ja arvioi viestintänsä vaikuttavuutta - tuottaa puhuttuja, kirjoitettuja tai audiovisuaalisia tekstejä hyödyntäen monipuolisesti tieto- ja viestintäteknologiaa sekä monilukutaitoaan ja arvioi eri vaihtoehtojen tarkoituksenmukaisuutta - hallitsee sujuvasti kirjoitetun kielen käytänteet ja muokkaa tuottamiensa tekstien ilmaisua ja rakennetta - tuottaa sujuvasti oman alan ja työelämän tekstikäytänteiden mukaisia tekstejä - käyttää tilanteen edellyttämää selkeää puhekieltä vuorovaikutteisesti ja taitaa huolitellun yleiskielen - kehittää tekstien tuottamisen taitojaan palautteen ja itsearviointin pohjalta.

Valinnaiset osaamistavoitteet, 3 osp

Opiskelija osaa

- kehittää viestintä- ja vuorovaikutustaitojaan
- kehittää esiintymis- ja ryhmätaitojaan
- tulkita ja tuottaa erilaisia tekstejä
- tuntee kielen ja kirjallisuuden muotoja ja merkityksiä.

Arviointi

Arvioinnin kohteet

Opiskelija kehittää viestintä- ja vuorovaikutustaitojaan.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• ilmaisee asiallisesti mielipiteensä ja perustelee ne vakuuttavasti • ottaa vuorovaikutuksessa toisen näkemykset huomioon • osoittaa tuntevansa sanattoman viestinnän merkityksen ja sen vaikutuksia sanoman vastaanottoon • arvioi viestintä- ja vuorovaikutustaitojaan saamansa palautteen pohjalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii kohteliaasti ja joustavasti vuorovaikutustilanteissa erilaisissa ympäristöissä • ottaa viestinnässään huomioon vastaanottajan, tilanteen ja alansa vaatimukset • ottaa huomioon sanattoman viestinnän vaikutuksia omassa ilmaisussaan • arvioi viestintä- ja vuorovaikutustaitojaan realistisesti tunnistamalla vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• ylläpitää puhuessaan vuorovaikutusta, havainnollistaa puheenvuoroaan ja rakentaa sen sisällön loogiseksi • ottaa viestinnässään huomioon vastaanottajan, tilanteen ja alan vaatimukset ja viestii rakentavasti myös ristiriita- ja ongelmatilanteissa • soveltaa sanattoman viestinnän sääntöjä vuorovaikutuksessaan ja vertailee kulttuurisia merkityksiä • kehittää viestintä- ja vuorovaikutustaitojaan palautteen ja itsearvioinnin pohjalta.

Opiskelija kehittää esiintymis- ja ryhmätyötaitojaan.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• esittää sekä spontaanin että valmistellun puheenvuoron tai puhe-esityksen itselleen tutusta aiheesta • toimii ryhmätyötilanteissa yhteistyöhakuisesti osana ryhmää • toimii työelämän kokous- ja neuvottelukäytäntöjen mukaisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • arvioi esiintymis- ja ryhmätyötaitojaan saamansa palautteen pohjalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• esittää sekä spontaanin että valmistellun esityksen, havainnollistaa esitystään ja rakentaa sen sisällön loogiseksi • vie ryhmän työskentelyä eteenpäin aktiivisesti ja arvostaa muiden näkökantoja • noudattaa työelämän kokous- ja neuvottelukäytäntöjä • arvioi esiintymis- ja ryhmätyötaitojaan realistisesti siten, että tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• esittää sekä spontaanin että itsenäisesti valmistellun esityksen myös haasteellisissa tilanteissa, havainnollistaa esitystään ja rakentaa sen sisällön loogiseksi • tunnistaa oman toimintansa vaikutukset ryhmän toimintaan ja kannustaa ryhmän muita jäseniä toimimaan • hallitsee joustavasti kokous- ja neuvottelukäytännöt • arvioi ja kehittää esiintymis- ja ryhmätyötaitojaan palautteen ja itsearvioinnin pohjalta.

Opiskelija tulkitsee ja tuottaa erilaisia tekstejä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tutustuu eri tekstilajeihin - tuntee tekstilajien tilanteenmukaisen käytön vaatimuksia - tuottaa ja tulkitsee ohjatusti tekstejä yksin ja yhdessä muiden kanssa - antaa ja vastaanottaa ohjatusti rakentavaa palautetta tuotetuista teksteistä - arvioi taitoaan tulkita ja tuottaa tekstejä saamansa palautteen pohjalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- tutustuu eri tekstilajeihin ja analysoi tekstilajien ilmaisutapoja kriittisesti - tuottaa ja tulkitsee tekstejä yksin ja yhdessä muiden kanssa - muokkaa tuottamiaan tekstejä palautteen pohjalta - antaa ja vastaanottaa rakentavaa palautetta tuotetusta tekstistä - arvioi taitoaan tulkita ja tuottaa tekstejä realistisesti tunnistamalla vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- tutustuu eri tekstilajeihin ja analysoi tekstilajien ilmaisutapoja kriittisesti ja monipuolisesti - tuottaa ja tulkitsee monipuolisesti tekstejä yksin ja yhdessä muiden kanssa - antaa rakentavaa ja monipuolista palautetta tuotetuista teksteistä ja vastaanottaa palautetta - muokkaa tuottamiaan tekstejä ja kehittää kirjoitustaitoaan palautteen pohjalta - kehittää taitoaan tulkita ja tuottaa tekstejä palautteen ja itsearvioinnin pohjalta.

Opiskelija tuntee kielen ja kirjallisuuden muotoja ja merkityksiä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tiedostaa kielellisen, kulttuurisen ja identiteettien moninaisuuden merkityksen - tutustuu kirjallisuuden eri lajeihin ja muihin taidemuotoihin - lukee kaunokirjallisia tekstejä - tekee havaintoja omasta lukemisestaan
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- ottaa huomioon kielellisen, kulttuurisen ja identiteettien moninaisuuden omassa vuorovaikutuksessaan - tutustuu monipuolisesti kirjallisuuden eri lajeihin ja muihin taidemuotoihin - lukee kaunokirjallisuutta sekä tulkitsee ja arvioi kaunokirjallisuutta ja muita taideteoksia - arvioi omaa lukemistaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- soveltaa monipuolisesti kielelliseen, kulttuuriseen ja identiteettien moninaisuuteen liittyvää osaamistaan - osoittaa tuntevansa monipuolisesti kirjallisuuden eri lajeja ja muita taidemuotoja - hankkii monipuolisia lukukokemuksia sekä analysoi ja arvioi kaunokirjallisuutta ja muita taideteoksia - arvioi ja kehittää omaa lukemistaan.

Viestintä ja vuorovaikutus äidinkielellä, saame

Pakolliset osaamistavoitteet, 4 osp

Opiskelija osaa

- toimia tarkoituksenmukaisesti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa saamen kielellä
- tulkita erilaisia tekstejä sekä hankkia ja arvioida tietoja eri lähteistä
- tuottaa erilaisia tekstejä ja ilmaista tunteita, ajatuksia, mielipiteitä ja käsitteitä saamen kielellä.

Arviointi

Arvioinnin kohteet

Opiskelija toimii tarkoituksenmukaisesti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa saamen kielellä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• viestii vuorovaikutustilanteessa tilanteen mukaisella tavalla • ilmaisee asiallisesti mielipiteitä yhteistyö- ja ryhmätilanteissa • käyttää tilanteen mukaan yleiskieltä esitellessään omaan alaansa liittyvän ilmiön tai asian • ymmärtää kielen ja vuorovaikutustaitojen merkityksen omalla alallaan ja työelämässä • arvioi vuorovaikutustaitojaan saamansa palautteen pohjalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• viestii sujuvasti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa • vie keskustelua yhteistyö- ja ryhmätilanteissa tavoitteellisesti eteenpäin • perustelee mielipiteensä ja väitteensä • käyttää tilanteen mukaan luontevasti yleiskieltä, alan käsitteistöä ja tekstilajeja esitellessään omaan alaansa liittyviä ilmiöitä tai asioita • osoittaa toiminnallaan ymmärtävänsä kielen ja vuorovaikutustaitojen merkityksen omalla alallaan ja työelämässä • arvioi vuorovaikutustaitojaan realistisesti tunnistamalla vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• viestii vakuuttavasti myös vaativissa vuorovaikutustilanteissa • toimii rakentavasti ja edistää toiminnallaan ryhmän vuorovaikutusta yhteistyö- ja ryhmätyötilanteissa • perustelee mielipiteitään ja väitteitään monipuolisesti tilanteeseen sopivalla tavalla • käyttää tilanteen mukaan luontevasti yleiskieltä, alan käsitteistöä ja tekstilajeja esitellessään omaan alaansa liittyviä ilmiöitä ja suuntaa viestinsä kohderyhmän mukaisesti • osoittaa toiminnallaan ymmärtävänsä kielen ja vuorovaikutustaitojen merkityksen omalla alallaan, työelämässä ja yhteiskunnassa • kehittää vuorovaikutustaitojaan palautteen ja itsearvioinnin pohjalta.

Opiskelija tulkitsee erilaisia tekstejä sekä hankkii ja arvioi tietoja eri lähteistä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tunnistaa omalla alalla ja työelämässä käytettyjä tekstilajeja ja medioita - tekee päätelmiä tekstien merkityksistä pääosin itsenäisesti - hakee tietoa oman alansa kannalta keskeisistä tietolähteistä ja yksinkertaisissa tiedonhankinnan tehtävissä hyödyntää monilukutaitoaan - tekee joitakin muistiinpanoja ja tiivistää muutamia ydinasioita kuullun, luetun ja nähdyn pohjalta - arvioi tietolähteiden ja tiedon luotettavuutta pääosin itsenäisesti - hyödyntää hankkimaansa tietoa - noudattaa tekijänoikeuksia pääosin itsenäisesti - arvioi tekstien tulkinnan taitojaan saamansa palautteen pohjalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- tunnistaa omalla alalla ja työelämässä käytettyjä tekstilajeja ja medioita monipuolisesti - tulkitsee erilaisten tekstien keskeiset tavoitteet ja olennaiset merkitykset - hakee tietoa oman alansa kannalta monipuolisista tietolähteistä monilukutaitoaan hyödyntäen - tekee muistiinpanoja ja tiivistää ydinasioita kuullun, luetun ja nähdyn pohjalta - arvioi tietolähteiden ja tiedon luotettavuutta - hyödyntää hankkimaansa tietoa johdonmukaisesti ja sujuvasti - noudattaa tekijänoikeuksia asianmukaisesti - arvioi tekstien tulkinnan taitojaan realistisesti siten, että tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- tuntee omalla alalla ja työelämässä käytetyt tekstilajit ja mediat monipuolisesti ja arvioi niiden käyttöä - tulkitsee erilaisten tekstien tavoitteita monipuolisesti ja arvioi tekstien sisältöä ja ilmaisua - hakee tietoa monipuolisista ja aiheen kannalta olennaisista tietolähteistä sujuvasti monilukutaitoaan hyödyntäen - tekee itsenäisesti muistiinpanoja ja tiivistää ydinasiat kuullun, luetun ja nähdyn pohjalta - arvioi asiantuntevasti tietolähteiden ja tiedon luotettavuutta - hyödyntää hankkimaansa tietoa monipuolisesti ja sujuvasti - noudattaa tekijänoikeuksia ja viittaa luontevasti käyttämiinsä lähteisiin - kehittää tekstien tulkinnan taitojaan palautteen ja itsearvioinnin pohjalta.

Opiskelija tuottaa erilaisia tekstejä ja ilmaisee tunteita, ajatuksia, mielipiteitä ja käsitteitä saamen kielellä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- asettaa ilmaisulleen tavoitteita ja suuntaa ilmaisuaan tavoitteiden mukaisesti - tuottaa puhuttuja, kirjoitettuja tai audiovisuaalisia tekstejä hyödyntäen tieto- ja viestintäteknologiaa sekä monilukutaitoaan - hallitsee osittain kirjoitetun kielen käytänteet - tuottaa omalla alalla ja työelämässä tarvittavia tyypillisiä tekstejä - tuottaa tilanteeseen sopivaa puhekieltä - arvioi tekstien tuottamisen ja ilmaisun taitojaan saamansa palautteen pohjalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- asettaa ilmaisulleen tavoitteita ja viestii tavoitteiden suuntaisesti - tuottaa puhuttuja, kirjoitettuja tai audiovisuaalisia tekstejä hyödyntäen tieto- ja viestintäteknologiaa sekä monilukutaitoaan ja arvioi eri vaihtoehtojen tarkoituksenmukaisuutta - hallitsee pääosin kirjoitetun kielen käytänteet - tuottaa oman alan ja työelämän tekstikäytänteiden mukaisia tekstejä - kohdentaa puhutut tekstit kohderyhmän mukaisesti ja ilmaisee itseään selkeästi - arvioi tekstin tuottamisen taitoaan realistisesti tunnistaen vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- asettaa ilmaisulleen tavoitteita, viestii tavoitteiden suuntaisesti ja arvioi viestintänsä vaikuttavuutta - tuottaa puhuttuja, kirjoitettuja tai audiovisuaalisia tekstejä hyödyntäen monipuolisesti tieto- ja viestintäteknologiaa sekä monilukutaitoaan ja arvioi eri vaihtoehtojen tarkoituksenmukaisuutta - hallitsee sujuvasti kirjoitetun kielen käytänteet ja muokkaa tuottamiensa tekstien ilmaisua ja rakennetta - tuottaa sujuvasti oman alan ja työelämän tekstikäytänteiden mukaisia tekstejä - käyttää tilanteen edellyttämää selkeää puhekieltä vuorovaikutteisesti ja taitaa huolitellun yleiskielen - kehittää tekstien tuottamisen taitojaan palautteen ja itsearvioinnin pohjalta.

Valinnaiset osaamistavoitteet, 3 osp

Opiskelija osaa

- kehittää viestintä- ja vuorovaikutustaitojaan saamen kielessä
- kehittää esiintymis- ja ryhmätaitojaan
- tulkita ja tuottaa erilaisia saamenkielisiä tekstejä
- tuntee kielen ja kirjallisuuden muotoja ja merkityksiä.

Arvioinnin kohteet

Opiskelija kehittää viestintä- ja vuorovaikutustaitojaan saamen kielessä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- ilmaisee asiallisesti mielipiteensä ja perustelee ne vakuuttavasti - ottaa vuorovaikutuksessa toisen näkemykset huomioon - osoittaa tuntevansa sanattoman viestinnän merkityksen ja sen vaikutuksia sanoman vastaanottoon - arvioi viestintä- ja vuorovaikutustaitojaan saamansa palautteen pohjalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- toimii kohteliaasti ja joustavasti vuorovaikutustilanteissa erilaisissa ympäristöissä - ottaa viestinnässään huomioon vastaanottajan, tilanteen ja alansa vaatimukset - ottaa huomioon sanattoman viestinnän vaikutuksia omassa ilmaisussaan - arvioi viestintä- ja vuorovaikutustaitojaan realistisesti tunnistamalla vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- ylläpitää puhuessaan vuorovaikutusta, havainnollistaa puheenvuoroaan ja rakentaa sen sisällön loogiseksi - ottaa viestinnässään huomioon vastaanottajan, tilanteen ja alan vaatimukset ja viestii rakentavasti myös ristiriita- ja ongelmatilanteissa - soveltaa sanattoman viestinnän sääntöjä vuorovaikutuksessaan ja vertailee kulttuurisia merkityksiä - kehittää viestintä- ja vuorovaikutustaitojaan palautteen ja itsearvioinnin pohjalta.

Opiskelija kehittää esiintymis- ja ryhmätyötaitojaan.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• esittää sekä spontaanin että valmistellun puheenvuoron tai puhe-esityksen itselleen tutusta aiheesta • toimii ryhmätyötilanteissa yhteistyöhakuisesti osana ryhmää • toimii työelämän kokous- ja neuvottelukäytäntöjen mukaisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • arvioi esiintymis- ja ryhmätyötaitojaan saamansa palautteen pohjalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• esittää sekä spontaanin että valmistellun esityksen, havainnollistaa esitystään ja rakentaa sen sisällön loogiseksi • vie ryhmän työskentelyä eteenpäin aktiivisesti ja arvostaa muiden näkökantoja • noudattaa työelämän kokous- ja neuvottelukäytäntöjä • arvioi esiintymis- ja ryhmätyötaitojaan realistisesti siten, että tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• esittää sekä spontaanin että itsenäisesti valmistellun esityksen myös haasteellisissa tilanteissa, havainnollistaa esitystään ja rakentaa sen sisällön loogiseksi • tunnistaa oman toimintansa vaikutukset ryhmän toimintaan ja kannustaa ryhmän muita jäseniä toimimaan • hallitsee joustavasti kokous- ja neuvottelukäytännöt • arvioi ja kehittää esiintymis- ja ryhmätyötaitojaan palautteen ja itsearvioinnin pohjalta.

Opiskelija tulkitsee ja tuottaa erilaisia saamenkielisiä tekstejä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tutustuu eri tekstilajeihin - tuntee tekstilajien tilanteenmukaisen käytön vaatimuksia - tuottaa ja tulkitsee ohjatusti tekstejä yksin ja yhdessä muiden kanssa - antaa ja vastaanottaa ohjatusti rakentavaa palautetta tuotetuista teksteistä - arvioi taitoaan tulkita ja tuottaa tekstejä saamansa palautteen pohjalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- tutustuu eri tekstilajeihin ja analysoi tekstilajien ilmaisutapoja kriittisesti - tuottaa ja tulkitsee tekstejä yksin ja yhdessä muiden kanssa - muokkaa tuottamiaan tekstejä palautteen pohjalta - antaa ja vastaanottaa rakentavaa palautetta tuotetusta tekstistä - arvioi taitoaan tulkita ja tuottaa tekstejä realistisesti tunnistamalla vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- tutustuu eri tekstilajeihin ja analysoi tekstilajien ilmaisutapoja kriittisesti ja monipuolisesti - tuottaa ja tulkitsee monipuolisesti tekstejä yksin ja yhdessä muiden kanssa - antaa rakentavaa ja monipuolista palautetta tuotetuista teksteistä ja vastaanottaa palautetta - muokkaa tuottamiaan tekstejä ja kehittää kirjoitustaitoaan palautteen pohjalta - kehittää taitoaan tulkita ja tuottaa tekstejä palautteen ja itsearviointin pohjalta.

Opiskelija tuntee kielen ja kirjallisuuden muotoja ja merkityksiä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tiedostaa kielellisen, kulttuurisen ja identiteettien moninaisuuden merkityksen - tutustuu kirjallisuuden eri lajeihin ja muihin taidemuotoihin - lukee kaunokirjallisia tekstejä - tekee havaintoja omasta lukemisestaan
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- ottaa huomioon kielellisen, kulttuurisen ja identiteettien moninaisuuden omassa vuorovaikutuksessaan - tutustuu monipuolisesti kirjallisuuden eri lajeihin ja muihin taidemuotoihin - lukee kaunokirjallisuutta sekä tulkitsee ja arvioi kaunokirjallisuutta ja muita taideteoksia - arvioi omaa lukemistaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- soveltaa monipuolisesti kielelliseen, kulttuuriseen ja identiteettien moninaisuuteen liittyvää osaamistaan - osoittaa tuntevansa monipuolisesti kirjallisuuden eri lajeja ja muita taidemuotoja - hankkii monipuolisia lukukokemuksia sekä analysoi ja arvioi kaunokirjallisuutta ja muita taideteoksia - arvioi ja kehittää omaa lukemistaan.

Viestintä ja vuorovaikutus äidinkielellä, viittomakieli

Pakolliset osaamistavoitteet, 4 osp

Opiskelija osaa

- toimia tarkoituksenmukaisesti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa suomalaisella viittomakielellä
- tulkita erilaisia viitottuja tekstejä sekä hankkia ja arvioida tietoja eri lähteistä
- tuottaa viitottuja tekstejä eri muodoissaan ja ilmaisee tunteita, ajatuksia, mielipiteitä ja käsitteitä suomalaisella viittomakielellä.

Arvioinnin kohteet

Opiskelija toimii tarkoituksenmukaisesti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa suomalaisella viittomakielellä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• käyttää suomalaista viittomakieltä tutuissa viestintätilanteissa tilanteeseen sopivalla tavalla • selviytyy tutuissa viestintäympäristöissä, esimerkiksi kuulevien kanssa • hyödyntää viittomakielen tulkkausta vuorovaikutustilanteissa • osallistuu yhteistyö- ja ryhmätilanteisiin ja ilmaisee asiallisesti mielipiteitään • esittelee omaan ammattialaansa liittyvän ilmiön tai asian • tiedostaa viittomakielen ja vuorovaikutustaitojen merkityksen omalla alallaan ja työelämässä • arvioi vuorovaikutustaitojaan saamansa palautteen pohjalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• käyttää suomalaista viittomakieltä alan viestintätilanteissa vuorovaikutteisesti ja asiallisesti • toimii ammatillisissa vaihtelevissa viestintäympäristöissä, esimerkiksi viittomakielisten ja kuulevien kanssa • käyttää viittomakielen tulkkausta tarkoituksenmukaisesti erilaisissa tilanteissa • vie viestintätilannetta tavoitteellisesti eteenpäin • perustelee mielipiteensä ja väitteensä sekä toimii vuorovaikutustilanteissa eettisesti kestäväällä tavalla • käyttää tilanteen mukaan luontevasti yleiskieltä, alan käsitteistöä ja rekistereitä sujuvasti esitellessään omaan alaansa liittyviä ilmiöitä tai asioita • ymmärtää viittomakielen ja vuorovaikutustaitojen merkityksen omalla alallaan ja yhteiskunnassa • arvioi vuorovaikutustaitojaan realistisesti siten, että tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• käyttää suomalaista viittomakieltä aktiivisesti alan viestintätilanteissa ja on viestinnässään luontevasti vuorovaikutteinen ja vakuuttava • toimii joustavasti erilaisissa multimodaalisissa viestintäympäristöissä • käyttää viittomakielen tulkkausta sujuvasti erilaisissa tilanteissa • toimii ryhmässä aktiivisesti ja rakentavasti • edistää toiminnallaan ryhmän vuorovaikutusta • perustelee näkemyksiään ja väitteitään monipuolisesti ja toimii vuorovaikutustilanteissa eettisesti kestäväällä tavalla • suuntaa viestinsä kohderyhmän mukaisesti esitellessään alaansa liittyviä ilmiöitä yleiskielellä ja käyttää alan käsitteistöä ja rekistereitä joustavasti • arvioi viittomakielen ja vuorovaikutustaitojen merkitystä omalla alallaan ja laajemmin yhteiskunnassa sekä yksilön että työelämän kannalta • kehittää vuorovaikutustaitojaan palautteen ja itsearvioinnin pohjalta.

Opiskelija tulkitsee erilaisia viitottuja tekstejä sekä hankkii ja arvioi tietoja eri lähteistä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tuntee työelämän tekstilajeja - hakee tietoa alansa kannalta keskeisistä tietolähteistä - ymmärtää suomalaisella viittomakielellä ammattialansa keskeisten viestien ydinasiat - tekee päätelmiä tekstien merkityksistä sekä eri tietolähteiden luotettavuudesta - hyödyntää hankkimaansa tietoa tekstien tulkinnassa viestinnässään - noudattaa tekijänoikeuksia osittain itsenäisesti - arvioi tekstin tulkitsemisen taitojaan saamansa palautteen pohjalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- ymmärtää ammattitaidon kannalta keskeisten tekstien tavoitteen ja tulkitsee tekstien merkityksiä - hakee tietoa ammattialansa kannalta monipuolisista tietolähteistä - ymmärtää alansa keskeisten viestien pääsisällön suomalaisella viittomakielellä ja osaa suhteuttaa niitä omiin kokemuksiinsa - arvioi tiedon ja tietolähteiden luotettavuutta - hyödyntää hankkimaansa tietoa monipuolisesti tekstien tulkinnassa - noudattaa tekijänoikeuksia asianmukaisesti - arvioi tekstin tulkitsemisen taitojaan realistisesti siten, että tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- tulkitsee tekstien merkityksiä ja tavoitteita sekä kykenee arvioimaan tekstien sisältöä ja ilmaisua - hakee tietoa monipuolisista ja aiheen kannalta olennaisista tietolähteistä - ymmärtää alansa viestien pääsisällön suomalaisella viittomakielellä ja osaa tehdä niiden perusteella vertailuja ja johtopäätöksiä - arvioi tiedon ja tietolähteen luotettavuutta asiantuntevasti - hyödyntää hankkimaansa tietoa sujuvasti tekstien tulkinnassa - noudattaa tekijänoikeuksia ja viittaa luontevasti käyttämiinsä lähteisiin - kehittää tekstien tulkinnan taitojaan palautteen ja itsearvioinnin pohjalta.

Opiskelija tuottaa viitottuja tekstejä eri muodoissaan ja ilmaisee tunteita, ajatuksia, mielipiteitä ja käsitteitä suomalaisella viittomakielellä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- asettaa viitotuille teksteilleen tavoitteita ja kykenee joiltakin osin suuntamaan ilmaisuaan tavoitteiden mukaisesti - hyödyntää viitottuja tekstejä tuottaessaan tieto- ja viestintäteknologiaa ja harjoittaa monilukutaitoaan - tuntee viittomakielen eri tyylejä, esimerkiksi kerronnallinen, asia- ja uutistyyli, ja käyttää ammattiin liittyviä viittomia ohjatusti - hallitsee osittain kirjoitetun kielen käytänteet - tuottaa mallin mukaisia asiakirjoja viitottuna, esimerkiksi raportti, toimintaohje, CV ja muita ammatissa tarvittavia tyypillisiä tekstejä - tekee muistiinpanoja ja tiivistää ydinasioita esitetyn, luetun ja nähdyn pohjalta - arvioi viitottujen tekstien tuottamisen taitojaan saamansa palautteen pohjalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- asettaa viitotuille teksteilleen tavoitteita ja ilmaisee itseään tavoitteiden suuntaisesti - käyttää viitottuja tekstejä tuottaessaan tieto- ja viestintäteknologiaa ja osaa arvioida eri vaihtoehtojen tarkoituksenmukaisuutta ja kehittää monilukutaitoaan - hallitsee yleisviittomiston ja viestii alansa tilanteissa suomalaisella viittomakielellä - hallitsee pääosin kirjoitetun kielen käytänteet ja tekstin jaksottelun ja sidostaa tekstiä luontevasti - laatii viitottuja asiakirjoja asianmukaisesti ja tuottaa tyypillisiä tekstejä alansa käytänteiden mukaisesti - tekee muistiinpanoja ja tiivistää hankkimaansa tietoa - arvioi viitotun tekstin tuottamisen taitoaan realistisesti siten, että tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- asettaa viitotuille teksteilleen tavoitteita, viestii tavoitteiden suuntaisesti ja arvioi viestintänsä vaikuttavuutta - käyttää viitottuja tekstejä tuottaessaan tieto- ja viestintäteknologiaa ja medioita monipuolisesti ja edistää monilukutaitoaan - viestii ammatillisesti suomalaisella viittomakielellä ja tuntee hyvin ammattiin liittyvän viittomiston - hallitsee sujuvasti kirjoitetun kielen käytänteet ja tekstin rakentamisen - muokkaa tuottamiensa viitottujen tekstien ilmaisua ja rakennetta - tuottaa sujuvasti alansa käytänteiden mukaisia viitottuja tekstejä - laatii viitottuja asiakirjoja asianmukaisesti ja kykenee myös soveltamaan asiakirjamalleja luovasti - kehittää viitottujen tekstien tuottamisen taitojaan palautteen ja itsearvioinnin pohjalta.

Valinnaiset osaamistavoitteet, 3 osp

Opiskelija osaa

- kehittää viestintä- ja vuorovaikutustaitojaan ja suomalaisen viittomakielen ilmaisutapoja
- kehittää esiintymis- ja ryhmätaitojaan
- tulkita ja tuottaa erilaisia viitottuja tekstejä

- tuntee kielen ja kirjallisuuden muotoja ja merkityksiä.

Arviointi

Arvioinnin kohteet

Opiskelija kehittää viestintä- ja vuorovaikutustaitojaan ja suomalaisen viittomakielen ilmaisutapoja.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• ilmaisee mielipiteensä asiallisesti ja vaikuttavasti perustellen • ottaa vuorovaikutuksessa huomioon toisen näkemykset • ymmärtää sanattoman viestinnän ja eleiden merkityksen vuorovaikutuksessa sekä niiden vaikutuksen sanoman vastaanottoon • arvioi viestintä- ja vuorovaikutustaitojaan saamansa palautteen pohjalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii kohteliaasti ja joustavasti vuorovaikutustilanteissa erilaisissa kieliympäristöissä • ottaa viestinnässään huomioon vastaanottajan, tilanteen ja alansa vaatimukset • käyttää yleisviittomistoa ja ammattiin liittyvää viittomistoa luontevasti • ottaa huomioon sanattoman viestinnän ja eleiden merkityksen ja tiedostaa niiden vaikutuksia omassa ilmaisussaan • arvioi viestintä- ja vuorovaikutustaitojaan realistisesti siten, että tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• ylläpitää viittoessaan vuorovaikutusta, havainnollistaa puheenvuoroaan ja rakentaa sen sisällön loogiseksi • käyttää rakenteeltaan sujuvaa ja ilmaisultaan rikasta viittomakieltä monipuolisesti • viestii rakentavasti myös ristiriita- ja ongelmatilanteissa • soveltaa sanattoman viestinnän, eleiden ja ei-manuaalisuuden sääntöjä vuorovaikutuksessaan ja vertailee merkityksiä myös eri kulttuurien välillä • kehittää viestintä- ja vuorovaikutustaitojaan palautteen ja itsearvioinnin pohjalta.

Opiskelija kehittää esiintymis- ja ryhmätyötaitojaan.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• esittää sekä spontaanin että valmistellun puheenvuoron tai esityksen itselleen tutusta aiheesta • toimii ryhmätyötilanteissa yhteistyöhakuisesti osana ryhmää • toimii työelämän kokous- ja neuvottelukäytäntöjen mukaisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • arvioi esiintymis- ja ryhmätyötaitojaan saamansa palautteen pohjalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• saa esiintyessään kontaktin yleisöönsä ja osaa rakentaa puheenvuoronsa niin, että sitä on helppo seurata • vie ryhmän työskentelyä eteenpäin aktiivisesti ja arvostaa muiden näkökantoja • noudattaa työelämän kokous- ja neuvottelukäytäntöjä • arvioi esiintymis- ja ryhmätyötaitojaan realistisesti siten, että tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• esittää sekä spontaanin että itsenäisesti valmistellun esityksen haastavastakin aiheesta, havainnollistaa esitystään ja rakentaa sen sisällön loogiseksi • tunnistaa oman toimintansa vaikutukset ryhmän toimintaan ja kannustaa ryhmän muita jäseniä toimimaan viittomakielisessä viestintäympäristössä • hallitsee joustavasti kokous- ja neuvottelukäytännöt huomioiden viittomakielen kulttuuriset piirteet • kehittää esiintymis- ja ryhmätyötaitojaan palautteen ja itsearvioinnin pohjalta.

Opiskelija tulkitsee ja tuottaa erilaisia viitottuja tekstejä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tuntee viitottujen kielten tyylejä ja tekstilajeja sekä tilanteenmukaisen käytön vaatimuksia - käyttää mallin mukaan eri ammatillisia ilmaisutyylejä - tuottaa tekstiä yksin ja yhdessä muiden kanssa - arvioi taitoaan tulkita ja tuottaa viitottuja tekstejä saamansa palautteen pohjalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- tarkastelee viitottujen kielten tyylejä ja eri tekstilajien ilmaisutapoja kriittisesti - muokkaa tuottamiaan ammatillisia tekstejä palautteen perusteella - antaa ja vastaanottaa rakentavaa palautetta yhdessä tuotetusta tekstistä - arvioi taitoaan tulkita ja tuottaa tekstejä realistisesti siten, että tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- soveltaa vaihdellen eri ilmaisutapoja ja viitottujen kielten tyylejä ja tekstilajeja omassa teksteissään ja erilaisissa kieliympäristöissä - tekee havaintoja ammatillisista tekstilajeista, muokkaa niitä ja arvioi kielellisten valintojen vaikutuksia - toimii joustavasti osana tuottamisprosessia tuottaessaan tekstiä yhdessä muiden kanssa - kehittää taitoaan tulkita ja tuottaa tekstejä palautteen ja itsearvioinnin pohjalta.

Opiskelija tuntee kielen ja kirjallisuuden muotoja ja merkityksiä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tuntee ja tunnistaa oman kielen sekä kulttuurisen moninaisuuden ja identiteettien merkityksen vuorovaikutuksessa - tutustuu kirjallisuuden eri lajeihin ja muihin taidemuotoihin - lukee fiktiivisiä tekstejä ja tekee havaintoja omasta lukemisestaan
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- ottaa huomioon kielellisen, kulttuurisen ja identiteettien moninaisuuden omassa vuorovaikutuksessaan - tulkitsee ja arvioi lukemiaan kirjoja ja kokemiaan muita taidesityksiä sekä arvioi omaa lukemistaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- soveltaa monipuolisesti kielelliseen ja kulttuuriseen moninaisuuteen liittyvää osaamistaan ja arvostaa kulttuurista moninaisuutta - hankkii monipuolisia lukukokemuksia sekä arvioi kirjallisuuden ja muiden taidemuotojen merkitystä sekä arvioi omaa monilukutaitoaan.

Viestintä ja vuorovaikutus äidinkielellä, opiskelijan oma äidinkieli

Pakolliset osaamistavoitteet, 4 osp

Opiskelija osaa

- toimia tarkoituksenmukaisesti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa omalla äidinkielellään
- tulkita erilaisia tekstejä sekä hankkia ja arvioida tietoja eri lähteistä
- tuottaa erilaisia tekstejä ja ilmaista tunteita, ajatuksia, mielipiteitä ja käsitteitä omalla äidinkielellään.

Arviointi

Arvioinnin kohteet

Opiskelija toimii tarkoituksenmukaisesti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa omalla äidinkielellään.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• viestii vuorovaikutustilanteessa tilanteen mukaisella tavalla • ilmaisee asiallisesti mielipiteitä yhteistyö- ja ryhmätilanteissa • käyttää tilanteen mukaan yleiskieltä esitellessään omaan alaansa liittyvän ilmiön tai asian • ymmärtää kielen ja vuorovaikutustaitojen merkityksen omalla alallaan ja työelämässä • arvioi vuorovaikutustaitojaan saamansa palautteen pohjalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• viestii sujuvasti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa • vie keskustelua yhteistyö- ja ryhmätilanteissa tavoitteellisesti eteenpäin • perustelee mielipiteensä ja väitteensä • käyttää tilanteen mukaan luontevasti yleiskieltä, alan käsitteistöä ja tekstilajeja esitellessään omaan alaansa liittyviä ilmiöitä tai asioita • osoittaa toiminnallaan ymmärtävänsä kielen ja vuorovaikutustaitojen merkityksen omalla alallaan ja työelämässä • arvioi vuorovaikutustaitojaan realistisesti tunnistamalla vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• viestii vakuuttavasti myös vaativissa vuorovaikutustilanteissa • toimii rakentavasti ja edistää toiminnallaan ryhmän vuorovaikutusta yhteistyö- ja ryhmätyötilanteissa • perustelee mielipiteitään ja väitteitään monipuolisesti tilanteeseen sopivalla tavalla • käyttää tilanteen mukaan luontevasti yleiskieltä, alan käsitteistöä ja tekstilajeja esitellessään omaan alaansa liittyviä ilmiöitä ja suuntaa viestinsä kohderyhmän mukaisesti • osoittaa toiminnallaan ymmärtävänsä kielen ja vuorovaikutustaitojen merkityksen omalla alallaan, työelämässä ja yhteiskunnassa • kehittää vuorovaikutustaitojaan palautteen ja itsearvioinnin pohjalta.

Opiskelija tulkitsee erilaisia tekstejä sekä hankkii ja arvioi tietoja eri lähteistä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tunnistaa omalla alalla ja työelämässä käytettyjä tekstilajeja ja medioita - tekee päätelmiä tekstien merkityksistä pääosin itsenäisesti - hakee tietoa oman alansa kannalta keskeisistä tietolähteistä ja yksinkertaisissa tiedonhankinnan tehtävissä hyödyntää monilukutaitoaan - tekee joitakin muistiinpanoja ja tiivistää muutamia ydinasioita kuullun, luetun ja nähdyn pohjalta - arvioi tietolähteiden ja tiedon luotettavuutta pääosin itsenäisesti - hyödyntää hankkimaansa tietoa - noudattaa tekijänoikeuksia pääosin itsenäisesti - arvioi tekstien tulkinnan taitojaan saamansa palautteen pohjalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- tunnistaa omalla alalla ja työelämässä käytettyjä tekstilajeja ja medioita monipuolisesti - tulkitsee erilaisten tekstien keskeiset tavoitteet ja olennaiset merkitykset - hakee tietoa oman alansa kannalta monipuolisista tietolähteistä monilukutaitoaan hyödyntäen - tekee muistiinpanoja ja tiivistää ydinasioita kuullun, luetun ja nähdyn pohjalta - arvioi tietolähteiden ja tiedon luotettavuutta - hyödyntää hankkimaansa tietoa johdonmukaisesti ja sujuvasti - noudattaa tekijänoikeuksia asianmukaisesti - arvioi tekstien tulkinnan taitojaan realistisesti siten, että tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- tuntee omalla alalla ja työelämässä käytetyt tekstilajit ja mediat monipuolisesti ja arvioi niiden käyttöä - tulkitsee erilaisten tekstien tavoitteita monipuolisesti ja arvioi tekstien sisältöä ja ilmaisua - hakee tietoa monipuolisista ja aiheen kannalta olennaisista tietolähteistä sujuvasti monilukutaitoaan hyödyntäen - tekee itsenäisesti muistiinpanoja ja tiivistää ydinasiat kuullun, luetun ja nähdyn pohjalta - arvioi asiantuntevasti tietolähteiden ja tiedon luotettavuutta - hyödyntää hankkimaansa tietoa monipuolisesti ja sujuvasti - noudattaa tekijänoikeuksia ja viittaa luontevasti käyttämiinsä lähteisiin - kehittää tekstien tulkinnan taitojaan palautteen ja itsearvioinnin pohjalta.

Opiskelija tuottaa erilaisia tekstejä ja ilmaisee tunteita, ajatuksia, mielipiteitä ja käsitteitä omalla äidinkielellään.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- asettaa ilmaisulleen tavoitteita ja suuntaa ilmaisuaan tavoitteiden mukaisesti - tuottaa puhuttuja, kirjoitettuja tai audiovisuaalisia tekstejä hyödyntäen tieto- ja viestintäteknologiaa sekä monilukutaitoaan - hallitsee osittain kirjoitetun kielen käytänteet - tuottaa omalla alalla ja työelämässä tarvittavia tyypillisiä tekstejä - tuottaa tilanteeseen sopivaa puhekieltä - arvioi tekstien tuottamisen ja ilmaisun taitojaan saamansa palautteen pohjalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- asettaa ilmaisulleen tavoitteita ja viestii tavoitteiden suuntaisesti - tuottaa puhuttuja, kirjoitettuja tai audiovisuaalisia tekstejä hyödyntäen tieto- ja viestintäteknologiaa sekä monilukutaitoaan ja arvioi eri vaihtoehtojen tarkoituksenmukaisuutta - hallitsee pääosin kirjoitetun kielen käytänteet - tuottaa oman alan ja työelämän tekstikäytänteiden mukaisia tekstejä - kohdentaa puhutut tekstit kohderyhmän mukaisesti ja ilmaisee itseään selkeästi - arvioi tekstin tuottamisen taitoaan realistisesti tunnistaen vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- asettaa ilmaisulleen tavoitteita, viestii tavoitteiden suuntaisesti ja arvioi viestintänsä vaikuttavuutta - tuottaa puhuttuja, kirjoitettuja tai audiovisuaalisia tekstejä hyödyntäen monipuolisesti tieto- ja viestintäteknologiaa sekä monilukutaitoaan ja arvioi eri vaihtoehtojen tarkoituksenmukaisuutta - hallitsee sujuvasti kirjoitetun kielen käytänteet ja muokkaa tuottamiensa tekstien ilmaisua ja rakennetta - tuottaa sujuvasti oman alan ja työelämän tekstikäytänteiden mukaisia tekstejä - käyttää tilanteen edellyttämää selkeää puhekieltä vuorovaikutteisesti ja taitaa huolitellun yleiskielen - kehittää tekstien tuottamisen taitojaan palautteen ja itsearvioinnin pohjalta.

Valinnaiset osaamistavoitteet, 3 osp

Opiskelija osaa

- kehittää viestintä- ja vuorovaikutustaitojaan omassa äidinkielessä
- kehittää esiintymis- ja ryhmätaitojaan
- tulkita ja tuottaa erilaisia äidinkielisiä tekstejä
- tuntee kielen ja kirjallisuuden muotoja ja merkityksiä.

Arviointi

Arvioinnin kohteet

Opiskelija kehittää viestintä- ja vuorovaikutustaitojaan omassa äidinkielessä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• ilmaisee asiallisesti mielipiteensä ja perustelee ne vakuuttavasti • ottaa vuorovaikutuksessa toisen näkemykset huomioon • osoittaa tuntevansa sanattoman viestinnän merkityksen ja sen vaikutuksia sanoman vastaanottoon • arvioi viestintä- ja vuorovaikutustaitojaan saamansa palautteen pohjalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii kohteliaasti ja joustavasti vuorovaikutustilanteissa erilaisissa ympäristöissä • ottaa viestinnässään huomioon vastaanottajan, tilanteen ja alansa vaatimukset • ottaa huomioon sanattoman viestinnän vaikutuksia omassa ilmaisussaan • arvioi viestintä- ja vuorovaikutustaitojaan realistisesti tunnistamalla vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• ylläpitää puhuessaan vuorovaikutusta, havainnollistaa puheenvuoroaan ja rakentaa sen sisällön loogiseksi • ottaa viestinnässään huomioon vastaanottajan, tilanteen ja alan vaatimukset ja viestii rakentavasti myös ristiriita- ja ongelmatilanteissa • soveltaa sanattoman viestinnän sääntöjä vuorovaikutuksessaan ja vertailee kulttuurisia merkityksiä • kehittää viestintä- ja vuorovaikutustaitojaan palautteen ja itsearvioinnin pohjalta.

Opiskelija kehittää esiintymis- ja ryhmätyötaitojaan.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• esittää sekä spontaanin että valmistellun puheenvuoron tai puhe-esityksen itselleen tutusta aiheesta • toimii ryhmätyötilanteissa yhteistyöhakuisesti osana ryhmää • toimii työelämän kokous- ja neuvottelukäytäntöjen mukaisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • arvioi esiintymis- ja ryhmätyötaitojaan saamansa palautteen pohjalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• esittää sekä spontaanin että valmistellun esityksen, havainnollistaa esitystään ja rakentaa sen sisällön loogiseksi • vie ryhmän työskentelyä eteenpäin aktiivisesti ja arvostaa muiden näkökantoja • noudattaa työelämän kokous- ja neuvottelukäytäntöjä • arvioi esiintymis- ja ryhmätyötaitojaan realistisesti siten, että tunnistaa vahvuuksia ja kehittämiskohteita
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• esittää sekä spontaanin että itsenäisesti valmistellun esityksen myös haasteellisissa tilanteissa, havainnollistaa esitystään ja rakentaa sen sisällön loogiseksi • tunnistaa oman toimintansa vaikutukset ryhmän toimintaan ja kannustaa ryhmän muita jäseniä toimimaan • hallitsee joustavasti kokous- ja neuvottelukäytännöt • arvioi ja kehittää esiintymis- ja ryhmätyötaitojaan palautteen ja itsearvioinnin pohjalta.

Opiskelija tulkitsee ja tuottaa erilaisia äidinkiелisiä tekstejä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tutustuu eri tekstilajeihin - tuntee tekstilajien tilanteenmukaisen käytön vaatimuksia - tuottaa ja tulkitsee ohjatusti tekstejä yksin ja yhdessä muiden kanssa - antaa ja vastaanottaa ohjatusti rakentavaa palautetta tuotetuista teksteistä - arvioi taitoaan tulkita ja tuottaa tekstejä saamansa palautteen pohjalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- tutustuu eri tekstilajeihin ja analysoi tekstilajien ilmaisutapoja kriittisesti - tuottaa ja tulkitsee tekstejä yksin ja yhdessä muiden kanssa - muokkaa tuottamiaan tekstejä palautteen pohjalta - antaa ja vastaanottaa rakentavaa palautetta tuotetusta tekstistä - arvioi taitoaan tulkita ja tuottaa tekstejä realistisesti tunnistamalla vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- tutustuu eri tekstilajeihin ja analysoi tekstilajien ilmaisutapoja kriittisesti ja monipuolisesti - tuottaa ja tulkitsee monipuolisesti tekstejä yksin ja yhdessä muiden kanssa - antaa rakentavaa ja monipuolista palautetta tuotetuista teksteistä ja vastaanottaa palautetta - muokkaa tuottamiaan tekstejä ja kehittää kirjoitustaitoaan palautteen pohjalta - kehittää taitoaan tulkita ja tuottaa tekstejä palautteen ja itsearvioinnin pohjalta.

Opiskelija tuntee kielen ja kirjallisuuden muotoja ja merkityksiä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tiedostaa kielellisen, kulttuurisen ja identiteettien moninaisuuden merkityksen - tutustuu kirjallisuuden eri lajeihin ja muihin taidemuotoihin - lukee kaunokirjallisia tekstejä - tekee havaintoja omasta lukemisestaan
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- ottaa huomioon kielellisen, kulttuurisen ja identiteettien moninaisuuden omassa vuorovaikutuksessaan - tutustuu monipuolisesti kirjallisuuden eri lajeihin ja muihin taidemuotoihin - lukee kaunokirjallisuutta sekä tulkitsee ja arvioi kaunokirjallisuutta ja muita taideteoksia - arvioi omaa lukemistaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- soveltaa monipuolisesti kielelliseen, kulttuuriseen ja identiteettien moninaisuuteen liittyvää osaamistaan - osoittaa tuntevansa monipuolisesti kirjallisuuden eri lajeja ja muita taidemuotoja - hankkii monipuolisia lukukokemuksia sekä analysoi ja arvioi kaunokirjallisuutta ja muita taideteoksia - arvioi ja kehittää omaa lukemistaan.

Viestintä ja vuorovaikutus äidinkielellä, suomi viittomakielisille

Pakolliset osaamistavoitteet, 4 osp

Opiskelija osaa

- viestiä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa suomen kielellä
- hankkia ja tulkita tietoa viestintänsä perusteeksi
- ilmaista käsitteitä, ajatuksia, tunteita, faktoja ja mielipiteitä suomen kielellä.

Arviointi

Arvioinnin kohteet

Opiskelija viestii erilaisissa vuorovaikutustilanteissa suomen kielellä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• toimii tutuissa viestintäympäristöissä tilanteeseen sopivalla tavalla • käyttää ammatillista suomen kieltä sekä muita kielellisiä valmiuksiaan toimiessaan tutuissa kieliympäristöissä, esimerkiksi kuulevien kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • tiedostaa suomen kielen taidon merkityksen omalla alallaan
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii erilaisissa viestintätilanteissa vuorovaikutteisesti ja asiallisesti • käyttää ammatillista suomen kieltä sekä muita kielellisiä valmiuksiaan toimiessaan vaihtelevissa kieliympäristöissä, esimerkiksi kuulevien kanssa, ja osallistuu vuorovaikutustilanteisiin • ymmärtää suomen kielen merkityksen omalla alalla ja yhteiskunnassa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• on viestinnässään luontevasti vuorovaikutteinen ja vakuuttava • viestii ryhmätilanteissa aktiivisesti ja rakentavasti • käyttää ammatillista suomen kieltä sekä muita kielellisiä valmiuksiaan ja osallistuu aktiivisesti erilaisiin multimodaalisiin vuorovaikutustilanteisiin • arvioi suomen kielen merkitystä omalla alalla ja laajemmin yhteiskunnassa sekä yksilön että työelämän kannalta.

Opiskelija hankkii ja tulkitsee tietoa viestintänsä perusteeksi.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• ymmärtää yleisluontoisten ja alan keskeisten tekstien päätarkoituksen • hakee tietoa ammattialansa kannalta keskeisistä tietolähteistä suomen kielellä osittain itsenäisesti • tekee päätelmiä eri tietolähteiden luotettavuudesta • hyödyntää hankkimaansa tietoa viestinnässään noudattaen tekijänoikeuksia osittain itsenäisesti
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• ymmärtää yleisluontoisten ja ammattitaidon kannalta keskeisten tekstien päätarkoituksen ja vertailee kirjakielistä, yleiskielistä ja arkikielistä tekstiä • hakee tietoa ammattialansa kannalta monipuolisista tietolähteistä suomen kielellä • arvioi tiedon ja tietolähteiden luotettavuutta • hyödyntää hankkimaansa tietoa tulkinnan ja oman ilmaisunsa apuna • noudattaa tekijänoikeuksia asianmukaisesti
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• ymmärtää sujuvasti sekä yleisluontoisia että alaan liittyviä tekstejä • hakee tietoa monipuolisista ja aiheen kannalta olennaisista tietolähteistä suomen kielellä • arvioi tiedon ja tietolähteen luotettavuutta asiantuntevasti • hyödyntää hankkimaansa tietoa sujuvasti tulkinnan ja oman ilmaisunsa apuna • noudattaa tekijänoikeuksia ja viittaa luontevasti käyttämiinsä lähteisiin.

Opiskelija ilmaisee käsitteitä, ajatuksia, tunteita, faktoja ja mielipiteitä suomen kielellä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- asettaa viestinnälleen tavoitteita ja kykenee joiltakin osin suuntamaan viestintäänsä tavoitteiden mukaisesti - hyödyntää viestinnässään erilaisia viestintävälineitä ja medioita - kirjoittaa ammattitaidon kannalta keskeisiä tekstejä ja käyttää ymmärrettävää kieltä, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - tuottaa mallin mukaisia asiakirjoja ja tuottaa ammatissa tarvittavia tavanomaisia tekstejä - arvioi suomen kielen taitoaan ja lukutaitoaan saamansa palautteen pohjalta ja kuvailee, miten voisi kehittää osaamistaan
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- asettaa viestinnälleen tavoitteita ja ilmaisee itseään tavoitteiden suuntaisesti - käyttää viestinnässään erilaisia viestintävälineitä ja medioita, arvioi viestintävälineiden käytössä eri vaihtoehtojen tarkoituksenmukaisuutta - kirjoittaa ammattitaidon kannalta keskeisiä tekstejä suomen kielen oikeinkirjoituksen perussääntöjen mukaisesti - laatii asiakirjat asianmukaisesti ja tuottaa ammatin kannalta keskeisiä tekstejä alansa tekstikäytänteiden mukaisesti - arvioi suomen kielen ilmaisutaitoaan, kielenkäyttöään ja lukutaitoaan realistisesti siten, että tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- asettaa viestinnälleen tavoitteita, viestii tavoitteiden suuntaisesti ja arvioi viestintänsä vaikuttavuutta - käyttää viestinnässään eri viestintävälineitä ja medioita monipuolisesti edistään viestinnällisiä tavoitteitaan - kirjoittaa sujuvasti ymmärrettävää ja selvää suomen kielen yleiskieltä oikeinkirjoituksen perussääntöjen mukaisesti - laatii asiakirjat asianmukaisesti ja kykenee myös soveltamaan asiakirjamalleja - arvioi omaa suomen kielen ilmaisutaitoaan, kielenkäyttöään ja lukutaitoaan realistisesti siten, että tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan - kehittää taitojaan palautteen pohjalta.

Valinnaiset osaamistavoitteet, 3 osp

Opiskelija osaa

- kehittää suomen kielen viestintä- ja vuorovaikutustaitojaan
- tulkita erilaisia tekstilajeja sekä tuntee kirjallisuutta
- kehittää suomenkielisten ammatillisten tekstien tuottamistaan
- arvioida kielellisen ja kulttuurisen identiteetin merkitystä ja vertailla eri modaliteettien, kuten viitotun ja puhutun tai kirjoitetun kielen ilmaisukeinoja.

Arvioinnin kohteet

Opiskelija kehittää suomen kielen viestintä- ja vuorovaikutustaitojaan.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- ilmaisee mielipiteensä ja perustelee ne vakuuttavasti tutuissa viestintätilanteissa tilanteeseen sopivalla tavalla - toimii yhteistyökykyisesti työtehtävissä tarvittaessa apuvälineitä käyttäen
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- saa viestiessään kontaktin yleisönsä ja rakentaa puheenvuoronsa niin, että sitä on helppo seurata - toimii yhteistyökykyisesti tiimin jäsenenä ja välittää viestejä
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- ylläpitää vuorovaikutusta, havainnollistaa esitystään ja rakentaa sen sisällön loogiseksi - viestii ammattimaisesti ja vastuuntuntoisesti multimodaalisessa vuorovaikutusympäristössä (sekä kuulevien että kuurojen kanssa).

Opiskelija tulkitsee erilaisia tekstilajeja sekä tuntee kirjallisuutta.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- käyttää mallin mukaan eri tekstilajeja ja tuntee niiden ympäristöjen vaatimuksia, missä tekstejä käytetään - tutustuu kirjallisuuden eri lajeihin ja saa lukukokemuksia
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- noudattaa tekstilajiin kuuluvia vaatimuksia oikein niissä ympäristöissä, joissa tekstit esiintyvät - arvioi lukemiaan kirjoja
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- toimii kielenkäytön perusnormien mukaisesti ja selittää kirjoitettuja tekstejä viittomakielellä - hankkii monipuolisia lukukokemuksia ja arvioi kirjallisuuden merkitystä.

Opiskelija kehittää suomenkielisten ammatillisten tekstien tuottamistaan.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	tuottaa ammatillisia tekstejä ja käyttää asianmukaista kieltä
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	tuottaa ammatillisia tekstejä ja ottaa niissä huomioon työelämän vaatimukset
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	tuottaa sujuvaa ja ymmärrettävää ammatillista tekstiä sekä kehittää taitojaan palautteen pohjalta.

Opiskelija arvioi kielellisen ja kulttuurisen identiteetin merkitystä ja vertailee eri modaliteettien, kuten viitotun ja puhutun tai kirjoitetun kielen ilmaisukeinoja.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• ymmärtää eri kielimodaliteettien keskeisiä piirteitä ja ominaisuuksia • arvioi kirjoitetun kielen merkitystä viittomakielisille ammatin harjoittamisen kannalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• tarkastelee erilaisia viestinnän ja kielenkäytön ilmaisutapoja kriittisesti • arvioi kirjoitetun kielen asemaa suhteessa viittomakieleen yhteiskunnassa ja työelämässä
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• vertailee ja tekee havaintoja eri kielten ja eri modaliteettien tyypillisistä rakenteista • vertailee monikielisuuden ja multimodaalisuuden merkitystä ja asemaa yhteiskunnassa sekä työelämässä ja yksilön näkökulmasta.

Viestintä ja vuorovaikutus äidinkielellä, suomi toisena kielenä

Pakolliset osaamistavoitteet, 4 osp

Opiskelija osaa

- toimia tarkoituksenmukaisesti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa
- tulkita erilaisia tekstejä sekä hankkia ja arvioida tietoja eri lähteistä
- tuottaa erilaisia tekstejä ja ilmaista tunteita, ajatuksia, mielipiteitä ja käsitteitä.

Arvioinnin kohteet

Opiskelija toimii tarkoituksenmukaisesti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• ymmärtää jossain määrin oman alansa puhetilanteiden viestintää • pyrkii viestimään vuorovaikutustilanteessa tilanteen mukaisella tavalla • pyrkii ilmaisemaan mielipiteitä • pyrkii käyttämään yleiskieltä esitellessään alaansa liittyvän ilmiön tai asian • tunnistaa kielen ja vuorovaikutustaitojen merkityksen omalla alallaan ja työelämässä • arvioi vuorovaikutustaitojaan saamansa palautteen pohjalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• ymmärtää oman alansa tyypillisiin puhetilanteisiin liittyvää viestintää • viestii tavanomaisissa vuorovaikutustilanteissa melko sujuvasti • ilmaisee mielipiteitään asiallisesti • käyttää yleiskieltä ja jossain määrin alan käsitteistöä ja tekstilajeja esitellessään omaan alaansa liittyviä ilmiöitä tai asioita • ymmärtää kielen ja vuorovaikutustaitojen merkityksen omalla alalla ja yhteiskunnassa • arvioi vuorovaikutustaitojaan realistisesti tunnistamalla vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• ymmärtää monipuolisesti oman alansa puhetilanteisiin liittyvää viestintää • viestii erilaisissa vuorovaikutustilanteissa melko sujuvasti • ilmaisee näkemyksiään ja väitteitään ja pyrkii perustelemaan niitä • käyttää yleiskieltä sekä alan käsitteistöä ja tekstilajeja esitellessään omaan alaansa liittyviä ilmiöitä tai asioita • osoittaa toiminnallaan ymmärtävänsä kielen ja vuorovaikutustaitojen merkityksen omalla alalla ja yhteiskunnassa sekä yksilön että työelämän kannalta • kehittää vuorovaikutustaitojaan palautteen ja itsearvioinnin pohjalta.

Opiskelija tulkitsee erilaisia tekstejä sekä hankkii ja arvioi tietoja eri lähteistä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tunnistaa tavallisimmat omalla alallaan ja työelämässä käytetyt tekstilajit ja mediat pääosin itsenäisesti - hakee tietoa oman alansa tietolähteistä ja arvioi tietolähteiden luotettavuutta pääosin itsenäisesti - tekee joitakin muistiinpanoja ja pyrkii tiivistämään ydinasioita kuullun, luetun ja nähdyn pohjalta - hyödyntää monilukutaitoaan pääosin itsenäisesti - ymmärtää ammattitaidon kannalta keskeisten tekstien pääasialliset sisällöt - hyödyntää hankkimaansa tietoa tekstien tulkinnassa pääosin itsenäisesti - noudattaa tekijänoikeuksia pääosin itsenäisesti - arvioi tekstien tulkinnan taitojaan saamansa palautteen pohjalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- tunnistaa keskeiset omalla alallaan ja työelämässä käytetyt tekstilajit ja mediat - hakee tietoa ammattialansa kannalta monipuolisista tietolähteistä ja arvioi tietolähteiden luotettavuutta - tekee muistiinpanoja ja tiivistää ydinasioita kuullun, luetun ja nähdyn pohjalta - hyödyntää monilukutaitoaan - ymmärtää ammattitaidon kannalta keskeisten tekstien sisällön ja tarkoituksen - hyödyntää hankkimaansa tietoa tekstien tulkinnassa - noudattaa tekijänoikeuksia asianmukaisesti - arvioi tekstien tulkinnan taitojaan realistisesti tunnistamalla vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- tunnistaa omalla alallaan ja työelämässä käytetyt tekstilajit ja mediat ja arvioi niiden käyttöä - hakee tietoa monipuolisista ja aiheen kannalta olennaisista tietolähteistä ja arvioi tietolähteen luotettavuutta asiantuntevasti - tekee itsenäisesti muistiinpanot ja tiivistää keskeiset ydinasiat kuullun, luetun ja nähdyn pohjalta - hyödyntää monilukutaitoaan monipuolisesti - tulkitsee tekstien merkityksiä ja tavoitteita sekä arvioi tiedon luotettavuutta - hyödyntää hankkimaansa tietoa monipuolisesti tekstien tulkinnassa - noudattaa tekijänoikeuksia ja viittaa luontevasti käyttämiinsä lähteisiin - kehittää tekstien tulkinnan taitojaan palautteen ja itsearvioinnin pohjalta.

Opiskelija tuottaa tekstejä eri muodoissaan ja ilmaisee tunteita, ajatuksia, mielipiteitä ja käsitteitä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- asettaa ilmaisulleen tavoitteita ja pyrkii suuntamaan ilmaisuaan tavoitteiden mukaisesti - tuottaa puhuttuja, kirjoitettuja tai audiovisuaalisia tekstejä pääosin itsenäisesti hyödyntäen tieto- ja viestintäteknologiaa sekä monilukutaitoaan - tunnistaa kirjoitetun kielen käytänteitä - tuottaa omalla alalla ja työelämässä tarvittavia tyypillisiä tekstejä - ilmaisee itseään ymmärrettävästi tavanomaisissa puhetilanteissa - arvioi tekstien tuottamisen taitojaan saamansa palautteen pohjalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- asettaa ilmaisulleen tavoitteita ja pääosin ilmaisee itseään tavoitteiden suuntaisesti - tuottaa puhuttuja, kirjoitettuja tai audiovisuaalisia tekstejä hyödyntäen tieto- ja viestintäteknologiaa sekä monilukutaitoaan - pyrkii käyttämään kirjoitetun kielen käytänteitä - laatii tyypillisiä tekstejä alansa tekstikäytänteiden mukaisesti - ilmaisee itseään ymmärrettävästi puhetilanteissa - arvioi tekstin tuottamisen taitoaan realistisesti tunnistamalla vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- asettaa ilmaisulleen tavoitteita ja ilmaisee itseään tavoitteiden suuntaisesti - tuottaa puhuttuja, kirjoitettuja tai audiovisuaalisia tekstejä hyödyntäen tieto- ja viestintäteknologiaa sekä monilukutaitoaan ja pyrkii arvioimaan eri vaihtoehtojen tarkoituksenmukaisuutta - käyttää pääosin kirjoitetun kielen käytänteitä ja muokkaa tuottamiensa tekstien ilmaisua ja rakennetta - tuottaa oman alan ja työelämän tekstikäytänteiden mukaisia tekstejä - käyttää puhekieltä vuorovaikutteisesti - kehittää tekstien tuottamisen taitojaan palautteen ja itsearviointin pohjalta.

Valinnaiset osaamistavoitteet, 3 osp

Opiskelija osaa

- kehittää viestintä- ja vuorovaikutustaitojaan
- kehittää omalla alallaan tarvittavaa kielitaitoaan
- tulkita ja tuottaa erilaisia tekstejä
- tuntee kielen ja kirjallisuuden muotoja ja merkityksiä.

Arviointi

Arvioinnin kohteet

Opiskelija kehittää viestintä- ja vuorovaikutustaitojaan.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• ilmaisee mielipiteensä asiallisesti ja pyrkii perustelemaan ne • pyrkii ottamaan viestinnässään toisten näkemykset huomioon • havainnoi sanattoman viestinnän merkityksiä ja vaikutuksia sanoman vastaanottoon • arvioi viestintä- ja vuorovaikutustaitojaan saamansa palautteen pohjalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• viestii asiallisesti ja joustavasti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa • ottaa viestinnässään huomioon vastaanottajan ja tilanteen • ottaa huomioon sanattoman viestinnän vaikutuksia omassa ilmaisussaan • arvioi viestintä- ja vuorovaikutustaitojaan realistisesti tunnistamalla vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• viestii erilaisissa vuorovaikutustilanteissa loogisesti ja havainnollisesti • viestii toiset huomioiden myös ristiriita- ja ongelmatilanteissa • osaa tulkita sanattoman viestinnän sääntöjä vuorovaikutuksessaan ja vertailee kulttuurisia merkityksiä • pyrkii kehittämään viestintä- ja vuorovaikutustaitojaan palautteen ja itsearvioinnin pohjalta.

Opiskelija kehittää omalla alallaan tarvittavaa kielitaitoaan.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• laajentaa alansa käsitteistön hallintaa ja kielellisiä käytänteitä • esittää valmistellun puheenvuoron tai puhe-esityksen itselleen tutusta aiheesta • toimii pääosin itsenäisesti työelämän kokous- ja neuvottelukäytäntöjen mukaisesti ja pyrkii käyttämään tilannesidonnaisia ilmauksia • arvioi omaan alaansa liittyvää kielitaitoaan saamansa palautteen pohjalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• hallitsee alansa keskeisen käsitteistön ja kielelliset käytänteet • esittää valmistellun puheenvuoron tai puhe-esityksen alaansa liittyvästä aiheesta • noudattaa työelämän kokous- ja neuvottelukäytäntöjä ja käyttää tilannesidonnaisia ilmauksia • arvioi omaan alaansa liittyvää kielitaitoa realistisesti tunnistamalla vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• käyttää monipuolisesti alansa käsitteistöä ja kielellisiä käytänteitä • esittää sekä spontaanin että valmistellun, havainnollisen esityksen omaan alaansa liittyvästä aiheesta • noudattaa sujuvasti työelämän kokous- ja neuvottelukäytäntöjä ja käyttää tilannesidonnaisia ilmauksia • kehittää alaansa liittyvää kielitaitoaan palautteen ja itsearvioinnin pohjalta.

Opiskelija tulkitsee ja tuottaa erilaisia tekstejä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tutustuu eri tekstilajeihin - tuntee tekstilajien tilanteenmukaisen käytön vaatimuksia - tuottaa ohjatusti tekstejä yksin ja yhdessä muiden kanssa - antaa ja vastaanottaa ohjatusti rakentavaa palautetta tuotetuista teksteistä - arvioi taitoaan tulkita ja tuottaa tekstejä saamansa palautteen pohjalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- tutustuu eri tekstilajeihin ja analysoi tekstilajien ilmaisutapoja - tuottaa ja tulkitsee tekstejä yksin ja yhdessä muiden kanssa - muokkaa tuottamiaan tekstejä palautteen pohjalta - antaa ja vastaanottaa palautetta tuotetusta tekstistä - arvioi taitoaan tulkita ja tuottaa tekstejä realistisesti tunnistamalla vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- tutustuu eri tekstilajeihin ja analysoi tekstilajien ilmaisutapoja monipuolisesti - tuottaa ja tulkitsee monipuolisesti tekstejä yksin ja yhdessä muiden kanssa - antaa rakentavaa palautetta tuotetuista teksteistä ja vastaanottaa palautetta - muokkaa tuottamiaan tekstejä ja kehittää kirjoitustaitoaan palautteen pohjalta - kehittää taitoaan tulkita ja tuottaa tekstejä palautteen ja itsearvioinnin pohjalta.

Opiskelija tuntee kielen ja kirjallisuuden muotoja ja merkityksiä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tunnistaa kielellisen, kulttuurisen ja identiteettien moninaisuuden vuorovaikutuksessa - tunnistaa kielen keskeisiä rakenteita, rekistereitä ja tyylejä - tutustuu kirjallisuuden eri lajeihin - tekee havaintoja omasta lukemisestaan
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- tiedostaa kielellisen, kulttuurisen ja identiteettien moninaisuuden merkityksen omassa vuorovaikutuksessaan - tunnistaa monipuolisesti kielen rakenteita, rekistereitä ja tyylejä - lukee kirjallisuuden eri lajeja - arvioi omaa lukemistaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- soveltaa kielelliseen, kulttuuriseen ja identiteettien moninaisuuteen liittyvää osaamistaan vuorovaikutuksessa - tunnistaa monipuolisesti kielen rakenteita, rekistereitä ja tyylejä ja ymmärtää kielellisten valintojen vaikutuksen teksteihin - lukee kirjallisuuden eri lajeja ja analysoi lukemaansa - arvioi ja kehittää omaa lukemistaan.

Viestintä ja vuorovaikutus äidinkielellä, romani

Pakolliset osaamistavoitteet, 4 osp

Opiskelija osaa

- toimia tarkoituksenmukaisesti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa romanikielellä
- tulkita erilaisia tekstejä sekä hankkia ja arvioida tietoja eri lähteistä
- tuottaa erilaisia tekstejä ja ilmaista tunteita, ajatuksia, mielipiteitä ja käsitteitä romanikielellä.

Arviointi

Arvioinnin kohteet

Opiskelija toimii tarkoituksenmukaisesti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa romanikielellä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• viestii vuorovaikutustilanteessa tilanteen mukaisella tavalla • ilmaisee asiallisesti mielipiteitään yhteistyö- ja ryhmätilanteissa • käyttää tilanteen mukaan yleiskieltä esitellessään omaan alaansa liittyvän ilmiön tai asian • ymmärtää kielen ja vuorovaikutustaitojen merkityksen omalla alallaan ja työelämässä • arvioi vuorovaikutustaitojaan saamansa palautteen pohjalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• viestii sujuvasti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa • vie keskustelua yhteistyö- ja ryhmätilanteissa tavoitteellisesti eteenpäin • perustelee mielipiteensä ja väitteensä • käyttää tilanteen mukaan luontevasti yleiskieltä, alan käsitteistöä ja tekstilajeja esitellessään omaan alaansa liittyviä ilmiöitä tai asioita • osoittaa toiminnallaan ymmärtävänsä kielen ja vuorovaikutustaitojen merkityksen omalla alallaan ja työelämässä • arvioi vuorovaikutustaitojaan realistisesti tunnistamalla vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• viestii vakuuttavasti myös vaativissa vuorovaikutustilanteissa • toimii rakentavasti ja edistää toiminnallaan ryhmän vuorovaikutusta yhteistyö- ja ryhmätyötilanteissa • perustelee mielipiteitään ja väitteitään monipuolisesti tilanteeseen sopivalla tavalla • käyttää tilanteen mukaan luontevasti yleiskieltä, alan käsitteistöä ja tekstilajeja esitellessään omaan alaansa liittyviä ilmiöitä ja suuntaa viestinsä kohderyhmän mukaisesti • osoittaa toiminnallaan ymmärtävänsä kielen ja vuorovaikutustaitojen merkityksen omalla alallaan, työelämässä ja yhteiskunnassa • kehittää vuorovaikutustaitojaan palautteen ja itsearvioinnin pohjalta.

Opiskelija tulkitsee erilaisia tekstejä sekä hankkii ja arvioi tietoja eri lähteistä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tunnistaa omalla alalla ja työelämässä käytettyjä tekstilajeja ja medioita - tekee päätelmiä tekstien merkityksistä pääosin itsenäisesti - hakee tietoa oman alansa kannalta keskeisistä tietolähteistä ja yksinkertaisissa tiedonhankinnan tehtävissä hyödyntää monilukutaitoaan - tekee joitakin muistiinpanoja ja tiivistää muutamia ydinasioita kuullun, luetun ja nähdyn pohjalta - arvioi tietolähteiden ja tiedon luotettavuutta pääosin itsenäisesti - hyödyntää hankkimaansa tietoa - noudattaa tekijänoikeuksia pääosin itsenäisesti - arvioi tekstien tulkinnan taitojaan saamansa palautteen pohjalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- tunnistaa omalla alalla ja työelämässä käytettyjä tekstilajeja ja medioita monipuolisesti - tulkitsee erilaisten tekstien keskeiset tavoitteet ja olennaiset merkitykset - hakee tietoa oman alansa kannalta monipuolisista tietolähteistä monilukutaitoaan hyödyntäen - tekee muistiinpanoja ja tiivistää ydinasioita kuullun, luetun ja nähdyn pohjalta - arvioi tietolähteiden ja tiedon luotettavuutta - hyödyntää hankkimaansa tietoa johdonmukaisesti ja sujuvasti - noudattaa tekijänoikeuksia asianmukaisesti - arvioi tekstien tulkinnan taitojaan realistisesti siten, että tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- tuntee omalla alalla ja työelämässä käytetyt tekstilajit ja mediat monipuolisesti ja arvioi niiden käyttöä - tulkitsee erilaisten tekstien tavoitteita monipuolisesti ja arvioi tekstien sisältöä ja ilmaisua - hakee tietoa monipuolisista ja aiheen kannalta olennaisista tietolähteistä sujuvasti monilukutaitoaan hyödyntäen - tekee itsenäisesti muistiinpanoja ja tiivistää ydinasiat kuullun, luetun ja nähdyn pohjalta - arvioi asiantuntevasti tietolähteiden ja tiedon luotettavuutta - hyödyntää hankkimaansa tietoa monipuolisesti ja sujuvasti - noudattaa tekijänoikeuksia ja viittaa luontevasti käyttämiinsä lähteisiin - kehittää tekstien tulkinnan taitojaan palautteen ja itsearvioinnin pohjalta.

Opiskelija tuottaa erilaisia tekstejä ja ilmaisee tunteita, ajatuksia, mielipiteitä ja käsitteitä romanikielellä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- asettaa ilmaisulleen tavoitteita ja suuntaa ilmaisuaan tavoitteiden mukaisesti - tuottaa puhuttuja, kirjoitettuja tai audiovisuaalisia tekstejä hyödyntäen tieto- ja viestintäteknologiaa sekä monilukutaitoaan - hallitsee osittain kirjoitetun kielen käytänteet - tuottaa omalla alalla ja työelämässä tarvittavia tyypillisiä tekstejä - tuottaa tilanteeseen sopivaa puhekieltä - arvioi tekstien tuottamisen ja ilmaisun taitojaan saamansa palautteen pohjalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- asettaa ilmaisulleen tavoitteita ja viestii tavoitteiden suuntaisesti - tuottaa puhuttuja, kirjoitettuja tai audiovisuaalisia tekstejä hyödyntäen tieto- ja viestintäteknologiaa sekä monilukutaitoaan ja arvioi eri vaihtoehtojen tarkoituksenmukaisuutta - hallitsee pääosin kirjoitetun kielen käytänteet - tuottaa oman alan ja työelämän tekstikäytänteiden mukaisia tekstejä - kohdentaa puhutut tekstit kohderyhmän mukaisesti ja ilmaisee itseään selkeästi - arvioi tekstin tuottamisen taitoaan realistisesti tunnistaen vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- asettaa ilmaisulleen tavoitteita, viestii tavoitteiden suuntaisesti ja arvioi viestintänsä vaikuttavuutta - tuottaa puhuttuja, kirjoitettuja tai audiovisuaalisia tekstejä hyödyntäen monipuolisesti tieto- ja viestintäteknologiaa sekä monilukutaitoaan ja arvioi eri vaihtoehtojen tarkoituksenmukaisuutta - hallitsee sujuvasti kirjoitetun kielen käytänteet ja muokkaa tuottamiensa tekstien ilmaisua ja rakennetta - tuottaa sujuvasti oman alan ja työelämän tekstikäytänteiden mukaisia tekstejä - käyttää tilanteen edellyttämää selkeää puhekieltä vuorovaikutteisesti ja taitaa huolitellun yleiskielen - kehittää tekstien tuottamisen taitojaan palautteen ja itsearvioinnin pohjalta.

Valinnaiset osaamistavoitteet, 3 osp

Opiskelija osaa

- kehittää viestintä- ja vuorovaikutustaitojaan romanikielessä
- kehittää esiintymis- ja ryhmätaitojaan
- tulkita ja tuottaa erilaisia romanikielisiä tekstejä
- tuntee kielen ja kirjallisuuden muotoja ja merkityksiä.

Arviointi

Arvioinnin kohteet

Opiskelija kehittää viestintä- ja vuorovaikutustaitojaan romanikielessä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- ilmaisee asiallisesti mielipiteensä ja perustelee ne vakuuttavasti - ottaa vuorovaikutuksessa toisen näkemykset huomioon - osoittaa tuntevansa sanattoman viestinnän merkityksen ja sen vaikutuksia sanoman vastaanottoon - arvioi viestintä- ja vuorovaikutustaitojaan saamansa palautteen pohjalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- toimii kohteliaasti ja joustavasti vuorovaikutustilanteissa erilaisissa ympäristöissä - ottaa viestinnässään huomioon vastaanottajan, tilanteen ja alansa vaatimukset - ottaa huomioon sanattoman viestinnän vaikutuksia omassa ilmaisussaan - arvioi viestintä- ja vuorovaikutustaitojaan realistisesti tunnistamalla vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- ylläpitää puhuessaan vuorovaikutusta, havainnollistaa puheenvuoroaan ja rakentaa sen sisällön loogiseksi - ottaa viestinnässään huomioon vastaanottajan, tilanteen ja alan vaatimukset ja viestii rakentavasti myös ristiriita- ja ongelmatilanteissa - soveltaa sanattoman viestinnän sääntöjä vuorovaikutuksessaan ja vertailee kulttuurisia merkityksiä - kehittää viestintä- ja vuorovaikutustaitojaan palautteen ja itsearvioinnin pohjalta.

Opiskelija kehittää esiintymis- ja ryhmätyötaitojaan.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• esittää sekä spontaanin että valmistellun puheenvuoron tai puhe-esityksen itselleen tutusta aiheesta • toimii ryhmätyötilanteissa yhteistyöhakuisesti osana ryhmää • toimii työelämän kokous- ja neuvottelukäytäntöjen mukaisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • arvioi esiintymis- ja ryhmätyötaitojaan saamansa palautteen pohjalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• esittää sekä spontaanin että valmistellun esityksen, havainnollistaa esitystään ja rakentaa sen sisällön loogiseksi • vie ryhmän työskentelyä eteenpäin aktiivisesti ja arvostaa muiden näkökantoja • noudattaa työelämän kokous- ja neuvottelukäytäntöjä • arvioi esiintymis- ja ryhmätyötaitojaan realistisesti siten, että tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• esittää sekä spontaanin että itsenäisesti valmistellun esityksen myös haasteellisissa tilanteissa, havainnollistaa esitystään ja rakentaa sen sisällön loogiseksi • tunnistaa oman toimintansa vaikutukset ryhmän toimintaan ja kannustaa ryhmän muita jäseniä toimimaan • hallitsee joustavasti kokous- ja neuvottelukäytännöt • arvioi ja kehittää esiintymis- ja ryhmätyötaitojaan palautteen ja itsearvioinnin pohjalta.

Opiskelija tulkitsee ja tuottaa erilaisia romanikielisiä tekstejä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tutustuu eri tekstilajeihin - tuntee tekstilajien tilanteenmukaisen käytön vaatimuksia - tuottaa ja tulkitsee ohjatusti tekstejä yksin ja yhdessä muiden kanssa - antaa ja vastaanottaa ohjatusti rakentavaa palautetta tuotetuista teksteistä - arvioi taitoaan tulkita ja tuottaa tekstejä saamansa palautteen pohjalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- tutustuu eri tekstilajeihin ja analysoi tekstilajien ilmaisutapoja kriittisesti - tuottaa ja tulkitsee tekstejä yksin ja yhdessä muiden kanssa - muokkaa tuottamiaan tekstejä palautteen pohjalta - antaa ja vastaanottaa rakentavaa palautetta tuotetusta tekstistä - arvioi taitoaan tulkita ja tuottaa tekstejä realistisesti tunnistamalla vahvuuksia ja kehittämiskohteita
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- tutustuu eri tekstilajeihin ja analysoi tekstilajien ilmaisutapoja kriittisesti ja monipuolisesti - tuottaa ja tulkitsee monipuolisesti tekstejä yksin ja yhdessä muiden kanssa - antaa rakentavaa ja monipuolista palautetta tuotetuista teksteistä ja vastaanottaa palautetta - muokkaa tuottamiaan tekstejä ja kehittää kirjoitustaitoaan palautteen pohjalta - kehittää taitoaan tulkita ja tuottaa tekstejä palautteen ja itsearvioinnin pohjalta.

Opiskelija tuntee kielen ja kirjallisuuden muotoja ja merkityksiä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tiedostaa kielellisen, kulttuurisen ja identiteettien moninaisuuden merkityksen - tutustuu kirjallisuuden eri lajeihin ja muihin taidemuotoihin - lukee kaunokirjallisia tekstejä - tekee havaintoja omasta lukemisestaan
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- ottaa huomioon kielellisen, kulttuurisen ja identiteettien moninaisuuden omassa vuorovaikutuksessaan - tutustuu monipuolisesti kirjallisuuden eri lajeihin ja muihin taidemuotoihin - lukee kaunokirjallisuutta sekä tulkitsee ja arvioi kaunokirjallisuutta ja muita taideteoksia - arvioi omaa lukemistaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- soveltaa monipuolisesti kielelliseen, kulttuuriseen ja identiteettien moninaisuuteen liittyvää osaamistaan - osoittaa tuntevansa monipuolisesti kirjallisuuden eri lajeja ja muita taidemuotoja - hankkii monipuolisia lukukokemuksia sekä analysoi ja arvioi kaunokirjallisuutta ja muita taideteoksia - arvioi ja kehittää omaa lukemistaan.

Viestintä ja vuorovaikutus toisella kotimaisella kielellä, ruotsi

Pakolliset osaamistavoitteet, 1 osp

Opiskelija osaa

- käyttää toista kotimaista kieltä työtehtävissään ja työhön liittyvissä vuorovaikutustilanteissa.

Arviointi

Arvioinnin kohteet

Opiskelija käyttää toista kotimaista kieltä työtehtävissään ja työhön liittyvissä vuorovaikutustilanteissa.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- ymmärtää suppeiden omaan työhön ja työturvallisuuteen liittyvien tekstien ja viestien sisällön - kertoo suullisesti ja kirjallisesti lyhyesti itsestään ja tutuista asioista omassa työssään ja selviytyy tuttuihin aiheisiin liittyvistä vuorovaikutustilanteista
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- tulkitsee työhön liittyviä suppeita tekstejä, kuten työ- ja turvallisuusohjeita, sekä tuottaa lyhyitä viestejä käyttäen alan ammattisanastoa - selviytyy rutiininomaisista päivittäiseen elämään liittyvistä puhetilanteista, jos puhekuppani puhuu hitaasti ja käyttää selkeää kieltä
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- tulkitsee erityyppisiä työhön liittyviä tekstejä ja tuottaa ammatillisia viestejä, ohjeita tai tilauksia - viestii tavanomaisimmissa viestintätilanteissa sekä kasvotusten että digitaalisesti ja tarvittaessa pyytää tarkennusta tai selvennystä.

Valinnaiset osaamistavoitteet, 3 osp

Opiskelija osaa

- käyttää toista kotimaista kieltä alaan liittyvissä vuorovaikutustilanteissa ja työtehtävissä
- selviytyä arkipäivän tilanteissa toisella kotimaisella kielellä
- kirjoittaa työhönsä liittyviä suppeita tekstejä
- hyödyntää kielenkäytössä erilaisia tietolähteitä
- ymmärtää molempien kansalliskielten ja kulttuurien merkityksen kulttuurisesti moninaisessa Suomessa.

Arviointi

Arvioinnin kohteet

Opiskelija käyttää toista kotimaista kieltä alaan liittyvissä vuorovaikutustilanteissa ja työtehtävissä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	selviytyy alan vuorovaikutustilanteissa hyödyntäen erilaisia apukeinoja
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	käyttää kieltä melko luontevasti alan vuorovaikutustilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- selviytyy hyvin alan vuorovaikutustilanteissa ja viestii kohteliaasti - käyttää keskustelussa kielelle ja kulttuurille ominaisia ilmaisuja.

Opiskelija selviytyy arkipäivän tilanteissa toisella kotimaisella kielellä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	käyttää keskustelussa tuttua sanastoa ja saa selvää hitaahkosta puheesta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	selviytyy jokapäiväiseen elämään liittyvistä tilanteista toisella kotimaisella kielellä
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	viestii tilanteeseen sopivalla tavalla ja ottaa vastapuolen reaktion huomioon.

Opiskelija kirjoittaa työhönsä liittyviä suppeita tekstejä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	kirjoittaa työhön liittyviä tekstejä käyttäen yksinkertaisia lauseita
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	kirjoittaa keskeisistä työtehtäviin liittyvistä asioista käyttäen tavallisimpia kielelle ominaisia ilmauksia
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	tuottaa sujuvasti työtehtäviin liittyviä tekstejä käyttäen keskeisintä sanastoa.

Opiskelija hyödyntää kielenkäytössä erilaisia tietolähteitä.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	etsii yhdessä muiden kanssa tietoa erilaisista tietolähteistä toisella kotimaisella kielellä
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	hyödyntää toisella kotimaisella kielellä tuotettuja tekstejä ja julkaisuja
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	käyttää joustavasti sähköisiä sanakirjoja ja muuta lähdeaineistoa oman alansa kysymysten selvittämiseen.

Opiskelija ymmärtää molempien kansalliskielten ja kulttuurien merkityksen kulttuurisesti moninaisessa Suomessa.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	on tietoinen ruotsin kielen ja kulttuurin merkityksestä Suomessa
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	ymmärtää ruotsin kielen ja kulttuurin merkityksen pohjoismaisessa yhteistyössä
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	tuntee Suomen kansalliskieliin liittyvät oikeudet ja velvoitteet.

Det andra inhemska språket, finska

Pakolliset osaamistavoitteet, 2 osp

Den studerande kan

- använda det finska språket i sin kommunikation på ett interaktivt sätt
- förstå olika slags texter och skriva enklare texter på finska
- kan söka information från olika finskspråkiga källor och använda dem i sin kommunikation
- förstå betydelsen av att kunna finska i arbetslivet.

Arvioinnin kohteet

Den studerande använder det finska språket i sin kommunikation på ett interaktivt sätt.	
Den studerande	
Tyydyttävä T1	- förstår enkla instruktioner och tilltal på en arbetsplats - gör sig förstådd i interaktionen med kunder eller kollegor - deltar i vardagliga samtal i en finskspråkig arbetsmiljö
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- förstår tydliga instruktioner och samtal i normalt tempo på en arbetsplats - uttrycker sig tydligt och agerar ändamålsenligt i interaktionen med kunder och kollegor - deltar i olika slags diskussioner i en finskspråkig arbetsmiljö
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- förstår även i snabbt tempo olika slags instruktioner och diskussioner på en arbetsplats - uttrycker sig väluttryckt och agerar flexibelt i interaktionen med kunder och kollegor - deltar aktivt i olika slags diskussioner i en finskspråkig arbetsmiljö.

Den studerande förstår olika slags texter och skriver enklare texter på finska.	
Den studerande	
Tyydyttävä T1	- förstår innebörden i olika slags texter - skriver korta texter och gör enkla dokument enligt mall
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- förstår innebörden och det centrala innehållet i olika slags texter - skriver texter och gör ändamålsenliga dokument
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- förstår genomgående innebörden och innehållet i olika slags texter - skriver och bearbetar texter enligt respons och gör självständigt ändamålsenliga dokument.

Den studerande söker information från olika finskspråkiga källor och använder dem i sin kommunikation.	
Den studerande	
Tyydyttävä T1	söker information från enklare källor och använder dem i sin kommunikation.
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	söker information från olika källor och använder dem på ett mångsidigt sätt i sin kommunikation.
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	söker information från olika källor, också svårare, och använder dem på ett flexibelt och kritiskt sätt i sitt arbete.

Den studerande förstår betydelsen av att kunna finska i arbetslivet.	
Den studerande	
Tyydyttävä T1	förstår betydelsen av att kunna finska i arbetslivet och gör sig förstådd i en finskspråkig arbetsmiljö
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	förstår betydelsen av att kunna finska i arbetslivet och arbetar väl i en finskspråkig arbetsmiljö
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	förstår betydelsen av att kunna finska i arbetslivet och deltar aktivt i en finskspråkig arbetsmiljö.

Valinnaiset osaamistavoitteet, 3 osp

Den studerande kan

- diskutera och argumentera på ett säkert och kreativt sätt
- förstå och skriva arbetslivsrelaterade texter
- känna till sina strategier för språkinläring.

Arviointi

Arvioinnin kohteet

Den studerande diskuterar och argumenterar på ett säkert och kreativt sätt.	
Den studerande	
Tyydyttävä T1	- uttrycker och motiverar sina åsikter och beaktar även andras åsikter i en diskussion - presenterar muntligt ett bekant ämne på ett kreativt sätt
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- uttrycker och motiverar på ett övertygande sätt sina åsikter och beaktar även olika åsikter i en diskussion - muntligt presentera ett ämne på ett förståeligt och kreativt sätt
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- uttrycker och analyserar på ett självkritiskt sätt sina åsikter och kommunicerar på ett konstruktivt sätt i en diskussion - kan muntligt presentera även ett mer krävande ämne på ett logiskt och kreativt sätt.

Den studerande förstår och skriver arbetslivsrelaterade texter.	
Den studerande	
Tyydyttävä T1	- förstår innebörden i en arbetslivsrelaterad text och kan kortfattat återge dess innehåll - skriver korta och enkla yrkesinriktade texter
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- förstår innebörden och det centrala innehållet i en arbetslivsrelaterad text och anknyter informationen till egna erfarenheter - skriver yrkesinriktade texter på ett tydligt sätt
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- förstår både innebörden och budskapet i en arbetslivsrelaterad text och analyserar textens innehåll - skriver väl strukturerade yrkesinriktade texter.

Den studerande känner till sina strategier för språkinläring.	
Den studerande	
Tyydyttävä T1	är medveten om sin personliga inlärningsstrategi
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	känner till de svaga och starka sidorna i sin inlärningsstrategi
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	prövar nya inlärningsstrategier och inlärningsstilar.

Viestintä ja vuorovaikutus vieraalla kielellä

Pakolliset osaamistavoitteet, 3 osp

Opiskelija osaa

- käyttää vierasta kieltä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa
- hakea tietoa erilaisista vieraskielisistä lähteistä
- toimia monikielisessä ja -kulttuurisessa ympäristössä.

Arviointi

Arvioinnin kohteet

Opiskelija käyttää vierasta kieltä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• selviytyy yleensä vuorovaikutustilanteissa kieltä käyttäen ja osoittaa ymmärtävänsä yksinkertaista, hidastempoista puhetta • kertoo itsestään ja tehtävistään vastaamalla hänelle esitettyihin kysymyksiin ennakoitavissa olevissa ja tutuissa tilanteissa • tuottaa vuorovaikutuksessa tarvittavia lyhyitä viestejä ja tekstejä • tulkitsee oikein toimintaansa koskevaa tavallista sanastoa, viestejä ja ohjeita • pyrkii arvioimaan ja kehittämään kielitaitoaan
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• selviytyy yleensä vuorovaikutustilanteissa kieltä käyttäen ja osoittaa ymmärtävänsä tavanomaista, normaalitempoista puhetta • kertoo itsestään ja tehtävistään siten, että tulee ymmärretyksi, ja osallistuu keskusteluun, mikäli keskustelukumppani puhuu selkeästi • tuottaa vuorovaikutuksessa tarvittavia viestejä ja tekstejä • tulkitsee oikein ja noudattaa toimintaansa ja sen kohteita koskevia tekstejä ja ohjeita sekä tekee tarkentavia kysymyksiä • arvioi ja kehittää kielitaitoaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vuorovaikutustilanteissa luontevasti kieltä käyttäen ja osoittaa ymmärtävänsä tavanomaista, normaalitempoista puhetta • kertoo tutuissa tilanteissa toiminnastaan ja siihen liittyvistä normeista ja tavoista sekä hankkii kysymällä toimintaansa liittyviä lisäohjeita • tuottaa sujuvasti tavanomaisia viestejä ja tekstejä sekä täyttää erilaisia asiakirjoja • tulkitsee oikein toimintaansa ja sen kohteita koskevia tekstejä, ohjeita ja saamaansa palautetta • arvioi ja kehittää kielitaitoaan monipuolisesti ja oma-aloitteisesti.

Opiskelija hakee tietoa erilaisista vieraskielisistä lähteistä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• hakee vieraskielistä tietoa ohjatusti toimintaansa liittyvistä materiaaleista ja ohjeista • arvioi ja valikoi tietoa ohjatusti tarkoituksenmukaisuuden, luotettavuuden ja ajantasaisuuden kannalta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• hakee monipuolisesti toiminnassaan tarpeellista vieraskielistä tietoa • arvioi ja valikoi tietoa tarkoituksenmukaisuuden, luotettavuuden ja ajantasaisuuden kannalta
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• hakee itsenäisesti ja monipuolisesti toimintaansa liittyvää vieraskielistä tietoa, soveltaa tietojaan ja taitojaan sekä perustelee tiedon valikoimista ja soveltamista koskevat ratkaisunsa • arvioi ja valikoi monipuolisesti ja kriittisesti tietoa tarkoituksenmukaisuuden, luotettavuuden ja ajantasaisuuden kannalta.

Opiskelija toimii monikielisessä ja -kulttuurisessa ympäristössä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• toimii tietoisena opiskelemansa kielen ja sen edustaman kulttuurin merkityksestä • pyrkii kohtaamaan ihmiset tasavertaisesti ja positiivisella asenteella
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii kohdekielellä monikielisessä ja -kulttuurisessa ympäristössä • kohtaa ihmiset tasavertaisesti ja positiivisella asenteella
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• soveltaa vieraan kielen ja kulttuurin tietojaan ja taitojaan joustavasti • kohtaa ihmiset esimerkillisen tasavertaisesti ja positiivisella asenteella.

Valinnaiset osaamistavoitteet, 3 osp

Opiskelija osaa

- viestiä vieraalla kielellä työelämän tilanteissa
- toimia aktiivisena kansalaisena vieraskielisissä yhteyksissä.

Arviointi

Arvioinnin kohteet

Opiskelija viestii vieraalla kielellä työelämän tilanteissa.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• kertoo itsestään ja työtehtävistään sekä vastaa hänelle esitettyihin yksinkertaisiin kysymyksiin • selviytyy yleiskielisistä vuorovaikutustilanteista, joissa käsitellään myös tavanomaisimpia työtehtäviin liittyviä aiheita • ilmaisee itseään tilanteen vaatimalla tavalla, mutta tarvitsee toisinaan ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• kertoo ymmärrettävästi itsestään ja alan työtehtävistä, osallistuu keskusteluun sekä hankkii kysymällä työhönsä liittyviä lisäohjeita • selviytyy monenlaisista työhön liittyvistä vuorovaikutustilanteista • ilmaisee itseään tilanteen vaatimalla tavalla
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• kertoo työpaikastaan, työstään ja siihen liittyvistä normeista ja tavoista melko laajaa sanavarastoa käyttäen sekä ottaen lisäksi selvää muiden maiden vastaavista asioista • selviytyy luontevasti työhön liittyvistä vuorovaikutustilanteista, joissa käsitellään vaativampiakin aiheita • ilmaisee itseään joustavasti tilanteen vaatimalla tavalla.

Opiskelija toimii aktiivisena kansalaisena vieraskielisissä yhteyksissä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tunnistaa, miten vieraalla kielellä voi vaikuttaa eri medioita käyttäen - toimii vieraskielisissä yhteyksissä sovellettavien oikeuksiensa ja velvollisuuksiensa mukaisesti työssä ja arkielämässä yhteiskunnallisen päätöksenteon keskeisimmät periaatteet ymmärtäen - pyrkii ottamaan toiminnassaan huomioon eri kulttuurien keskeisiä piirteitä niitä ymmärtäen
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- käyttää vierasta kieltä vaikuttamiseen eri medioita käyttäen - toimii johdonmukaisesti vieraskielisissä yhteyksissä sovellettavien oikeuksiensa ja velvollisuuksiensa mukaisesti työssä ja arkielämässä yhteiskunnallisen päätöksenteon periaatteet ymmärtäen - ottaa toiminnassaan huomioon eri kulttuurien keskeiset piirteet niitä ymmärtäen
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- käyttää vierasta kieltä vaikuttamiseen argumentoivasti ja eri medioita luovasti käyttäen - toimii johdonmukaisesti ja esimerkillisesti vieraskielisissä yhteyksissä sovellettavien oikeuksiensa ja velvollisuuksiensa mukaisesti työssä ja arkielämässä yhteiskunnallisen päätöksenteon periaatteet laajasti ymmärtäen - ottaa toiminnassaan monipuolisesti huomioon eri kulttuurit niitä ymmärtäen.

Toiminta digitaalisessa ympäristössä

Pakolliset osaamistavoitteet, 2 osp

Opiskelija osaa

- käyttää yleisimpiä tieto- ja viestintätekniisiä laitteita ja tekee niihin liittyviä valintoja
- käyttää digitaalisia palveluita ja sovelluksia.

Arviointi

Arvioinnin kohteet

Opiskelija käyttää tieto- ja viestintätekniisiä laitteita ja tekee niihin liittyviä valintoja.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• valitsee tarkoituksenmukaiset laitteet käyttökohteen mukaisesti osittain ohjatusti • käyttää yleisimpiä tieto- ja viestintätekniisiä laitteita kansalaistaitojen edellyttämällä tavalla osittain ohjatusti
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• valitsee tarkoituksenmukaiset laitteet käyttökohteen mukaisesti • käyttää yleisimpiä tieto- ja viestintätekniisiä laitteita kansalaistaitojen edellyttämällä tavalla
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• valitsee tarkoituksenmukaiset laitteet eri käyttökohteiden mukaisesti • käyttää sujuvasti ja monipuolisesti yleisimpiä tieto- ja viestintätekniisiä laitteita kansalaistaitojen edellyttämällä tavalla.

Opiskelija käyttää digitaalisia palveluja ja sovelluksia.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• hankkii tietoa tarkoituksenmukaisista digitaalisista palveluista ja sovelluksista osittain ohjatusti • käyttää digitaalisia palveluja ja sovelluksia työtehtävissään osittain ohjatusti • käyttää ja jakaa digitaalisia sisältöjä noudattaen tekijänoikeuksia osittain ohjatusti • noudattaa tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvää ohjeistusta • ymmärtää oman verkkoidentiteetin muodostamisen ja suojaamisen periaatteet
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• hankkii tietoa tarkoituksenmukaisista digitaalisista palveluista ja sovelluksista • käyttää digitaalisia palveluja ja sovelluksia työtehtävissään • käyttää ja jakaa digitaalisia sisältöjä noudattaen tekijänoikeuksia • noudattaa tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvää ohjeistusta • ymmärtää oman verkkoidentiteetin muodostamisen ja suojaamisen periaatteet
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• hankkii järjestelmällisesti tietoa tarkoituksenmukaisista digitaalisista palveluista ja sovelluksista • käyttää digitaalisia palveluja ja sovelluksia työtehtävissään sujuvasti ja monipuolisesti • käyttää ja jakaa monipuolisia digitaalisia sisältöjä noudattaen tekijänoikeuksia • noudattaa tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvää ohjeistusta järjestelmällisesti • ymmärtää oman verkkoidentiteetin muodostamisen ja suojaamisen periaatteet.

Valinnaiset osaamistavoitteet, 3 osp

Opiskelija osaa

- hyödyntää erilaisia digitaalisia ympäristöjä ja sovelluksia työtehtävissään
- tuottaa ja jakaa digitaalista aineistoa ammattiinsa liittyvissä verkostoissa.

Arviointi

Arvioinnin kohteet

Opiskelija hyödyntää erilaisia digitaalisia ympäristöjä ja sovelluksia työtehtävissään.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• toimii digitaalisissa ympäristöissä ja verkostoissa osittain ohjatusti • hyödyntää sovelluksia ammatillisissa verkostoissa toimiessaan tarviton ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii digitaalisissa ympäristöissä ja verkostoissa • hyödyntää sovelluksia ammatillisissa verkostoissa toimiessaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii digitaalisissa ympäristöissä ja verkostoissa • hyödyntää monipuolisesti sovelluksia ammatillisissa verkostoissa toimiessaan.

Opiskelija tuottaa ja jakaa digitaalista aineistoa ammattiinsa liittyvissä verkostoissa.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tuottaa digitaalista aineistoa ammatillisissa verkostoissa osittain ohjatusti • jakaa aineistoja työryhmän sisäisesti ja noudattaa tekijänoikeusohjeistusta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• tuottaa digitaalista aineistoa ammatillisissa verkostoissa • jakaa aineistoja ja noudattaa tekijänoikeusohjeistusta
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tuottaa monipuolista digitaalista aineistoa ammatillisissa verkostoissa • jakaa aineistoja ja noudattaa järjestelmällisesti tekijänoikeusohjeistusta.

Taide ja luova ilmaisu

Pakolliset osaamistavoitteet, 1 osp

Opiskelija osaa

- tunnistaa kulttuurien ja taiteen merkityksen hyvinvoinnille
- ilmaista itseään taiteen ja luovan ilmaisun keinoin
- ilmaista itseään luovasti kirjoittamalla ja hyödyntää kuvitteellisia tekstejä.

Arviointi

Arvioinnin kohteet

Opiskelija tunnistaa kulttuurien ja taiteen merkityksen hyvinvoinnille.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tunnistaa kulttuurien ja taiteen muotoja työssään - tunnistaa esimerkkejä paikallisesta, kansallisesta ja eurooppalaisesta kulttuurista ja taiteesta ohjatusti - havainnoi taiteen ja kulttuurin vaikutuksia hyvinvoinnille
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- hyödyntää kulttuurien ja taiteen eri muotoja työssään - tunnistaa esimerkkejä paikallisesta, kansallisesta ja eurooppalaisesta kulttuurista ja taiteesta - tunnistaa taiteen ja kulttuurin vaikutuksia hyvinvoinnille
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- hyödyntää monipuolisesti kulttuurin ja taiteen muotoja monipuolisesti työssään - tunnistaa monipuolisia esimerkkejä paikallisesta, kansallisesta ja eurooppalaisesta kulttuurista ja taiteesta - tunnistaa monipuolisesti taiteen ja kulttuurin vaikutuksia hyvinvoinnille.

Opiskelija ilmaisee itseään taiteen ja luovan ilmaisun keinoin.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- kehittää omaa luovaa ilmaisuaan osittain ohjatusti - ilmaisee itseään taiteen ja luovan ilmaisun keinoin itsenäisesti tai yhteistyössä muiden kanssa osittain ohjatusti
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- kehittää omaa luovaa ilmaisuaan - ilmaisee itseään taiteen ja luovan ilmaisun keinoin itsenäisesti tai yhteistyössä muiden kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- kehittää tavoitteellisesti omaa luovaa ilmaisuaan - ilmaisee itseään monipuolisesti taiteen ja luovan ilmaisun keinoin itsenäisesti tai yhteistyössä muiden kanssa.

Opiskelija ilmaisee itseään luovasti kirjoittamalla ja hyödyntää kuvitteellisia tekstejä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• kokeilee luovaa kirjoittamista • hyödyntää kirjoittaessaan kuvitteellisia tekstejä • tunnistaa kaunokirjallisuudesta esimerkkejä työnsä tueksi
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• kokeilee luovan kirjoittamisen erilaisia tapoja • hyödyntää kirjoittaessaan erilaisia kuvitteellisia tekstejä • käyttää kaunokirjallisuutta työnsä tukena
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• kokeilee luovan kirjoittamisen monipuolisia tapoja • hyödyntää kirjoittaessaan monipuolisia kuvitteellisia tekstejä • käyttää monipuolista kaunokirjallisuutta työnsä tukena.

Valinnaiset osaamistavoitteet, 3 osp

Opiskelija osaa

- havainnoida ja kerätä tietoa kulttuuriympäristöstä ja sen ilmiöistä
- suunnitella ja kokeilla teoksen, tuotteen tai palvelun toteuttamista luovan ilmaisun keinoin.

Arviointi

Arvioinnin kohteet

Opiskelija havainnoi ja kerää tietoa kulttuuriympäristöstä ja sen ilmiöistä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• havainnoi kulttuuriympäristöään yhdessä muiden kanssa • kerää tietoa kulttuuriympäristönsä ilmiöistä työskentelynsä tueksi
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• havainnoi kulttuuriympäristöään • kerää tietoa kulttuuriympäristönsä ilmiöistä valitsemastaan näkökulmasta työskentelynsä tueksi
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• havainnoi monipuolisesti kulttuuriympäristöään • kerää tietoa kulttuuriympäristönsä ilmiöistä valitsemistaan näkökulmista työskentelynsä tueksi.

Opiskelija suunnittelee ja kokeilee teoksen, tuotteen tai palvelun toteuttamista luovan ilmaisun keinoin.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- suunnittelee pienimuotoisen teoksen, tuotteen tai palvelun käyttäen luovan ilmaisun keinoja - kokeilee pienimuotoisen teoksen, tuotteen tai palvelun toteuttamista luovan ilmaisun keinoin
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- suunnittelee teoksen, tuotteen tai palvelun käyttäen luovan ilmaisun keinoja - kokeilee teoksen, tuotteen tai palvelun toteuttamista luovan ilmaisun keinoin
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- suunnittelee teoksen, tuotteen tai palvelun käyttäen monipuolisesti luovan ilmaisun keinoja - kokeilee teoksen, tuotteen tai palvelun toteuttamista monipuolisesti luovan ilmaisun keinoin.

2.63. Yhteiskunta- ja työelämäosaaminen, 9 osp (400014)

Yhteiskunnassa ja kansalaisena toimiminen

Pakolliset osaamistavoitteet, 2 osp

Opiskelija osaa

- toimia osana suomalaista yhteiskuntaa
- toimia yhteiskunnan palveluiden käyttäjänä ja kuluttajana
- suunnitella omaa talouttaan ja arvioida siihen liittyviä riskejä.

Arviointi

Arvioinnin kohteet

Opiskelija toimii osana suomalaista yhteiskuntaa.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- noudattaa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden periaatteita - tuntee kansalaisen perusoikeuksia ja velvollisuuksia - selvittää joitain yhteiskunnallisen vaikuttamisen tapoja ja toimii aktiivisena kansalaisena
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- noudattaa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden periaatteita - tuntee kansalaisen perusoikeudet ja velvollisuudet - tuntee erilaisia yhteiskunnallisen vaikuttamisen tapoja ja toimii aktiivisena kansalaisena
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- toimii tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden periaatteita noudattaen ja edistäen - tuntee hyvin kansalaisen perusoikeudet ja velvollisuudet - tuntee monipuolisesti erilaisia yhteiskunnallisen vaikuttamisen tapoja ja toimii aktiivisena kansalaisena.

Opiskelija toimii yhteiskunnan palveluiden käyttäjänä ja kuluttajana.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- käyttää tarvitsemiaan yhteiskunnallisia palveluja - toimii vastuullisesti tiedostaen oikeutensa ja velvollisuutena kuluttajana - hankkii tarvitsemaansa tietoa kuluttaja-asioissa osittain ohjattuna
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- käyttää tarvitsemiaan yhteiskunnallisia palveluja tarkoituksenmukaisesti - toimii vastuullisesti tiedostaen oikeutensa ja velvollisuutensa kuluttajana - hankkii tarvitsemaansa tietoa kuluttaja-asioissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- toimii tiedostavana yhteiskunnallisten palveluiden käyttäjänä - toimii vastuullisesti tiedostaen hyvin oikeutensa ja velvollisuutensa kuluttajana - hankkii aktiivisesti tarvitsemaansa tietoa kuluttaja-asioissa.

Opiskelija suunnittelee omaa talouttaan ja arvioi siihen liittyviä riskejä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tunnistaa yhteiskuntaan ja omaan taloudelliseen tilanteeseensa keskeisesti vaikuttavia tekijöitä - seuraa tulojaan ja menojaan - suunnittelee hankintoja ja vertailee erilaisia rahoitusvaihtoehtoja - asettaa henkilökohtaisia taloudellisia tavoitteita - ennakoi talouttaan erilaisissa elämäntilanteissa
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- arvioi omaan taloudelliseen tilanteeseensa keskeisesti vaikuttavia tekijöitä - seuraa tulojaan ja menojaan suunnitelmallisesti - suunnittelee hankintoja ja vertailee erilaisia rahoitusvaihtoehtoja - asettaa henkilökohtaisia taloudellisia tavoitteita sekä seuraa niiden toteutumista - ennakoi talouttaan erilaisissa elämäntilanteissa tunnistuen eri tilanteiden riskitekijöitä
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- arvioi ja ennakoi omaan taloudelliseen tilanteeseensa vaikuttavia tekijöitä - seuraa tulojaan ja menojaan suunnitelmallisesti ja järjestelmällisesti - suunnittelee hankintoja ja vertailee erilaisia rahoitusvaihtoehtoja järjestelmällisesti ja monipuolisesti - asettaa henkilökohtaisia taloudellisia tavoitteita, seuraa niiden toteutumista ja tarvittaessa tarkentaa tavoitteitaan - ennakoi talouttaan erilaisissa elämäntilanteissa, toimii suunnitelmallisesti tavoitteiden saavuttamiseksi ja ottaa huomioon eri tilanteiden riskitekijöitä.

Valinnaiset osaamistavoitteet, 3 osp

Opiskelija osaa

- osallistua yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen
- arvioida alansa merkitystä yhteiskunnassa
- tulkita kansantalouden peruskäsitteitä ja tunnistaa keskeiset toimijat.

Arviointi

Arvioinnin kohteet

Opiskelija osallistuu yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• hakee tietoa joistakin yhteiskunnallisista vaikuttamismahdollisuuksista ja seuraa yhteiskunnallista päätöksentekoa • osallistuu yhteiskunnalliseen toimintaan
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• hakee tietoa yhteiskunnallisista vaikuttamismahdollisuuksista ja seuraa yhteiskunnallista päätöksentekoa • osallistuu yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen tähtäävään toimintaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• hakee monipuolisesti tietoa yhteiskunnallisista vaikuttamismahdollisuuksista ja seuraa aktiivisesti yhteiskunnallista päätöksentekoa • osallistuu yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen tähtäävään toimintaan tavoitteellisesti.

Opiskelija arvioi alansa merkitystä yhteiskunnassa.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• seuraa alan yhteiskunnallista keskustelua • arvioi toimialansa merkitystä yhteiskunnassa osittain ohjatusti
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• seuraa ja arvioi alan yhteiskunnallista keskustelua • arvioi toimialansa merkitystä yhteiskunnassa ja tulevaisuuden näkymiä
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• seuraa ja arvioi alansa yhteiskunnallista keskustelua osallistuen siihen jollakin tavalla • arvioi ja seuraa monipuolisesti toimialansa merkitystä yhteiskunnassa ja tulevaisuuden näkymiä.

Opiskelija tulkitsee kansantalouden peruskäsitteitä ja tunnistaa keskeiset toimijat.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• seuraa taloutta koskevaa uutisointia • selvittää yhteiskunnallisen ja taloudellisen tilanteen heijastumista oman alan työpaikkoihin ja työllisyyteen • kertoo esimerkkejä kansantalouden peruskäsitteistä ja keskeisistä toimijoista
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• seuraa taloutta koskevaa uutisointia ja ymmärtää talouden merkityksen yhteiskunnassa • ymmärtää yhteiskunnallisen ja taloudellisen tilanteen heijastumista oman alan työpaikkoihin, työllisyyteen ja tulevaisuuteen • tuntee kansantalouden peruskäsitteet ja tunnistaa keskeiset toimijat
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• seuraa aktiivisesti taloutta koskevaa uutisointia ja ymmärtää talouden merkityksen yhteiskunnassa • ymmärtää yhteiskunnallisen ja taloudellisen tilanteen heijastumista oman alan työpaikkoihin ja työllisyyteen ja pohtii monipuolisesti teemaa • tuntee kansantalouden peruskäsitteet ja keskeiset toimijat ja arvioi niiden merkitystä kansantaloudelle.

Työelämässä toimiminen

Pakolliset osaamistavoitteet, 2 osp

Opiskelija osaa

- selvittää alan työmarkkinoiden tilannetta ja alan osaamistarpeita
- solmia työsopimuksen työnantajan kanssa
- toimia osana työyhteisöä.

Arviointi

Arvioinnin kohteet

Opiskelija selvittää alan työmarkkinoiden tilannetta ja alan osaamistarpeita.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• selvittää alan työmarkkinoiden tilannetta osittain ohjatusti • tuntee työmarkkinajärjestelmän keskeisiä periaatteita • tietää esimerkkejä alansa ammatillisista verkostoista • tunnistaa alansa työtehtävissä tarvittavaa osaamista osittain ohjatusti
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• selvittää alan työmarkkinoiden tilannetta • tuntee työmarkkinajärjestelmän keskeiset periaatteet • tietää alansa keskeiset ammatilliset verkostot • tunnistaa alansa eri työtehtävissä tarvittavaa osaamista
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• selvittää monipuolisesti alan työmarkkinoiden tilannetta • tuntee ja ymmärtää työmarkkinajärjestelmän keskeiset periaatteet • tietää alansa ammatilliset verkostot ja osallistuu niiden toimintaan • tunnistaa monipuolisesti eri työtehtävissä tarvittavaa osaamista.

Opiskelija osaa solmia työsopimuksen työnantajan kanssa.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• perehtyy oman alan työehtoihin ja keskeiseen työlainsäädäntöön osittain ohjattuna • tarkistaa työsopimuksen sisällön yhteistyössä asiantuntijan kanssa
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• perehtyy oman alan työehtoihin ja keskeiseen työlainsäädäntöön • tarkistaa työsopimuksen sisällön käyttäen tarvittaessa asiantuntija-apua
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• perehtyy kattavasti oman alan työehtoihin ja keskeiseen työlainsäädäntöön • tarkistaa työsopimuksen sisällön itsenäisesti ja keskustelee työehdoista työnantajan kanssa.

Opiskelija toimii osana työyhteisöä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- noudattaa annettuja työaikoja ja sovittuja toimintatapoja - noudattaa työssään ulkoasuun ja pukeutumiseen liittyviä ohjeita osittain ohjatusti - käyttää työssään tarkoituksenmukaista suojavaatetusta ja noudattaa työturvallisuusohjeita - työskentelee osana monimuotoista ja -kulttuurista työyhteisöä
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- noudattaa annettuja työaikoja ja sovittuja toimintatapoja sekä toimii joustavasti erilaisissa tilanteissa - noudattaa työssään ulkoasuun ja pukeutumiseen liittyviä ohjeita - käyttää työssään tarkoituksenmukaista suojavaatetusta ja noudattaa työturvallisuusohjeita - työskentelee luontevasti osana monimuotoista ja -kulttuurista työyhteisöä
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- noudattaa annettuja työaikoja ja sovittuja toimintatapoja ja toimii joustavasti erilaisissa ja muuttuvissa tilanteissa - noudattaa työssään ulkoasuun ja pukeutumiseen liittyviä ohjeita ottaen huomioon myös erityistilanteet - käyttää ja huolehtii työssään tarkoituksenmukaisesta suojavaatetuksesta ja noudattaa työturvallisuusohjeita - työskentelee luontevasti osana monimuotoista ja -kulttuurista työyhteisöä edistäen yhteisön hyvinvointia.

Valinnaiset osaamistavoitteet, 3 osp

Opiskelija osaa

- toimia työyhteisön jäsenenä
- toimia erilaisissa työelämän vuorovaikutus- ja ryhmätilanteissa
- selvittää oman alansa työtehtäviä kansallisilla ja kansainvälisillä työmarkkinoilla.

Arviointi

Arvioinnin kohteet

Opiskelija toimii työyhteisön jäsenenä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tunnistaa oman roolinsa työyhteisön jäsenenä osittain ohjattuna - työskentelee pääsääntöisesti työpaikan toimintakulttuurin mukaisesti - noudattaa sovittuja toimintatapoja ja tunnistaa omien toimintatapojensa kehittämiskohteita
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- tunnistaa oman roolinsa työyhteisön jäsenenä - työskentelee työpaikan toimintakulttuurin mukaisesti - noudattaa sovittuja toimintatapoja ja kehittää omia toimintatapojaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- tunnistaa oman ja muiden roolit työyhteisön jäsenenä - työskentelee työpaikan toimintakulttuurin mukaisesti arvioiden sitä ja esittäen kehittämisideoita - noudattaa sovittuja toimintatapoja ja kehittää aktiivisesti omia toimintatapojaan.

Opiskelija toimii erilaisissa työelämän vuorovaikutus- ja ryhmätilanteissa.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- toimii erilaisissa työelämän vuorovaikutustilanteissa - kehittää vuorovaikutustaitojaan saamansa palautteen mukaisesti osittain ohjattuna - toimii ryhmätilanteissa oman työtehtävän ja työpaikan toimintakulttuurin mukaisesti - käyttää tarkoituksenmukaista psykologista tietoa oman ja työyhteisön hyvinvoinnin edistämiseksi osittain ohjatusti
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- toimii rakentavasti erilaisissa työelämän vuorovaikutustilanteissa - kehittää vuorovaikutustaitojaan saamansa palautteen mukaisesti - toimii erilaisissa ryhmätilanteissa oman työtehtävän ja työpaikan toimintakulttuurin mukaisesti - käyttää tarkoituksenmukaista psykologista tietoa oman ja työyhteisön hyvinvoinnin edistämiseksi
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- toimii rakentavasti ja joustavasti erilaisissa työelämän vuorovaikutustilanteissa ottaen muut huomioon - kehittää aktiivisesti vuorovaikutustaitojaan saamansa palautteen mukaisesti - toimii luontevasti erilaisissa ryhmätilanteissa oman työtehtävän ja työpaikan toimintakulttuurin mukaisesti - käyttää tarkoituksenmukaista psykologista tietoa oman ja työyhteisön hyvinvoinnin edistämiseksi ja kehittämiseksi.

Opiskelija selvittää oman alansa työtehtäviä kansallisilla ja kansainvälisillä työmarkkinoilla.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- etsii tietoa oman alansa työpaikoista kansallisilla ja kansainvälisillä työmarkkinoilla osittain ohjatusti - löytää itselleen soveltuvia työpaikkoja kansallisilta ja kansainvälisiltä työmarkkinoilta osittain ohjatusti
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- etsii itsenäisesti tietoa oman alansa työpaikoista kansallisilla ja kansainvälisillä työmarkkinoilla - löytää itselleen soveltuvia työpaikkoja kansallisilta ja kansainvälisiltä työmarkkinoilta
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- etsii itsenäisesti ja monipuolisesti tietoa oman alansa työpaikoista kansallisilla ja kansainvälisillä työmarkkinoilla - löytää itselleen soveltuvia työpaikkoja kansallisilta ja kansainvälisiltä työmarkkinoilta.

Opiskelu- ja urasuunnitteluvalmiudet

Pakolliset osaamistavoitteet, 1 osp

Opiskelija osaa

- tunnistaa omia kiinnostuksen kohteitaan, mahdollisuuksiaan ja tuen tarpeitaan
- tehdä tutkintoaan ja uraansa koskevia valintoja
- hankkia tutkinnon suorittamisen aikana tietoa erilaisista jatkokoulutusmahdollisuuksista ja koulutustarjonnasta
- valmistautua tutkinnon suorittamisen aikana työnhakuun ja oman osaamisensa esittelyyn.

Arviointi

Arvioinnin kohteet

Opiskelija tunnistaa omia kiinnostuksen kohteitaan, mahdollisuuksiaan ja tuen tarpeitaan.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• selvittää omia vahvuuksiaan, valmiuksiaan ja kehittämiskohteitaan • tunnistaa kiinnostuksensa kohteita ja omia mahdollisuuksiaan ammattialalla tarviton rohkaisua • seuraa satunnaisesti oman oppimisensa edistymistä ja osaamisensa hankkimista • arvioi omaa oppimistaan ja osaamistaan
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• selvittää ja tunnistaa omia vahvuuksiaan, valmiuksiaan ja kehittämiskohteitaan • tunnistaa itsenäisesti kiinnostuksensa kohteita ja omia mahdollisuuksiaan ammattialalla • seuraa oma-aloitteisesti oman oppimisensa edistymistä ja osaamisensa hankkimista tunnistuen mahdollisen tuen tarpeen • arvioi omaa oppimistaan ja osaamistaan säännöllisesti
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• selvittää monipuolisesti ja tunnistaa itsenäisesti omia vahvuuksiaan, valmiuksiaan ja kehittämiskohteitaan • tunnistaa kiinnostuksensa kohteita ja arvioi realistisesti omia mahdollisuuksiaan ammattialalla • ottaa vastuun omasta oppimisestaan ja sen edistämisestä • seuraa sitoutuneesti oman oppimisensa edistymistä ja osaamisensa hankkimista dokumentoimalla ja tunnistuen mahdollisen tuen tarpeen • arvioi omaa oppimistaan ja osaamistaan itsenäisesti sekä tekee tarvittavia muutoksia.

Opiskelija tekee tutkintoaan ja uraansa koskevia valintoja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• perehtyy itselleen sopiviin uravaihtoehtoihin hyödyntäen tietolähteitä ja sähköisiä ohjauspalveluja • perehtyy oman tutkinnon muodostumiseen, tutkinnossa vaadittaviin suorituksiin ja valinnan mahdollisuuksiin, jotka edistävät omaa työelämäänsä sijoittumista • seuraa tutkinnon suorittamisen edistymistä ohjatusti • tunnistaa ja kokeilee erilaisia oppimisympäristöjä osaamisen hankkimisessa
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• selvittää itselleen sopivia vaihtoehtoja oman urasuunnitelmansa tueksi käyttäen erilaisia tietolähteitä ja sähköisiä ohjauspalveluja • tietää oman tutkinnon muodostumisen, tutkinnossa vaadittavat suoritukset ja valinnan mahdollisuudet, jotka edistävät työelämäänsä sijoittumista ja omaa urasuunnitelmaa • seuraa tutkinnon suorittamisen edistymistä oma-aloitteisesti • käyttää erilaisia oppimisympäristöjä osaamisensa hankkimisessa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• selvittää monipuolisesti ja itsenäisesti vaihtoehtoja oman urasuunnitelmansa pohjalta käyttäen aktiivisesti erilaisia tietolähteitä ja sähköisiä ohjauspalveluja • tietää oman tutkinnon muodostumisen, tutkinnossa vaadittavat suoritukset ja valinnan mahdollisuudet tehden itsenäisesti uraansa edistäviä valintoja ja päätöksiä • seuraa tutkinnon suorittamisen edistymistä aktiivisesti ja sitoutuneesti • käyttää ja valitsee omaa ammatillista kehittymistään tukevia oppimisympäristöjä.

Opiskelija hankkii tutkinnon suorittamisen aikana tietoa erilaisista jatkokoulutusmahdollisuuksista ja koulutustarjonnasta.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• käyttää jatkokoulutukseen liittyviä tietolähteitä, ohjauspalveluja ja hakujärjestelmiä • hankkii tietoa erilaisista jatkokoulutuksen vaihtoehtoista ja mahdollisuuksista ja suunnittelee omaa urasuunnitelmaansa • perehtyy jatkokoulutuksen pääsyvaatimuksiin, hakumenettelyyn ja valintakriteereihin
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• käyttää sujuvasti jatkokoulutukseen ja tulevaisuuden suunnitteluun liittyviä tietolähteitä, ohjauspalveluja ja hakujärjestelmiä • hankkii monipuolisesti tietoa itselleen sopivista erilaisista jatkokoulutuksen vaihtoehtoista ja tekee urasuunnitelman • perehtyy monipuolisesti jatkokoulutuksen pääsyvaatimuksiin, hakumenettelyyn ja valintakriteereihin
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• käyttää itsenäisesti jatkokoulutukseen ja tulevaisuuden suunnitteluun liittyviä tietolähteitä, ohjauspalveluja ja hakujärjestelmiä • hankkii aktiivisesti tietoa erilaisista jatkokoulutuksen vaihtoehtoista ja hyödyntää tietoa omassa urasuunnitelmassaan • perehtyy aktiivisesti ja oma-aloitteisesti jatkokoulutuksen pääsyvaatimuksiin, hakumenettelyyn ja valintakriteereihin.

Opiskelija valmistautuu tutkinnon suorittamisen aikana työnhakuun ja oman osaamisensa esittelyyn.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- perehtyy erilaisten työpaikkojen tarjoamiin mahdollisuuksiin, työympäristöihin ja uravaihtoehtoihin - tekee omaa osaamistaan esittelevän tuotoksen työnhakua varten ja harjoittelee osaamisensa esittelyä - hakee työpaikkoja tarviten ajoittain ohjausta hakujärjestelmien ja -menetelmien käytössä - päivittää urasuunnitelmaansa työllistymistä varten
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- perehtyy monipuolisesti erilaisten työpaikkojen tarjoamiin mahdollisuuksiin, työympäristöihin ja kartoittaa itselleen sopivia uravaihtoehtoja - tekee omaa osaamistaan esittelevän tuotoksen työnhakua varten ja esittelee osaamistaan kattavasti - hakee työpaikkoja ja käyttää erilaisia hakujärjestelmiä ja -menetelmiä sujuvasti - päivittää omatoimisesti urasuunnitelmaansa työllistymistä varten
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- selvittää systemaattisesti erilaisten työpaikkojen tarjoamat mahdollisuudet, niiden työympäristöt ja realistiset uravaihtoehdot oman suunnitelman pohjalta - tekee persoonallisen ja myyvän omaa osaamistaan esittelevän tuotoksen työnhakua varten ja esittelee osaamistaan innostavasti ja kattavasti - hakee itsenäisesti työpaikkoja ja hyödyntää erilaisia hakujärjestelmiä ja -menetelmiä monipuolisesti ja sujuvasti - päivittää aktiivisesti ja itsenäisesti urasuunnitelmaansa työllistymistä edistäen.

Valinnaiset osaamistavoitteet

Yrittäjyys ja yrittäjämäinen toiminta

Pakolliset osaamistavoitteet, 1 osp

Opiskelija osaa

- toimia yrityksen tavoitteita edistäen
- ideoida liikeidean ja arvioida sen toteuttamismahdollisuuksia.

Arvioinnin kohteet

Opiskelija toimii yrityksen tavoitteita edistään.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tunnistaa yritystoiminnan merkitystä yhteiskunnassa - kuvaa organisaation liiketoimintamallin osittain ohjatusti - toimii taloudellisesti tunnistaen toimintansa merkityksen osana työyhteisöä
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- kuvaa yritystoiminnan merkityksen yhteiskunnassa - kuvaa organisaation liiketoimintamallin - toimii tehtävissään taloudellisesti ja asiakaslähtöisesti tunnistaen toimintansa merkityksen osana työyhteisöä
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- kuvaa alansa yritystoiminnan merkitystä yhteiskunnassa ja ennakoii alan tulevia kehitysnäkymiä - kuvaa organisaation liiketoimintamallin itsenäisesti - toimii tehtävissään oma-aloitteisesti, taloudellisesti ja asiakaslähtöisesti tunnistaen työnsä vaikutukset organisaation tulokseen.

Opiskelija ideoi liikeidean ja arvioi sen toteuttamismahdollisuuksia.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- ideoi liikeidean osittain ohjatusti - löytää yrityksen perustamista tukevia palveluita ja tietolähteitä - selvittää liikeidean edellyttämiä taloudellisia resursseja - kuvaa liikeidean toteuttamiseksi tarvittavia verkostoja - arvioi valmiuksiaan toimia yrittäjänä
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- ideoi liikeidean asiakaslähtöisesti - löytää yrityksen perustamista tukevat keskeiset palvelut ja tietolähteet - arvioi liikeidean edellyttämiä taloudellisia ja toiminnallisia resursseja - kuvaa liikeidean toteuttamiseksi tarvittavia verkostoja - arvioi valmiuksiaan toimia yrittäjänä ja tunnistaa yritystoiminnan riskejä
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- ideoi liikeidean asiakaslähtöisesti ja arvioi sen toimivuutta - löytää yrityksen perustamista tukevia palveluita ja tietolähteitä hyödyntäen eri kanavia - arvioi liikeidean edellyttämien taloudellisten ja toiminnallisten resurssien saatavuuden - kuvaa liikeidean toteuttamiseksi tarvittavia verkostoja ja arvioi yhteistyömahdollisuuksia - arvioi realistisesti valmiuksiaan toimia yrittäjänä tiedostaen yritystoiminnan riskit.

Valinnaiset osaamistavoitteet

Työkyvyn ja hyvinvoinnin ylläpitäminen

Pakolliset osaamistavoitteet, 2 osp

Opiskelija osaa

- huolehtia terveydestään ja toimintakyvystään
- arvioida toimintaympäristönsä ja toimintansa turvallisuutta ja terveellisyyttä
- edistää liikunnan avulla opiskelu- ja työkykyään sekä hyvinvointiaan
- ehkäistä tapaturmien syntymistä ja antaa ensiapua.

Arvioinnin kohteet

Opiskelija huolehtii terveydestään ja toimintakyvystään.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- etsii osittain ohjattuna tietoa ikäluokkansa terveydestä ja mahdollisuuksista oman terveytensä ja toimintakykynsä edistämiseksi - laatii itselleen toteuttamiskelpoisen suunnitelman oman terveytensä ja hyvinvointinsa edistämiseksi ottaen siinä huomioon mm. liikunnan, ravitsemuksen, palautumisen, unen, mielen hyvinvoinnin, tupakoimattomuuden (sis. kaikki nikotiiniuotteet) ja päihteettömyyden, seksuaaliterveyden sekä ihmissuhteiden merkityksen päivittäisissä toiminnoissa - edistää osittain ohjattuna terveyttään ja hyvinvointiaan suunnitelman mukaisesti ja arvioi tavoitteidensa toteutumista
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- etsii tietoa ikäluokkansa terveydestä ja mahdollisuuksista oman terveytensä ja toimintakykynsä edistämiseksi - laatii itselleen yksilöllisen suunnitelman oman terveytensä ja hyvinvointinsa edistämiseksi ottaen siinä monipuolisesti huomioon liikunnan, ravitsemuksen, palautumisen, unen, mielen hyvinvoinnin, tupakoimattomuuden (sis. kaikki nikotiiniuotteet) ja päihteettömyyden, seksuaaliterveyden sekä ihmissuhteiden merkityksen opiskelu- ja työkyvyn ylläpitämiseksi - edistää terveyttään ja hyvinvointiaan suunnitelman mukaisesti ja arvioi realistisesti oman toimintansa vaikutuksia ja tavoitteidensa toteutumista
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- etsii monipuolista tietoa ikäluokkansa terveyseroista ja mahdollisuuksista oman terveytensä ja toimintakykynsä edistämiseksi - laatii itselleen tilannekohtaisesti päivitettävän ja monipuolisen suunnitelman terveytensä ja hyvinvointinsa edistämiseksi ottaen siinä huomioon liikunnan, ravitsemuksen, palautumisen, unen, mielen hyvinvoinnin, tupakoimattomuuden (sis. kaikki nikotiiniuotteet) ja päihteettömyyden, seksuaaliterveyden ja ihmissuhteiden merkityksen opiskelu- ja työkyvyn ylläpitämiseksi - edistää terveyttään ja hyvinvointiaan aktiivisesti ja arvioi realistisesti suunnitelman toteutumista ja tavoitteiden saavuttamista hyödyntäen arvioinnissa myös muilta saamaansa palautetta.

Opiskelija arvioi toimintaympäristönsä ja toimintansa turvallisuutta ja terveellisyyttä.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• toimii sovittujen turvallisuutta ja terveyttä edistävien toimintaohjeiden mukaisesti, yhteistyössä muiden kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • ottaa työssään huomioon oman ammatin kuormittavuustekijät ja työkyvyn kehittämisen merkityksen tarvitien ajoittain ohjausta • selvittää ohjattuna ergonomian vaikutukset työkykyyn
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii sovittujen turvallisuutta ja terveyttä edistävien toimintaohjeiden mukaisesti yhteistyössä muiden kanssa • ottaa työssään huomioon oman ammatin kuormittavuustekijät ja edistää työkykyään • selvittää ergonomian vaikutukset työkykyyn
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii sovittujen turvallisuutta ja terveyttä edistävien toimintaohjeiden mukaisesti yhteistyössä muiden kanssa ja arvioi toimintatapojensa kehittämistarpeita • ottaa työssään monipuolisesti huomioon oman ammatin kuormittavuustekijät ja edistää työkykyään • selvittää ergonomian vaikutukset työkykyyn erilaisissa työympäristöissä.

Opiskelija edistää liikunnan avulla opiskelu- ja työkykyään sekä hyvinvointiaan.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• hakee tietoa liikkumisen tavallisimmista hyödyistä ja vaatimuksista opiskelu- ja työkyvylle sekä ottaa tiedot joiltain osin huomioon terveyttä ja hyvinvointia edistävässä suunnitelmassaan • harjoittaa joiltakin osin opiskelu- ja työkyvyn vaatimia fyysisiä ominaisuuksiaan ja ergonomiataitojaan • liikkuu liikuntatilanteissa ylläpitäen opiskelu- ja työkykyään
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• hakee tietoa liikkumisen hyödyistä ja vaatimuksista terveydelle sekä opiskelu- ja työkyvylle ja ottaa tiedot huomioon terveyttä ja hyvinvointia edistävässä suunnitelmassaan • kehittää opiskelu- ja työkyvyn vaatimia fyysisiä ominaisuuksiaan ja ergonomiataitojaan • liikkuu monipuolisesti erilaisissa liikuntatilanteissa ylläpitäen opiskelu- ja työkykyään
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• hakee monipuolisesti tietoa liikkumisen hyödyistä ja vaatimuksista terveydelle sekä opiskelu- ja työkyvylle ja ottaa tiedot huomioon fyysisistä toimintakykyä edistävässä suunnitelmassaan huomioiden myös alakohtaiset vaatimukset opiskelu- ja työkyvyn ylläpitoon • kehittää oma-aloitteisesti ja monipuolisesti opiskelu- ja työkyvyn vaatimia fyysisiä ominaisuuksiaan ja ergonomiataitojaan • liikkuu monipuolisesti ja parhaansa yrittäen kaikissa liikuntatilanteissa edistäen opiskelu- ja työkykyään.

Opiskelija ehkäisee tapaturmien syntymistä ja antaa ensiapua.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- ennakoi mahdollisia tapaturmariskejä liikuntatilanteissa - antaa ensiapua tavallisimmissa ensiapua vaativissa tilanteissa, tunnistaa osaamisensa rajat ja hakee lisäapua nopeasti
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- ehkäisee toiminnallaan liikuntatapaturmien syntymistä - antaa ensiapua ja hakee tilanteen niin vaatiessa lisäapua nopeasti
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- toimii huolellisesti ja ehkäisee liikuntatapaturmien syntymistä - antaa ensiapua ja hakee oikea-aikaisesti lisäapua - estää toiminnallaan lisätapaturmien syntymistä.

Valinnaiset osaamistavoitteet, 3 osp

Opiskelija osaa

- ylläpitää ja edistää työkykyään ja hyvinvointiaan liikunnan avulla
- edistää oppilaitosyhteisön ja opiskelijoiden hyvinvointia ja osallisuutta.

Arviointi

Arvioinnin kohteet

Opiskelija ylläpitää ja edistää työkykyään ja hyvinvointiaan liikunnan avulla.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- pitää yllä fyysistä toimintakykyään ja osallistuu liikuntatilanteisiin annettujen ohjeiden mukaan ja noudattaa reilun pelin periaatteita - käyttää liikunnan harrastamiseen tarvittavia motorisia perustaitoja - seuraa kuormittumistaan ja työkykyvaatimuksia suhteessa omaan toimintakykyynsä ohjattuna
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- pitää yllä fyysistä toimintakykyään ja osallistuu liikuntatilanteisiin aktiivisesti reilun pelin periaatteita noudattaen - soveltaa monipuolisesti liikunnan harrastamiseen tarvittavia motorisia perustaitoja - seuraa itsenäisesti kuormittumistaan ja työkykyvaatimuksia suhteessa omaan toimintakykyynsä
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- seuraa, arvioi ja pitää yllä fyysistä toimintakykyään sekä osallistuu liikuntatilanteisiin aktiivisesti edistäen reilun pelin periaatteiden toteutumista - soveltaa monipuolisesti liikunnan harrastamiseen tarvittavia motorisia perustaitoja ja liikunnan lajitaitoja - arvioi perustellusti kuormittumistaan ja työkykyvaatimuksia suhteessa omaan toimintakykyynsä.

Opiskelija edistää oppilaitosyhteisön ja opiskelijoiden hyvinvointia ja osallisuutta.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	toimii opiskelijaryhmän jäsenenä osallisuutta edistävästi ja osallistuu opiskelijoille järjestettyihin liikunta- ja muihin tapahtumiin sekä tilaisuuksiin
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	toimii aktiivisesti opiskelijaryhmän jäsenenä hyvinvointia edistävästi sekä suunnittelee ja osallistuu opiskelijoiden järjestämiin liikunta- ja muihin tapahtumiin sekä tilaisuuksiin
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	toimii aktiivisesti opiskelijaryhmän jäsenenä sekä suunnittelee ja osallistuu opiskelijoiden järjestämiin liikunta- ja muihin tapahtumiin ja tilaisuuksiin hyvinvointia ja osallisuutta edistävästi.

Kestävän kehityksen edistäminen

Pakolliset osaamistavoitteet, 1 osp

Opiskelija osaa

- toimia kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti
- ottaa huomioon elinkaariajattelun periaatteet
- pohtia ratkaisuja eettisistä näkökulmista.

Arviointi

Arvioinnin kohteet

Opiskelija osaa toimia kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tietää kestävän kehityksen ekologisen, taloudellisen, sosiaalisen ja kulttuurisen kestävyiden keskeiset tavoitteet - ymmärtää luonnonvarojen rajallisuuden ja kestävän käytön merkityksen kansallisesti - tunnistaa keskeiset toimintatavat kestävän kehityksen edistämiseen käyttäen apuna asiantuntijoita
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- tietää kestävän kehityksen ekologisen, taloudellisen, sosiaalisen ja kulttuurisen kestävyiden keskeiset tavoitteet ja näiden vaikutuksen toisiinsa - ymmärtää luonnonvarojen rajallisuuden ja kestävän käytön merkityksen kansallisesti suhteessa globaaliin toimintaympäristöön tuoden esille esimerkkejä näistä - tunnistaa keskeiset toimintatavat kestävän kehityksen edistämiseen itsenäisesti
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- tietää kestävän kehityksen ekologisen, taloudellisen, sosiaalisen ja kulttuurisen kestävyiden keskeiset tavoitteet ja näiden vaikutuksen toisiinsa kokonaisvaltaisesti - ymmärtää luonnonvarojen rajallisuuden ja kestävän käytön merkityksen kansallisesti suhteessa globaaliin toimintaympäristöön esittäen soveltamiskohteita - tunnistaa keskeiset toimintatavat kestävän kehityksen edistämiseen itsenäisesti ja eri ulottuvuuksien näkökulmasta.

Opiskelija ottaa huomioon elinkaariajattelun periaatteet.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- ymmärtää kiertotalouden periaatteen - tunnistaa tuotteen tai palvelun energia- ja materiaalihokkuuden - määrittää jonkin tuotteen elinkaaren yleisellä tasolla
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- ymmärtää kiertotalouden periaatteen ja arvioi sen merkitystä - arvioi tuotteen tai palvelun energia- ja materiaalihokkuuden - määrittää jonkin tuotteen elinkaaren itsenäisesti
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- ymmärtää kiertotalouden periaatteen, arvioi sen merkitystä ja esittää kehittämismahdollisuuksia - arvioi tuotteen tai palvelun energia- ja materiaalihokkuuden esittäen tarvittavia uudistamistarpeita - määrittää jonkin tuotteen elinkaaren ymmärtäen kokonaisvaikutukset.

Opiskelija pohtii ratkaisuja eettisistä näkökulmista.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tunnistaa työhön liittyviä joitakin vaiheita ja tilanteita, joihin sisältyy eettisiä valintoja - pohtii omien ratkaisujen vaikutusta eettisestä näkökulmasta yhdessä muiden kanssa
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- tunnistaa työhön liittyviä vaiheita ja tilanteita, joihin sisältyy eettisiä valintoja - pohtii omien ja muiden ratkaisujen vaikutusta eettisestä näkökulmasta itsenäisesti
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- tunnistaa monipuolisesti työhön liittyviä vaiheita ja tilanteita, joihin sisältyy eettisiä valintoja - pohtii ja analysoi omien ja muiden ratkaisujen vaikutusta erilaisten eettisten näkökulmien mukaisesti.

Valinnaiset osaamistavoitteet, 3 osp

Opiskelija osaa

- arvioida kestävään kehitykseen vaikuttavat tekijät työssään tai alallaan
- suunnitella kestävä kehityksen edistämiseen liittyviä toimintatapoja
- toimia kestävä kehityksen edistäjänä työssään tai alallaan
- arvioida kestävä kehityksen edistämisen onnistumista työssään tai alallaan.

Arviointi

Arvioinnin kohteet

Opiskelija arvioi kestävään kehitykseen vaikuttavat tekijät työssään tai alallaan.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- perehtyy työpaikan tai alan toimintaan siten, että osaa arvioida sitä kestävän kehityksen jostakin näkökulmasta (ekologinen, taloudellinen, sosiaalinen tai kulttuurinen) työyhteisön jäsenten kanssa yhdessä - arvioi keskeiset työpaikan tai alan kestävään kehitykseen vaikuttavat tekijät ohjeiden mukaisesti - valitsee yhdessä työyhteisön jäsenten kanssa, mitä kestävän kehityksen näkökulmaa erityisesti tulisi kehittää
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- perehtyy työpaikan tai alan toimintaan siten, että osaa arvioida sitä kestävän kehityksen eri näkökulmista (ekologinen, taloudellinen, sosiaalinen ja kulttuurinen) itsenäisesti - arvioi keskeiset työpaikan tai alan kestävään kehitykseen vaikuttavat tekijät - valitsee, mitä kestävän kehityksen näkökulmaa erityisesti tulisi kehittää tehden joitakin aloitteita
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- perehtyy työpaikan tai alan toimintaan siten, että osaa arvioida sitä kestävän kehityksen eri näkökulmista (ekologinen, taloudellinen, sosiaalinen ja kulttuurinen) kattavasti - arvioi työpaikan tai alan kestävään kehityksen vaikuttavat tekijät kokonaisvaltaisesti - valitsee, mitä kestävän kehityksen näkökulmaa erityisesti tulisi kehittää perustellen ratkaisunsa ja tehden tarvittavia aloitteita.

Opiskelija suunnittelee kestävän kehityksen edistämiseen liittyviä toimintatapoja.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• määrittelee tavoitteet kestävän kehityksen edistämiseen ja ongelmien ratkaisemiseen yhteistyössä työyhteisön jäsenten kanssa • valitsee kestävää kehitystä edistävät keinot ja toimintatavat ohjeiden mukaisesti • aikatauluttaa tehtävät ja määrittää resurssit yhteistyössä muiden kanssa • osallistuu tarvittavan yhteistyön määrittämiseen
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• määrittelee tavoitteet kestävän kehityksen edistämiseen ja ongelmien ratkaisemiseen itsenäisesti • valitsee kestävää kehitystä edistävät keinot ja toimintatavat • aikatauluttaa tehtävät ja määrittää resurssit • suunnittelee tarvittavan yhteistyön
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• määrittelee selkeät ja konkreettiset tavoitteet kestävän kehityksen edistämiseen ja ongelmien ratkaisemiseen • valitsee kestävää kehitystä edistävät keinot ja toimintatavat realistisesti • aikatauluttaa tehtävät ja määrittää resurssit realistisesti • suunnittelee yhteistyön muodot ja osallistamistavat.

Opiskelija toimii kestävän kehityksen edistäjänä työssään tai alallaan.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• toteuttaa suunnitelmaa työyhteisön jäsenten kanssa • toimii itse kestävän kehityksen periaatteita noudattaen • osallistuu yhteistyöhön muiden kanssa pyrkien muiden motivoimiseen
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toteuttaa suunnitelmaa • toimii itse kestävän kehityksen periaatteita noudattaen välittäen muille tietoa toimintatapojen muutostarpeista • kannustaa ja motivoi muita osallistumaan ennalta määritellyllä menetelmällä
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toteuttaa suunnitelmaa tehden siihen tarvittavat muutokset tilanteen edellyttäessä • toimii itse kestävän kehityksen periaatteita noudattaen, välittää muille tietoa toimintatapojen muutostarpeista ja esittää aktiivisesti muutosehdotuksia • kannustaa ja motivoi muita osallistumaan tilanteeseen sopivia menetelmiä käyttäen.

Opiskelija arvioi kestävän kehityksen edistämisen onnistumista työssään tai alallaan.	
Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• arvioi, miten toimintatavat tai tuotokset ovat muuttuneet prosessin aikana käyttäen apuna tarvittavaa tukea • esittää kehittämistarpeita ja jatkosuunnitelman kestävän kehityksen edistämiseksi
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• arvioi, miten toimintatavat tai tuotokset ovat muuttuneet prosessin aikana, ja vertaa niitä entiseen • esittää selkeät kehittämistarpeet ja jatkosuunnitelman kestävän kehityksen edistämiseksi
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• arvioi, miten toimintatavat tai tuotokset ovat muuttuneet prosessin aikana, ja vertaa niitä entiseen ja arvioi prosessin onnistumista • esittää selkeät ja kehittämistarpeet ja perustellun jatkosuunnitelman kestävän kehityksen edistämiseksi.

2.64. Yhteisötaiteen toteuttaminen, 15 osp (105844)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella ja toteuttaa yksin tai osana työryhmää yhteisötaiteen projektin
- valita näkökulman mukaan ilmaisukeinot ja työskentelymenetelmät
- hankkia taustatietoja ja luvat projektin toteuttamiseksi
- dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- toimia vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee ja toteuttaa yksin tai osana työryhmää yhteisötaiteen projektin.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- osallistuu yhteisölliseen projektiin työryhmän jäsenenä - noudattaa sovittua aikataulua - toimii ja kommunikoi työryhmän muiden jäsenten kanssa
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- suunnittelee ja toteuttaa yksin tai osana työryhmää yhteisöllisen projektin - aikatauluttaa projektin ja noudattaa sovittua aikataulua - toimii ja kommunikoi tilanteen edellyttämällä tavalla yhteistyötahojen sekä työryhmän muiden jäsenten kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- ideoi, suunnittelee ja toteuttaa yksin tai osana työryhmää yhteisölle merkityksellisen projektin - aikatauluttaa projektin, noudattaa suunniteltua aikataulua ja pystyy korjaamaan sitä muuttuvissa olosuhteissa - toimii ja kommunikoi sujuvasti tilanteen edellyttämällä tavalla yhteistyötahojen sekä työryhmän muiden jäsenten kanssa

Opiskelija valitsee näkökulman mukaan ilmaisukeinot ja työskentelymenetelmät.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- valitsee toteutustavan työryhmän kanssa - huomioi toteutustavan, esillepanon tai julkaisukanavan vaatimukset, mutta tarvitsee osittain ohjausta - ymmärtää joitakin projektin vaikutuksia - viestii tuttua kanavaa käyttäen
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- valitsee tarkoituksenmukaisen toteutustavan - huomioi toteutustavan, esillepanon tai julkaisukanavan vaatimukset - ymmärtää projektin vaikutukset - viestii tarkoituksenmukaisia kanavia käyttäen
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- valitsee tarkoituksenmukaisen ja oivaltavan toteutustavan - huomioi sujuvasti toteutustavan, esillepanon tai julkaisukanavan vaatimukset - ymmärtää projektin vaikutukset ja merkityksen yhteisölle - viestii sujuvasti tarkoituksenmukaisia kanavia käyttäen

Opiskelija hankkii taustatietoja ja luvat projektin toteuttamiseksi.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• hankkii taustatietoja ja luvat projektin toteuttamiseksi, mutta tarvitsee osittain ohjausta • ymmärtää joitakin projektin kustannustekijöitä • selvittää yhteisötaiteen tradition ilmenemismuotoja projektin taustoituksessa, mutta tarvitsee osittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• hankkii taustatietoja ja luvat projektin toteuttamiseksi • ymmärtää projektiin liittyvää kustannusrakennetta • selvittää yhteisötaiteen tradition ja nykyaiteen ilmenemismuotoja projektin taustoituksessa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• hankkii monipuolisesti taustatietoja ja luvat projektin toteuttamiseksi • ymmärtää projektiin liittyvää kustannusrakennetta ja toimii sen mukaan • selvittää ja hyödyntää yhteisötaiteen tradition ja nykyaiteen ilmenemismuotoja projektin taustoituksessa

Opiskelija dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja perustelee tekemiään ratkaisuja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • käyttää ammattisanastoa, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan, mutta tarvitsee siihen ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• dokumentoi työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan • käyttää ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä ammatillisesta osaamisestaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• dokumentoi järjestelmällisesti työnsä keskeiset vaiheet ja perustelee ratkaisujaan sujuvasti • käyttää sujuvasti ammattisanastoa • kokoaa työnäytteitä keskeisestä ammatillisesta osaamisestaan

Opiskelija toimii vastuullisesti, oma-aloitteisesti sekä kehittää ja ylläpitää ammattiosaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• tarvitsee yhteistyötaitoihinsa ajoittain ohjausta • tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa tekijänoikeuksia, mutta tarvitsee niissä ajoittain ohjausta • tunnistaa työssään tilanteet, joissa tulee noudattaa lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin liittyviä asioita • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin, mutta tarvitsee tähän ajoittain ohjausta • arvioi osittain ohjatusti omaa työskentelyään ja oppimiskykyään • tunnistaa tilanteita, joissa tulisi soveltaa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista, mutta tarvitsee näihin ajoittain ohjausta • huomioi työssään tietoturvallisuuden, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• toimii yhteistyökykyisesti • tekee vastuullaan olevat tehtävät sekä kysyy tarvittaessa neuvoa • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti • arvioi omia työskentelyään ja oppimiskykyään • huomioi ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista • huomioi työssään tietoturvallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja oma-aloitteisesti • hyödyntää tarvittaessa muiden asiantuntemusta ratkaistessaan työtehtäviensä erityiskysymyksiä • noudattaa tekijänoikeuksia luodessaan, valitessaan, käsitellessään ja julkaistessaan aineistoja • noudattaa järjestelmällisesti työtehtäviinsä vaikuttavaa lainsäädäntöä ja alan eettisiä ohjeistoja • hakee tietoa työssään esiin tulleisiin ongelmiin ja uusiin osaamisalueisiin itsenäisesti ja järjestelmällisesti • arvioi omaa työskentelyään ja oppimiskykyään realistisesti ja monipuolisesti • toimii ammattialan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä, työergonomiaa ja työssä jaksamista itsenäisesti • huomioi työssään tietoturvallisuuden itsenäisesti

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osamisensa näytössä kuvallisen ilmaisun käytännön työtehtävissä suunnittelemalla ja toteuttamalla yksin tai osana työryhmää yhteisötaiteen projektin.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.65. Yrityksessä toimiminen, 15 osp (400009)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella yrityksen liiketoimintaa
- rakentaa liiketoimintaa edistäviä yhteistyöverkostoja
- harjoittaa yritystoimintaa
- arvioida ja kehittää yrityksen toimintaa.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee yrityksen liiketoimintaa.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• hankkii yrityksen liiketoiminnan eri osa-alueiden suunnittelussa tarvittavaa tietoa • hyödyntää tietoa yritystoimintaa tukevista palveluista • asettaa yritykselle strategisia tavoitteita • tunnistaa yritystoimintaan liittyviä riskejä
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• täsmentää yritykselle strategiset tavoitteet ja niille asiakaslähtöisen toimenpidesuunnitelman • laatii budjetit ja rahoitussuunnitelman tiedostaen yrittäjän aseman • tunnistaa yritystoimintaan liittyvät keskeiset riskit
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• täsmentää ennakoivasti ja perustellen yritykselle strategiset tavoitteet ja niille asiakaslähtöisen suunnitelman ja toteuttaa suunnitelmaa tavoitteiden saavuttamiseksi • laatii budjetit ja rahoitussuunnitelman itsenäisesti tiedostaen yrittäjän aseman • tunnistaa ja arvioi yritystoimintaan liittyvät riskit.

Opiskelija rakentaa liiketoimintaa edistäviä yhteistyöverkostoja.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• täsmentää toiminnan kannalta keskeisiä yhteistyökumppaneita • suunnittelee yhteistyötä keskeisten kumppaneiden kanssa
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• hankkii yksin tai ryhmän jäsenenä keskeisen yhteistyökumppanin • sopii yhteistyön muodosta hankkimansa yhteistyökumppanin kanssa • solmii tarvittaessa yhteistyösopimuksen vastuut ja velvollisuudet huomioiden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• hankkii yksin tai ryhmän jäsenenä yhteistyökumppaneita ja sopii yhteistyön muodoista • solmii yhteistyösopimuksia vastuut ja velvollisuudet huomioiden.

Opiskelija harjoittaa yritystoimintaa.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• harjoittaa yritystoimintaa yksin tai osana yhteisöä • hoitaa sovittua liiketoiminnan osa-aluetta • ratkaisee asiakaslähtöisesti yrityksen toimintaan liittyviä ongelmatilanteita, mutta tarvitsee jonkin verran tukea • toimii toimialan lainsäädännön mukaisesti
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• harjoittaa yritystoimintaa yksin tai osana yhteisöä • hoitaa itsenäisesti sovittua liiketoiminnan osa-aluetta • ratkaisee asiakaslähtöisesti yrityksen toimintaan liittyviä ongelmatilanteita • toimii toimialan lainsäädännön mukaisesti
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• harjoittaa yritystoimintaa yksin tai osana yhteisöä • hoitaa itsenäisesti eri liiketoiminnan osa-alueita osoittaen toiminnassa joustavuutta ja hyvää ajankäytön hallintaa • ratkaisee asiakaslähtöisesti yrityksen toimintaan liittyviä ongelmatilanteita varmistaen asiakastyytyväisyyden • toimii toimialan lainsäädännön mukaisesti.

Opiskelija arvioi ja kehittää yrityksen toimintaa.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• arvioi omaa toimintaansa yrityksessä osana kokonaisuutta • arvioi yksin tai ryhmän jäsenenä yrityksen toimintaa
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• arvioi toimintaansa ja asettaa toiminnalleen tavoitteita yrityksen strategisten tavoitteiden mukaisesti • tekee yksin tai ryhmän jäsenenä ehdotuksia yrityksen toiminnan kehittämiseksi huomioiden asiakkaiden ja sidosryhmien odotukset sekä laatu- ja kustannustavoitteet
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• arvioi toimintaansa yrityksessä suhteessa yrityksen strategiaan tavoitteisiin • tekee aktiivisesti perusteltuja ehdotuksia, valintoja ja päätöksiä yritystoiminnan kehittämiseksi strategisten tavoitteiden suuntaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä harjoittamalla yritystoimintaa. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.66. Yritystoiminnan suunnittelu, 15 osp (400008)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- arvioida omia vahvuuksia ja osaamistaan
- etsiä ja ideoida liiketoimintamahdollisuuksia
- kehittää liikeidean ja laatia sille liiketoimintasuunnitelman
- verkostoitua sidosryhmien kanssa
- laatia yrityksen perustamiseen liittyvät asiakirjat.

Arviointi

Opiskelija arvioi omia vahvuuksiaan ja osaamistaan.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• kartoittaa omia vahvuuksiaan toimia yrittäjänä • tuo esiin oman osaamisensa
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• kartoittaa omat vahvuutensa toimia yrittäjänä • esittelee yritystoiminnassa tarvittavan osaamisensa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• tuo esiin omat vahvuutensa ja niiden hyödyntämismahdollisuudet yrittäjänä toimittaessa • arvioi omaa osaamistaan ja kehittymistarpeitaan.

Opiskelija etsii ja etsii liiketoimintamahdollisuuksia.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• kartoittaa omien vahvuksiensa pohjalta, millaisia liiketoimintamahdollisuuksia on löydettävissä • kartoittaa valitsemallaan alalla toimivia yrityksiä ja asiakkaita tarvitteiden ajoittain ohjausta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• kartoittaa valitsemallaan alalla toimivia yrityksiä ja asiakkaita • arvioi kartoituksen pohjalta liiketoimintamahdollisuuksia
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• arvioi itsenäisesti, millaisia innovatiivisia liiketoimintamahdollisuuksia markkinoilta on löydettävissä • esittelee yhden tai useamman yritysideoita tai liiketoimintamahdollisuuden.

Opiskelija kehittää liikeidean ja laatii sille liiketoimintasuunnitelman.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	• selvittää markkinoiden ja kilpailutilanteen kehitysnäkymiä • kehittää toteuttamiskelpoisen liikeidean • esittää suunnitelman yrityksen toiminnoista, mutta tarvitsee jonkin verran ohjausta • selvittää yritystoiminnan käynnistämisen vaatimaa rahantarvetta • ottaa suunnittelussa huomioon toimialan lainsäädännön
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	• selvittää ja ennakoii markkinoiden ja kilpailutilanteen kehitysnäkymiä • esittää liikeidean pohjalta suunnitelman eri toimintojen hallinnoinnista ja resursoinnista • laskee yritystoimintaan liittyviä kustannuksia ja suunnittelee rahoitusta • ottaa suunnittelussa huomioon toimialan lainsäädännön
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	• ennakoii ja analysoi markkinoiden ja kilpailutilanteen kehitysnäkymiä • esittää liikeidean pohjalta realistisen ja perustellun suunnitelman eri toimintojen hallinnoinnista ja resursoinnista • laatii budjetit ja rahoitussuunnitelman • tekee yrityksen riskienhallinta-analyysin ja turvallisuussuunnitelman • ottaa suunnittelussa huomioon toimialan lainsäädännön.

Opiskelija verkostoituu sidosryhmien kanssa.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- tunnistaa yritystoimintaansa liittyviä sidosryhmiä - esittelee yrityksen toimintamallin jollekin sidosryhmälle
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- valitsee oman toimintansa kannalta keskeisiä sidosryhmiä - esittelee havainnollisesti ja myyvästi yrityksen toimintamallin jollekin keskeiselle sidosryhmälle
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- tekee aloitteellista yhteistyötä valittujen sidosryhmien kanssa - esittää havainnollisesti ja perustellen yrityksen toimintamallin valituille sidosryhmille.

Opiskelija laatii yrityksen perustamiseen liittyvät asiakirjat.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	- valitsee ohjattuna yritykselle yritysmuodon - laatii ohjattuna yrityksen perustamisasiakirjat
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	- valitsee sopivan yritysmuodon - selvittää yrityksen keskeiset perustamisasiakirjat ja laatii ne
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	- valitsee itsenäisesti ja perustellen yritysmuodon - laatii itsenäisesti yrityksen perustamisasiakirjat ja muut tarvittavat sopimusasiakirjat.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä laatimalla yksin tai ryhmän kanssa liiketoimintasuunnitelman kehittämälleen liikeidealle. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

3. Arviointiasteikko

T2 = Opiskelijan osaamisen taso ylittää selkeästi T1-tason, mutta ei yllä H3-tasolle.

H4 = Opiskelijan osaamisen taso ylittää selkeästi H3-tason, mutta ei yllä K5-tasolle.